

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

ЛЕВЧЕНКО НАТАЛІЯ ВОЛОДИМИРІВНА

УДК 378.018.8:364.4-051]:005.961-053.6(043.5)

ДИСЕРТАЦІЯ

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ДО МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ**

ДОДАТКИ

13.00.05 – соціальна педагогіка

Подається на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Н. В. Левченко

Науковий консультант – **Коляда Наталія Миколаївна**, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Умань – 2024

ЗМІСТ

Додаток А Молодіжні центри України	542
Додаток Б Міжнародні акти з питань молодіжної роботи	567
Додаток В Нормативно-правова база молодіжної роботи та молодіжної політики в Україні	580
Додаток В 1 Законодавчі акти молодіжної сфери	590
Додаток Г Порядок реалізації програми «Молодіжний працівник»	607
Додаток Д 1 Типове положення про молодіжний консультативно-дорадчий орган регіонального рівня	615
Додаток Д 2 Типове положення про молодіжний консультативно-дорадчий орган місцевого рівня	624
Додаток Ж 1	633
Таблиця Ж.1 Зміст підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи через стандарти вищої освіти	633
Таблиця Ж.2 Загальна інформація про вимоги до вступу для підготовки майбутніх соціальних працівників у закладах освіти України	635
Таблиця Ж.3 Порівняльна таблиця змісту підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти)	638
Таблиця Ж.4 Порівняльна таблиця змісту підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи (другий (магістерський) рівень вищої освіти)	653
Таблиця Ж.5 Основні форми викладання, навчання, види практик, курсових робіт та атестації для підготовки майбутніх соціальних працівників освітнього ступеня «бакалавр»	664
Таблиця Ж.6 Навчально-методичне забезпечення підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи у ЗВО (з досвіду Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини)	667

Таблиця Ж.7 Навчально-методичне забезпечення підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи у неформальній освіті (з досвіду програми «Молодіжний працівник»)	671
Таблиця Ж.8 Відповідність обов'язкових освітніх компонентів ОНП Національній рамці кваліфікації	677
Таблиця Ж.9 Експериментальна програма впровадження психолого-педагогічних умов підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи	681
Таблиця Ж.10 Освітньо-професійна програма «Соціальна робота (молодіжна робота)» в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини: порівняльний аналіз (освітній ступінь «магістр»)	684
Таблиця Ж.11 Освітньо-професійна програма «Соціальна робота (молодіжна робота)» в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини: порівняльний аналіз (освітній ступінь «магістр»)	686
Таблиця Ж.12 Методи підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи (Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини)	688
Таблиця Ж.13 Діагностувальний інструментарій для виявлення рівнів готовності майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи	701
Додаток Ж 2 Аналіз робочих програм освітніх компонентів	703
Додаток Ж 3 Складові та змістове наповнення програми «Молодіжний працівник»	712
Додаток К Програма «Державотворець»	718
Додаток Л Накази Міністерства освіти і науки України	721
Додаток М 1 Методика на визначення рівня професійної спрямованості студентів спеціальності «Соціальна робота» (Т. Д. Дубовицька).....	724
Додаток М 2 Методика діагностики навчальної мотивації студентів (А. Реан, В. Якунін)	726

Додаток М 3 Методика діагностики особистості на мотивацію до успіху (Т. Елерса)	728
Додаток М 4 Опитувальник «Тест сенсожиттєвих орієнтацій» (Д. Леонтєва)	730
Додаток М 5 Методика «Ціннісні орієнтації» (М. Рокича).....	733
Додаток М 6 Виявлення професійної компетентності, яка необхідна майбутньому соціальному працівнику для здійснення (реалізації) молодіжної роботи	735
Додаток М 7 Методика визначення рівня сформованості теоретичних, практичних знань в галузі молодіжної політики та молодіжної роботи ...	738
Додаток М 8 Методика діагностики творчої активності	741
Додаток М 9 Тест «Творчий потенціал»	743
Додаток М 10 Тест на визначення рівня комунікабельності (В. Ряховський)	746
Додаток М 11 Тест «Упевненість у собі»	748
Додаток М 12 Методика на виявлення комунікативних та організаторських здібностей	749
Додаток М 13 Чи відповідальна ви людина? (А. Махнач)	751
Додаток М 14 Адаптована методика спрямованості особистості за опитувальником В. Смекала і М. Кучера	753
Додаток М. 15 Соціальна відповідальність (Дж. Роттера)	758
Додаток М 16 Діагностична карта, адаптована до дослідження («Педагогічна оцінка та самооцінка готовності вчителя до саморозвитку»)	760
Додаток М 17 Методика для діагностики оцінки здатності до самовдосконалення (М. Лукашевича)	762
Додаток М 18 Адаптована методика А Карпова для діагностики рефлексивності особистості	764
Додаток М 19 Анкета для науково-педагогічних працівників	766
Додаток М 20 Анкета для роботодавців	768

	541
Додаток Н Програма, інформаційний листи	771
Додаток П Положення про Молодіжний центр «START» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини	775
Додаток П 1 Заходи молодіжного центру, звітність	781
Додаток Р Освітньо-професійна програма Соціальна робота (молодіжна робота) Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини	783
Додаток С Силабуси, робочі програми освітніх компонентів Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини	809
Додаток Т Копії документів щодо участі в молодіжних заходах та свідоцтва про право власності	852
Додаток У Перелік опублікованих праць за темою дисертації	858

ДОДАТКИ

Додаток А

МОЛОДІЖНІ ЦЕНТРИ УКРАЇНИ

(станом на 31 серпня 2021 року)

Інформація офіційного сайту Асоціації молодіжних центрів України

URL : <https://youthcenters.net.ua/perelik-tsentriv-ukraini/>

Таблиця А. 1

МОЛОДІЖНІ ЦЕНТРИ УКРАЇНИ

№ п/п	Молодіжний центр	Мета центру / основні напрями роботи
м. Київ		
1.	Молодіжний центр громадянської освіти	Основні напрямки роботи: заходи громадянської освіти, волонтерство, підвищення активності молоді в процесах прийняття рішень.
2.	Київський молодіжний центр	Сьогодні наша мета – безкоштовно допомагати молоді столиці (і не тільки) розвиватися в різних сферах, взаємодіяти з органами місцевого самоврядування та жити на повну!
3.	Молодіжний центр СОС Дитячі Містечка Україна	створення інноваційної платформи для ефективної взаємодії дітей-вихованців альтернативних форм виховання, молоді, що виходить з-під опіки та молоді з громади, з метою розвитку соціальних та професійних навичок, інтеграції дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та молоді з їх числа у громаду.
4.	Київський обласний молодіжний центр	сприяння широкому залученню та розширенню участі молоді у формуванні та реалізації державної політики щодо розв'язання соціальних проблем, інформаційній підтримці та змістовному дозвіллю, підтримці ділової активності й науково-просвітницьких ініціатив молоді, національно-патріотичному вихованню, підвищення ефективності молодіжної політики на обласному рівні.
5.	Студентський простір «Крила»	
6.	Всеукраїнський молодіжний центр	Місія Всеукраїнського молодіжного центру – створювати такі умови в Україні, де кожна молода людина зможе бути самореалізованою.

Продовження таблиці А.1.

Київська область		
7.	Молодіжний центр міста Біла Церква	Місія Молодіжного центру – формування інноваційного освітнього, культурного і дозвілєвого простору для соціального становлення та розвитку молоді.
8.	Фастівський міський молодіжний центр	
9.	Пластовий Вишкільний Центр (м. Буча)	Пластовий вишкільний центр є центром всеукраїнського значення, на базі якого проводять міжнародні, всеукраїнські та обласні заходи.
10.	Толока-хаб (м. Переяслав)	Перетворення проекту Толока хаб в самостійний, повноцінний молодіжний центр, що відповідає сучасним запитам молоді та мешканців Переяслава, зокрема що стосується культурного розвитку, саморозвитку, спілкування в безпечному середовищі, неформальної освіти, змістовного дозвілля, спорту і творчості.
11.	Славутицький молодіжний простір (м. Славутич)	
12.	Молодіжний центр Медвинської ОТГ (с. Медвин)	
13.	Клуб професій «Генерація UA» (м. Вишгород)	Місія клубу «Генерація UA» – розширення освітніх послуг з інклюзивною складовою в співпраці з державним сектором.
14.	Молодіжний Центр міста Боярка	Молодіжний Центр міста Боярка «bo. Molodi» – це об'єднання активної та ініціативної молоді.
м. Вінниця		
15.	Квадрат	
16.	Центр підліткових клубів за місцем проживання «УНІВЕР»	
17.	Креативний простір «Level-80я»	Напрямки – англійська/польська мова, творча майстерня, дитячий фітнес, школа стюардес- екскурсоводів, український клуб, малювання, сучасні танці, ранній розвиток, дошкільник, театральна студія та школа журналістики.
18.	HUB «Місто змістів»	Три основні напрямки – розвиток громадянського суспільства (*фото заходів), співпраця влади і громади, пошук глобальних змістів.

Вінницька область		
19.	Учнівський хаб #Квартіра (м. Жмеринка)	
20.	ZHDANSPACE (с. Війтівці)	Ініціативна група зі школярів вирішила цю проблему.
м. Луцьк		
21.	Молодіжний центр YouthСфера	Наша мета – молодь Волині розвивається та реалізовує свій потенціал в Україні.
22.	Молодіжний центр Волині	Навчити 100 000 молодих людей м'яких навичок та основі проєктного менеджменту, щоб допомогти їм самореалізуватися в Україні.
23.	Луцький міський молодіжний центр	
24.	Простір для молоді «Place for teens»	Діяльність Молодіжного простору передбачає вивчення іноземних мов, заняття з планування бюджету, спортивні квести, проведення різноманітних тренінгів, майстер-класів, тематичних заходів, ігор та багато іншого.
Волинська область		
25.	Ковельський молодіжний центр «Місто ідей» (м. Ковель)	Наша місія – забезпечити роботу вільного простору для всебічного розвитку молоді, а саме її соціалізації та самореалізації, популяризації здорового способу життя, зайнятості у вільний час, забезпеченню громадянської освіти молоді та розвитку волонтерства, підвищенню рівня мобільності молоді.
26.	ВАТРА-правильний простір (м. Ковель)	
27.	Молодіжний центр «Нові крила» (м. Нововолинськ)	Молодіжний центр «Нові крила» – це об'єднання молодих змінотворців в один дієвий механізм розвитку громадянського суспільства, громади та країни з рівним доступом молодих людей до можливостей розвитку себе.
28.	Хаб «Creative Studio» (м. Володимир-Волинський)	
29.	Молодіжно-рятувальний центр «Тивер» (м. Ківерці)	Створення вільної, неформальної платформи для молодих людей, де вони можуть реалізувати себе та свій таланти. Виховання у молоді культури безпечного, здорового та активного життя.

30.	Відкритий простір для молоді «Цитрус» (м. Рожище)	
31.	Молодіжний простір «City life» (м. Рожище)	Наша мета – створення якісного середовища для всебічного розвитку молоді громади, популяризації здорового способу життя, національно-патріотичного виховання, забезпечення громадянської освіти молоді та розвитку волонтерства, підвищення спроможності простору у сфері інклюзії.
32.	МЦ DidUhim (с. Копачівка)	Головна ціль – активізація молоді в громаді, об'єднання навколо спільних цінностей та впровадження власних ідей.
33.	Молодіжний простір «ПораДій» (с. Будятичі)	
34.	Молодіжний центр Зимнівської ОТГ (с. Зимне)	
35.	Smidyn Hub	Метою роботи Молодіжного центру «Smidyn hub» є реалізація молодіжної політики на рівні ОТГ, пошук однодумців, формування активних, творчих та креативних ідей, що можуть бути реалізовані в громаді, сприяння комунікації між молоддю різних сіл ОТГ.
м. Дніпро		
36.	МЦ Освіторіум	сприяння соціалізації та самореалізації молоді, інтелектуальному, моральному, спортивному розвитку, реалізації її творчого потенціалу та популяризації здорового способу життя, працевлаштуванню та зайнятості у вільний час, молодіжному підприємництву, забезпеченню громадянської освіти молоді.
37.	КП «Молодіжний центр Дніпропетровщини» Дніпропетровської облради	
38.	Молодіжний центр Дніпра	Молодіжний Центр Дніпра в майбутньому стане платформу для мережі молодіжних просторів Дніпра та по всьому регіону. Ми надаємо вам можливість проводити збір команди однодумців та обговорювання робочих питань, прийти поспілкуватися у комфортних умовах, подивитись серіал або фільм на великому екрані, пограти в настільні ігри, попити каву або почитати книгу.

39.	КЗ «Міський дитячо-молодіжний центр» Дніпровської міської ради	
40.	Молодіжний медіацентр Дніпра	Мета ММД це створення умов, для молоді яка хоче розвиватися в сфері медіаосвіти.
41.	Молодіжний центр «Кузня української інтелігенції»	Візія Молодіжного центру «Кузня української інтелігенції» це розвиток у гуртожитку, важливому та помітному в житті студента місці, простору для культурного дозвілля, плідного спілкування, обміну думками та саморозвитку. Молодіжний центр в стінах гуртожитку має акумулювати молодь, розвінчувати негативні стереотипи довкола студентів і того, як вони проводять дозвілля. Таким чином, Кузня має вносити свій вклад у «кування» активної та зацікавленої в своєму розвитку молоді.
42.	Молодіжний центр "Strum"	Ми об'єднались, аби у самому центрі Дніпра у молоді, громадських організацій та активістів з'явився доступний майданчик для корисного проведення дозвілля та самореалізації.
43.	Інклюзивний молодіжний центр «Даруємо радість» на базі Благодійної організації «Благодійний фонд «Даруємо радість»	Ми розвиваємо відповідальність за своє життя у дітей та підлітків зі складним дитинством на засадах любові, довіри та залучення суспільства.
44.	Молодіжний центр «Advanced worker»	регіонального молодіжного Центру для працівників та учнів професійно-технічної освіти Дніпропетровщини, покращення соціальної активності учнів, удосконалення навчально-виховного процесу, надання практичної допомоги учнівській спільноті в якості адміністратора, координатора, керівника групи, визначення пріоритетної їх діяльності, формування стратегічних завдань і тактику їх виконання, запровадження європейських норм і стандартів в молодіжній політиці, розвиток ініціатив молоді, реалізація державної молодіжної політики, участь учнів ПТНЗ у реалізації молодіжних проектів та програм на місцевому рівні, обмін досвідом з іншими ПТНЗ області, надання консультативної допомоги молоді з числа учнів ПТНЗ.

45.	Простір CoLibry	
Дніпропетровська область		
46.	Молодіжний центр #StudHub (м. Кривий Ріг)	Основною метою діяльності є сприяння розвитку молодіжних ініціатив у різних сферах суспільного життя, соціалізації та самореалізації молоді, її життєвому самовизначенню, реалізації лідерського потенціалу, підтримки молодіжного підприємництва, забезпечення правового просвітництва у молодіжному середовищі, формування активної громадянської позиції, розвитку волонтерського руху, підвищення рівня мобільності молоді, надання консультативної та практичної допомоги з метою формування і розвитку додаткових компетенцій для оперативного реагування на сучасні виклики часу, що виникають у зв'язку із процесами суспільної трансформації, глобалізації та європейської інтеграції України.
47.	Культурно-громадський центр SHELTERR+ (м. Кривий Ріг)	
48.	ВАТРА. Простір щирого спілкування (м. Кривий Ріг)	
49.	BiblioHab (м. Кривий Ріг)	
50.	Комунальна установа «Центр молодіжних ініціатив» Кам'янської міської ради (м. Кам'янське)	Місія Центру молодіжних ініціатив – перетворення його на універсальну молодіжну платформу, яка має ефективно діючу структуру, здійснює актуальні та ефективні молодіжні програми для молоді і є центром мережування та партнерства інших суб'єктів молодіжної політики в місті.
51.	Культурно-молодіжний центр «М.И.Р.НУВ» (м. Кам'янське)	Культурно-молодіжний центр «М.И.Р.НУВ» – простір без кордонів, для всіх, де є відчуття поваги і толерантності, вільне висловлювання думок.
52.	«Молодіжний центр спілкування «Позитивний Павлоград» (м. Павлоград)	Перетворення молодіжного центру «Позитивний Павлоград» на найбільш популярне місце для молоді м. Павлоград. Зміна молоді на краще через спілкування, акції, творчість.

53.	Новомосковський молодіжний центр	
54.	Тернівський міський молодіжний центр «InTern»	Робота Центру ведеться за кількома напрямками. В Центрі діють декілька платформ, а саме: 1. освітня платформа розвитку неформальної освіти для проактивної та активної молоді; 2. інтерактивна платформа для всебічного розвитку молоді; 3. волонтерська молодіжна платформа; 4. платформа змістового дозвілля молоді; 5. платформа соціальних проєктів; 6. платформа національно-патріотичного виховання; 7. екологічна платформа.
55.	Комунальний заклад «Молодіжний центр «Смарт» Слобожанської селищної ради	Підвищення активності громадян Слобожанської ОТГ, шляхом надання необхідних знань та навичок для забезпечення сталого розвитку громади.
56.	Молодіжний простір «Pокrovske» (сmt. Покровське)	вільний простір, створений задля всебічного розвитку особистості, інтелектуального самовдосконалення та гуманізації способу життя молодого покоління. МП забезпечує ефективне впровадження правових, соціальноекономічних, інформаційних, освітніх та організаційно-методичних заходів у контексті реалізації молодіжної політики.
57.	Молодіжний центр А.Т.О.М. (м. Обухівка)	Місія «Молодіжного центру АТОМ» – допомогти молоді селища Обухівка в питаннях культурного розвитку, саморозвитку, спілкування в безпечному середовищі, неформальної освіти, змістовного дозвілля, спорту і творчості.
58.	Молодіжний центр «UNREAL» (сmt. Софіївка)	
59.	Центр розвитку громади (на базі будинку культури) (с. Спанське)	
60.	Молодіжний центр «Friends» (с. Олександрівка)	Місія центру – об'єднати молодь Гречаноподівської громади. Це простір для молоді, для її самореалізації, неформальної освіти, культурного спілкування, для дозвілля і творчості, для формування здорового способу життя, сприяння зайнятості молоді у вільний час

61.	Молодіжний медіа-центр «Резиденція молоді» (с. Миколаївка)	
62.	Focus Hub (сmt. Петропавлівка)	
63.	Молодіжний центр «Чіл@ут place» (с. Прядківка)	
64.	Вільний простір «Flash Без Меж» (с. Новомиколаївка)	Вільний простір «Flash Без Меж» - простір, де створені усі умови для навчання, проведення тренінгів, тематичних зустрічей, кінопереглядів та організації змістовного дозвілля, розвитку громадської активності населення.
Донецька область		
65.	Арт-пазл (м. Маріуполь)	
66.	Центр розвитку дітей, молоді та вчителів «ГЕНЕРАЦІЯ МАРІУПОЛЬ» (м. Маріуполь)	Головною метою діяльності Центру є сприяння: - соціалізації та самореалізації молоді; - інтелектуального розвитку молоді; - реалізації творчого потенціалу; - зайнятості молоді у вільний час; - розвитку молодіжного підприємництва; - екоосвіди.
67.	Вільний простір «Вежа» (м. Маріуполь)	
68.	освітній хаб Халабуда (м. Маріуполь)	Халабуда бачить Маріуполь як центр культурних та суспільних інновацій в регіоні з розвинутим громадським сектором та перспективами для молоді.
69.	Молодіжна платформа «Вільна Хата» (м. Краматорськ)	Наша місія – формувати інфраструктуру прогресивного Краматорська через розвиток молоді. Надихати на трансформацію регіону та країни.
70.	Донецький обласний дитячо-молодіжний центр (м. Краматорськ)	Донецький обласний дитячо-молодіжний центр працює напрямках: – розвиток та налагодження мережі молодіжних центрів Донецької області, з метою активізації громадської участі молоді в містах та районах області. – в напрямку неформальної освіти, через тренінги, форуми, виїзні семінари, які мають на своїй меті формування у молоді надпрофесійних, соціальних, лідерських навичок, пов'язаних з творчим і критичним мисленням. – обласний центр молодіжного волонтеріату, який здійснює координацію розвитку молодіжного волонтерства області.

71.	Факел (м. Краматорськ)	
72.	Молодіжний центр «Молодість» (м. Краматорськ)	
73.	Молодіжний пластовий центр (м. Краматорськ)	Пласт – це український скаутинг. Середовище людей, що вміють мріяти і втілювати свої мрії в суспільно корисних проектах, це можливість реалізувати себе в команді однодумців.
74.	Перспектива (м. Бахмут)	Мета центру – створення умов та надання можливостей для інтелектуального та творчого розвитку, інформування молоді про програми навчання за кордоном, гранти на розвиток власної справи, надання рекомендацій щодо розробки та втілення власних проектів...
75.	Dobro Lab (Добропілля)	
76.	Молодіжний клуб «Слов'янське серце» (м. Святогірськ)	
77.	Молодіжна платформа вільний простір «D•R•U•Z•I» (м. Костянтинівка)	
78.	Центр для молоді та дітей «ТАЛАНТАУН» (м. Костянтинівка)	
79.	«ХВИЛЯ» Інноваційний центр розвитку для молоді та дітей (м. Костянтинівка)	
80.	Junior Trackers (м. Покровськ)	
81.	Молодіжний центр «Молодіжний центр Покровська» (м. Покровськ)	
82.	Молодіжний центр «Теплиця» (м. Слов'янськ)	Платформа ініціатив «ТЕПЛИЦЯ» у Слов'янську – це відкритий простір для громадських ініціатив, місце твого розвитку
83.	Молодіжний Центр «АртПростір «Happy Hub» при КЗ «Центр культури і довілля» (м. Слов'янськ)	Молодіжний центр умовно поділяє діяльність на три напрямки: - «Територія розвитку 12+», в рамках якої проводяться заходи з неформальної освіти, а саме: тренінги, семінари, конференції, квести вистави, в тому числі Форум -театр, та заходи змістовного дозвілля - «Вечірні розважальні заходи 14+», це вечори караоке, дикотеки, відкритий кінопростір, тощо. - «Юніор клуб», цей напрямок включає в себе всі заходи що проводяться Центром для дітей від 6 років, тобто мулт покази, квести, аніматорські вистави, майстеркласи.

84.	Центр інноваційного розвитку дітей та молоді «Вулик» (м. Авдіївка)	Створити платформу для розвитку молоді через неформальну освіту, змістовне дозвілля.
85.	М-АК (сmt. Олександрівка)	
86.	Очерет (сmt. Олександрівка)	
87.	Нові горизонти (с. Роздольне)	
88.	Перлина майбутнього (с. Комар)	
89.	Інноваційний центр розвитку для молоді та дітей «Оріана» (с. Оріана)	
90.	Молодіжний центр «МІКС» (м. Вугледар)	Центр призначений для коворкінгу, тренінгів, засідань, освітніх та розважальних заходів.
91.	Територія дозвілля (сmt. Святогорівка)	
92.	«Святогорівка-Арт» (сmt. Святогорівка)	
93.	Молодіжна альтернатива (с. Ганнівка)	
94.	«COOL DRIVE» (с. Ганнівка)	
95.	Нове покоління (с. Криворіжжя)	
96.	Інноваційний центр розвитку молоді та дітей «ART HUB – Калейдоскоп» (м. Дружківка)	
97.	Надсучасний мультимедійний центр для молодих людей з інвалідністю «Modern media» (м. Дружківка)	
98.	Молодіжний центр «Modern media» (м. Дружківка)	
99.	Молодіжний центр «Lesya Hub» (м. Дружківка)	
100.	Молодіжний центр «Вікторія» (м. Мар'їнка)	Культурний розвиток, патріотичне виховання, взаємопідтримка, здоровий спосіб життя.
101.	Альтанка (м. Лиман)	
102.	Молодіжний центр «Мангуш» (сmt. Мангуш)	

103.	Молодіжний центр «Молодіжне сузір'я» (с. Урзуф)	
104.	CherDak (с. Сартана)	
105.	Молодіжний центр «Рух» (м. Мирноград)	
106.	Сузір'я (сmt. Нікольське)	
107.	Молодіжна платформа ініціатив «NovoSхід» (м. Новоградівка)	
108.	платформа ініціатив «Move» (м. Новоградівка)	
109.	Платформа молодіжних та дитячих ініціатив «START UP» (м. Селидове)	
110.	Молодіжний центр з робочою назвою «Сучасник» (м. Селидове)	
111.	молодіжний центр «Молодь +» (м. Селидове)	
112.	Вільний простір «Молода хвиля» (сmt. Райгородок)	
113.	Молодіжний центр «Смайлик» (сmt. Очеретяне)	
114.	Спектр (Черкаська ОТГ с. Олександрівка)	
115.	Молодіжний центр «Інтрига» (м. Білозерське)	Підтримати соціалізацію молоді, яка перебуває у складних життєвих обставинах, та створити кращі можливості для самореалізації в суспільстві, а відтак орієнтувати на соціалізацію, навчання та запобігання соціальній вразливості, створення можливості для інтеграції інклюзивної молоді в доросле життя.
116.	Молодіжний центр «Громада без обмежень» (м. Білицьке)	
117.	Інноваційний центр розвитку молоді та дітей «Гродівський гурт» (сmt. Гродівка)	
118.	Енерджайзер (Шахівська ОТГ)	
119.	Фреш (Шахівська ОТГ)	
120.	«TeenДім» (м. Торецьк)	

121.	Молодіжний центр «Greenwich» (м. Олексіїво-Дружківка)	
122.	Інноваційний центр розвитку молоді «Імпульс» (м. Світлодарськ)	
123.	Молодіжний центр «Вітер змін» (смт. Миронівський)	
124.	Молодіжний центр «Оріон» (с. Шевченко)	
125.	Молодіжний центр «SENS» (с. Старомлинівка)	
126.	Молодіжний центр «Альтаір» (смт. Новодонецьке)	
127.	Молодіжний центр «Фреш» (с. Торецьке)	
128.	Молодіжний центр «Freedom» (с. Званівка)	
129.	ЛЕМКО (Лемківський Екологічний Молодіжний Культурно-Освітній) – центр (с. Званівка)	Підтримка роботи Лемківського екологічного молодіжного культурно-освітнього (далі ЛЕМКО)-центру на Донбасі, який має на меті культурний розвиток та інтеграцію сільської молоді і співпрацю для цього між регіонами України, він буде сприяти діалогу та порозумінню у суспільстві української культури.
130.	Молодіжний центр «Простір без обмежень» (с. Іллінівка)	
131.	«Lider-land» (с. Іванопілля)	
132.	Молодіжний центр «Галактика» (с. Торське)	
133.	Молодіжний центр «Надія» (м. Красногорівка)	
134.	Молодіжний центр «Крок до мрії» (с. Новомихайлівка)	
135.	Молодіжний центр «Мексика» (с. Максимільяні-вка)	Місія «Мексика» створення молодіжного осередку, який разом з місцевою владою сприятиме розвитку молоді та забезпечить впевненість громади в сталому розвитку за участі молоді. Сприяння реалізації потреб молоді у громаді.
136.	«Зоря» (с. Зоря)	

137.	Молодіжний інноваційний центр «Імпульс-О» (с. Очеретине)	
138.	Молодіжний центр «Родінський молодіжний центр» (с. Родинське)	
139.	Молодіжний центр «Відродження» (с. Верхнеторецьке)	
140.	YelizavetCity (с. Єлизаветівка)	Надати молоді можливість самореалізовуватись та розвиватись, пропагувати здоровий спосіб життя, виховати активну громадянську позицію.
141.	«380 Volt» (м. Курахове)	Створення максимально комфортної атмосфери для кожного, не зважаючи на вік, соціальний статус, гендер, релігію та особисті цінності.
142.	Вільні (с. Вільне)	Мета Молодіжного центру «Вільні»: створити сприятливі умови для саморозвитку, взаємодії та реалізації молоді Вільного.
м. Житомир		
143.	Міський культурно-спортивний центр (21 клуб)	
Житомирська область		
144.	М-Формація (м. Бердичів)	«М-Формація» слугує майданчиком для генерування ідей, об'єднання зусиль та потенціалу молоді для реалізації суспільно корисних ініціатив. Окрім того, у центрі створюються усі умови розвитку та реалізації ідей для творчих особистостей з цікавими й змістовними планами.
145.	Кора Хаб (м. Коростень)	
146.	Міський молодіжний центр (м. Новоград-Волинський)	
147.	Міжнародний культурний центр ПРОСТІР (м. Малин)	
148.	Арт-простір (с. Іванківці)	
м. Ужгород		
на черзі відкриття		
Закарпатська область		
149.	Молодіжний хаб «Майстерня ідей» (м. Виноградів)	
150.	Молодіжний хаб «Пак Дись» (м. Іршава)	креативний простір для запровадження ефективних форм роботи по залученню молоді до активної громадської діяльності.
151.	Молодіжний хаб «Vulb» (м. Тячів)	
152.	Молодіжний хаб «Хижа» (м. Перечин)	

153.	Довге Хаб (с. Довге)	Це простір, який поєднує в собі багато функцій, а саме: лекторій, кінозал (30 чол), коворкінг, лаунж зона, комп.зал. Діє книгообмін. + printer + free wifi
м. Запоріжжя		
154.	Запорізький обласний центр молоді	Розвиток молодіжного руху та молодіжної інфраструктури у регіоні
155.	Спільно HUB	
156.	Hub УНО	
Запорізька область		
157.	FreeDom (м. Енергодар)	
158.	Space (с. Широке)	
159.	Молодіжний центр «Портал» (м. Приморськ)	Перетворення молодіжного центру «Портал» на самодостатній безпечний простір для самореалізації та креативного розвитку мешканців громади в сфері культури, спорту, неформальної освіти, творчості та збереження історичної спадщини.
160.	Хаб «Маяк» (м. Бердянськ)	
161.	Молодіжний хаб «TalkHub» (смт. Комиш-Зоря)	
162.	Простір для дітей, сім'ї та молоді (м. Мелітополь)	
163.	Молодіжний центр «People.ua» (Остриківська ОТГ)	
164.	FreeDom Hub (смт. Якимівка)	
165.	Бібліохаб «ХАБ·Л» (смт. Чернігівка)	Місія бібліохабу «ХАБ·Л»: створення в громаді повноцінного центру громадської активності, що відповідає сучасним запитам жителів Чернігівської ОТГ різних вікових груп, зокрема що стосується культурного розвитку, саморозвитку, спілкування в безпечному середовищі, неформальної освіти, змістовного дозвілля і творчості.
м. Івано-Франківськ		
166.	Молодіжний центр Paragraph	Місія Paragraph – створити платформу для розвитку молоді Івано-Франківська через неформальну освіту, змістовне дозвілля та підтримку молодіжних ініціатив

167.	Івано-Франківський обласний пластовий центр	Місія ОДЮПЦ – створення нових та розвиток існуючих осередків Пласту на Прикарпатті.
Івано-Франківська область		
168.	Молодіжний центр Городенківщини (м. Городенка)	
169.	Центр громадських ініціатив «Вільний простір» (м. Калуш)	Сприяння вихованню у молоді національної свідомості, суспільної активності, політичної культури; сприяння громадськими методами становленню України як демократичної, соціальної та правової держави; сприяння формуванню громадянського суспільства, дотримання прав людини, створенню дієвої системи національних інститутів захисту прав людини та підтримки громадських ініціатив.
170.	(м. Верховина)	
171.	СІЧ Сильні Ідейні Чесні (с. Витвиця)	
172.	Громадський простір с.Надорожна (с. Надорожна)	Створивши та облаштувавши громадській простір для жителів громади у с.Надорожна для організації навчання, неформальної освіти та творчості розвитку громади та молоді, вироблення у них нових навичок для подальшого зростання та самореалізації. Основне завдання громадського простору полягає в активізації, згуртуванні громади та молоді. Створе середовище для змістовного проведення часу та залучити жителів Тлумацької ОТГ до активного громадського життя, роботою над розвитком громади партнерств з програмою Добре шляхом їх участі в культурно-просвітницьких заходах.
173.	«Центр соціального розвитку та підтримки» Нижньовербізької ОТГ (с. Верхній Вербіж)	Нашою місією є створення дієвого молодіжного простору сучасного зразка. Основним пріоритетом роботи центру є створення нових, цікавих саме для нашої громади, зон дозвілля, творчості та навчання.
174.	#StBogoHub (Старобогородчанська ОТГ)	
175.	Комора (Дзвиняцька ОТГ)	КОМОРА – відкритий простір з комфортними умовами для розвитку і самореалізації молоді. Відкритий для всіх охочих!
176.	Громадський простір «Liberty Space» (сmt. Печеніжин)	

177.	Молодіжний простір у Юнацькій бібліотеці (м. Надвірна)	
м. Кропивницький		
178.	Креативний простір KOWO	Наша мета: культурна трансформація жителів міста Кропивницького – познайомити їх з культурою волонтерства та усвідомленого проведення часу.
179.	Молодіжний центр Кіровоградської області	
180.	Молодіжний простір «Дієво»	
181.	Центр молоді з інвалідністю «Сильні духом»	
Кропивницька область		
182.	Молодіжний простір «Youth Space» (с. Дмитрівка)	
183.	Молодіжний АРТ-центр (сmt. Нова Прага)	
Луганська область		
184.	FoxHab (м. Лисичанськ)	Мета – сприяння всебічному розвитку молоді шляхом неформальних та інтерактивних методів навчання, активізація діяльності населення та об'єднання їх зусиль у реалізації різноманітних проєктів
185.	Молодіжний центр «Vekto» Новопсковської центральної районної бібліотеки (м. Новопсков)	Метою діяльності є сприяння соціалізації та самореалізації молоді, сприяння її життєвому самовизначенню, інтелектуальному, моральному, духовному розвитку.
186.	Сватівський районний молодіжний центр (м. Сватово)	
187.	Молодіжний центр «Ліфт» (м. Сватово)	
188.	Громадський майданчик «ХочуБуду» (м. Сєверодонецьк)	Доступний. Для всіх. Безпечний. Тобто захищеним від злочинності, добре освітленим. Безкоштовний. За перебування в громадському просторі та користування ним не потрібно платити. Без бар'єрний. Доступний для людей з фізичними обмеженнями. Комунікабельний. Надає можливість для спілкування, розмов та гри. Творчий. Можливість для прояву творчості: виступи музикантів чи акторів та іншої активності. Комфортний. Обладнаний для роботи та відпочинку, а також забезпечує можливість перебувати там за будь-якої погоди. Універсальний. Громадський майданчик враховує інтереси користувачів різного віку, статусу. Відображає місцеву культуру та історію. Вільний. Є можливість ходити і сидіти, робити і відпочивати, збиратися, творити, виступати, тамувати голод, активно висловлювати позицію.

189.	Луганський обласний молодіжний центр (м. Северодонецьк)	
190.	«Інклюзивний молодіжний хаб» (Северодонецьк), БО БФ «Карітас Северодонецьк». (м. Северодонецьк)	Мета «Інклюзивного молодіжного хабу» (Северодонецьк) створення молодіжного центру в місті Северодонецьк, який би надавав послуги молоді з сімей у складних життєвих обставинах та допомагав отримувати важливі соціальні та практичні навички, які би забезпечили успішне життя у теперішньому та майбутньому.
191.	Дитячий центр соціально-психологічної підтримки «Генерація UA» (м. Северодонецьк)	
192.	Студентський простір «YO!Гурт» (м. Северодонецьк)	
193.	Центр розвитку молоді «Sever HUB» (м. Северодонецьк)	
194.	Громадський Дім (м. Рубіжне)	
195.	Молодіжний хаб «INVENTORS» (м. Старобільськ)	Місія молодіжного хабу «INVENTORS» - об'єднуємо та прокачуємо молодь для зміцнення та розвитку своєї громади; створюємо креативний та затишний простір для кожного.
196.	Молодіжна платформа «Вільний простір» (с. Кризьке)	
197.	Молодіжний центр «Твій вибір» (сmt. Борівське)	
198.	Центр соціальної згуртованості та самоорганізації громади села Боброве (сmt. Борівське)	
м. Львів		
199.	КЗ «Львівський обласний молодіжний центр»	Метою діяльності Центру є: сприяння соціалізації та самореалізації молоді через сприяння її життєвому самовизначенню, інтелектуальному, моральному, духовному розвитку. Наша місія – творити прогресивне середовище та сприяти розвитку потенціалу молоді Львівщини.
200.	Молодіжний центр «Нові Орбіти» (КМЦ «Супутник») м. Львів, вул. Повітряна 20	Історія виникнення центру пов'язана із захистом Левандівського парку від забудови. Наразі у парку створена Алея Небесної Сотні та облаштовується спортивно-ігровий майданчик «Зоряне містечко». ▪ Щороку проводять Міжнародний Фестиваль Параджанова на Левандівці; ▪ У молодіжному центрі у вас буде унікальна нагода ознайомитись з Конституцією Левандівки, яку написали самі мешканці мікрорайону; ▪ Діють гуртки вокалу, хореографії, танців, айкідо та ін. ▪ Функціонує репетиційна платформа «Брунька» та бібліотека; ▪ Молодіжний центр з одним із найбільших глядацьких залів в Україні; ▪ Займаються поширенням історії Левандівки, зокрема про місцевий аеродром з якого почалась історія світової авіації та авіапошти.

201.	МолоДвіж Центр (КУ «Львівський міський молодіжний центр»)	Напрямки роботи: проведення заходів та тренінгів, проводять дослідження думок молоді міста з різних питань, networking, спільні перегляди фільмів. Кожен відвідувач може скористатись зоною coworking або долучитись до соціальної школи дизайну Pixlab.
202.	Центр YMCA міста Львова	Фішкою простору є те, що вони відійшли від офісного формату і розташовані у квартирі, де волонтери мають змогу також проживати; ▪ Проекти для саморозвитку - школа відеоблогу та молода рада, в якій молодь вчиться приймати рішення, розробляти стратегію та менеджерити свої проекти; ▪ Мають окремий напрямок роботи з внутрішньо переміщеними особами та реабілітація для вояків АТО
Львівська область		
203.	Молодіжний Центр Птах (м. Пустомити)	
204.	Молодіжний простір «Білка»(м. Пустомити)	
205.	Молодіжний ХАБ «Космодром» (м. Червоноград)	Напрямки – тренінги, семінари, вишколи, літні табори.
206.	Молодіжний центр «IDEA» (Жовтанецька ОТГ)	
207.	ГО «Молодіжний простір Дрогобича» (м. Дрогобич)	Місія Молодіжного простору Дрогобич – це бути цікавою та креативною платформою для молоді в місті: для навчання та творчого самовираження, неформальної освіти, клубів та зустрічей, обміну ідеями та співпраці
208.	Молодіжний простір «Гірлянда» (сmt. Гірник)	
209.	Молодіжний громадський простір «Вулик»(сmt. Дубляни)	
210.	Молодіжний простір міжшкільного учнівського парламенту (м. Броди)	
211.	Молодіжний простір МУП (м. Буськ)	
212.	Молодіжний центр «IDEA» (с. Велике Колодно)	
213.	Молодіжний простір ГО «Ми – це Вільшаник» (с. Вільшаник)	
214.	Молодіжний простір ГО «I AM» (с. Давидів)	
215.	Молодіжний простір «Хата Читальня» (с. Деревня)	
216.	Молодіжний простір «За горнятком» (с. Добряни)	
217.	(м. Золочів) на черзі відкриття	
218.	Коворкінг на селі (с. Красів)	
219.	Молодіжно-християнський центр «Синай» (м. Новий Розділ)	
220.	Молодіжний простір «ПораДій» (м. Самбір)	
221.	Молодіжний простір «MindHouse» (м. Старий Самбір)	
222.	Центр військово-патріотичного виховання дітей та молоді (м. Яворів)	

223.	Молодіжний простір «Літній театр» (м. Жовква)	Стратегічна ціль – формування якісного дозвілля молоді, щоб молодь не виїжджала з рідного міста.
224.	Національно-культурний молодіжний центр (м. Стрий)	
225.	(м. Рудки) на черзі відкриття	
м. Миколаїв		
226.	Молодіжний центр «Inspire»	Міц Inspire ставить за мету, створення більш позитивного оточення для молоді, завдяки прикладу менторів
Миколаївська область		
227.	Творчий простір Доманівки «ПораДій» (с. Доманівка)	
228.	Молодіжний HUB (м. Вознесенськ)	
м. Одеса		
229.	Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.С. Грушевського	
230.	PMA Odesa Hub	
Одеська область		
231.	Dobro HUB (м. Доброслав)	
232.	Нове покоління (м. Саврань)	
233.	Філіал молодіжного центру «Нове покоління» (с. Концеба)	
м. Полтава		
234.	Обласний молодіжний центр	Активізація молоді Полтавщини до неформальної освіти, волонтерства, самореалізації, здорового способу життя, толерантності, гендерної просвіти; навчання та підтримка молодіжних працівників; популяризації створення молодіжних рад і молодіжних просторів у громадах Полтавської обл.; національно-патріотичне виховання; працевлаштування молоді.
235.	Молодіжний центр «Lighthouse» Благодійної організації «Світло надії»	Мета діяльності Молодіжного центру - розвиток лідерства, потенціалу, компетенцій підлітків та молоді для їх успішної самореалізації.
236.	Молодіжний комунікаційний простір «Speak & Do»	
Полтавська область		
237.	Адаптер (м. Кременчук)	
238.	Простір ідей (м. Кременчук)	Місія «Простору Ідей» створювати можливості для розбудови суспільства, яке базуватиметься на демократичних цінностях.
239.	Молодіжний хаб (м. Омельник)	
240.	Молодіжний центр «Друкарня» (м. Нові Санжари)	
м. Рівне		
241.	Рівненський обласний молодіжний пластовий вишкільний центр	Центр формує комфортний та безпечний простір можливостей для молоді за допомогою пластової (скаутської) методики.

Рівненська область	
242.	(м. Клевань) на черзі відкриття
243.	Вільний простір (м. Дубровиця)
244.	Молодіжний центр Привільненської ОТГ (с. Привільне)
245.	Молодіжний центр с. Берестя
246.	Клуб Юнацтва (м. Острог)
м. Суми	
247.	Сумський міський Центр дозвілля молоді Сумської міської ради
	Центр діє з метою: - сприяння створенню соціально-економічних, політичних, організаційних, правових умов та гарантій для життєвого самовизначення, інтелектуального, морального, фізичного розвитку молоді міста Суми, реалізації її творчого потенціалу як у власних інтересах, так і в інтересах територіальної громади м. Суми; - забезпечення реалізації державної молодіжної політики, потреб молоді, молодіжних та дитячих громадських організацій міста Суми в інформаційній, методичній та організаційній підтримці, організації змістовного дозвілля, освітніх та культурологічних заходів; - формування у молоді особистісних рис громадянина України, почуття національної гідності та патріотизму.
248.	Сумський обласний центр відпочинку, оздоровлення, туризму та військово-патріотичного виховання
249.	Розумний хаб
250.	Молодіжна платформа «VILNO»
Сумська область	
251.	Охтирський молодіжний центр (м. Охтирка)
м. Тернопіль	
252.	Тернопільський Молодіжний центр
	Молодіжний центр - це місце для навчань, втілення проєктів, презентацій, майстер-класів, зустрічей та здорового відпочинку. Подієвий майданчик з технічним забезпеченням; Відкритий простір для генерування ідей та проєктної роботи; Крамничка рукотворів та особливих виробів; Творча майстерка для мистецького розвитку; Вуличний простір для відпочинку та велостоянка .
253.	Тернопільський обласний пластовий вишкільний центр

Тернопільська область		
254.	Молодіжний коворкінг центр РавуТуна (с. Великі Гаї)	Місія Молодіжного коворкінг центру РавуТуна – надати можливість молоді розвиватись як підприємці, надаючи послуги тренерів по ІТ технологіям, для проведення майстер – класів, а також вдосконалюватися, саморозвиватися та проводити час разом.
255.	Рідне місто (м. Бережани)	Місія простору «Рідне місто» – самостійне функціонування повноцінного молодіжного центру, щовідповідає сучасним запитам молоді та мешканців Бережан в сферах саморозвитку, спілкування в безпечному продуктивному середовищі, неформальної освіти, змістовного дозвілля, спорту і творчості.
256.	Культурний центр Єловицьких (с. Ланівці)	
257.	Галатига: Простір для альтернативної освіти та розвитку громади (с. Нирків)	
258.	Вулик (м. Заліщики)	
259.	ГО «Молодіжна Пластова Станиця Бучач» (м. Бучач)	Сприяти всебічному патріотичному самовихованню української молоді на засадах християнської моралі, опираючись на такі принципи, як здоровий спосіб життя, екологічне виховання, культурний розвиток.
м. Харків		
260.	Харківський Обласний Центр Молоді	Основними завданнями Центру є виконання обласних програм і заходів з реалізації державної політики стосовно молоді, сприяння соціальному становленню, розвитку молоді, професійній орієнтації, організації змістовного дозвілля, поліпшенню умов життєдіяльності та реалізації творчих ініціатив молоді.
261.	Молодіжний центр УАЛ	
262.	Молодіжний центр ХТЗ	
263.	Молодіжний центр «ХАБ 6/9»	Головна мета діяльності хабу – підтримка громадських ініціатив та молодіжних громадських організацій на ранніх стадія розвитку.
264.	Підлітковий центр «Семиэтажка»	
Харківська область		
265.	Молодіжний хаб «[КОМОРА]» (м. Первомайський)	Первомайський молодіжний центр «ХАБ [КОМОРА]» створено для розвитку молоді. Тож наша місія це виховання активної та освіченої молоді, з стійкою громадською позицією та розумінням своєї соціальної ролі у житті суспільства та країни в цілому.

266.	Молодіжний хаб «PIXEL» (м. Лозова)	Мета нашої роботи – надати платформу для самореалізації та особистого розвитку молоді. Підтримати ініціативу молоді та замотивувати до активної участі молоді у суспільному житті міста та країни.
267.	Молодіжний центр «ІЗЮМ» (м. Ізюм)	Молодіжний центр – це простір для креативу, творчості, неформальної освіти, патріотизму та здорового способу життя!
268.	Пластовий Молодіжний Центр Ізюмської ОТГ	Мета і завдання центру полягає в створенні простору для виховання дітей та молоді на основі системи цінностей, що відображається у пластовій присязі, пластовому закону, спрямованому на те, щоб зробити світ кращим, в якому люди реалізують себе як особистості і відіграють конструктивну роль у суспільстві.
269.	Молодіжний хаб «CITY» (м. Чугуїв)	
270.	Молодіжний хаб «CUBE» (м. Балаклія)	Місія молодіжного хабу CUBE - це творення умов і можливостей для самореалізації молоді з метою перетворення Балаклії на інноваційне молодіжне місто.
271.	Молодіжний центр «DobreBus» (м. Мерефа)	
272.	Молодіжний хаб «MOTION SPACE» (м. Мерефа)	
273.	Молодіжний хаб «REDHUB» (м. Красноград)	Створення належних умов для розвитку місцевої молоді, надання їм широкого спектру послуг для забезпечення змістовного і якісного дозвілля, неформальної комунікації.
274.	КЗ «Красноградський молодіжний центр»	Молодіжний центр дозволить вирішити широке коло питань, актуальних для молодого покоління Красноградщини та забезпечить ефективний обмін інформацією між владою молоддю. Завдання молодіжного центру: + залучити максимальну кількість активної молоді до соціально корисної роботи; + поліпшити передачу досвіду та знань між молодими людьми і підвищити їх компетенції; + підвищити міжнародну мобільність нашої молоді; + допомогти молодій людині працевлаштуватись; + реалізувати молодіжні ініціативи.
275.	Молодіжний хаб «HUB_ІДЕЙ» (м. Зміїв)	

276.	Молодіжний хаб «SMART» (сmt. Нова Водолага)	Молодіжний хаб «SMART» було створено з метою об'єднання креативної молоді, яка має на меті поліпшити рівень якості життя населення, реалізувати свої ідеї, знайшовши ініціативну групу в обличчі однодумців з осередку. Основна ціль полягає у вихованні молоді з активною життєвою позицією, розвитку їх амбіцій методом колективного розв'язання поставлених питань.
277.	Молодіжний хаб «NEBO» (сmt. Нова Водолага)	
278.	Молодіжний хаб «РОЗВИТОК» (м. Валки)	
279.	Молодіжний хаб «ENERGY» (сmt. Золочів)	Хаб «ENERGY» створено для зміцнення місцевого соціального капіталу шляхом навчання молоді, створення умов для її плідного дозвілля та участі у проєктах місцевого розвитку.
м. Херсон		
На черзі відкриття		
Херсонська область		
(м. Каховка) на черзі відкриття		
280.	Молодіжний центр «Workspace» (м. Новорайськ)	
281.	Молодіжний центр «Щастя поруч» (м. Асканія-Нова)	
282.	Молодіжний хаб Високопільської громади (сmt. Високопілля)	
283.	Молодіжний центр «Lighthouse» (м. Скадовськ)	
284.	Хаб «Територія Свободи» (м. Гуляйполе)	
м. Хмельницький		
285.	Комунальна установа «Молодіжний центр»	Ми прагнемо зробити молодь Хмельниччини сильною в питаннях соціального розвитку, екології та національно-патріотичного виховання. Знаходити можливості стажування та працевлаштування для молоді. Проводити івенти, форуми, презентації для реалізації в межах міста.
Хмельницька область		
286.	Loveka (м. Кам'янець-Подільський)	▪ Єдиний молодіжний центр, який знаходиться на стадіоні ▪ Здебільшого проводять освітні заходи, зокрема проєкти по медіаграмотності ▪ «Loveka» – це місце зустрічі, місце креативу, простір, який може стати основою для розвитку.
м. Черкаси		
287.	Черкаський обласний молодіжний ресурсний центр	Метою Черкаського обласного молодіжного ресурсного центру є впровадження більш ефективних форм реалізації молодіжної політики в області, залучення молоді до активної громадської діяльності, виховання почуття патріотизму, духовності, національної свідомості та забезпечення сприятливих умов для самореалізації особистості.

Черкаська область		
288.	АртПростір (м. Золотоноша)	Місія АртПростору – це стати сучасним центром неформальної освіти молоді та культурного життя. Де будуть нові можливості для громади, залучивши жителів до спільної активності, який функціонувати і як громадський простір (де будуть відбуватися культурні проекти) і як галерея (де можна робити виставки), а також як місце для проведення відкритих майстер-класів, де б жителі могли бути в ролі учасників, майстрів та спікерів.
289.	Молодіжний простір Chill out Zolo (м. Золотоноша)	
290.	Громадський простір (м. Сміла)	
291.	#Green#Драбівці#Cafe (с. Драбівці)	
292.	Арт простір «Мартинівський скарб» (с. Мартинівка)	
293.	Центр розвитку особистості «СТЕРHUB» (с. Степниці)	
294.	Молодіжний центр «START» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (м. Умань)	Основною метою діяльності центру є всебічний розвиток і самореалізація молоді в різних сферах суспільного життя, розкриття її потенціалу, захист інтересів та прав; сприяння соціальному становленню й розвитку, професійній орієнтації та організації змістовного дозвілля, підтримці талановитої молоді.
295.	Вільний простір «ХАТА–ХАБ» (м. Чигирин)	Вільний простір «ХАТА–ХАБ» – це центр/концентрація діяльності для розвитку дітей, підлітків, молоді і всіх, хто відчуває себе молодим та активним! Вільний простір «ХАТА–ХАБ» є підрозділом благодійної організації «Фонд розвитку Чигиринщини».
296.	Молодіжний простір «Саме час» (м. Кам'янка)	Молодіжний простір «Саме час» створений в межах україно-німецького проекту «Київський Діалог» з метою покращення дозвілля містян та забезпечення активним творчим та інтелектуальним розвитком молоді громади шляхом проведення різноманітних заходів, курсів, тренінгів тощо.
м. Чернівці		
297.	КУ «Молодіжний центр Чернівців «Резиденція молоді»	Центр буде виконувати функцію місця, де молоді зможе проводити свій час, буде підтягувати молодіжних працівників, втілювати програми задля розвитку та залучення молоді у громадське життя міста, виконувати місію створення крутого двіжу у Чернівцях.
м. Чернігів		
298.	Чернігівський обласний молодіжний центр	Місія Чернігівського обласного молодіжного центру: Створюємо вільний безпечний, а також доступний простір для розвитку і самореалізації кожного та кожної.
299.	Центр роботи з дітьми та молоддю за місцем проживання (21 клуб)	

Чернігівська область		
300.	Молодіжний центр у м. Прилуки (м. Прилуки)	
301.	Ніжинський міський молодіжний центр (м. Ніжин)	Маємо свої цінності та принципи роботи Тренінги, семінари; Форуми; Кіноклуби ; ІгроХАБ (настільні розважальні та навчальні, рухливі ігри); Клуби за інтересами (КубоРуби, Шаховий, ЛіТЕРА, Художня майстерня, English speaking club, Мафія); Дискотеки; Акустичні вечори; «Кава з персоналіями» (надихаючі зустрічі з відомими людьми); Бібліотека в НадзвиЧАЙному BookRoom; Еко-сафари; Майстер-класи; Караоке; Тематичні вечірки; Квести; Вікторини; Чаювання зі смаколиками; Вільний простір для спілкування.
302.	Корюківський молодіжний центр «КУБ» (м. Корюківка)	Створення потужного молодіжного осередку для розвідку та самореалізації молоді громади.
303.	Комунальна установа «Молодіжний центр» (с. Добрянка)	Ми прагнемо зробити молодь Хмельниччини сильною в питаннях соціального розвитку, екології та національно-патріотичного виховання. Знаходити можливості стажування та працевлаштування для молоді. Проводити івенти, форуми, презентації для реалізації в межах міста. Наш центр працює по 5 головних напрямках – культурний, національно-патріотичний, інклюзивно-соціальний, освітній. Серед командних принципів - довіра, взаємодопомога, відкритість, промолодіжність та любов.
304.	Молодіжний простір (с. Комарівка)	Створено в приміщенні Комарівського будинку культури за підтримки проекту «Розвиток місцевих громад, що заснований на правах людини». Ініціатива впроваджується завдяки ГО «МАРТ» у рамках проекту ПРООН «Громадянське суспільство задля розвитку демократії та прав людини в Україні», що реалізовується за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Данії.
305.	Молодіжний простір (с. Прогрес)	

МІЖНАРОДНІ АКТИ З ПИТАНЬ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ

Таблиця Б.1

№ п/н	Документ	Зміст
1	Цілі сталого розвитку України (2015 – 2030 роки) (https://mepr.gov.ua/files/docs/%d0%9d%d0%b0%d1%86%d1%96%d0%be%d0%bd%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%b0%20%d0%b4%d0%be%d0%bf%d0%be%d0%b2%d1%96%d0%b4%d1%8c%20%d0%a6%d0%a1%d0%a0%20%d0%a3%d0%ba%d1%80%d0%b0%d1%97%d0%bd%d0%b8_%d0%bb%d0%b8%d0%bf%d0%b5%d0%bd%d1%8c%202017%20Ukr.pdf) 	У вересні 2015 року у Нью-Йорку відбувся Саміт ООН зі сталого розвитку. Підсумковим документом Саміту “Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року” було затверджено 17 Цілей сталого розвитку: 1. подолання бідності; 2. подолання голоду, досягнення продовольчої безпеки, поліпшення харчування і сприяння сталому розвитку сільського господарства; 3. забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці; 4. забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх; 5. забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат; 6. забезпечення доступності та сталого управління водними ресурсами та санітарією; 7. забезпечення доступу до недорогих, надійних, стійких і сучасних джерел енергії для всіх. 8. сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх; 9. створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям; 10. скорочення нерівності; 11. забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст, інших населених пунктів; 12. забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва; 13. вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками; 14. збереження та раціональне використання океанів, морів і морських ресурсів в інтересах сталого розвитку; 15. захист та відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціональне лісокористування, боротьба з опустелюванням, припинення і повернення назад (розвертання) процесу деградації земель та зупинка процесу втрати біорізноманіття;

		16. сприяння побудові миролюбного і відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях; 17. зміцнення засобів здійснення й активізація роботи в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку. Ціль 4. Якісна освіта. Завдання 4.5. Збільшити поширеність серед населення знань і навичок, необхідних для отримання гідної роботи та підприємницької діяльності. (Індикатор 4.5.1. Рівень участі дорослих та молоді у формальних та неформальних видах навчання та професійної підготовки за останні 4 тижні, % населення віком 15-70 років) Упровадження концепції безперервної освіти вимагає збільшення участі населення (насамперед тих, хто починає входити або вже увійшли до зони соціальних ризиків) в освітніх програмах. Наразі рівень участі населення віком до 70 років у формальних та неформальних видах навчання та професійної підготовки становить близько 9%. Найбільш активною є молодь (92,2% населення віком 15–24 роки охоплено різними видами навчання). Рекомендації щодо досягнення цілі: - реформування освітньої галузі, що передбачає оновлення стандартів освіти; - забезпечення рівного доступу до освіти та професійно-технічної підготовки для уразливих груп населення, насамперед людей з інвалідністю й осіб, які перебувають в уразливому становищі; - оновлення змісту навчання шляхом упровадження навчальних програм з питань сталого розвитку, раціонального споживання, прав людини, гендерної рівності, культури, соціальної єдності, миру та ненасильства тощо; - забезпечення принципу відповідності освіти потребам суспільного розвитку.

2	«Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» (2014) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text)	Цим документом створено асоціація між Україною, з однієї сторони, та Союзом і його державами-членами, з іншої сторони. Цілі асоціації: - сприяти поступовому зближенню Сторін, ґрунтуючись на спільних цінностях і тісних привілейованих зв'язках, а також поглиблюючи зв'язок України з політикою ЄС та її участь у програмах та агентствах; - забезпечити необхідні рамки для посиленого політичного діалогу в усіх сферах, які становлять взаємний інтерес; - сприяти, зберігати й зміцнювати мир та стабільність у регіональному та міжнародному вимірах відповідно до принципів Статуту ООН і Гельсінського заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі 1975 року, а також цілей Паризької хартії для нової Європи 1990 року; - запровадити умови для посиленних економічних та торговельних відносин, які вестимуть до поступової інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС, у тому числі завдяки створенню поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі, як це визначено у Розділі IV («Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею») цієї Угоди, та підтримувати зусилля України стосовно завершення переходу до діючої ринкової економіки, у тому числі шляхом поступової адаптації її законодавства до <i>acquis</i> ЄС; - посилювати співробітництво у сфері юстиції, свободи та безпеки з метою забезпечення верховенства права та поваги до прав людини і основоположних свобод; - запровадити умови для дедалі тіснішого співробітництва в інших сферах, які становлять взаємний інтерес.
3	Постанова Кабінету Міністрів України «Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» (2017)	Затверджено план заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Завдання: 1. Створення правових передумов для початку реформи місцевого самоврядування і територіальної організації влади. 2. Ухвалення базових законів щодо реформування системи державної служби та служби в органах місцевого самоврядування. 3. Впровадження реформи державного управління.

	(https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1106-2017-%D0%BF#Text)	4. Законодавче забезпечення реформи місцевого самоврядування і територіальної організації влади. 5. Забезпечення ефективної координації у сфері міжнародного технічного співробітництва з донорами. 6. Подальше законодавче забезпечення реформи місцевого самоврядування і територіальної організації влади. 7. Гармонізація виборчого законодавства шляхом його кодифікації. 8. Затвердження концепції реформи СБУ. 9. Удосконалення системи державного експортного контролю. 10. Реформування процедури скасування депутатської недоторканності. 11. Удосконалення законодавства про захист персональних даних з метою приведення його у відповідність з Регламентом (ЄС) 2016/679. 12. Приєднання України до Розширеної часткової угоди Ради Європи про створення Групи зі співробітництва в боротьбі проти зловживання наркотиками та їх незаконним обігом (Група ПОМП). 13. Забезпечення функціонування Національного агентства з питань запобігання корупції. 14. Розвиток інфраструктури та матеріально-технічної бази для інтегрованого управління кордонами. 15. Розвиток інфраструктури для прийому та утримання іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні. ....18. Включення до професійних програм, програм короткострокових семінарів, тренінгів з підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, модулів з вивчення положень Конвенції ООН про права інвалідів. 19. Інше...
4	Молодіжна стратегія Європейського Союзу (2019 – 2027 роки) (EU Youth Strategy) (2019) (https://europa.eu/youth/strategy_en)	Молодіжна стратегія ЄС є основою співробітництва молодіжної політики ЄС на 2019-2027 роки на основі резолюції Ради від 26 листопада 2018 року . Співпраця з молоддю ЄС має максимально використати потенціал молодіжної політики. Це сприяє участі молоді в демократичному житті; вона також підтримує соціальну та громадянську активність та прагне забезпечити, щоб усі молоді люди мали необхідні ресурси для участі у житті суспільства 11 європейських молодіжних цілей.

		Молодіжна стратегія ЄС зосереджується на трьох основних сферах діяльності, включаючи три слова: залучати, підключати, розширювати можливості, одночасно працюючи над спільним впровадженням у різних секторах. Під час діалогового процесу 2017-2018 років, в якому брали участь молоді з усієї Європи, було розроблено 11 європейських молодіжних цілей. Ці цілі визначають міжгалузеві сфери, які впливають на життя молодих людей, та вказують на проблеми. Молодіжна стратегія ЄС має сприяти реалізації цього бачення молоді. Стратегія ЄС молоді базується на кількох інструментах, таких, як взаємне навчальної діяльності, майбутньої національної діяльності по плануванню, молоді ЄС діалогу, молодіжної стратегії платформи ЄС і фактичних даних базових інструментів . Координатор молоді ЄС є контактним і видимим орієнтиром Європейської Комісії для молоді. Більш детальну інформацію про співпрацю у сфері молодіжної політики до 2019 року можна знайти в архівах , включаючи висновки та резолюції Ради, прийняті у сфері молодіжної політики між 2010 та 2018 роками.
5	Біла книга Європейської Комісії – новий імпульс для молоді Європи (2001) (https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a3fb3071-785e-4e15-a2cd-51cb40a6c06b)	Рішення про публікацію цієї Білої книги про молодіжну політику, і особливо рішення про проводити заздалегідь широкі консультації, впливає, перш за все, з бажання сприяти нові форми європейського управління. Біла книга повністю відповідає Білій книзі Комісії з питань управління прийнятий у липні 2001 року: мова йде про відкриття процесу прийняття рішень Європейським Союзом (ЄС) для людей, на яких ці рішення вплинуть, і це включає молодь.
6	Програма ЄС ERASMUS+ (https://sport.gov.ua/mizhnarodne-spivrobotnictvo/yevro-pejska-integraciya/programa-yes-erasmus)	Програма ЄС «Еразмус+» (далі – Програма) об'єднала у собі 7 попередніх освітніх та молодіжних програм, у тому числі програму «Молодь в дії», та підтримує проекти міжнародної співпраці, партнерства, заходи і мобільність у сфері освіти, підготовки, молоді і спорту. Взаємодія в рамках програми «Еразмус+» у молодіжній сфері відбувається за такими напрямками: КА1: Мобільність молоді та молодіжних працівників: молодіжні обміни, волонтерські проекти та професійний розвиток молодіжних працівників; КА2: Проекти співпраці (стратегічні партнерства): співпраця між організаціями у сфері інновацій та обміну кращими практиками; КА3: Підтримка реформ (структурний діалог): зустрічі між молодими людьми та тими, хто приймають рішення у сфері молодіжної політики.

7	Стратегія ООН щодо молоді на період до 2030 року (Youth2030: The United Nations Strategy on Youth) (https://www.un.org/youthenvoy/wp-content/uploads/2018/09/18-00080_UN-Youth-Strategy_Web.pdf)	Спираючись на свою унікальну глобальну скликаючу роль, мандат служити народам світу та його ролі, як партнер та посередник, Організація Об'єднаних Націй є має унікальне місце, щоб виступати як джерело захисту підтримка молоді та платформа за допомогою яких можна задовольнити їхні потреби, їхні голос може бути посилений, і їх залучення можна просунути. Більш того, розвиток молоді та молодь залучення є наскрізними питаннями у 2030 році. Порядок денний сталого розвитку, інший міжнародно узгоджених рамок, а також а центральний аспект резолюцій Ради Безпеки 2250 (2015) та 2419 (2018), визнаючи це молодь грає важливу і позитивну роль у реалізації сталого розвитку, у запобіганні кризам та у просування миру.
8	Резолюція Ради Безпеки ООН 2250 «Молодь, мир, безпека» (https://ukraine.un.org/)	Для реалізації вищезазначеної мети, в першу чергу необхідно імплементувати резолюції ООН 2250 та 2419 в Україні та сформувані ефективний Національний план дій щодо впровадження цих документів у відповідності до планів реалізації ЦСР. Обидві резолюції закликають звернути особливу увагу на захист прав молоді, що можуть порушуватись в умовах збройного конфлікту, та підвищити рівень участі молоді на всіх рівнях для розбудови миру у суспільстві, а також попередження та вирішення конфліктів. В цьому процесі також необхідно провести широке громадське обговорення за участю представників молоді та спільні заходи з впровадження відповідних документів в партнерстві з молоддю.
9	Позиційний документ Національної молодіжної ради України «Молодь, Мир та Безпека» (2015) (http://nycukraine.org/wp-content/uploads/2020/03/Molod-Mir-ta-Bezpeka.docx.pdf)	9 грудня 2015 року Радою Безпеки Об'єднаних Націй було прийнято історичну резолюцію №2250, яка стосується безпосередньо молодих людей, їх внеску у мир та вирішення конфліктів. Даний документ виокремлює молодь як соціальну групу та відзначає, що сучасне покоління молоді є найбільш чисельним з тих, які коли-небудь існували, а також, що у більшості країн, де проходять озброєні конфлікти, молодь складає більшість населення. Резолюція також звертає увагу на необхідності інклюзивного розвитку в якості одного з ключових інструментів запобігання конфліктів та досягненні стабільності.

		Наступним кроком резолюції є її впровадження. Одним із способів донести ідею резолюції до молодих людей – це підтримувати тісну співпрацю з молодіжними організаціями. Саме тому, 12 серпня, представництво ООН в Україні провело зустріч «Молодь, Мир та Безпека» з представниками молодіжних організацій задля обговорення шляхів залучення молоді до миротворчого процесу та розбудови миру. УМСА України представляв Генеральний Секретар Віктор Сербулов. УМСА має великий досвід роботи у сфері адвокатури прав молоді та розбудові миру. Цього року, представники УМСА України взяли участь у програмі «Коріння примирення» від УМСА Європи, яка спрямована на налагодження діалогу серед молоді у конфліктуючих країнах. Представники ООН ознайомили учасників зустрічі з основними положеннями резолюції, а молодіжні організації, в свою чергу, висловили свої бачення на впровадження та подальшу співпрацю з Радою Безпеки ООН. На зустрічі також обговорювалися можливі спільні проекти та співробітництво між Молодіжною радою ООН та молодіжними НГО. У зв'язку з цим, Національна молодіжна рада України рекомендує відповідним органам влади: - Провести національне дослідження з моніторингу ситуації безпеки в регіонах України для дітей та молоді. - Затвердити Національний план дій з виконання резолюцій Ради Безпеки ООН 2250 і 2419 на період до 2022 року; - Визнати роль молодіжних організацій має відігравати важливу роль у зусиллях з розбудови та збереження сталого миру. - Розробити та впровадити освітні програми з інклюзивним методом для всіх груп. Зобов'язати відповідальні органи влади забезпечити їх впровадження. - Зробити обов'язковим подання щорічного звіту про стан виконання Національного плану дій для узагальнення та інформування Кабінету Міністрів України. - Організувати контакти та комунікацію між молодими людьми з підконтрольних та невідконтрольних та тимчасово окупованих територій, для пошуку спільних рішень.

		- Заохотити відповідні органи, міністерства, державних та місцевих органів влади, щодо потреб молоді, молодих жінок, під час збройних конфліктів та постконфліктних територій. - Залучити молодь до процесу мирних переговорів, підвищити її роль та будь-яких інших процесів розбудови миру, в тому числі в імplementації мирних домовленостей оскільки цього вимагають Резолюції та врахуванням локального контексту; - Зобов'язати відповідальні за це департаменти державних обласних адміністрацій, цивільно-військових адміністрацій, органів міського самоврядування розробити локальні плани щодо імplementації положень резолюцій Ради Безпеки ООН 2250 і 2419.
10	Оперативна стратегія ЮНЕСКО з питань молоді на 2014-2021 роки https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf000227150_rus?posInSet=1&queryId=e895815e-283a-4a2b-b84f-6f8b467c44e9&fbclid=IwAR0sMncY10W1WEmeIl-wtyL3pwwerf4giJcOI_xszb7PA6IwxdtuV6GzcAU	В стратегії виокремлено 3 напрями: - розробка і перегляд політики за участю молоді; - розвиток потенціалу для переходу в доросле життя; - громадянство, демократична участь і соціальні інновації. Виокремлено принципи, цілі групи та країни; як залучити молодь до роботи ЮНЕСКО; планування реалізація програми в рамках всієї організації.
11	Переглянута Європейська хартія про участь молоді в місцевому та регіональному житті (2015) https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168071b58f	Преамбула переглянутої Європейської хартії про участь молоді в громадському житті на місцевому та регіональному рівнях роз'яснює, що ефективна участь молоді має важливе значення для здорового, демократичного суспільства. Це особливо актуально, враховуючи контекст зниження участі молодих людей у традиційних політичних процесах, що спостерігалось в останні роки. Тільки тоді, коли державна політика – будь то на національному, регіональному або місцевому рівні – буде відображати реалії молодих людей, буде відроджений інтерес молоді до політики. Переглянута Хартія ділиться на 3 частини: секторальна політика; документи для участі молоді та інституційні форми участі молоді в місцевих і регіональних справах.

		У частині I переглянутої Хартії міститься огляд різних областей політики, таких як охорона здоров'я, міське середовище, освіта тощо, а також пропонується ряд конкретних заходів, які можуть забезпечити необхідну підтримку для участі молодих людей в своїх громадах. У частині II розглядаються ідеї та інструменти, які можуть бути використані місцевими та регіональними органами влади з метою розширення участі молоді, такі як навчання, інформаційні послуги, інформаційно-комунікаційні технології, молодіжні організації і т.д. У частині III увага концентрується на інституційній участі та структурах і підтримці, які повинні бути засновані з метою залучення молодих людей у процеси, в яких вони можуть визначати свої потреби, розробляти рішення, приймати рішення, які зачіпають їх, і якщо вони можуть – планувати дії з місцевими та регіональними органами влади на рівних умовах. Ці структури можуть включати молодіжні ради, молодіжні парламенти або молодіжні форуми, які, наприклад, мають бути постійними структурами, що складаються з виборних або призначених представників, і повинні давати молодим людям пряму відповідальність за проекти і вплив на політику, і так далі. Молодь може приймати участь у багатьох напрямках, починаючи з добровільної роботи до активної участі в організаціях, від участі в неформальній освіті до агітації. Переглянута Хартія Конгресу спеціально спрямована на сприяння участі молоді на місцевому та регіональному рівнях, надаючи конкретні ідеї та інструменти.
12	Нова стратегія молодіжного сектору 2030: зміцнення демократії шляхом залучення молоді (https://www.coe.int/en/web/portal/-/new-youth-sector-strategy-2030-strengthening-democracy-through-youth-engageme-1)	22 січня 2022 року Комітет міністрів Ради Європи ухвалив нову стратегію молодіжного сектору до 2030 року, яка надаватиме політичні вказівки 50 державам-учасницям Європейської культурної конвенції на найближчі десять років. Творчість молодих людей, динамічність, соціальна прихильність та компетентність мають вирішальне значення для будь-якого сталого демократичного суспільства. Майже п'ятдесят років молодіжний сектор Ради Європи підтримує покоління молоді та їх організації, щоб вони стали учасниками соціальних змін, і допомагає державним органам у впровадженні молодіжної політики за участі.

		Нова стратегія молодіжного сектору до 2030 року дасть новий імпульс цій роботі у чотирьох тематичних пріоритетах: - Молодь, що відроджує плюралістичну демократію, - Доступ молодих людей до прав, - Спільне життя у мирних та інклюзивних суспільствах та молодіжна робота. Приймаючи нову стратегію, Комітет міністрів наголосив на важливості унікального географічного масштабу та ролі молодіжного сектору Ради Європи та його інструментів, включаючи систему спільного управління, Європейські молодіжні центри у Страсбурзі та Будапешті, європейські Молодіжний фонд та партнерство з Європейською Комісією у сфері молоді. Стратегія молодіжного сектору до 2030 року розпочинається в рамках головування Грузії в Комітеті міністрів (листопад 2019 - травень 2020), яке надає найвищого значення повній та значущій участі молоді в європейських суспільствах, і має на меті, зокрема, « зміцнення демократії шляхом освіти, культури та залучення молоді ».
13	Інструмент самостійної оцінки молодіжної політики. https://rm.coe.int/sel-f-assessment-tool-for-youth-policy-ukrainian/168098b16a)	Одним із пріоритетних напрямків співпраці між урядами держав-членів Ради Європи у молодіжній сфері є заохочення та підтримка розвитку молодіжної політики. Відповідальним за це є Європейський керівний комітет у справах молоді (CDEJ), який об'єднує представників міністерств чи органів, відповідальних за питання молоді, з 50 держав-учасниць Європейської культурної конвенції. CDEJ сприяє співпраці між урядами в молодіжному секторі та надає основу для порівняння національних молодіжних політик, обміну найкращими практиками та розробки текстів, що встановлюють стандарти. Саме в цьому контексті CDEJ офіційно ухвалив цей інструмент самостійної оцінки для розвитку молодіжної політики. За відсутності механізмів моніторингу для контролю за роботою молодіжного сектору Ради Європи, CDEJ зазначив, що з боку урядів держав-членів зростає попит на розробку критеріїв виміру та методів оцінки для оцінки прогресу, досягнутого з часом.

		З цієї причини CDEJ висловив думку про необхідність розробки комплексу якісних індикаторів для молодіжної політики, що базується, зокрема, на рекомендаціях, прийнятих Комітетом міністрів (або, у відповідних випадках, на документах, прийнятих іншими відповідними органами Ради Європи). У зв'язку з такими показниками було розроблено інструмент самостійної оцінки зі стандартними критеріями, з тим щоб органи влади, відповідальні за молодь, могли визначати досягнутий з часом прогрес у розвитку своєї політики щодо молоді та зробити необхідні коригування чи зміни. Цей інструмент був розроблений, щоб допомогти державам-членам самостійно оцінювати їх відповідність стандартам Ради Європи в галузі молодіжної політики та слугувати основою для розвитку самостійної молодіжної політики.
14.	КОМПАС: Посібник з освіти з прав людини з молоддю (2012) (https://www.coe.int/uk/web/compass/chapter-1)	КОМПАС було вперше опубліковано у 2002 році. З того часу він підтримує фахівців та фахівчинь і суб'єктів громадянського суспільства у привнесенні освіти щодо прав людини в життя дуже багатьох молодих людей у Європі та по всьому світу. Його перекладено 31 мовою. Він відіграє важливу роль у формуванні підходів до молодіжної політики та молодіжної роботи, заснованих на правах людини. Це допомагає забезпечити обізнаність щодо прав людини, яка, своєю чергою, розширює можливості тих, хто навчається, залишається з ними на все життя й може бути передана майбутнім поколінням. Мова йде не лише про навчання, але й про посилення демократичного громадянства в довгостроковій перспективі.
15.	Портфоліо молодіжної роботи Ради Європи (2016) (https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/331/pmr.pdf)	Це онлайн-інструмент, який допомагає окремим особам, командам та організаціям, що здійснюють молодіжну роботу по всій Європі, зрозуміти їхні компетенції та ефективно їх розвивати. Цей інструмент можуть використовувати також тренери, менеджери молодіжної роботи, політики й усі ті, хто цікавиться темою розвитку якості й визнання молодіжної роботи. Портфоліо молодіжної роботи Ради Європи є інструментом, що допомагає тим, хто здійснює молодіжну роботу, молодіжним працівникам та молодіжним лідерам, а також менеджерам й адміністраторам у молодіжній сфері аналізувати й розвивати власні компетенції в молодіжній роботі та компетенції людей, з якими вони працюють.

16	Закладинки: посібник для боротьби з мовою ненависті через освіту з прав людини (2016) https://rm.coe.int/16806f9aec	Посібник «Закладинки», це прекрасний інструмент, призначений зупинити мову ненависті і посилити значення прав людини. У вас може виникнути запитання: «Чому ми повинні цим перейматися? Невже людина не має права вільно висловлювати свою думку в демократичному суспільстві?» Це правда, що свобода вираження поглядів є фундаментальним правом людини, і це стосується й ідей, які можуть ображати, шокувати чи непокоїти інших. Але дотримання цього права передбачає чіткі обов'язки та відповідальність. Мова ненависті – це не «захищена» мова. Слова ненависті можуть призвести до злочинів на ґрунті ненависті в реальному житті, і такі злочини вже зруйнували і забрали життя занадто великої кількості людей.
17	Посібник з Переглянутої Європейської хартії про участь молодих людей у місцевому та регіональному житті (2015) https://rm.coe.int/have-your-say-manual-ukr/1680789a84	Переглянута Європейська хартія про участь молодих людей у місцевому та регіональному житті є ключовим інструментом у впровадженні системи співуправління на місцевому і регіональному рівнях. Сама Хартія була створена групою, що складалась з молодих людей та представників місцевих та регіональних органів влади, які працювали спільно, як рівнозначні партнери. Хартія адресована, головним чином, представникам місцевих та регіональних органів влади для забезпечення реалізації секторних політик і буде корисною як молоді, так і іншим громадянам. Хартія також є засобом, який молоді люди повинні використовувати для заохочення місцевих органів влади впроваджувати політику, що їх стосується, а також інструментом для співпраці між молоддю, молодіжними організаціями та місцевими і регіональними органами влади. Молоді люди повинні мати право, засоби, простір, можливості та підтримку щодо участі у прийнятті рішень, Хартія покликана сприяти цьому процесу. Існує багато прикладів, що демонструють значимість молодіжної участі, але нас чекає ще багато роботи для досягнення цієї шляхетної мети по всій Європі, і цей посібник однозначно слугуватиме досягненню поставлених завдань. Перше видання посібника стало однією з найбільш популярних публікацій Молодіжного сектору Ради Європи. Це стало свідченням того, що Європа розвивається і все більше визнає важливість громадянської участі.

		У цьому контексті, посібник є важливим та значимим інструментом, і ми заохочуємо кожного, а особливо місцеві та регіональні органи влади, використовувати його та просувати ідею суспільства, яке краще розуміє і сприймає потреби молоді у всій Європі.
18	Словник термінів, які використовує Рада Європи у сферах молодіжної політики, прав людини та неформальної освіти (https://sport.gov.ua/storage/app/sites/16/Mizhnarodna_dijalnist/Spiv)	Цей глосарій знадобиться всім і, сподіваємось, буде зручним у використанні. Він не є завершеним, не завжди узгоджений і, безперечно, має простір для вдосконалення, тож, відповідно, відкритий для пропозицій. Глосарій містить понад 200 термінів, найчастіше вживаних партнерами/партнерками молодіжного сектора Ради Європи. Ці терміни також можуть бути корисними фахівцям/фахівчиням, які працюють з молоддю, для поповнення словникового запасу в таких сферах, як молодіжна політика, освіта з прав людини та молодіжна робота. Перелік термінів був розроблений під час перекладу та підготовки до видання навчальних посібників Ради Європи українською мовою, як-от «КОМПАС»: Посібник з освіти в галузі прав людини за участі молоді та «СКАЖИ СВОЄ СЛОВО!»: Посібник з Переглянутої Європейської хартії про участь молодих людей у місцевому та регіональному житті. Перегляд та оновлення глосарію здійснено в межах проєкту «Молодь за демократію в Україні». Спеціальний внесок до змісту та остаточне редагування здійснили Валентина Леснова, Віола Попенко, Олена Черних. Глосарій містить еквіваленти англійських термінів українською мовою та тлумачення слів і виразів відповідно до того, як їх розуміють у молодіжному секторі Ради Європи.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ ТА МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Державна молодіжна політика – «це системна діяльність держави у відносинах із особистістю, молоддю, молодіжним рухом, що здійснюється в законодавчій, виконавчій, судовій сферах і ставить за мету створення соціально-економічних, політичних, організаційних, правових умов та надання гарантій для життєвого самовизначення, інтелектуального, морального, фізичного розвитку молоді, реалізації її творчого потенціалу як у власних інтересах, так і в інтересах держави» [286; 453; 219, с. 26–37].

Молодіжна політика визнана пріоритетним і специфічним напрямом діяльності держави, тому сьогодні в Україні загострюється необхідність аналізу поетапного становлення молодіжної політики, підвищення ефективності діяльності державних інституцій та розробки практичних кроків у розв'язанні молодіжних проблем [76, с. 210–217; 219, с. 26–37].

Основною метою цього параграфа є аналіз та класифікація законодавчої та нормативно-правової бази молодіжної роботи в Україні.

Державна молодіжна політика в Україні – «це один із найважливіших, пріоритетних напрямів діяльності держави, який ураховує її можливості в політичній, соціальній, економічній сферах, на законодавчому та організаційному рівнях для створення сприятливих передумов життєвого самовизначення та самореалізації молодих громадян, вирішення нагальних проблем молоді, підтримки її інноваційної діяльності, громадської активності» [453]. Для цього функціонують та розробляються різні напрями роботи з молоддю, які регламентують Закони України, інші законодавчі та нормативні акти.

Закон України «Про основні засади молодіжної політики» (2021) визначає «мету, завдання, основні засади, напрями та механізми реалізації молодіжної політики в Україні, гарантії участі молоді у її формуванні та реалізації, особливості організаційних і правових засад утворення та діяльності молодіжних і дитячих громадських об'єднань» [392]. Метою молодіжної політики є «створення умов для самореалізації та розвитку потенціалу молоді в Україні, підвищення рівня її самостійності та конкурентоспроможності, забезпечення активної участі молоді в суспільному житті. До основних завдань молодіжної політики віднесено: створення умов для залучення молоді до громадського, політичного, соціально-економічного, культурного життя суспільства, популяризацію ролі та важливості участі молоді в процесі ухвалення рішень; підтримку молоді в реалізації її соціально-економічного потенціалу, зокрема для вирішення житлових питань, питань професійного розвитку, працевлаштування, задоволення освітніх, медичних, культурних та інших потреб; формування громадянської, національної та культурної ідентичності української молоді; сприяння інституційному розвитку молодіжних та дитячих громадських об'єднань, молодіжних центрів, посилення їхньої ролі в процесі соціалізації

молоді; розвиток молодіжної інфраструктури; розвиток національного та міжнародного молодіжного співробітництва» [392].

Закон згідно зі статтями 6, 7 регламентує функціонування та діяльність молодіжної ради, Національної ради з питань молоді, а саме: «**молодіжна рада** – це молодіжний консультативно-дорадчий орган, що може утворюватися при Верховній Раді, Раді міністрів, місцевому органі виконавчої влади, органі місцевого самоврядування з метою залучення молоді до формування та реалізації молодіжної політики на регіональному та місцевому рівнях. Молодіжна рада сприяє реалізації права молоді на участь у формуванні та провадженні молодіжної політики; вносить до органу, при якому її утворено, пропозиції щодо організації консультацій з молоддю; надає пропозиції, висновки, рекомендації щодо питань формування та реалізації молодіжної політики, обов'язкові до розгляду органом, при якому її утворено; розробляє спільно з молодіжними та дитячими громадськими об'єднаннями, іншими суб'єктами молодіжної роботи пропозиції щодо пріоритетів молодіжної політики на регіональному та місцевому рівнях; здійснює моніторинг і оцінку ефективності реалізації молодіжної політики на регіональному та місцевому рівнях; бере участь у розробленні проєктів нормативно-правових актів, спрямованих на реалізацію молодіжної політики; вивчає стан виконання законів України, інших нормативно-правових актів, що стосуються молоді, на регіональному та місцевому рівнях; здійснює громадську експертизу фінансування заходів молодіжної політики; виконує інші завдання, визначені положенням про молодіжну раду. Молодіжна рада діє на засадах добровільності, відкритості, прозорості та звітує перед громадськістю про свою діяльність не менше одного разу на рік» [392].

Національна рада з питань молоді – «це консультативно-дорадчий орган, що утворюється при Кабінеті Міністрів України з метою вироблення узгодженої позиції щодо формування та реалізації молодіжної політики, налагодження взаємодії центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування з суб'єктами молодіжної роботи з питань розвитку та реалізації молодіжної політики» [392].

Згідно зі статтею 13 розділу 5 «Молодіжна робота» ЗУ «Про основні засади молодіжної політики» (2021) передбачено теоретико-практичні засади молодіжної роботи в Україні та визначено, «що молодіжна робота орієнтується на потреби молоді, спрямована на набуття молодими особами необхідних компетентностей з урахуванням соціально-економічних умов. Молодіжна робота здійснюється на принципах добровільної участі молоді, доступності, орієнтації молодих осіб на інтелектуальний, фізичний, духовний розвиток та забезпечення добробуту. До основних завдань молодіжної роботи належать: розвиток і задоволення різноманітних потреб та інтересів дітей та молоді, сприяння їх особистісному розвитку та самореалізації; формування в дітей та молоді загальнолюдських, загальнокультурних і загальнонаціональних цінностей, навчально-пізнавальних, громадянських, соціальних, комунікативних, підприємницьких та інших компетентностей; розвиток волонтерства, вуличних культур, неформальних молодіжних об'єднань, програм

національних та міжнародних обмінів, молодіжного туризму; впровадження програм професійної орієнтації, популяризації та утвердження здорового і безпечного способу життя, культури здоров'я; організація змістовного дозвілля, культурного, емоційного розвитку особистості; забезпечення партнерської підтримки дітей та молоді, які проживають на тимчасово окупованій території України чи є внутрішньо переміщеними особами; впровадження інклюзивного підходу та забезпечення рівного доступу кожної молодої особи до якісних послуг та можливостей молодіжної роботи» [392].

Цим законом також визначено, що молодіжну роботу здійснюють молодіжні працівники, молодіжні та дитячі громадські об'єднання, інші суб'єкти молодіжної роботи. Стаття 14 ЗУ «Про основні засади молодіжної політики» (2021) регламентує, «що метою діяльності молодіжних працівників є реалізація молодіжної політики, організація молодіжної роботи та створення умов для всебічної самореалізації молоді в різних сферах суспільного життя, розкриття її потенціалу, захист інтересів та прав молоді. Органи місцевого самоврядування та місцеві органи виконавчої влади можуть створювати робочі місця для молодіжних працівників, зокрема укладати з ними трудові договори/контракти для залучення їх до здійснення молодіжної роботи на підприємствах, в установах та організаціях комунальної форми власності» [392].

Молодіжна інфраструктура відповідно до Закону – це мережа молодіжних центрів України, а саме: молодіжний центр загальнодержавного рівня – Всеукраїнський молодіжний центр; регіональні молодіжні центри – обласні, міські; місцеві молодіжні центри – міські, районні, районні у містах, селищні, сільські молодіжні центри) [392]. Молодіжні центри функціонують відповідно до Типового положення про молодіжні центри [379].

Відповідно до Закону України «Про основні засади молодіжної політики» (2021), Всеукраїнський молодіжний центр (м. Київ) – це «державна установа, яка належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує молодіжну політику. Всеукраїнський молодіжний центр утворений та діє з метою сприяння розвитку регіональних та місцевих молодіжних центрів, розвитку та популяризації нових форм, методів та інструментів молодіжної роботи, її організаційного, методичного та ресурсного забезпечення» [392].

Регіональні молодіжні центри є «опорними, утворюються та діють з метою забезпечення рівного доступу молоді до послуг молодіжних центрів у рамках виконання завдань молодіжної політики, раціонального та ефективного використання ресурсів, упорядкування та розвитку мережі місцевих молодіжних центрів, загальної координації їхньої діяльності, розвитку та підтримки молодіжних ініціатив» [392].

Місцеві молодіжні центри є «установами, організаціями, підприємствами, що утворюються органами місцевого самоврядування і належать до сфери їх управління. Вони також можуть бути юридичними особами незалежно від організаційно-правової форми, форми власності та підпорядкування. Місцеві молодіжні центри комунальної форми власності можуть утворюватися та діяти на базі закладів освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту шляхом

їх реорганізації у разі ухвалення відповідного рішення органом місцевого самоврядування, що є засновником зазначеного закладу, у порядку, визначеному законом» [392].

Місцеві молодіжні центри: «сприяють соціальному та індивідуальному розвитку дітей та молоді на засадах залучення до прийняття рішень та інтеграції в життя громади, забезпечують розвиток громадянської та неформальної освіти, запроваджують інші форми змістовного дозвілля дітей та молоді, забезпечують методичний та інформаційний супровід діяльності молодіжних та дитячих громадських об'єднань, інших суб'єктів молодіжної роботи» [392].

«З метою розвитку молодіжної інфраструктури органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, заклади освіти, культури, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту, підприємства, установи та організації незалежно від форми власності та підпорядкування можуть організовувати роботу молодіжних просторів» [392].

Тоді молодіжну роботу провадять «з урахуванням специфіки роботи закладу, вона може включати надання послуг з неформальної освіти, культурного розвитку, донесення до дітей та молоді інформації про необхідність збереження здоров'я, популяризації здорового способу життя, проведення активного та змістовного дозвілля, розвитку вуличних культур» [392].

Указ Президента України «Про деякі заходи щодо сприяння вирішенню актуальних питань молоді» (2010) регламентував вирішення актуальних питань у молодіжному середовищі, враховуючи пропозиції Національної ради з питань становлення та розвитку молоді, а наприклад, створення Всеукраїнського центру патріотичного виховання молоді та будинку молоді України; розширення мережі молодіжних центрів праці, а також закладів і установ для молоді, метою діяльності яких є, зокрема, патріотичне виховання, пропаганда здорового і безпечного способу життя, профілактика негативних явищ у молодіжному середовищі; активізації діяльності дорадчих органів з питань молодіжної політики» [355].

Згідно з Указом Президента України «Про Стратегію розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року» [400] «визначено мету стратегії – забезпечення провадження комплексної, послідовної та взаємоузгодженої діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування та громадських об'єднань, що представляють інтереси молоді, у справі формування та реалізації державної молодіжної політики, створення соціально-економічних, політичних, організаційних, правових умов для стимулювання освіти, зайнятості, ініціатив, творчості та інноваційної діяльності молоді» [400]. Завданнями стратегії є «консолідація зусиль щодо створення умов для інтелектуального, морального, фізичного розвитку молоді, реалізації її освітнього і творчого потенціалу; забезпечення участі молоді у формуванні та реалізації державної молодіжної політики; підвищення ефективності реалізації державної молодіжної політики на державному, регіональному та місцевому рівнях; підвищення конкурентоспроможності молоді на ринку праці» [400].

З 2013 р. до 2020 р. Стратегію було реалізовано за трьома етапами:

- **перший етап (2013 – 2015 рр.)** – «удосконалення нормативно-правової бази щодо забезпечення реалізації державної молодіжної політики, зокрема, підготовка пропозицій щодо внесення змін до Законів України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю», «Про молодіжні та дитячі громадські організації» та інших нормативно-правових актів; розроблення та затвердження плану заходів із підтримки молоді на 2016–2020 роки; підготовка пропозицій щодо внесення змін до законів стосовно зменшення вікових меж молоді до 28 років; розроблення та затвердження регіональних програм реалізації державної молодіжної політики» [400].

- **другий етап (2016 – 2018 рр.)** – «забезпечення у суспільному житті молоді активної участі громадських об'єднань, що представляють її інтереси, а також збільшення обсягу фінансування молодіжних програм за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів» [400].

- **третій етап (2019 – 2020 рр.)** – «створення умов для надання молоді необхідних соціальних послуг з навчання, професійної підготовки, працевлаштування, житлового забезпечення тощо; передача функцій з реалізації державної молодіжної політики органам місцевого самоврядування та громадським об'єднанням, що представляють інтереси молоді» [400].

Стратегією передбачено результати – «створення умов для отримання молоддю якісної освіти, удосконалення системи безперервної освіти, підтримки обдарованої та талановитої молоді; популяризація здорового способу життя; створення умов для зайнятості молоді, підвищення мотивації до праці, професійної підготовки та перепідготовки; поліпшення житлових умов молоді та молодих сімей; активізація участі молоді у формуванні та реалізації державної молодіжної політики; збільшення кількості громадських об'єднань, що представляють інтереси молоді, та обсягів фінансування молодіжних програм; інтеграція української молоді в європейське молодіжне співтовариство; підвищення рівня активності молоді в суспільному житті» [400].

У Національній молодіжній стратегії до 2030 року (2021) зазначено: «Молодь є важливим суб'єктом державної політики. Активно реалізується молодіжна політика на регіональному та місцевому рівнях, проводиться робота із молоддю в територіальних громадах, розширюється участь молоді в процесах ухвалення рішень, утворені молодіжні центри різного рівня (зокрема, державна установа «Всеукраїнський молодіжний центр»), молодіжні консультативно-дорадчі органи, започатковано національний конкурс «Молодіжна столиця України», численні програми, конкурси і проекти для самореалізації та сталого розвитку молоді, виконується програма «Молодіжний працівник», здійснюється фінансова підтримка проектів молодіжних та дитячих громадських організацій, розвивається міжнародне молодіжне співробітництво та співпраця з міжнародними організаціями (зокрема, обміни молоддю між Україною і Республікою Польща, Україною і Литовською Республікою). Нагальною є потреба у зміцненні партнерства між органами державної влади, органами місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства, що працюють з дітьми та молоддю, поширенні інструментів участі молоді у

прийнятті рішень, зокрема через розвиток молодіжних консультативно-дорадчих органів, органів учнівського та студентського самоврядування. Також необхідним є підвищення рівня компетентностей як молоді, так і фахівців, які працюють з дітьми та молоддю, зокрема молодіжних працівників, представників молодіжних центрів. Важливо розвивати мережу молодіжних центрів, оскільки найефективніша робота проводиться саме через установи, що працюють з молоддю» [388; 508; 535].

Метою Стратегії є створення можливостей для української молоді бути конкурентоспроможною, брати участь у житті суспільства, свідомо робити свій внесок у подальший його розвиток.

У розділі IV «Пріоритети» одним із пріоритетів Стратегії визначено спроможність залучення молоді до участі в суспільному житті, підвищення її самостійності, конкурентоспроможності, формування в молоді громадянських компетентностей зокрема зауважено, що для цього необхідним є: «створення для особистісного зростання молоді можливостей, орієнтованих на різні вікові групи; формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для самореалізації, зокрема підприємливості та фінансової грамотності; розвиток лідерства, лідерських навичок (саморозвиток, міжособистісні стосунки та суспільна відповідальність) як складових освітніх заходів та програм формальної і неформальної освіти; створення умов для свідомого вибору професійної діяльності через практику і стажування, розширення доступу до навчання та інших освітніх можливостей, орієнтованих на ринок праці; ознайомлення молоді з процесами державотворення, діяльністю органів державної влади та органів місцевого самоврядування, популяризація державної служби; створення умов для утвердження серед молоді принципів доброчесності; розвиток громадянських компетентностей та компетентностей, необхідних для реалізації потенціалу молоді, її інтеграції в суспільне життя, адаптації до викликів сучасного світу, що швидко змінюється (зокрема щодо поваги до прав людини, розвитку критичного мислення та медіаграмотності); сприяння розвитку молодіжних центрів в Україні, зокрема забезпечення діяльності державної установи «Всеукраїнський молодіжний центр»; підготовка фахівців, які працюють з дітьми та молоддю, зокрема молодіжних працівників; підтримка формального та неформального навчання представників органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо інструментів участі молоді; створення умов для формальної, неформальної та інформальної освіти представників органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань залучення молоді до процесів ухвалення рішень на державному, регіональному, місцевому рівнях; сприяння створенню умов для розвитку спроможності інститутів громадянського суспільства в молодіжній сфері; сприяння участі молоді в діяльності інститутів громадянського суспільства; створення умов для розвитку молодих осіб як цілісних особистостей, які гармонійно поєднують невпинний фізичний, емоційний, інтелектуальний розвиток на основі цінностей; покращення цифрових компетентностей молоді та забезпечення доступу до нового покоління цифрової інфраструктури; та ін.» [388].

Стратегією передбачено два етапи та шляхи її реалізації:

- **Перший етап (2021–2022 рр.)** – «удосконалення нормативно-правової бази щодо забезпечення реалізації державної молодіжної політики, яка відповідає сучасним світовим практикам та забезпечує впровадження ефективних механізмів та інструментів для роботи з молоддю; розроблення та затвердження державних цільових програм, інших програм, які спрямовані на вирішення питань молоді на всіх рівнях урядування» [388].

- **Другий етап (2022–2030 рр.)** – «забезпечення ефективного виконання нормативно-правових актів, державних цільових програм, інших програм, спрямованих на вирішення питань молоді на всіх рівнях урядування; виконання міжнародних договорів у молодіжній сфері; проведення оцінки ефективності реалізації молодіжної політики; розроблення за результатами оцінки рекомендацій про становище молоді, їх обговорення і презентація за участю експертів та інших зацікавлених сторін; подальше вдосконалення законодавства у сфері молодіжної політики» [388].

Очікуваними результатами реалізації Стратегії є «посилення ролі інститутів громадянського суспільства у формуванні та реалізації молодіжної політики на засадах добросовісної конкуренції, що передбачає дотримання принципів молодіжної політики в Україні, спонукає їх провадити свою діяльність з урахуванням результатів досліджень та потреб молоді; зростання частки молоді, яка бере участь у процесах ухвалення рішень на рівні територіальної громади, міста, району, області, держави; підвищення рівня участі молоді в неформальних видах навчання; зростання кількості молодіжних центрів та установ, що працюють з молоддю, у регіонах України, з урахуванням потреб конкретного регіону; зростання кількості фахівців, які працюють з дітьми та молоддю, зокрема молодіжних працівників, та підвищення рівня їх компетентностей; підвищення якості діяльності молодіжних центрів та установ, що працюють з молоддю та допомагають їй отримати відповідні компетентності для самореалізації та розвитку, здобуття досвіду реалізації суспільних ініціатив тощо» [388].

З 2004 р. по 2025 р. в Україні діють Державні цільові соціальні програми «Молодь України». Відповідно до Закону України від 18 листопада 2003 р. № 1281-IV «Про Загальнодержавну програму підтримки молоді на 2004–2008 роки» затверджено програму, мета якої – створення сприятливих політичних, соціальних, економічних, законодавчих, фінансових та організаційних передумов для життєвого самовизначення і самореалізації молоді, розв’язання її нагальних проблем. Основними завданнями Програми є «сприяння ініціативі та активності молоді в усіх сферах життєдіяльності суспільства, розширення її участі у формуванні та реалізації державної політики щодо розв’язання соціальних проблем молоді; поліпшення координації зусиль органів державної влади та громадських організацій у сфері реалізації державної молодіжної політики; підвищення ефективності державної молодіжної політики на регіональному рівні; зміцнення матеріально-технічного та фінансового забезпечення установ, закладів, громадських організацій, що працюють з дітьми

та молоддю; підтримка молодіжних і дитячих громадських організацій та їх спілок у реалізації програм, спрямованих на вирішення проблем молоді» [357].

Метою Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009–2015 роки (2009, зі змінами 2013) було створення системи правових та соціально-економічних умов для ефективної соціалізації та самореалізації молоді, забезпечення всебічної підтримки та розвитку її громадської активності, реалізації інтелектуального, фізичного, творчого потенціалу молоді, розв'язання її проблем [78]. У програмі зазначено, що для ефективної соціалізації та самореалізації молоді необхідно забезпечити реалізацію виваженої державної молодіжної політики та участь молоді в розбудові демократичної держави, а також залучення організацій, які мають досвід роботи з молоддю, значні ресурси для надання соціальних та інших послуг.

В Україні існує позитивний досвід вирішення актуальних питань молоді. За результатами виконання Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016 – 2020 роки (2016), «впроваджено інструменти щодо участі молоді в процесах ухвалення рішень, реалізації молодіжної політики на місцевому та регіональному рівнях; започатковано численні програми, конкурси і проєкти для самореалізації та сталого розвитку молоді, зокрема виконується програма «Молодіжний працівник», збільшується кількість молодіжних консультативно-дорадчих органів, молодіжних центрів, створено державну установу «Всеукраїнський молодіжний центр», проводиться національний конкурс «Молодіжна столиця України», здійснюється фінансова підтримка проєктів молодіжних та дитячих громадських організацій, розширюється міжнародне молодіжне співробітництво та співпраця з міжнародними організаціями, започатковано обміни молоддю між Україною і Польщею та Україною і Литвою. Водночас виокремлено проблеми, які потрібно розв'язати: низька активність молоді в політичному житті країни як на державному, так і на регіональному та місцевому рівнях; низький рівень компетентностей, необхідних молоді для: свідомого вибору професії та кар'єрного розвитку, провадження підприємницької діяльності, розвитку лідерських якостей тощо» [402].

Очікувані результати програми: «участь у проєктах у рамках здійснення обмінів молоддю в партнерстві з іншими державами та міжнародними організаціями понад 18 тис. молодих людей; навчання, зокрема за програмою «Молодіжний працівник», понад 27 тис. представників інститутів громадянського суспільства та фахівців, які працюють з молоддю; отримання відповідних компетентностей для підвищення рівня спроможності та якості діяльності понад 17 тис. представниками молодіжних центрів; залучення до діяльності державної установи «Всеукраїнський молодіжний центр» понад 17 відсотків молоді; збільшення на 55,6 відсотка молоді, яка підвищить рівень своєї активності та інтеграції в суспільне життя завдяки участі в проєктах молодіжних та дитячих громадських організацій, порівняно з 2020 роком; навчання для підвищення рівня компетентностей для роботи з молоддю понад 2,5 тис. представників, які працюють у молодіжних та дитячих громадських організаціях тощо» [402].

Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2021–2025 роки базується «на необхідності самореалізації та розвитку потенціалу молоді в Україні, її участі та інтеграції в суспільне життя, що розвиватиме її національну свідомість на основі суспільно-державних цінностей та відповідального громадянства, надаватиме молоді можливості для успішної реалізації і соціалізації, підвищить рівень її громадянських компетентностей, спроможності бути самостійними, життєстійкими, активними, патріотичними і відповідальними учасниками суспільного життя» [402]. Метою Програми є «створення можливостей для самореалізації та розвитку потенціалу молоді в Україні, її участі та інтеграції в суспільне життя» [402].

Для досягнення мети Програми передбачається реалізувати такі пріоритетні завдання: «підвищення рівня компетентностей молоді, зокрема громадянських, з метою формування розуміння потреби в навчанні протягом життя, розвитку як цілісної особистості, яка поєднує невинний фізичний, емоційний та інтелектуальний розвиток; формування її готовності та вмінь діяти самостійно, знати та відстоювати свої права, нести відповідальність за свої дії та власне життя; розвитку лідерства та лідерських навичок (саморозвиток, міжособистісні стосунки та суспільна відповідальність); здійснення молоддю свідомого вибору життєвого шляху, професійного та кар'єрного розвитку, враховуючи її власні інтереси, можливості та потреби ринку праці; ознайомлення з процесами державотворення та механізмом функціонування і взаємодії інститутів політичної системи, діяльністю органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також їх посадових осіб, залучення до державної служби та служби в органах місцевого самоврядування; формування культури підприємництва (зокрема соціального), використання інноваційного потенціалу, стимулювання до відкриття власної справи, просування (промоції) креативних індустрій серед молоді; підвищення рівня культури волонтерства серед молоді, зокрема: навчання представників організацій, що залучають до своєї діяльності волонтерів, та фахівців, що популяризують волонтерську діяльність серед молоді; стимулювання молоді, зокрема вразливих категорій молоді, до участі у волонтерській діяльності та програмах сфери волонтерської діяльності; запровадження механізму підтримки громадянами організацій, що долучають до своєї діяльності волонтерів, для підвищення їх спроможності; активізація залучення молоді до процесів ухвалення рішень, зокрема: сприяння утворенню та розвитку молодіжних консультативно-дорадчих органів, органів учнівського та студентського самоврядування; застосування безпосередніх форм участі (петиції, запити, громадські бюджети участі тощо); підвищення рівня поінформованості молоді про інструменти участі; зміцнення соціальної згуртованості молоді, зокрема шляхом обмінів молоддю в межах України та в партнерстві з іншими державами і міжнародними організаціями» [402].

«Вирішення пріоритетних завдань, визначених Програмою, здійснюватиметься через створення умов для розвитку спроможності інститутів громадянського суспільства для досягнення завдань Програми, зокрема, надання в установленому порядку фінансової підтримки молодіжним та дитячим громадським організаціям для виконання (реалізації) програм (проектів, заходів)

та удосконалення механізму такої підтримки; навчання представників молодіжних та дитячих громадських організацій для підвищення рівня їх компетентностей для роботи з молоддю; надання консультацій інститутам громадянського суспільства, які працюють з молоддю, для підвищення рівня їх якості роботи з молоддю; забезпечення функціонування молодіжних центрів, зокрема розроблення та впровадження програм, методичних, інформаційних матеріалів, ефективних інструментів для підвищення рівня спроможності молодіжних центрів та якості їх діяльності; забезпечення ефективності діяльності державної установи «Всеукраїнський молодіжний центр»; забезпечення нормативного врегулювання питання розвитку молодіжних просторів для їх роботи з молоддю на базі закладів культури та освіти; виконання програм для підготовки фахівців, які працюють з молоддю, зокрема програми «Молодіжний працівник»; консолідованої співпраці органів державної влади і органів місцевого самоврядування в партнерстві з інститутами громадянського суспільства, установами і закладами та фахівцями, що працюють з молоддю, молодіжними центрами, молодіжними працівниками, молодіжними консультативно-дорадчими органами, органами учнівського та студентського самоврядування, міжнародними організаціями, представниками роботодавців, бізнес-сектору та узгодженості їх дій щодо виконання міжнародних, регіональних та місцевих молодіжних програм, що забезпечить здійснення багаторівневого управління в молодіжній сфері та ефективне виконання завдань на всеукраїнському, регіональному та місцевому рівнях тощо» [402].

Отже, за результатами дослідження нормативно-правової бази молодіжної роботи ми виокремили такі групи нормативних документів: Конституція України, Закони України, Постанови Кабінету Міністрів України, Укази Президента України, Накази Міністерства молоді та спорту України, Розпорядження Кабінету Міністрів України, міжнародні документи та ресурси Ради Європи. Здійснена класифікація стала основою подальших досліджень теоретико-методичних основ підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи.

ЗАКОНОДАВЧІ АКТИ МОЛОДІЖНОЇ СФЕРИ

Таблиця В.1

<i>№ п/п</i>	<i>Законодавчий акт</i>	<i>Дата прийняття</i>	<i>Мета</i>	<i>Посилання</i>
ЗАКОНИ				
1	Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» (1993)	прийнятий 1993 р.; втратив чинність 2021 р.	Цей Закон визначає загальні засади створення організаційних, соціально-економічних, політико-правових умов соціального становлення та розвитку молодих громадян України в інтересах особистості, суспільства та держави, основні напрями реалізації державної молодіжної політики в Україні щодо соціального становлення та розвитку молоді.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2998-12#Text
2	Закон України «Про визнання пластового руху та особливості державної підтримки пластового, скаутського руху» (2020)	17.12.2019	Цей Закон визнає історичний внесок пластового руху в громадянську освіту дітей та молоді, здобуття і становлення української державності та створює засади державної політики щодо сприяння розвитку пластового, скаутського руху; вшановує сотні пластунів, пластунок та скаутів, які полягли в боротьбі за здобуття та захист незалежності України; підтримує понад столітню безперервну традицію пластового руху, що виховав десятки тисяч активних громадян – освітян і науковців, підприємців, лікарів, журналістів, церковних діячів, військових, які працювали та працюють на благо інтересів України.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-20#Text

Продовження таблиці В.1.

3	Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» (1999)	1999 р. втратив чинність 2021 р.	Цей Закон визначав особливості організаційних і правових засад утворення та діяльності молодіжних і дитячих громадських організацій та державні гарантії забезпечення їх діяльності.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-14#Text
4	Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (2018)	07.12.2017	Внесені зміни до Бюджетного кодексу України (щодо включення до видатків місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів, видатків на підтримку діяльності молодіжних центрів).	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2233-19#Text
УКАЗИ				
5	Указ Президента України «Про заходи щодо сприяння розвитку пластового (скаутського) руху в Україні» (2008)	28.03.2008	Ураховуючи внесок пластових (скаутських) організацій України у виховання підростаючого покоління на засадах моралі, здорового способу життя і любові до рідного краю та з нагоди відзначення у 2009 році 20-ї річниці відновлення діяльності в Україні молодіжної організації «ПЛАСТ – Національна Скаутська Організація України» та у 2012 році 100-річчя пластового (скаутського) руху в Україні, указом постановлено відповідні завдання.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/279/2008#Text

6	Указ Президента України «Про деякі заходи щодо сприяння вирішенню актуальних питань молоді» (2010)	06.01.2010	З метою сприяння вирішенню деяких актуальних питань, що виникають у молодіжному середовищі, враховуючи пропозиції Національної ради з питань становлення та розвитку молоді, постановлено відповідні завдання: - передбачити під час доопрацювання проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2010 рік» збільшення порівняно з 2009 роком видатків на: заходи з реалізації державної молодіжної політики, підтримки молодіжних і дитячих громадських організацій; реалізацію Державної програми забезпечення молоді житлом на 2002–2012 роки (1089-2002-п).	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/6/2010#Text
7	Указ Президента України «Про деякі заходи щодо сприяння вирішенню актуальних питань молоді» (2010)	06.01.2010	- розширення мережі молодіжних центрів праці, а також закладів і установ для молоді, метою діяльності яких є, зокрема, патріотичне виховання, пропаганда здорового і безпечного способу життя, профілактика негативних явищ у молодіжному середовищі; інше.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/6/2010#Text
8	Указ Президента України «Про Стратегію розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року» (2013)	27.09.2013	З метою створення належних умов для залучення молоді до соціально-економічних, політичних, духовних та інших суспільних процесів схвалено Стратегію розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/532/2013#Text

9	Указ Президента України «Про Національну молодіжну стратегію до 2030 року» (2020)	12.03.2021	З метою забезпечення створення додаткових можливостей для становлення, розвитку та підвищення рівня конкурентоспроможності молоді, реалізації її конституційних прав і свобод, утвердження у молодіжному середовищі здорового способу життя, сприяння ініціативі та активності молодих громадян в усіх сферах життєдіяльності суспільства й держави затверджено Національну молодіжну стратегію до 2030 року. А також поставлено завдання: - Кабінету Міністрів України в установленому порядку забезпечити розроблення за участю представників державних органів, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства та затвердити в місячний строк державну цільову соціальну програму «Молодь України» на 2021–2025 роки. - Обласним, Київській міській державним адміністраціям в установленому порядку розробити місцеві цільові програми сприяння становленню та розвитку молоді на 2021–2025 роки.	https://www.president.gov.ua/documents/942021-37337

10	Указ Президента України №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» (2019)	30.09.2019	З метою забезпечення національних інтересів України щодо сталого розвитку економіки, громадянського суспільства і держави для досягнення зростання рівня та якості життя населення, додержання конституційних прав і свобод людини і громадянина постановлено: 1. Підтримуючи проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1 глобальні цілі сталого розвитку до 2030 року та результати їх адаптації з урахуванням специфіки розвитку України, викладені у Національній доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна», забезпечувати дотримання Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року: ... забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх; забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці; скорочення нерівності;.... Рекомендувати Національній академії наук України, Національній академії аграрних наук України, Національній академії медичних наук України, Національній академії педагогічних наук України, Національній академії правових наук України, Національній академії мистецтв України враховувати Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року під час визначення напрямів наукових досліджень.	https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825

Продовження таблиці В.1

11	Указ Президента України «Про гранти Президента України для обдарованої молоді» (2000)	02.08.2000 (зі змінами 16.07.2013)	1. Установлено з 2001 року 30 щорічних грантів Президента України для обдарованої молоді. {Збільшити з 1 січня 2005 року до 60 кількість щорічних грантів Президента України для обдарованої молоді згідно з Указом Президента № 754/2004 від 06.07.2004}. Максимальний розмір кожного гранту не може перевищувати 75 тисяч гривень. 2. Затверджено Положення про гранти Президента України для обдарованої молоді.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/945/2000/ed20130716#Text
Розпорядження Кабінету Міністрів України				
12	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021 – 2025 роки» (2020)	23.12.2020	Схвалено Концепцію Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021–2025 роки	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1669-2020-%D1%80#Text
13	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції підтримки та сприяння розвитку дитячого громадського руху в Україні» (2018)	11.04.2018	Схвалено Концепцію підтримки та сприяння розвитку дитячого громадського руху в Україні. Метою Концепції є створення умов для подальшого розвитку дитячого громадського руху, забезпечення права дітей на об'єднання, участь у житті суспільства, сприяння реалізації їх інтелектуального, фізичного, творчого потенціалу.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-2018-%D1%80#Text

Продовження таблиці В.1

14	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів на 2019–2022 роки з реалізації Концепції підтримки та сприяння розвитку дитячого громадського руху в Україні» (2019)	20.03.2019	Затверджено план заходів на 2019-2022 роки з реалізації Концепції підтримки та сприяння розвитку дитячого громадського руху в Україні.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/171-2019-%D1%80#Text
Постанови Кабінету Міністрів України				
15	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016–2020 роки та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» (2016)	18.02.2016	Затверджено Державну цільову соціальну програму «Молодь України» на 2016–2020 роки. Метою Програми є створення сприятливих умов для розвитку і самореалізації української молоді, формування її громадянської позиції та національно-патріотичної свідомості.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/148-2016-%D0%BF#Text
16	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів державної підтримки молодіжних та дитячих громадських організацій» (2012)	22.02.2012	Затверджено Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів державної політики з питань молоді та державної підтримки молодіжних та дитячих громадських організацій. З метою забезпечення реалізації державної політики у молодіжній сфері бюджетні кошти спрямовуються на:	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116-2012-%D0%BF#Text

		1) виплату грантів Президента України для обдарованої молоді та Премії Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України; 2) виконання Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021-2025 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 2 червня 2021 р. № 579, зокрема: здійснення всеукраїнських та міжнародних заходів, виконання яких покладено на Мінмолодьспорт; надання фінансової підтримки молодіжним та дитячим громадським організаціям (далі - громадські організації) для виконання загальнодержавних програм і здійснення заходів щодо дітей, молоді, жінок та сім'ї; здійснення обмінів молоддю та проведення відповідних заходів з метою виконання Угоди між Урядом України та Урядом Литовської Республіки про Раду обмінів молоддю України та Литви; надання у 2017-2019 та 2021 роках фінансової підтримки Молодіжній організації «Пласт» - Національна скаутська організація України; - інше	

Продовження таблиці В.1

17	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка» (2011)	12.10.2011	Затверджено Порядок проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка. Цей Порядок установлює процедуру організації та проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів, та проведення моніторингу стану виконання (реалізації) програм (проектів, заходів), визнаних переможцями конкурсу.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1049-2011-%D0%BF#Text
18	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів державної політики з питань молоді та державної підтримки молодіжних та дитячих громадських організацій» (2012)	22.02.2012	Затверджено Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів державної політики з питань молоді та державної підтримки молодіжних та дитячих громадських організацій. Цей Порядок визначає механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою «Здійснення заходів державної політики з питань молоді та державна підтримка молодіжних та дитячих громадських організацій».	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116-2012-%D0%BF#Text

Продовження таблиці В.1

19	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Угоди України та Урядом Литовської Республіки про Раду обмінів молоддю України та Литви» (2015)	09.12.2015	Затверджено Угоду між Урядом України та Урядом Литовської Республіки про Раду обмінів молоддю України та Литви.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1016-2015-%D0%BF#Text
20	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження типових положень про молодіжний центр та про експертну раду при молодіжному центрі» (2017)	20.12.2017	Затверджено: - Типове положення про молодіжний центр; - Типове положення про експертну раду при молодіжному центрі. Молодіжний центр - установа, що утворюється для вирішення питань соціального становлення та розвитку молоді. Експертна рада при молодіжному центрі - консультативно-дорадчий орган, який утворюється при молодіжному центрі та сприяє участі громадськості, зокрема молоді, у забезпеченні ефективної діяльності центру.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1014-2017-%D0%BF#n98
21	Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення державної установи «Всеукраїнський молодіжний центр» та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» (2019)	20.03.2019	Постановлено: 1. Погодитися з пропозицією Міністерства молоді та спорту щодо утворення державної установи «Всеукраїнський молодіжний центр», розмістивши її по вул. Еспланадній, 17, у м. Києві. 2. Внести до постанов Кабінету Міністрів України зміни, що додаються. 3. Міністерству молоді та спорту розробити та затвердити до 1 травня 2019 р. Положення про державну установу «Всеукраїнський молодіжний центр».	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246-2019-%D0%BF#Text

Продовження таблиці В.1

22	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Договору між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про Українсько-Польську Раду обміну молоддю» (2015)	09.12.2015	Затверджено Договір між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про Українсько-Польську Раду обміну молоддю	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1017-2015-%D0%BF#Text
23	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження типових положень про молодіжні консультативно-дорадчі органи» (2018)	18.12.2018	Затверджено: Типове положення про молодіжний консультативно-дорадчий орган регіонального рівня; Типове положення про молодіжний консультативно-дорадчий орган місцевого рівня.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1198-2018-%D0%BF#Text
24	Постанова Кабінету Міністрів України «Про Премію Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України» (2007)	21.11.2007	Затверджено Положення про Премію Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України, а також описи диплома та нагрудного знака. Премія Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України присуджується молоді, особливі досягнення якої сприяють розвитку молодіжних ініціатив на місцевому рівні.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1333-2007-%D0%BF#Text

Наказ Міністерства молоді та спорту України				
25	Наказ Міністерства молоді та спорту України «Про затвердження Порядку реалізації програм, проектів та проведення заходів державної політики у молодіжній сфері та сфері національно-патріотичного виховання» (2016)	03.03.2016	Затверджено Порядок реалізації програм, проектів та проведення заходів державної політики у молодіжній сфері та сфері національно-патріотичного виховання. Порядок реалізації програм, проектів та проведення заходів державної політики у молодіжній сфері та сфері національно-патріотичного виховання визначає процедуру планування, організації та реалізації програм, проектів та проведення заходів за рахунок коштів, передбачених на цю мету у відповідних бюджетах.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0453-16#Text
26	Наказ Міністерства молоді та спорту України «Про затвердження Порядку формування календарних планів заходів щодо реалізації державної політики з питань молоді та національно-патріотичного виховання» (2019)	05.04.2019	Затверджено Порядок формування календарних планів заходів щодо реалізації державної політики з питань молоді та національно-патріотичного виховання. Цей Порядок визначає механізм формування календарних планів заходів щодо реалізації державної політики з питань молоді та національно-патріотичного виховання (далі - календарні плани) на відповідний бюджетний рік, видатки на організацію та проведення яких здійснюються з державного бюджету.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0437-19#Text

27	Наказ Міністерства молоді та спорту України «Про затвердження Порядку здійснення обмінів молоддю України та Литви та проведення заходів відповідно до Угоди між Урядом України та Урядом Литовської Республіки про Раду обмінів молоддю України та Литви» (2016)	16.11.2016	Затверджено Порядок здійснення обмінів молоддю України та Литви та проведення заходів відповідно до Угоди між Урядом України та Урядом Литовської Республіки про Раду обмінів молоддю України та Литви. Цей Порядок визначає механізм здійснення обмінів молоддю України та Литви та проведення заходів відповідно до Угоди між Урядом України та Урядом Литовської Республіки про Раду обмінів молоддю України та Литви з метою підтримки співробітництва української і литовської молоді та розбудови дружніх взаємин між народами України і Литовської Республіки. Обміни молоддю України та Литви здійснюються шляхом участі молоді у проектах, які реалізуються неприбутковими інститутами громадянського суспільства та установами, які працюють з молоддю, та визначаються відповідно до результатів конкурсу, який проводиться Комітетом Ради обмінів молоддю України та Литви через адміністративний орган – Міністерство молоді та спорту або в окремих заходах, рекомендованих Комітетом Ради, що проводяться Мінмолодьспортом.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1498-16#Text

28	Наказ Міністерства молоді та спорту України «Про затвердження Порядку здійснення Українсько-Польських обмінів молоддю та проведення заходів відповідно до Договору між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про Українсько-Польську Раду обміну молоддю» (2016)	04.07.2016	Затверджено Порядок здійснення Українсько-Польських обмінів молоддю та проведення заходів відповідно до Договору між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про Українсько-Польську Раду обміну молоддю. Цей Порядок визначає механізм здійснення Українсько-Польських обмінів молоддю та проведення заходів відповідно до Договору між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про Українсько-Польську Раду обміну молоддю з метою підтримки співробітництва української і польської молоді та розбудови дружніх взаємин між народами України і Республіки Польща. Українсько-Польські обміни молоддю здійснюються шляхом участі молоді у проектах, які реалізуються неприбутковими інститутами громадянського суспільства, закладами освіти та комунальними установами, які працюють з молоддю, та визначаються відповідно до результатів конкурсу, який проводиться Українсько-Польською Радою обміну молоддю через національну керуючу установу – Міністерство молоді та спорту, або в окремих заходах, рекомендованих Радою, що проводяться Мінмолодьспортом.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-16#Text

Продовження таблиці В.1

29	Наказ Міністерства молоді та спорту України «Про затвердження Національного знаку якості та критеріїв якості для молодіжних центрів» (2017)	03.08.2017	Затверджено Національний знак якості та критерії якості для молодіжних центрів. Національний знак якості для молодіжних центрів розроблено відповідно до завдань і заходів з виконання Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016 - 2020 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2016 року № 148, кроку 123 розділу III Плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03 квітня 2017 року № 275, та з метою підвищення якості діяльності молодіжних центрів і послуг, що ними надаються.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1061-17#Text
30	Наказ Міністерства молоді та спорту України «Про затвердження Примірних штатних нормативів чисельності працівників молодіжних центрів»		Затверджено Примірні штатні нормативи чисельності працівників молодіжних центрів.	https://sport.gov.ua/storage/app/sites/16/Docs/shtatni-normatyvy-molodizhni-centry.pdf
31	Наказ Міністерства молоді та спорту України «Про затвердження Умов оплати праці працівників молодіжних центрів» (2019)	30.07.2019	Затверджено Умови оплати праці працівників молодіжних центрів.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0951-19#Text

Продовження таблиці В.1

32	Наказ Міністерства молоді та спорту України «Про затвердження Порядку реалізації програми «Молодіжний працівник»» (2018)	19.09.2018	Затверджено Порядок реалізації програми «Молодіжний працівник»	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/
33	Наказ Міністерства молоді та спорту України «Про затвердження Положення про національний конкурс «Молодіжна столиця України»» (2019)	17.04.2019	Затверджено Положення про національний конкурс «Молодіжна столиця України». Завданнями Конкурсу є: тузагальнення і поширення кращих європейських та світових практик у сфері молодіжної політики; обмін досвідом молодих людей із різних частин України та країн Європи; проведення тематичних заходів упродовж усього року задля активного залучення молоді до усіх сфер життя на місцевому і регіональному рівнях.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0482-19#Text
34	Наказ Міністерства молоді та спорту України, Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку здійснення національних обмінів студентами між різними регіонами України «GOxChange»» (2019)	04.07.2019	Затверджено Порядок здійснення національних обмінів студентами між різними регіонами України «GOxChange». Цей Порядок визначає механізм здійснення національних обмінів студентами між різними регіонами України «GOxChange». Метою здійснення національних обмінів студентами є творчий, інтелектуальний і духовний розвиток молоді, підтримка її ініціатив та інноваційного потенціалу.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-19#Text

Продовження таблиці В.1

35	Наказ Міністерства молоді та спорту України «Про затвердження форми пропозиції та Критеріїв висунення кандидата на присудження Премії Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України» (2016)	18.04.2016	Затверджено: 1) форму пропозиції про присудження Премії Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України; 2) Критерії висунення кандидата на присудження Премії Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України.	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0710-16#Text

ПОРЯДОК
реалізації програми «Молодіжний працівник»
(URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1178-18#Text>)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
молоді та спорту України
19 вересня 2018 року № 4334

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
18 жовтня 2018 р.
за № 1178/32630

ПОРЯДОК
реалізації програми «Молодіжний працівник»

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає організаційні засади реалізації програми «Молодіжний працівник» (далі – Програма).

2. Програма передбачає комплекс взаємопов'язаних завдань і заходів з реалізації державної політики у молодіжній сфері, формування знань і навичок, необхідних для самореалізації молоді.

3. Реалізація Програми здійснюється Мінмолодьспортом разом з Державним інститутом сімейної та молодіжної політики (далі – Інститут), Міністерством освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, структурними підрозділами з питань молоді обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій та органами місцевого самоврядування (за їх згодою).

Організаційний та інформаційний супровід реалізації Програми забезпечується Мінмолодьспорт разом з Інститутом шляхом організації і проведення тренінгів базового, спеціалізованого рівнів, тренінгів для тренерів, конкурсу кращих практик молодіжної роботи в Україні, Всеукраїнського форуму молодіжних працівників і працівниць, обмінів молоддю, а також її стажування та інших заходів у рамках реалізації Програми.

{Абзац другий пункту 3 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства молоді та спорту № 1025 від 14.08.2020}

4. Реалізація Програми здійснюється на всеукраїнському, регіональному та місцевому рівнях і базується на принципах партнерства, а також засадах неформальної освіти.

5. Програма розрахована на представників інститутів громадянського суспільства, які працюють з молоддю та державних службовців, відповідальних за реалізацію державної політики у молодіжній сфері на всеукраїнському, місцевому, регіональному рівнях, а також на інших осіб, залучених до роботи з молоддю.

6. З урахуванням стратегічної мети, потреб і завдань Програми Мінмолодьспорт спільно з Інститутом щороку визначають зміст, програми тренінгів базового, спеціалізованого рівнів й тренінгу для тренерів, а також питання щодо проведення конкурсу кращих практик молодіжної роботи в Україні, Всеукраїнського форуму молодіжних працівників та працівниць, обмінів молоддю, а також її стажування та інших заходів у рамках реалізації Програми.

{Абзац перший пункту 6 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства молоді та спорту № 1025 від 14.08.2020}

Підвищення рівня компетентностей фахівців молодіжної сфери за тренінгами базового та спеціалізованого рівнів, вебінарами, семінарами, лекціями, конференціями, форумами та іншими заходами у межах реалізації Програми можуть проводитись за допомогою дистанційних технологій навчання шляхом використання вебресурсів ZOOM, Google, Skype, форумів, чатів та інших онлайн-інструментів.

{Пункт 6 розділу I доповнено новим абзацом другим згідно з Наказом Міністерства молоді та спорту № 1025 від 14.08.2020}

Дистанційна комунікація учасників Програми передбачає виконання домашніх завдань, участь в інтерактивних заняттях з тренерами на онлайн-платформі та відповідає кількості навчальних годин базового та спеціалізованого рівнів.

{Пункт 6 розділу I доповнено новим абзацом третім згідно з Наказом Міністерства молоді та спорту № 1025 від 14.08.2020}

II. Мета і завдання Програми

1. Основною метою Програми є сприяння підвищенню рівня компетентностей фахівців молодіжної сфери, зокрема підвищенню кваліфікації державних службовців, створення сприятливих умов для ефективного розроблення та реалізації обґрунтованої молодіжної політики в Україні.

{Пункт 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства молоді та спорту № 1025 від 14.08.2020}

2. Основними завданнями Програми є:

1) підвищення компетентностей фахівців молодіжної сфери, зокрема підвищенню кваліфікації державних службовців щодо формування та реалізації державної політики у молодіжній сфері шляхом проведення короткострокових навчальних курсів на всеукраїнському, регіональному і місцевому рівнях;

{Підпункт 1 пункту 2 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства молоді та спорту № 1025 від 14.08.2020}

2) узагальнення інформації про випускників Програми та кращих практик молодіжної роботи в Україні;

3) налагодження ефективного діалогу між органами державної влади та інститутами громадянського суспільства задля сприяння розвитку молоді в Україні;

4) консультування молоді щодо участі у формуванні державної політики у молодіжній сфері;

5) обмін кращими міжнародними й національними практиками молодіжної роботи та реалізації молодіжної політики.

III. Наглядова рада Програми

1. З метою визначення завдань, шляхів розвитку та основних напрямів реалізації Програми, підготовки пропозицій та здійснення контролю за її виконанням при Мінмолодьспорті утворюється Наглядова рада Програми (далі - Наглядова рада).

2. Наглядову раду очолює заступник Міністра молоді та спорту України відповідно до розподілу функціональних обов'язків.

3. Склад Наглядової ради затверджується наказом Мінмолодьспорту.

4. Організаційною формою роботи Наглядової ради є засідання.

5. Засідання Наглядова рада проводить за потреби, але щонайменше раз на півроку.

6. Засідання Наглядової ради скликає її голова за власною ініціативою, а за потреби - члени Наглядової ради.

7. Основними завданнями Наглядової ради є:

1) підготовка пропозицій щодо визначення завдань, шляхів перспективного розвитку та основних напрямів реалізації Програми, а також контроль за їх виконанням;

2) підготовка пропозицій до плану на поточний рік щодо проведення короткострокових навчальних курсів (тренінгів базового й спеціалізованого рівнів, а також тренінгів для тренерів), проведення конкурсу кращих практик молодіжної роботи в Україні, Всеукраїнського форуму молодіжних працівників і працівниць, обмінів молоддю, а також її стажування;

3) аналіз результатів реалізації Програми.

IV. Порядок реалізації Програми

1. Реалізація Програми передбачає проведення:

першого етапу – базові тренінги на всеукраїнському, регіональному та місцевому рівнях;

другого етапу – спеціалізовані тренінги на всеукраїнському, регіональному та місцевому рівнях;

третього етапу – тренінги для тренерів на всеукраїнському рівні;

конкурсу кращих практик молодіжної роботи в Україні;

Всеукраїнського форуму молодіжних працівників і працівниць;

круглих столів, семінарів, семінарів-тренінгів, тренінгів, форумів, конкурсів, конференцій, у тому числі дистанційно в режимі реального часу (онлайн);

{Пункт 1 розділу IV доповнено новим абзацом сьомим згідно з Наказом Міністерства молоді та спорту № 1025 від 14.08.2020}

заходів щодо забезпечення роботи вебсайту Програми;

{Пункт 1 розділу IV доповнено новим абзацом восьмим згідно з Наказом Міністерства молоді та спорту № 1025 від 14.08.2020}

обмінів молоддю, а також її стажування.

2. Програма передбачає проведення короткострокових навчальних курсів – тренінгів базового, спеціалізованого рівнів, тренінгів для тренерів та інших заходів у межах реалізації Програми.

3. Короткостроковий навчальний курс (далі – тренінг) складається із модулів, опису навчальної програми (теоретичні положення, практичні вправи, завдання для формування навичок в учасників), презентацій, порад тренера з проведення тренінгу щодо взаємодії з групою.

4. Під час тренінгу учасники відповідно до рівня навчання (базовий, спеціалізований рівні чи тренінг для тренерів) опановують матеріал і методологію для використання у подальшій роботі з молоддю.

5. З метою організації і проведення тренінгів базового, спеціалізованого рівнів та тренінгів для тренерів на всеукраїнському, регіональному і місцевому рівнях Міністерство освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи з питань молоді обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій та органами місцевого самоврядування (за їх згодою) в межах виконання Програми (далі – організатори проведення тренінгів Програми) надсилають Інституту лист-заяву про необхідність проведення таких тренінгів, у якому зазначається інформація про можливість матеріально-технічного забезпечення їх проведення на місцях.

6. Інститут щороку складає план проведення тренінгів базового та спеціалізованого рівнів на місцях на підставі отриманих листів-заявок від організаторів проведення тренінгів Програми.

7. З метою належної організації і проведення тренінгів базового, спеціалізованого рівнів, а також тренінгів для тренерів Інститут:

1) розробляє проектну документацію для тренінгів базового, спеціалізованого рівнів, а також тренінгів для тренерів;

2) узагальнює інформацію про учасників і випускників Програми (ім'я, прізвище та по-батькові, вік, поштова адреса, номер телефону, електронна пошта, посада і організація, яку представляє учасник), термін зберігання інформації відповідно до номенклатури справ;

3) видає випускникам Програми свідоцтва про проходження навчання;

4) надає консультації, контролює діяльність організаторів проведення тренінгів Програми та тренерів Програми;

5) обслуговує та наповнює вебсайт Програми;

{Підпункт п'ятий пункту 7 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства молоді та спорту № 1025 від 14.08.2020}

6) готує, координує та організовує роботу тренерів для проведення тренінгів базового, спеціалізованого рівнів, а також тренінгів для тренерів;

7) забезпечує моніторинг реалізації Програми;

8) готує підсумкову інформацію щодо проведення тренінгів.

8. За результатами проходження навчання під час тренінгів базового, спеціалізованого рівнів, а також тренінгів для тренерів випускники Програми отримують свідоцтво про проходження навчання.

Учасник, який відвідував навчальний тренінг менше ніж 90 % належного часу, свідоцтво про проходження навчання не отримує.

Наявність свідоцтва підтверджує проходження навчання за тренінгами базового, спеціалізованого рівнів, а також тренінгів для тренерів у межах реалізації Програми.

9. Випускники Програми, які отримали свідоцтва є професійно підготовленими фахівцями, мають необхідні компетенції та сприяють налагодженню ефективного діалогу між учасниками Програми, а також залученню молоді та молодіжних об'єднань до роботи у цій сфері.

10. Видатки на організацію тренінгів здійснюються відповідно до законодавства України.

11. Під час реалізації Програми обробка персональних даних учасників здійснюється з урахуванням вимог Закону України «Про захист персональних даних».

V. Перший етап реалізації Програми

1. Першим етапом реалізації Програми є організація та проведення тренінгів базового рівня.

2. Тренінг базового рівня – короткостроковий навчальний курс, за результатами якого передбачено формування в його учасників основних теоретичних понять і практичних знань щодо роботи з молоддю.

3. Тренінг базового рівня передбачає триденний навчальний курс (24 навчальні години, що відповідає 0,8 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що проводить тренер Програми, який пройшов навчання для тренерів базового рівня.

{Пункт 3 розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства молоді та спорту № 1025 від 14.08.2020}

4. З метою проведення тренінгу базового рівня Інститут забезпечує:

1) підготовку відповідних документів;

2) оголошення конкурсу про проведення тренінгу не пізніше ніж за 21 календарний день до початку його проведення;

{Підпункт 2 пункту 4 розділу V в редакції Наказу Міністерства молоді та спорту України № 1025 від 14.08.2020}

3) відбір учасників відповідно до таких критеріїв: досвід роботи з молоддю; мотивація участі; гендерний і регіональний баланси; дотримання принципу пропорційної участі представників державного та громадського секторів; максимальна кількість отриманих балів під час визначення фіналістів конкурсу на участь у тренінгу;

4) формування остаточного списку учасників і резервної групи (у разі відмови учасників основної групи від тренінгу);

5) повідомлення учасників про участь у тренінгу;

6) вирішення організаційних питань щодо забезпечення участі у тренінгу;

7) розробка програми тренінгу;

8) погодження тренерського складу;

9) проведення тренінгу;

10) видача свідоцтва про проходження навчання базового рівня.

VI. Другий етап реалізації Програми

1. Другий етап реалізації Програми передбачає проведення тренінгів спеціалізованого рівня.

2. Тренінг спеціалізованого рівня – короткостроковий навчальний курс, за результатами якого передбачено формування у його учасників спеціальних умінь і навичок, необхідних у певних напрямках роботи з молоддю.

3. Тренінг спеціалізованого рівня проводиться для випускників тренінгів базового рівня та передбачає триденний або п'ятиденний навчальний курс (24 навчальні години (0,8 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) або 40 навчальних години (1,3 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи).

Тренінг спеціалізованого рівня для випускників базового рівня може передбачати проведення сукупності кількох (від 2-х до 5-ти) взаємопов'язаних загальною тематикою короткострокових навчальних курсів протягом року.

{Пункт 3 розділу VI в редакції Наказу Міністерства молоді та спорту № 1025 від 14.08.2020}

4. З метою проведення тренінгу спеціалізованого рівня Інститут забезпечує:

- 1) підготовку відповідних документів;
- 2) оголошення конкурсу про проведення тренінгу не пізніше ніж за 21 календарний день до початку його проведення;

{Підпункт 2 пункту 4 розділу VI в редакції Наказу Міністерства молоді та спорту № 1025 від 14.08.2020}

3) відбір учасників з-поміж випускників тренінгів базового рівня відповідно до таких критеріїв: досвід роботи з молоддю; мотивація участі; гендерний і регіональний баланси; дотримання принципу пропорційної участі представників державного і громадського секторів; максимальна кількість отриманих балів під час визначення фіналістів конкурсу на участь у тренінгу;

4) формування остаточного списку учасників і резервної групи (у разі відмови учасників основної групи від тренінгу);

5) повідомлення учасників про участь у тренінгу;

6) вирішення організаційних питань щодо забезпечення участі у тренінгу;

7) здійснення технічної підготовки приміщення для проведення тренінгу;

8) розробка програми тренінгу;

9) погодження тренерського складу;

10) проведення тренінгу;

11) видача свідоцтва про проходження навчання спеціалізованого рівня.

VII. Третій етап реалізації Програми

1. Третій етап реалізації Програми передбачає проведення тренінгів для тренерів.

2. Тренінг для тренерів – короткостроковий навчальний курс, за результатами якого передбачено формування в учасників тренінгу методологічних і практичних знань щодо організації та проведення тренінгів базового й спеціалізованого рівнів у межах реалізації Програми.

3. Тренінг для тренерів передбачає п'ятиденний навчальний курс (40 навчальних годин) для випускників тренінгу базового рівня.

4. З метою проведення тренінгу для тренерів Мінмолодьспорт спільно з Інститутом забезпечує:

1) підготовку внутрішніх документів;

2) оголошення конкурсу про проведення тренінгу не пізніше ніж за 21 календарний день до початку його проведення;

{Підпункт 2 пункту 4 розділу VII в редакції Наказу Міністерства молоді та спорту № 1025 від 14.08.2020}

3) відбір учасників з-поміж випускників тренінгів базового рівня відповідно до таких критеріїв: досвід тренерської роботи; мотивація участі; гендерний і регіональний баланси; дотримання принципу пропорційної участі представників державного і громадського секторів; максимальна кількість отриманих балів з-поміж визначення фіналістів конкурсу на участь у тренінгу;

4) формування остаточного списку учасників і резервної групи (у разі відмови учасників основної групи від тренінгу);

5) повідомлення учасників про участь у тренінгу;

6) вирішення організаційних питань щодо забезпечення участі у тренінгу;

7) розробка програми тренінгу;

8) погодження тренерського складу;

9) проведення тренінгу;

10) видача свідоцтв про проходження навчання для тренерів.

5. Випускник тренінгу для тренерів, який пройшов спеціальне навчання для тренерів Програми базового або спеціалізованого рівня, провів один базовий тренінг та отримав рекомендацію від організаторів Програми на проведення тренінгів базового або спеціалізованого рівня в регіонах, є тренером Програми.

{Пункт 5 розділу VII в редакції Наказу Міністерства молоді та спорту № 1025 від 14.08.2020}

VIII. Конкурс кращих практик молодіжної роботи в Україні

1. Програма передбачає проведення конкурсу кращих практик молодіжної роботи в Україні.

2. З метою відбору, відзначення і поширення кращих практик молодіжної роботи серед фахівців молодіжної сфери у межах реалізації Програми передбачається проведення щорічного конкурсу кращих практик молодіжної роботи в Україні (далі – конкурс).

3. За результатами конкурсу видають друкований та електронний видання «Каталог кращих практик молодіжної роботи в Україні».

4. Конкурсний відбір кращих практик здійснює комісія, до складу якої входять за згодою: представники центральних та місцевих органів виконавчої влади, інститутів громадянського суспільства, наукових установ, міжнародних організацій.

5. Для проведення конкурсу Мінмолодьспорт забезпечує:

1) оголошення про прийом заявок на конкурс;

2) формування складу членів конкурсної комісії;

3) відбір кращих практик;

4) підготовку електронної та друкованої версії каталогу кращих практик молодіжної роботи.

IX. Всеукраїнський форум молодіжних працівників і працівниць

1. Програма передбачає щорічне проведення Всеукраїнського форуму молодіжних працівників і працівниць з метою підтримки ефективних форм співпраці серед випускників Програми та інших фахівців молодіжної сфери.

2. За підсумками реалізації Програми Мінмолодьспорт разом з органами визначеними у абзаці першому пункту 3 розділу I проводять Всеукраїнський форум молодіжних працівників і працівниць.

3. Для проведення Всеукраїнського форуму молодіжних працівників і працівниць Мінмолодьспорт спільно з Інститутом забезпечують:

- 1) розробку програми форуму;
- 2) оголошення про набір учасників;
- 3) організацію та проведення форуму.

X. Проведення обмінів молоддю, а також її стажування

1. Програма передбачає проведення обмінів молоддю, а також її стажування шляхом короткострокових навчальних міжнародних візитів для випускників Програми, які організовуються з метою обміну досвідом і поширення кращих практик молодіжної роботи в межах реалізації Програми.

2. З метою проведення обмінів молоддю, а також її стажування забезпечується:

- 1) розробка програми навчального обміну;
- 2) оголошення про набір учасників;
- 3) організація та проведення навчального візиту.

XI. Подання підсумкової інформації

1. Інститутом щороку не пізніше 30 січня наступного року подається до Мінмолодьспорту підсумкова інформація за результатами реалізації Програми.

2. Підсумкова інформація має містити:

- 1) кількість навчальних тренінгів, проведених протягом року;
- 2) кількість отриманих заявок на участь у навчальних тренінгах;
- 3) кількість випускників Програми, які отримали свідоцтва;
- 4) загальний обсяг витрат Програми;
- 5) тренерів Програми;
- 6) програми навчальних тренінгів, підготовлені та апробовані протягом року;
- 7) аналіз інформації щодо результативних показників у досягненні поставленої мети та завдань під час реалізації Програми, а саме результати опитування учасників навчальних тренінгів на початковому і на завершальному етапах навчання;
- 8) інші заходи, що проводили протягом року в межах реалізації Програми.

XII. Моніторинг Програми

1. Моніторинг Програми проводиться Інститутом шляхом аналізу, зберігання та використання інформації про результативні показники у досягненні поставленої мети й завдань під час реалізації Програми.

2. Моніторинг якості проведення навчальних тренінгів Програми передбачає оцінку рівня знань її учасників і внесення відповідних пропозицій щодо вдосконалення Програми відповідно до потреб та запитів.

3. Моніторинг якості навчальних тренінгів передбачає:

- 1) опитування учасників навчальних тренінгів на початку навчання;
- 2) опитування учасників тренінгів після закінчення навчання;
- 3) проведення аналізу результатів опитування;
- 4) пропозиції щодо змін і доповнень до Програми.

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ
про молодіжний консультативно-дорадчий орган
регіонального рівня
(URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1198-2018-%D0%BF#Text>)

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 18 грудня 2018 р. № 1198

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ
про молодіжний консультативно-дорадчий орган регіонального рівня

1. Молодіжний консультативно-дорадчий орган регіонального рівня утворюється як молодіжна рада при обласній, Київській, Севастопольській міській держадміністрації, обласній раді (далі – молодіжна рада).

2. Молодіжна рада у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, наказами міністерств, актами обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації (далі – місцева держадміністрація), обласної ради та її посадових осіб, Переглянутою Європейською Хартією участі молоді в громадському житті на місцевому і регіональному рівнях, іншими нормативно-правовими актами у молодіжній сфері, а також положенням про молодіжну раду.

3. Діяльність молодіжної ради ґрунтується на принципах верховенства права, законності, гласності, відкритості, відповідальності, інклюзивності.

4. Молодіжна рада не може входити до громадських та релігійних об'єднань, політичних партій.

5. Основними завданнями молодіжної ради є:

1) сприяння:

участі молоді у процесі розроблення, видання актів місцевої держадміністрації з питань реалізації державної політики у молодіжній сфері на регіональному рівні, прийняття актів обласної ради та її посадових осіб щодо вирішення питань регіонального і місцевого значення у зазначеній сфері, а також контролю за їх виконанням;

залученню молоді до вирішення питань соціально-економічного, політичного та культурного життя регіону шляхом участі в розробленні та виконанні регіональних програм у молодіжній сфері;

консолідації молодіжного руху на території регіону;

співпраці місцевої держадміністрації, обласної ради з громадськими об'єднаннями та їх відокремленими підрозділами, органами студентського та учнівського самоврядування, релігійними, благодійними організаціями, творчими спілками, професійними спілками та їх об'єднаннями, асоціаціями,

організаціями роботодавців та їх об'єднаннями, органами самоорганізації населення, недержавними засобами масової інформації, іншими невідприємницькими товариствами та установами, легалізованими відповідно до законодавства (далі - інститути громадянського суспільства), з питань реалізації державної політики у молодіжній сфері на регіональному рівні, вирішення питань регіонального і місцевого значення у зазначеній сфері;

2) сприяння узгодженості дій місцевої держадміністрації, обласної ради у вирішенні питань, пов'язаних із життям молоді та її участю в усіх сферах життя регіону;

3) вивчення, проведення систематичного аналізу і прогнозування соціальних процесів у молодіжному середовищі;

4) подання пропозицій щодо визначення та обґрунтування пріоритетних напрямів реалізації державної політики у молодіжній сфері та щодо проведення відповідної роботи на регіональному рівні, вирішення питань регіонального і місцевого значення у зазначеній сфері;

5) залучення соціально активної молоді до реалізації державної політики у молодіжній сфері на регіональному рівні, вирішення питань регіонального і місцевого значення у зазначеній сфері.

6. Молодіжна рада відповідно до покладених на неї завдань:

1) проводить аналіз ефективності здійснення повноважень місцевою держадміністрацією з питань реалізації державної політики у молодіжній сфері на регіональному рівні, обласною радою - щодо вирішення питань регіонального і місцевого значення у зазначеній сфері, у тому числі шляхом моніторингу стану виконання покладених на них завдань;

2) подає місцевій держадміністрації, обласній раді обов'язкові для розгляду пропозиції щодо залучення молоді до вирішення питань соціально-економічного, політичного та культурного життя регіону, а також підвищення ефективності виконання рішень, які впливають на життя молоді;

3) розробляє рекомендації для місцевої держадміністрації щодо питань реалізації державної політики у молодіжній сфері на регіональному рівні, обласної ради – щодо вирішення питань регіонального і місцевого значення у зазначеній сфері та надсилає їх на розгляд місцевої держадміністрації, обласної ради не рідше ніж двічі на рік;

4) здійснює громадський контроль за врахуванням місцевою держадміністрацією, обласною радою пропозицій та рекомендацій молодіжної ради, забезпеченням ними прозорості та відкритості своєї діяльності, доступу до публічної інформації, яка перебуває в їх володінні, а також виконанням ними нормативно-правових актів у молодіжній сфері;

5) здійснює попередню оцінку та підготовку висновків у вигляді рекомендацій стосовно проектів актів місцевої держадміністрації щодо питань реалізації державної політики у молодіжній сфері на регіональному рівні, проектів актів обласної ради та її посадових осіб – щодо вирішення питань регіонального і місцевого значення у зазначеній сфері;

6) бере участь у розробленні проектів актів місцевої держадміністрації щодо питань реалізації державної політики у молодіжній сфері на регіональному рівні, проектів актів обласної ради та її посадових осіб – щодо вирішення питань регіонального і місцевого значення у зазначеній сфері;

7) розробляє разом з інститутами громадянського суспільства пропозиції щодо фінансування пріоритетних напрямів реалізації державної політики у молодіжній сфері на регіональному рівні, вирішення питань регіонального і місцевого значення у зазначеній сфері, а також надає висновки стосовно ефективності використання бюджетних коштів на виконання регіональних програм, які стосуються питань молоді;

8) сприяє залученню цільового фінансування на виконання молодіжних програм;

9) розробляє та впроваджує механізми взаємодії місцевої держадміністрації, обласної ради і молодіжних громадських об'єднань на засадах партнерства, відкритості та прозорості;

10) сприяє співпраці інститутів громадянського суспільства, що діють на території регіону, з метою вирішення актуальних питань молоді, узагальнює пропозиції, які надходять від них, та подає їх на розгляд місцевій держадміністрації, обласній раді;

11) підтримує та організовує заходи, спрямовані на виконання завдань молодіжної ради;

12) подає місцевій держадміністрації, обласній раді пропозиції щодо проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики у молодіжній сфері на регіональному рівні, вирішення питань регіонального і місцевого значення у зазначеній сфері;

13) подає щороку місцевій держадміністрації, обласній раді обов'язкову для розгляду інформацію про хід реалізації державної політики у молодіжній сфері на регіональному рівні, вирішення питань регіонального і місцевого значення у зазначеній сфері та становище молоді в регіоні;

14) систематично інформує громадськість про свою діяльність та ухвалені рішення, оприлюднює щорічний звіт про роботу молодіжної ради.

7. Молодіжна рада має право:

1) отримувати в установленому порядку від центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій інформацію, необхідну для виконання покладених на неї завдань;

2) залучати до участі у своїй роботі представників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та громадських об'єднань (за погодженням з їх керівниками), а також незалежних експертів (за згодою);

3) розглядати пропозиції інститутів громадянського суспільства та звернення громадян з питань, що належать до її компетенції;

4) утворювати у разі потреби для виконання покладених на неї завдань постійні або тимчасові робочі органи (комітети, комісії, експертні групи тощо);

5) організовувати проведення конференцій, семінарів, нарад та інших заходів, спрямованих на виконання завдань молодіжної ради;

6) вносити місцевій держадміністрації, обласній раді пропозиції щодо заохочення в установленому порядку представників інститутів громадянського суспільства та окремих громадян за їх внесок у процес реалізації державної політики у молодіжній сфері на регіональному рівні, вирішення питань регіонального і місцевого значення у зазначеній сфері.

Члени молодіжної ради мають право доступу в установленому порядку до приміщень, в яких розміщена місцева держадміністрація, обласна рада, а також право участі в засіданнях обласної ради, її депутатських комісій, робочих груп, конкурсних комісій, утворених місцевою держадміністрацією, обласною радою, з розгляду питань, що належать до компетенції молодіжної ради.

8. До складу молодіжної ради можуть входити громадяни України віком від 14 до 35 років, які є:

представниками молодіжних консультативно-дорадчих органів при сільських, селищних, міських, районних у містах радах, утворених на території регіону (за згодою);

представниками інститутів громадянського суспільства, що провадять діяльність у молодіжній сфері, які зареєстровані в установленому порядку та/або провадять діяльність на території регіону (за згодою);

представниками органів студентського та учнівського самоврядування та їх обласних об'єднань (за згодою).

Чисельність представників молодіжних консультативно-дорадчих органів при сільських, селищних, міських, районних у містах радах, утворених на території регіону, становить не більш як 60 відсотків загальної чисельності членів молодіжної ради.

9. Склад молодіжної ради формується на установчих зборах шляхом рейтингового голосування за кандидатів, які особисто присутні на установчих зборах.

10. Кількісний склад молодіжної ради визначається установчими зборами.

Строк повноважень складу молодіжної ради становить два роки.

До складу молодіжної ради може бути обрано не більше одного представника від кожного інституту громадянського суспільства, що виявив бажання увійти до складу молодіжної ради.

11. Організація діяльності та інші процедурні питання роботи молодіжної ради визначаються положенням про молодіжну раду, яке розробляється з урахуванням положень цього Типового положення, погоджується з місцевою держадміністрацією, обласною радою і затверджується на установчих зборах молодіжної ради.

12. Для формування складу молодіжної ради місцева держадміністрація, обласна рада не пізніше ніж за 60 календарних днів до визначеної дати проведення установчих зборів утворює ініціативну групу з їх підготовки за участю представників інститутів громадянського суспільства.

У разі коли при місцевій держадміністрації, обласній раді вже утворена молодіжна рада та її повноваження не припинені достроково, ініціативна група утворюється молодіжною радою не пізніше ніж за 60 календарних днів до закінчення її повноважень.

У такому разі кількісний та персональний склад ініціативної групи місцева держадміністрація, обласна рада затверджує з урахуванням пропозицій молодіжної ради.

До складу ініціативної групи входять делеговані члени діючої молодіжної ради (якщо її повноваження не були припинені достроково), представники інститутів громадянського суспільства, які не представлені у складі молодіжної

ради, представники місцевої держадміністрації, обласної ради, при якій утворюється молодіжна рада.

Місцева держадміністрація, обласна рада оприлюднює персональний склад ініціативної групи на власному офіційному веб-сайті та/або в інший прийнятний спосіб протягом п'яти робочих днів з дня її утворення.

Місцева держадміністрація, обласна рада не пізніше ніж за 45 календарних днів до проведення установчих зборів в обов'язковому порядку оприлюднює на власному офіційному веб-сайті та/або в інший прийнятний спосіб підготовлене ініціативною групою та погоджене з місцевою держадміністрацією, обласною радою повідомлення про дату, час, місце, порядок проведення установчих зборів, порядок подання заяв для участі в установчих зборах, відомості про склад ініціативної групи та прізвище, ім'я, електронну адресу та номер телефону відповідальної особи.

Для участі в установчих зборах до ініціативної групи подається заява у довільній формі, підписана уповноваженою особою керівного органу інституту громадянського суспільства.

До заяви додаються:

прийняте у порядку, встановленому установчими документами інституту громадянського суспільства, рішення про делегування для участі в установчих зборах представника, який одночасно є кандидатом на обрання до складу молодіжної ради;

біографічна довідка делегованого представника інституту громадянського суспільства із зазначенням його прізвища, імені, по батькові, посади, місця роботи, посади в інституті громадянського суспільства, контактної інформації;

інформація про отримання інститутом громадянського суспільства як володільцем бази персональних даних його членів згоди делегованого ним представника на обробку його персональних даних.

Приймання заяв для участі в установчих зборах припиняється за 30 календарних днів до їх проведення.

У разі виявлення невідповідності документів, поданих інституту громадянського суспільства, вимогам цього Типового положення та положення про молодіжну раду, ініціативна група не пізніше ніж за 15 календарних днів до проведення установчих зборів у письмовій та в електронній формі інформує про це інститут громадянського суспільства з пропозицією щодо усунення таких невідповідностей протягом семи календарних днів.

За результатами перевірки документів, поданих інститутами громадянського суспільства, ініціативна група складає за сім календарних днів до проведення установчих зборів список кандидатів до складу молодіжної ради, які братимуть участь в установчих зборах, та список представників інститутів громадянського суспільства, яким відмовлено в участі в установчих зборах, із зазначенням підстави для відмови.

Підставами для відмови представнику інституту громадянського суспільства в участі в установчих зборах є:

невідповідність документів, поданих інституту громадянського суспільства, вимогам цього Типового положення та положення про молодіжну раду;

неусунення інститутом громадянського суспільства невідповідності поданих документів зазначеним вимогам у строк, визначений абзацом тринадцятим цього пункту;

невідповідність інституту громадянського суспільства або делегованого ним представника вимогам, установленим пунктом 8 цього Типового положення;

недостовірність інформації, що міститься в документах, поданих для участі в установчих зборах;

відмова інституту громадянського суспільства від участі в установчих зборах шляхом надсилання ініціативній групі офіційного листа за підписом уповноваженої особи керівного органу такого інституту;

перебування інституту громадянського суспільства, який делегував свого представника для участі в установчих зборах, у процесі припинення.

Список кандидатів до складу молодіжної ради, які братимуть участь в установчих зборах, та список представників інститутів громадянського суспільства, яким відмовлено в участі в установчих зборах, із зазначенням підстави для відмови, інформація про результати діяльності інститутів громадянського суспільства за останній рік, біографічні довідки делегованих ними представників, а також уточнена інформація про дату, час та місце проведення установчих зборів, погоджена з місцевою держадміністрацією, обласною радою, оприлюднюються не пізніше ніж за три робочих дні до проведення установчих зборів на офіційному веб-сайті місцевої держадміністрації, обласної ради та/або в інший прийнятний спосіб.

Під час проведення установчих зборів, які відкриває уповноважений представник ініціативної групи, з числа кандидатів до нового складу молодіжної ради обирається лічильна комісія, голова, секретар установчих зборів, заслуховується інформація голови або іншого уповноваженого члена попереднього складу молодіжної ради про її діяльність, якщо така рада була утворена, а також обирається новий склад молодіжної ради.

Рішення установчих зборів оформляється протоколом, який складається протягом трьох робочих днів з моменту проведення установчих зборів, підписується головою та секретарем установчих зборів і подається місцевій держадміністрації, обласній раді.

Місцева держадміністрація, обласна рада оприлюднює протокол установчих зборів на власному офіційному веб-сайті та/або в інший прийнятний спосіб протягом трьох робочих днів з моменту його надходження.

13. Місцева держадміністрація, обласна рада на підставі протоколу установчих зборів затверджує склад молодіжної ради і оприлюднює його на власному офіційному веб-сайті та/або в інший прийнятний спосіб протягом трьох робочих днів з моменту затвердження.

14. Членство в молодіжній раді припиняється на підставі рішення молодіжної ради у разі: систематичної (більше ніж два рази підряд) відсутності члена молодіжної ради на її засіданнях без поважних причин; надходження повідомлення від інституту громадянського суспільства за підписом керівника, якщо інше не передбачено його установчими документами, про відкликання свого представника та припинення його членства в молодіжній раді; неможливості члена молодіжної ради брати участь у роботі молодіжної ради за

станом здоров'я, визнання його в судовому порядку недієздатним або обмежено дієздатним; подання членом молодіжної ради відповідної заяви; обрання члена молодіжної ради народним депутатом України, депутатом Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевої ради або призначення на посаду в органі державної влади, органі влади Автономної Республіки Крим, органі місцевого самоврядування; набрання законної сили обвинувальним вироком щодо члена молодіжної ради; смерті члена молодіжної ради.

У разі припинення будь-якою особою членства у молодіжній раді її місце займає наступний кандидат до складу молодіжної ради, який набрав найбільшу кількість голосів за результатами проведення рейтингового голосування на установчих зборах. Відповідне рішення приймається на найближчому засіданні молодіжної ради.

Зміни у складі молодіжної ради затверджуються відповідним актом місцевої держадміністрації, обласної ради на підставі протоколу засідання молодіжної ради. Місцева держадміністрація, обласна рада оприлюднює відомості про такі зміни на власному офіційному веб-сайті та/або в інший прийнятний спосіб протягом трьох робочих днів з моменту затвердження.

У разі коли не менш як за один рік до закінчення повноважень молодіжної ради наявність кандидатів, які набрали найбільшу кількість голосів за результатами проведення рейтингового голосування на установчих зборах, вичерпана та при цьому чисельність членів молодіжної ради становить менше половини її загального складу, визначеного на установчих зборах, місцева держадміністрація, обласна рада вживає заходів для доукомплектування складу молодіжної ради в порядку, установленому положенням про молодіжну раду.

15. Дострокове припинення діяльності молодіжної ради здійснюється у разі:

- коли засідання молодіжної ради не проводилися протягом двох кварталів;
- невиконання молодіжною радою без об'єктивних причин більшості заходів, передбачених річним планом її роботи;
- прийняття відповідного рішення на її засіданні;
- реорганізації або ліквідації місцевої держадміністрації, обласної ради.

Рішення про дострокове припинення діяльності молодіжної ради оформляється відповідним актом місцевої держадміністрації, обласної ради.

У разі дострокового припинення діяльності молодіжної ради з підстав, передбачених абзацами другим – четвертим цього пункту, місцева держадміністрація, обласна рада утворює протягом 15 календарних днів відповідно до вимог пункту 12 цього Типового положення ініціативну групу з підготовки установчих зборів з метою формування нового складу молодіжної ради.

16. Молодіжну раду очолює голова, який обирається з числа членів ради на її першому засіданні шляхом рейтингового голосування.

Одна і та сама особа не може очолювати одночасно більш як одну молодіжну раду, утворену відповідно до вимог цього Типового положення.

Голова молодіжної ради має заступника, який обирається з числа членів ради шляхом рейтингового голосування.

Повноваження голови молодіжної ради припиняються за рішенням молодіжної ради у разі подання ним відповідної заяви, припинення його

членства у раді, висловлення йому недовіри молодіжною радою, а також у випадках, передбачених положенням про молодіжну раду.

У разі припинення повноважень голови молодіжної ради до обрання нового голови його обов'язки виконує заступник голови молодіжної ради, якщо інше не передбачено її рішенням.

17. Голова молодіжної ради:

організовує діяльність молодіжної ради;

організовує підготовку і проведення її засідань, головує під час їх проведення;

підписує документи від імені молодіжної ради;

представляє молодіжну раду у відносинах з центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, засобами масової інформації;

може бути включений до складу колегії місцевої держадміністрації, бути радником голови обласної ради на громадських засадах.

18. Голова місцевої держадміністрації, голова обласної ради може за ініціативи молодіжної ради покласти здійснення функцій секретаря молодіжної ради на представника місцевої держадміністрації виконавчого апарату обласної ради.

19. Основною формою роботи молодіжної ради є засідання, що проводяться у разі потреби, але не рідше одного разу на квартал.

Позачергові засідання молодіжної ради можуть скликатися за ініціативою голови молодіжної ради, голови місцевої держадміністрації, голови обласної ради або однієї третини загального складу членів молодіжної ради.

Повідомлення про скликання засідання молодіжної ради, у тому числі позачергового, доводиться до відома кожного її члена не пізніше як за два робочих дні до його початку, а також оприлюднюється на офіційному веб-сайті місцевої держадміністрації, обласної ради та/або в інший прийнятний спосіб.

Засідання молодіжної ради проводить голова молодіжної ради або за його відсутності заступник голови молодіжної ради, а в разі відсутності заступника голови молодіжної ради – член молодіжної ради, уповноважений зазначеною радою.

Засідання молодіжної ради є правоможним, якщо на ньому присутні не менш як половина її членів загального складу.

Засідання молодіжної ради проводяться відкрито.

За запрошенням молодіжної ради в її засіданнях можуть брати участь представники центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, громадськості.

20. Пропозиції щодо розгляду питань на засіданні молодіжної ради вносять голова молодіжної ради, заступник голови молодіжної ради та члени молодіжної ради.

21. Підготовку порядку денного засідання молодіжної ради з урахуванням пропозицій її членів та матеріалів для розгляду на засіданні забезпечує секретар молодіжної ради.

22. Рішення молодіжної ради приймається відкритим голосуванням простою більшістю голосів її членів, присутніх на засіданні. У разі рівного розподілу голосів рішення вважається таким, що не прийняте.

Рішення, ухвалене на засіданні молодіжної ради, у п'ятиденний строк оформлюється протоколом, який підписується головуючим на засіданні та секретарем молодіжної ради.

Член молодіжної ради, який не підтримує рішення, може викласти у письмовій формі свою окрему думку, що додається до протоколу засідання.

Рішення молодіжної ради мають рекомендаційний характер і є обов'язковими для розгляду місцевою держадміністрацією, обласною радою.

Акт місцевої держадміністрації, обласної ради, прийнятий за результатами розгляду пропозицій молодіжної ради, не пізніше ніж у десятиденний строк після прийняття в обов'язковому порядку довідома членів молодіжної ради та громадськості шляхом оприлюднення на офіційному веб-сайті місцевої держадміністрації, обласної ради та/або в інший прийнятний спосіб. Інформація про прийняте рішення повинна містити інформацію про врахування пропозицій молодіжної ради або причини їх відхилення.

23. На засіданні молодіжної ради, яке проводиться за участю представників місцевої держадміністрації, обласної ради в I кварталі кожного року, обговорюється звіт про виконання плану її роботи за минулий рік, який схвалюється разом із підготовленим планом на поточний рік.

Річний план роботи молодіжної ради та звіт про його виконання оприлюднюються на офіційному веб-сайті місцевої держадміністрації, обласної ради та/або в інший прийнятний спосіб.

24. Установчі документи, склад молодіжної ради, протоколи засідань, прийняті рішення та інформація про хід їх виконання, а також інші відомості про діяльність молодіжної ради в обов'язковому порядку розміщуються на офіційному веб-сайті місцевої держадміністрації, обласної ради в рубриці «Молодіжна рада» та/або в інший прийнятний спосіб.

25. Місцева держадміністрація, обласна рада, при якій утворено молодіжну раду, здійснює організаційне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності молодіжної ради, створює належні умови для її роботи, у тому числі забезпечує молодіжну раду приміщенням, засобами зв'язку.

26. Молодіжна рада має бланк із своїм найменуванням.

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ

про молодіжний консультативно-дорадчий орган місцевого рівня
(URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1198-2018-%D0%BF#Text>)

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 18 грудня 2018 р. № 1198

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ

про молодіжний консультативно-дорадчий орган місцевого рівня

1. Молодіжний консультативно-дорадчий орган місцевого рівня утворюється як молодіжна рада при сільській, селищній, міській, районній у місті (в разі її створення) раді (далі - молодіжна рада).

2. Молодіжна рада у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, наказами міністерств, актами сільської, селищної, міської, районної у місті (в разі її створення) ради (далі – місцева рада) та їх посадових осіб, Переглянутою Європейською Хартією участі молоді в громадському житті на місцевому і регіональному рівнях, іншими нормативно-правовими актами у молодіжній сфері, а також положенням про молодіжну раду.

3. Діяльність молодіжної ради ґрунтується на принципах верховенства права, законності, гласності, відкритості, відповідальності, інклюзивності.

4. Молодіжна рада не може входити до громадських та релігійних об'єднань, політичних партій.

5. Основними завданнями молодіжної ради є:

1) сприяння:

участі молоді у процесі розроблення, прийняття актів місцевої ради та її посадових осіб щодо вирішення питань місцевого значення у молодіжній сфері та контролю за їх виконанням;

залученню молоді до вирішення питань соціально-економічного, політичного та культурного життя територіальної громади шляхом участі у розробленні та виконанні місцевих програм у молодіжній сфері;

консолідації молодіжного руху на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

співпраці місцевої ради з громадськими об'єднаннями та їх відокремленими підрозділами, органами студентського та учнівського самоврядування, релігійними, благодійними організаціями, творчими спілками, професійними спілками та їх об'єднаннями, асоціаціями, організаціями роботодавців та їх об'єднаннями, органами самоорганізації населення, недержавними засобами масової інформації, іншими непідприємницькими товариствами та установами, легалізованими відповідно до законодавства (далі – інститути громадянського суспільства) щодо вирішення питань місцевого значення у молодіжній сфері;

2) сприяння узгодженості дій місцевої ради у вирішенні питань, пов'язаних із життям молоді, та її участі в усіх сферах суспільного життя територіальної громади;

3) вивчення, проведення систематичного аналізу і прогнозування соціальних процесів у молодіжному середовищі;

4) подання пропозицій щодо визначення та обґрунтування пріоритетних напрямів реалізації державної політики у молодіжній сфері та щодо проведення відповідної роботи на місцевому рівні, вирішення питань місцевого значення у зазначеній сфері;

5) залучення соціально активної молоді до вирішення питань місцевого значення у молодіжній сфері.

6. Молодіжна рада відповідно до покладених на неї завдань:

1) проводить аналіз ефективності здійснення повноважень місцевою радою щодо вирішення питань місцевого значення у молодіжній сфері, у тому числі шляхом моніторингу стану виконання покладених на місцеву раду завдань;

2) подає місцевій раді обов'язкові для розгляду пропозиції щодо залучення молоді до вирішення питань соціально-економічного, політичного та культурного життя територіальної громади, а також підвищення ефективності рішень місцевої ради, які впливають на життя молоді;

3) розробляє для місцевої ради рекомендації щодо вирішення питань місцевого значення у молодіжній сфері та надсилає їх на розгляд місцевої ради не рідше ніж двічі на рік;

4) здійснює громадський контроль за врахуванням місцевою радою пропозицій та зауважень молодіжної ради, забезпеченням нею прозорості та відкритості своєї діяльності, доступу до публічної інформації, яка перебуває в її володінні, а також виконанням нею нормативно-правових актів у молодіжній сфері;

5) проводить попередню оцінку та підготовку висновків у вигляді рекомендацій стосовно проектів актів місцевої ради та її посадових осіб щодо вирішення питань місцевого значення у молодіжній сфері;

6) бере участь у розробленні проектів актів місцевої ради та її посадових осіб щодо вирішення питань місцевого значення у молодіжній сфері;

7) розробляє разом з інститутами громадянського суспільства пропозиції щодо фінансування пріоритетних напрямів молодіжної сфери на місцевому рівні, а також надає висновки стосовно ефективності використання бюджетних коштів на виконання місцевих програм, які стосуються питань молоді;

8) сприяє залученню цільового фінансування на виконання молодіжних програм;

9) розробляє та впроваджує механізми взаємодії місцевої ради та молодіжних громадських об'єднань на засадах партнерства, відкритості та прозорості;

10) сприяє співпраці інститутів громадянського суспільства, що провадять діяльність у молодіжній сфері на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, з метою вирішення актуальних питань молоді, узагальнює пропозиції, які надходять від них, та подає їх на розгляд місцевій раді;

11) підтримує та організовує заходи, спрямовані на виконання завдань молодіжної ради;

12) подає місцевій раді пропозиції щодо проведення консультацій з громадськістю стосовно вирішення питань місцевого значення у молодіжній сфері;

13) подає щороку місцевій раді обов'язкову для розгляду інформацію про вирішення питань місцевого значення у молодіжній сфері та становище молоді у територіальній громаді;

14) систематично інформує громадськість про свою діяльність та ухвалені рішення, оприлюднює щорічний звіт про роботу молодіжної ради.

7. Молодіжна рада має право:

1) отримувати в установленому порядку від центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій інформацію, необхідну для виконання покладених на неї завдань;

2) залучати до участі у своїй роботі представників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та громадських об'єднань (за погодженням з їх керівниками), а також незалежних експертів (за згодою);

3) розглядати пропозиції інститутів громадянського суспільства та звернення громадян з питань, що належать до компетенції молодіжної ради;

4) утворювати у разі потреби для виконання покладених на неї завдань постійні або тимчасові робочі органи (комітети, комісії, експертні групи тощо);

5) організовувати проведення конференцій, семінарів, нарад та інших заходів, спрямованих на виконання завдань молодіжної ради;

6) вносити пропозиції місцевій раді щодо заохочення в установленому порядку представників інститутів громадянського суспільства та окремих громадян за їх внесок у вирішення питань місцевого значення у молодіжній сфері.

Члени молодіжної ради мають право доступу в установленому порядку до приміщень, в яких розміщена місцева рада, а також право участі в засіданнях місцевої ради, депутатських комісій, виконавчих органів, робочих груп, конкурсних комісій, утворених нею, з розгляду питань, що належать до компетенції молодіжної ради.

8. До складу молодіжної ради можуть входити громадяни України віком від 14 до 35 років, які є:

представниками громадських об'єднань та/або відокремлених підрозділів громадських об'єднань, підприємств, установ, організацій, що провадять діяльність у сфері молодіжної політики, які зареєстровані в установленому порядку та/або провадять діяльність на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці (за згодою);

представниками закладів освіти, кандидатури яких подаються учнівським або студентським самоврядуванням кожного навчального закладу (за згодою);

жителями відповідної адміністративно-територіальної одиниці, які делегуються до складу молодіжної ради в порядку, визначеному положенням про молодіжну раду (за згодою). У разі, коли молодіжна рада утворюється вперше,

порядок їх делегування визначається ініціативною групою з підготовки установчих зборів, сформованою місцевою радою (далі – ініціативна група).

9. Склад молодіжної ради формується на установчих зборах шляхом рейтингового голосування за кандидатів, які особисто присутні на установчих зборах.

10. Кількісний склад молодіжної ради визначається установчими зборами та не може становити більш як 35 осіб.

Строк повноважень складу молодіжної ради становить два роки.

До складу молодіжної ради може бути обрано не більше одного представника від кожного інституту громадянського суспільства, що виявив бажання увійти до складу молодіжної ради.

11. Організація діяльності та інші процедурні питання роботи молодіжної ради визначаються положенням про молодіжну раду, яке розробляється з урахуванням положень цього Типового положення, погоджується з місцевою радою і затверджується на установчих зборах молодіжної ради.

12. Для формування складу молодіжної ради місцева рада не пізніше ніж за 60 календарних днів до визначеної дати проведення установчих зборів утворює ініціативну групу з їх підготовки за участю представників інститутів громадянського суспільства.

У разі коли при місцевій раді вже утворена молодіжна рада та її повноваження не припинені достроково, ініціативна група утворюється місцевою радою не пізніше ніж за 60 календарних днів до закінчення її повноважень.

У такому разі кількісний та персональний склад ініціативної групи місцева рада затверджує з урахуванням пропозицій молодіжної ради.

До складу ініціативної групи входять делеговані члени діючої молодіжної ради (якщо її повноваження не були припинені достроково), представники інститутів громадянського суспільства, які не представлені у складі молодіжної ради, представники місцевої ради, при якій утворюється молодіжна рада.

Персональний склад ініціативної групи місцева рада оприлюднює на власному офіційному веб-сайті та/або в інший прийнятний спосіб протягом п'яти робочих днів з дня її утворення.

Місцева рада пізніше ніж за 45 календарних днів до проведення установчих зборів в обов'язковому порядку оприлюднює на власному офіційному веб-сайті та/або в інший прийнятний спосіб підготовлене ініціативною групою та погоджене з нею повідомлення про дату, час, місце, порядок проведення установчих зборів, порядок подання заяв для участі в установчих зборах, відомості про склад ініціативної групи та прізвище, ім'я, електронну адресу та номер телефону відповідальної особи.

Для участі в установчих зборах до ініціативної групи подається заява у довільній формі, підписана уповноваженою особою керівного органу інституту громадянського суспільства.

До заяви додаються:

прийняте у порядку, встановленому установчими документами інституту громадянського суспільства, рішення про делегування для участі в установчих

зборах представника, який одночасно є кандидатом на обрання до складу молодіжної ради;

біографічна довідка делегованого представника інституту громадянського суспільства із зазначенням його прізвища, імені, по батькові, посади, місця роботи, посади в інституті громадянського суспільства, контактної інформації;

інформація про отримання інститутом громадянського суспільства як володільцем бази персональних даних його членів згоди делегованого таким інститутом представника на обробку його персональних даних.

Приймання заяв для участі в установчих зборах припиняється за 30 календарних днів до їх проведення.

У разі виявлення невідповідності документів, поданих інститутом громадянського суспільства, вимогам цього Типового положення та положення про молодіжну раду, ініціативна група не пізніше ніж за 15 календарних днів до проведення установчих зборів у письмовій та в електронній формі інформує про це інститут громадянського суспільства з пропозицією щодо усунення таких невідповідностей протягом семи календарних днів.

За результатами перевірки документів, поданих інститутами громадянського суспільства, ініціативна група складає за сім календарних днів до проведення установчих зборів список кандидатів до складу молодіжної ради, які братимуть участь в установчих зборах, та список представників інститутів громадянського суспільства, яким відмовлено в участі в установчих зборах, із зазначенням підстави для відмови.

Підставами для відмови представнику інституту громадянського суспільства в участі в установчих зборах є:

невідповідність документів, поданих інститутом громадянського суспільства, вимогам цього Типового положення та положення про молодіжну раду;

неусунення інститутом громадянського суспільства невідповідності поданих документів зазначеним вимогам у строк, визначений абзацом тринадцятим цього пункту;

невідповідність інституту громадянського суспільства або делегованого ним представника вимогам, установленим пунктом 8 цього Типового положення;

недостовірність інформації, що міститься в документах, поданих для участі в установчих зборах;

відмова інституту громадянського суспільства від участі в установчих зборах шляхом надсилання ініціативній групі офіційного листа за підписом уповноваженої особи керівного органу такого інституту;

перебування інституту громадянського суспільства, який делегував свого представника для участі в установчих зборах, у процесі припинення.

Список кандидатів до складу молодіжної ради, які братимуть участь в установчих зборах, та список представників інститутів громадянського суспільства, яким відмовлено в участі в установчих зборах, із зазначенням підстави для відмови, інформація про результати діяльності інститутів громадянського суспільства за останній рік, біографічні довідки делегованих ними представників, а також уточнена інформація про дату, час та місце проведення установчих зборів, погоджена з місцевою радою, оприлюднюються

не пізніше ніж за три робочих дні до проведення установчих зборів на офіційному веб-сайті місцевої ради та/або в інший прийнятний спосіб.

Під час проведення установчих зборів, які відкриває уповноважений представник ініціативної групи, з числа кандидатів до нового складу молодіжної ради обирається лічильна комісія, голова, секретар установчих зборів, заслуховується інформація голови або іншого уповноваженого члена попереднього складу молодіжної ради про її діяльність, якщо така рада була утворена, а також обирається новий склад молодіжної ради.

Рішення установчих зборів оформляється протоколом, який складається протягом трьох робочих днів з моменту проведення установчих зборів, підписується головою та секретарем установчих зборів і подається місцевій раді.

Місцева рада оприлюднює протокол установчих зборів на власному офіційному веб-сайті та/або в інший прийнятний спосіб протягом трьох робочих днів з моменту його надходження.

13. Місцева рада на підставі протоколу установчих зборів затверджує склад молодіжної ради і оприлюднює його на власному офіційному веб-сайті та/або в інший прийнятний спосіб протягом трьох робочих днів з моменту затвердження.

14. Членство в молодіжній раді припиняється на підставі рішення молодіжної ради у разі:

систематичної (більше ніж два рази підряд) відсутності члена молодіжної ради на її засіданнях без поважних причин;

надходження повідомлення від інституту громадянського суспільства за підписом керівника, якщо інше не передбачено його установчими документами, про відкликання свого представника та припинення його членства в молодіжній раді;

неможливості члена молодіжної ради брати участь у роботі молодіжної ради за станом здоров'я, визнання його у судовому порядку недієздатним або обмежено дієздатним;

подання членом молодіжної ради відповідної заяви;

обрання члена молодіжної ради народним депутатом України, депутатом Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевої ради або призначення на посаду в органі державної влади, органі влади Автономної Республіки Крим, органі місцевого самоврядування;

набрання законної сили обвинувальним вироком щодо члена молодіжної ради;

смерті члена молодіжної ради.

У разі припинення будь-якою особою членства у молодіжній раді її місце займає наступний кандидат до складу молодіжної ради, який набрав найбільшу кількість голосів за результатами проведення рейтингового голосування на установчих зборах. Відповідне рішення приймається на найближчому засіданні молодіжної ради.

Зміни у складі молодіжної ради затверджуються актом місцевої ради чи її посадової особи на підставі протоколу засідання молодіжної ради. Місцева рада оприлюднює відомості про такі зміни на власному офіційному веб-сайті та/або в інший прийнятний спосіб протягом трьох робочих днів з моменту затвердження.

Якщо не менш як за один рік до закінчення повноважень молодіжної ради наявність кандидатів, які набрали найбільшу кількість голосів за результатами проведення рейтингового голосування на установчих зборах, вичерпана та чисельність членів молодіжної ради становить менше половини її загального складу, визначеного на установчих зборах, місцева рада вживає заходів для доукомплектування складу молодіжної ради в порядку, встановленому положенням про молодіжну раду.

15. Дострокове припинення діяльності молодіжної ради здійснюється у разі: коли засідання молодіжної ради не проводилися протягом двох кварталів; невиконання молодіжною радою без об'єктивних причин більшості заходів, передбачених річним планом її роботи;

прийняття відповідного рішення на її засіданні; реорганізації або ліквідації місцевої ради.

Рішення про дострокове припинення діяльності молодіжної ради оформляється відповідним актом місцевої ради.

У разі дострокового припинення діяльності молодіжної ради з підстав, передбачених абзацами другим - четвертим цього пункту, місцева рада утворює протягом 15 календарних днів відповідно до вимог пункту 12 цього Типового положення ініціативну групу з підготовки установчих зборів з метою формування нового складу молодіжної ради.

16. Молодіжну раду очолює голова, який обирається з числа членів ради на її першому засіданні шляхом рейтингового голосування.

Одна і та сама особа не може очолювати одночасно більш як одну молодіжну раду, утворену відповідно до вимог цього Типового положення.

Голова молодіжної ради має заступника, який обирається з числа членів ради шляхом рейтингового голосування.

Повноваження голови молодіжної ради припиняються за рішенням молодіжної ради у разі подання ним відповідної заяви, припинення його членства у раді, висловлення йому недовіри молодіжною радою, а також у випадках, передбачених положенням про молодіжну раду.

У разі припинення повноважень голови молодіжної ради до обрання нового голови його обов'язки виконує заступник голови молодіжної ради, якщо інше не передбачено її рішенням.

17. Голова молодіжної ради:

організовує діяльність молодіжної ради;

організовує підготовку і проведення її засідань, головує під час їх проведення;

підписує документи від імені молодіжної ради;

представляє молодіжну раду у відносинах з центральними і місцевими органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, органами місцевого самоврядування, засобами масової інформації;

може бути включений в установленому законом порядку до складу виконавчого комітету місцевої ради.

18. За ініціативи молодіжної ради місцева рада може покласти здійснення функцій секретаря молодіжної ради на представника місцевої ради.

19. Основною формою роботи молодіжної ради є засідання, що проводяться у разі потреби, але не рідше одного разу на квартал.

Позачергові засідання молодіжної ради можуть скликатися за ініціативою голови молодіжної ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті ради або однієї третини загального складу членів молодіжної ради.

Повідомлення про скликання засідання молодіжної ради, у тому числі позачергового, доводиться до відома кожного її члена не пізніше як за два робочих дні до його початку, а також оприлюднюється на офіційному веб-сайті місцевої ради та/або в інший прийнятний спосіб.

Засідання молодіжної ради проводить голова молодіжної ради або за його відсутності заступник голови молодіжної ради, а в разі відсутності заступника голови молодіжної ради – член молодіжної ради, уповноважений зазначеною радою.

Засідання молодіжної ради є правоможним, якщо на ньому присутні не менш як половина її членів загального складу.

Засідання молодіжної ради проводяться відкрито.

За запрошенням молодіжної ради в її засіданнях можуть брати участь представники центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, громадськості.

20. Пропозиції щодо розгляду питань на засіданні молодіжної ради вносять голова молодіжної ради, заступник голови молодіжної ради та члени молодіжної ради.

21. Підготовку порядку денного засідання молодіжної ради з урахуванням пропозицій її членів та матеріалів для розгляду на засіданні забезпечує секретар молодіжної ради.

22. Рішення молодіжної ради приймається відкритим голосуванням простою більшістю голосів її членів, присутніх на засіданні. У разі рівного розподілу голосів рішення вважається таким, що не прийняте.

Рішення, ухвалене на засіданні молодіжної ради, у п'ятиденний строк оформлюється протоколом, який підписується головуючим на засіданні та секретарем молодіжної ради.

Член молодіжної ради, який не підтримує рішення, може викласти у письмовій формі свою окрему думку, що додається до протоколу засідання.

Рішення молодіжної ради мають рекомендаційний характер і є обов'язковими для розгляду місцевою радою.

Рішення місцевої ради та її посадових осіб, прийняті за результатами розгляду пропозицій молодіжної ради, не пізніше ніж у десятиденний строк після їх прийняття в обов'язковому порядку доводяться до відома членів молодіжної ради та громадськості шляхом його оприлюднення на офіційному веб-сайті місцевої ради та/або в інший прийнятний спосіб. Інформація про прийняті рішення повинна містити інформацію про врахування пропозицій молодіжної ради або причини їх відхилення.

23. На засіданні молодіжної ради, яке проводиться за участю представників місцевої ради у I кварталі кожного року, обговорюється звіт про виконання плану

її роботи за минулий рік, який схвалюється разом із підготовленим планом на поточний рік.

Річний план роботи молодіжної ради та звіт про його виконання оприлюднюються на офіційному веб-сайті місцевої ради та/або в інший прийнятний спосіб.

24. Установчі документи, склад молодіжної ради, протоколи засідань, прийняті рішення та інформація про хід їх виконання, а також інші відомості про діяльність молодіжної ради в обов'язковому порядку розміщуються на офіційному веб-сайті місцевої ради в рубриці “Молодіжна рада” та/або в інший прийнятний спосіб.

25. Місцева рада, при якій утворено молодіжну раду, здійснює організаційне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності молодіжної ради, створює належні умови для її роботи, у тому числі забезпечує молодіжну раду приміщенням, засобами зв'язку.

26. Молодіжна рада має бланк із своїм найменуванням.

Таблиці аналізу змістового наповнення підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи, навчально-методичного забезпечення, діагностувальній інструментарій дослідження

Зміст підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи через стандарти вищої освіти

<i>Рівень вищої освіти</i>	<i>Компетентності</i>	<i>Результати навчання</i>
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти [377]	<i>Загальні</i> (здатність планувати та управляти часом; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально відповідально та свідомо). <i>Спеціальні</i> (здатність до співпраці в міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці; здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту; здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм; здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу; здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад; здатність до генерування нових ідей та креативності в професійній сфері).	- розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення в складних ситуаціях; - критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях; - застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу; - налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів; - демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень; - демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

Другий (магістерський) рівень вищої освіти [378]	<i>Загальні</i> (здатність виявляти ініціативу та підприємливість; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність генерувати нові ідеї (креативність); навички міжособистісної взаємодії; здатність працювати в команді). <i>Спеціальні</i> (здатність до професійної рефлексії; здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень; здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій; здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства; здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві).	- самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опанувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості; - оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно вдосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи; - демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності; - розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні; - самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.
Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти [379]	<i>Загальні</i> (здатність розробляти проекти та управляти ними; здатність працювати в міжнародному контексті).	- розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, загального кругозору; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; - розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми соціальної роботи.

**Загальна інформація про вимоги до вступу для підготовки майбутніх соціальних працівників
у закладах освіти України**

<i>Освітній ступінь підготовки майбутніх соціальних працівників</i>	<i>Вимоги до вступу</i>	<i>Кількість закладів вищої освіти, що надають освітні послуги за спеціальністю 231 Соціальна робота</i>	<i>Назва освітньої програми</i>
Фаховий молодший бакалавр	повна загальна середня освіта	11 закладів освіти	Соціальна робота. Соціальна педагогіка.
Фаховий молодший бакалавр	базова загальна середня освіта	16 закладів освіти	Соціальна робота. Соціальна педагогіка.
Фаховий молодший бакалавр	молодший спеціаліст	1 заклад освіти (Комунальний заклад «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради»)	Соціальна робота.
Фаховий молодший бакалавр	кваліфікаційний робітник	1 заклад освіти (Комунальний заклад «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради»)	Соціальна робота.
Молодший бакалавр	повна загальна середня освіта	1 заклад освіти (Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини)	Соціальна робота.
Бакалавр	повна загальна середня освіта	51 заклад освіти	Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Соціальна робота та практична психологія. Соціальна робота та соціальна педагогіка Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота.

Продовження таблиці Ж.2

			Соціальна робота та психологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Практична психологія; Соціальна робота. Управління соціальними проектами та волонтерство. Соціальна та молодіжна робота. Міжнародні соціальні проекти та волонтерська діяльність. Соціально-психологічна реабілітація. Соціальна робота (Соціально-психологічне консультування). Соціальна робота. Соціальна педагогіка та коучинг. Соціальна робота. Психосоціальна допомога та реабілітація	
Бакалавр	фаховий бакалавр	молодший	4 заклади освіти	Соціальна робота та психологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Практична психологія. Соціальна робота. Соціальна робота (Соціально-психологічне консультування).
Магістр	бакалавр		35 закладів вищої освіти	Соціальна педагогіка. Соціальна робота. Психологія. Соціальна робота. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Практична психологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Соціальна робота та соціальна політика. Соціальна реабілітація. Соціально-психологічна реабілітація. Міжнародні соціальні проекти та волонтерська діяльність.

Продовження таблиці Ж.2

			Соціальна робота. Управління соціальним закладом. Соціальна робота (Соціально-психологічна реабілітація).
Магістр	магістр	2 заклади освіти	Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Практична психологія. Соціальна робота. Соціальна робота. Соціальна педагогіка.
Доктор філософії	магістр	10 закладів вищої освіти та 1 наукова установа	Соціальна робота. Соціальна робота з дітьми та молоддю.

**Порівняльна таблиця змісту підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи
(перший (бакалаврський) рівень вищої освіти)**

<i>Заклад вищої освіти</i>	<i>Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка</i>	<i>Рівненський державний гуманітарний університет</i>	<i>Херсонський державний університет</i>	<i>Національний університет біоресурсів і природокористування України</i>	<i>Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини</i>	<i>КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради</i>	<i>Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»</i>
Назва освітньої програми / рік	Освітньо-професійна програма «Соціальна педагогіка», 2020 р. [488]	Освітньо-професійна програма «Соціальна робота», 2021 р. [489]	Освітньо-професійна програма «Соціальна робота», 2021 р. [490]	Освітньо-професійна програма «Соціальна робота», 2020 р. [491]	Освітньо-професійна програма «Соціальна робота (соціально-психологічне консультування)», 2021 р. [492]	Освітньо-професійна програма «Соціальна робота», 2022 р. [493]	Освітньо-професійна програма «Соціальна робота», 2022 р. [494]
Мета освітньої програми	Підготовка конкурентоспроможних фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та прикладні проблеми в соціальній сфері, реалізовувати соціально-педагогічну діяльність із різними групами клієнтів	Професійна підготовка конкурентно-спроможного фахівця з соціальної роботи, здатного розв'язувати комплексні соціальні проблеми та здійснювати управління соціальними процесами.	Підготовка компетентних конкурентно-спроможних фахівців у галузі соціальної роботи, які здатні на високому професійному рівні виконувати обов'язки та розв'язувати складні спеціалізовані задачі, прикладні проблеми соціальної сфери на різних рівнях	Підготовка компетентних конкурентоспроможних на ринку праці фахівців, здатних управляти суспільними соціальними змінами в організаціях, громадах, соціальних групах, миттєво діяти у надзвичайних ситуаціях природного	Професійна підготовка фахівця з соціальної роботи широким доступом до професійної діяльності у соціальних інституціях	-	Забезпечення академічної підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі соціальної та молодіжної роботи, здобуття особами, яким присвоюється кваліфікація бакалавра з соціальної роботи,

	(дітьми, молоддю, дорослими, сім'ями, особами, що потрапили в скрутні життєві обставини).		(світовому, загальнодержавному, регіональному), проводити оригінальні самостійні наукові дослідження, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов, і зорієнтованих на подальшу фахову самоосвіту.	і техногенного характеру, що сприятиме їх самореалізації в професії, подальшій освіті та самоосвіті.			фундаментальних та практико-орієнтованих знань і вмінь, формування здатності вирішувати типові професійні завдання соціальної та молодіжної роботи на основі принципів академічної доброчесності, загальнолюдських цінностей, національної ідентичності та креативного становлення людини і суспільства майбутнього, що відповідає Стратегії розвитку Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» до 2026 р.

Орієнтація освітньої програми	ОПП спрямована на підготовку фахівців із соціальної роботи, соціальних педагогів, які здатні вирішувати як складні спеціалізовані, професійні (охоронно-захисні, профілактичні, реабілітаційні, організаційні) задачі, так і прикладні проблеми у соціальній сфері, зокрема, управління соціальними процесами та процесами, що є в індивідуальному розвитку особистості, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і соціальної педагогіки. Дисципліни та	Освітньо-професійна з прикладною орієнтацією	Освітньо-професійна на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти має прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення фахової діяльності в соціальній сфері та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Освітні компоненти, включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, у межах яких можлива	Освітньо-професійна	Освітньо-професійна програма має прикладну орієнтацію	-	Освітньо-професійна програма має прикладний характер і зорієнтована на підготовку фахівців із соціальної роботи з урахуванням особливостей функціонування органів публічної влади, інфраструктури установ, організацій соціальної сфери в контексті сучасних тенденцій розвитку теорії й практики соціальної та молодіжної роботи. Програма складається з комплексу логічно взаємопов'язаних 8 обов'язкових освітніх компонент, зокрема практичної спрямованості, та

Продовження таблиці Ж.3

	модулі, включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, у рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача. Навчання на ОП сприяє особистісному, професійному, соціальному розвитку здобувачів.		подальша професійна та наукова кар'єра майбутнього фахівця			-	передбачає можливість вибору дисциплін, завдяки чому забезпечуються належні умови для формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії задля здобуття сукупності професійних і соціальних навичок, достатніх для фахової діяльності за спеціальністю 231 Соціальна робота. Освітня програма спрямована на оволодіння: - парадигмами, законами, закономірностями, принципами, історичними передумовами розвитку соціальної роботи;

Продовження таблиці Ж.3

						-	– інструментами системної, ситуаційної, адаптивної, інноваційної, цифрової, проектної, стратегічної соціальної роботи; – навичками планування, прогнозування, аналізу, інспектування, оцінювання процесів, потреб клієнтів, результатів діяльності, співпраці у професійній практиці відповідно до тенденцій сталого розвитку, соціальної відповідальності, цифровізації; – методами та технологіями соціальної роботи, зокрема виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб

Продовження таблиці Ж.3

						-	вразливих категорій громадян, експериментальної роботи з соціальними об'єктами польових лабораторних умовах, менеджменту для організації власної професійної діяльності управління діяльністю соціальних робітників волонтерів, іншого персоналу, ведення ділової документації; навичками взаємодії клієнтами, представниками різних професійних груп та громад, взаємодії іншими людьми в конструктивному ключі, навіть при вирішенні складних питань

Особливості програми	-	Спрямованість на практичну соціальну роботу з різними категоріями населення в закладах та соціальних установах, менеджерську діяльність у соціальній сфері.	Програма дає можливість всебічно опанувати специфіку соціальної сфери, зробити акцент на формуванні навичок та здобутті знань у сфері соціальних наук, що передбачає визначену зайнятість, можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання. Програма дає можливість стажування в громадських організаціях, на підприємствах та в організаціях.	Спрямованість на наукову, дослідницьку, практичну соціальну роботу з різними категоріями населення, соціально-психологічну діяльність у закладах та соціальних установах, управлінську діяльність у соціальній сфері, формування навичок психологічного консультування в соціальній сфері. Частина предметів викладається англійською мовою	Спрямованість на практичну соціальну роботу з різними категоріями населення. Соціально-психологічне консультування. Брати участь у програмах міжнародної академічної мобільності тривалістю 1 або 2 семестри.	-	1) проходження практичної підготовки в організаціях, установах, закладах соціальної та молодіжної сфери в громадах, соціальнопсихологічній службі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»; 2) дає можливість реалізації студентом власних ініціатив з отримання досвіду оформлення та реалізації соціальних, молодіжних проєктів, програм під час позапрограмного консультування викладачів кафедри та фахівців-практиків; 3) дозволяє поглибити професійні

Продовження таблиці Ж.3

	-					-	компетентності з вивчення принципів, технологій, інструментів соціальної та молодіжної роботи, підходів до її організації та здійснення, зокрема на основі орієнтування на компетентності критичного мислення, вирішення проблем, креативності, ініціативи, роботи в команді, співпраці, використання цифрових технологій, громадянської, етичної та соціальної компетентності; 4) враховує в змістовній частині окремих дисциплін стандарти Ради Європи у галузі молодіжної політики; ОП орієнтована на завдання

Продовження таблиці Ж.3

	-					-	підготовки молодіжних працівників (наказ Міністерства молоді та спорту України від 19 вересня 2018 р. № 4334 «Про затвердження Порядку реалізації програми «Молодіжний працівник») з метою врахування зростаючого попиту на освітні послуги з підготовки фахівців для роботи в молодіжній сфері; 5) створює можливість участі в проєктах мобільності у позапрограмний час за програмою ERASMUS+ для поглиблення навичок soft skills у міжнародному середовищі; б) поєднує аудиторне та

Продовження таблиці Ж.3

							онлайн навчання індивідуально та у командах методами ділових ігор, розв'язання кейсів, розробки проєктів тощо.
Програмні компетентності	<i>Фахові компетентності</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти. Однак ЗВО зазначив і свої ФК, зокрема, здатність здійснювати освітню та виховну діяльність на партнерських засадах; створювати умови для розвитку особистості, її здібностей.	<i>Фахові компетентності</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти.	<i>Фахові компетентності</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти.	<i>Фахові компетентності</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти.	<i>Фахові компетентності</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти.	<i>Фахові компетентності</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти.	<i>Фахові (спеціальні) компетентності</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти. Однак ЗВО зазначив і свої СК, зокрема, СК 21 Здатність враховувати потреби та прагнення молодих людей, сприяти їх участі у молодіжній роботі, саморозвитку та набуттю нових компетентностей СК 22 Здатність залучати молодих людей до формування та реалізації молодіжної політики як активних агентів суспільних змін на основі

Продовження таблиці Ж.3

							організації індивідуальних, колективних дій та командної роботи молодих людей СК 23. Здатність до підтримки молодих людей у визначенні їхніх цілей, розвитку стратегій та організації індивідуальних і колективних дій заради суспільних змін.
Програмні результати навчання	<i>Програмні результати навчання</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти. Однак ЗВО додано ПРН: Здійснювати освітню та виховну діяльність на партнерських засадах; створювати умови для розвитку особистості, її здібностей.	<i>Програмні результати навчання</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти	<i>Програмні результати навчання</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти	<i>Програмні результати навчання</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти	<i>Програмні результати навчання</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти	<i>Програмні результати навчання</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти. Однак ЗВО доповнив деякі ПРН: ПРН 9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході здійснення соціального виховання,	<i>Програмні результати навчання</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти. Однак ЗВО додано ПРН: ПРН 24. Застосовувати інструменти участі молоді у плануванні, здійсненні та оцінці молодіжної політики, використовувати відповідні партисипати-вні методи.

Продовження таблиці Ж.3

						надання соціальної допомоги та підтримки. ПРН 10. Аналізувати соціально-педагогічні, соціально-психологічні процеси в малих та великих групах. ПРН 13. Використовувати методи соціальної/соціально-педагогічної діагностики у процесі оцінювання наявних та латентних проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів; рівня розвитку соціальності та соціалізованості особистості, груп; соціального середовища. ПРН 17. Встановлювати та підтримувати взаємин з клієнтами на	ПРН 25 Демонструвати знання концептуальних, організаційних та правових засад залучення молодих людей до формування та реалізації молодіжної політики. ПРН 26 Обґрунтовувати вибір та застосовувати форми і методи молодіжної роботи, спрямовані на підтримку та розширення можливостей молоді в суспільному житті з метою підсилення впевненості молоді у власних силах.

Продовження таблиці Ж.3

						підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надати їм соціально-педагогічну підтримку й наснажувати клієнтів. ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальних груп і громади для розв'язання їх проблем, виходу зі складних життєвих обставин, налагодженню соціальної взаємодії. оцінки. ПРН 23. Конструювати процес та результат соціальної/соціально-педагогічної роботи в межах

Продовження таблиці Ж.3

						поставлених завдань. використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів	
Обов'язкові освітні компоненти ОП	ОК 2 Людина в сучасності соціумі. ОК 19 Соціальна педагогіка. ОК 20 Соціальне виховання. ОК 25 Соціально-педагогічна робота у сфері дозвілля. ОК 37 Навчальна (ознайомча, волонтерська, соціально-виховна) практика. ОК 38 Виробнича (літня) практика.	ОК 13 Волонтерська і благодійна діяльність. ОК 25 Соціальна робота в громаді. ОК 35 Практика навчальна (соціально орієнтована, волонтерська).	ОК 11 Основи соціальної держави та громадянського суспільства.	ОК 15 Організація дозвіллевої діяльності. ОК 18 Соціальна робота з сім'ями, дітьми та молоддю. ОК 24 Основи сценарної роботи та арт-терапії. ОК 27 Соціальне проектування. ІВН 3 Навчальна (ознайомчо-волонтерська) практика.	ОК 21 Людина в сучасному соціумі ОК 25 Соціально-педагогічне проектування. ОК 27 Організація і методика соціально-педагогічного тренінгу. ПП 2 Виробнича: практика в закладах оздоровлення та відпочинку.	ОКПП 2 Історія та теорія соціального виховання. ОКПП 8 Соціально-педагогічна діяльність у закладах освіти. ОКПП 10 Соціальна робота у сфері дозвілля ОКПП 14 Соціальна педагогіка ОКПП 5 Методика соціальної роботи у територіальній громаді ОКПП 35 Соціально-педагогічна практика соціальної роботи	Ф 1 Молодіжна політика. Ф 2 Молодіжна робота. Ф 3 Соціальна робота з молоддю. Ф 9 Проектний менеджмент в соціальній та молодіжній роботі. Ф 10 Кадровий менеджмент соціальної та молодіжної роботи. Ф 11 Етика соціальної та молодіжної роботи. Ф 12 Недержавні організації та громадські рухи соціальної сфери. Ф 13 Професійна документація у сфері соціальної та молодіжної роботи.

							Ф 17 Комунікації в соціально-гуманітарній сфері. Ф 20 Курсова робота з дисципліни «Молодіжна робота»
Вибіркові освітні компоненти ОП	Методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями. Соціальна молодіжна політика. Соціально-виховна робота в закладах позашкільної освіти. Волонтерська діяльність. Масові форми роботи з дітьми та молоддю.	БК 25 Техніки соціально-психологічного тренінгу. БК 26 Тренінг комунікації. БК 27 Тренінг професійного росту.	БК 20 Теорія та методика роботи з громадськими та неформальними об'єднаннями.	БК 1.1. Тренінг групової згуртованості. БК 2.2. Соціальна робота в територіальній громаді.	Соціально-педагогічна робота у сфері дозвілля.	ВОК 1 Методика соціально-виховної роботи. ВОК 3 Теорія та практика організації волонтерської діяльності / Громадські організації в соціальній роботі ВОК 4 Соціальна робота з дітьми і молоддю в інтегрованому та інклюзивному освітніх середовищах. ВОК 8 Теорія і методика роботи в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку. ВОК 14 Теорія та методика соціальної роботи з дитячими та молодіжними організаціями	Вибіркові дисципліни визначаються завдяки вибору здобувачів із запропонованого переліку ЗВО.

**Порівняльна таблиця змісту підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи
(другий (магістерський) рівень вищої освіти)**

<i>Заклад вищої освіти</i>	<i>Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка</i>	<i>Херсонський державний університет</i>	<i>Національний університет біоресурсів і природокористування України</i>	<i>Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини</i>	<i>КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради</i>
Назва освітньої програми / рік	Освітньо-професійна програма для спеціальності 231 «Соціальна робота», 2018 р. [495]	Освітньо-професійна програма «Соціальна робота», 2021 р. [496]	Освітньо-професійна програма «Соціальна робота», 2020 р. [497]	Освітньо-професійна програма «Соціальна робота (молодіжна робота)», 2021 р. [473]	Освітньо-професійна програма «Соціальна робота», 2022 р. [498]
Мета освітньої програми	Забезпечити студентів системною науковою інформацією з соціальної роботи, з акцентом на дослідженні соціальних явищ та процесів, розвитку компетентностей, необхідних для соціальної взаємодії, на особливостях соціальної роботи з різними категоріями населення, на соціальному захисті населення, діагностиці, інтеріоризації	Підготовка фахівців, здатних під час навчання проводити дослідження та/або реалізовувати інноваційні проекти, а під час професійної діяльності розв'язувати проблеми і вирішувати складні завдання у сфері соціальних практик, зважаючи на те, що фахівці соціальної роботи (ФСР) здійснюватимуть професійну діяльність в ОТГ	Професійна підготовка фахівця з соціальної роботи, здатного ефективно працювати в соціальній та освітній сферах	Підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі соціальної роботи, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в професійній діяльності, зокрема, в молодіжній сфері, що передбачає володіння фундаментальними знаннями і практичними навичками з соціальної молодіжної роботи,	Підготовка висококваліфікованих національно-свідомих фахівців, здатних до вирішення широкого кола науково-дослідних, управлінських і прикладних завдань у галузі соціальної роботи на засадах комплексного практико-орієнтованого підходу, посилення ролі інноваційного складника у підготовці фахівців, сприяння

	соціальних процесів, визначенні кола соціальних суб'єктів та прогнозуванні розвитку соціальних явищ.	Херсонської області, яка в умовах сучасності постає новим прикордонням, зокрема в контексті надання соціальних послуг специфічним категоріям населення: внутрішньо переміщеним особам, біженцям, екскомбатантам тощо.		їх застосування, а також проведення досліджень та здійснення інновацій задля професійного саморозвитку, безперервної самоосвіти, перманентного підвищення власної конкурентоспроможності на сучасному ринку професійних послуг.	наближенню такої підготовки до вимог європейського і світового освітнього простору.
Орієнтація освітньої програми	Засвоєння існуючих і розробка нових технологій, методик, що матимуть широке практичне застосування в соціальній роботі та інших гуманітарних галузях.	Освітньо-професійна підготовка магістра має прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід діяльності у сфері освіти і науки та реалізує це через навчання та практичну підготовку.	Має прикладну орієнтацію, сприяє формуванню випускників як соціально активних та професійних особистостей, спроможних проводити наукові дослідження, вирішувати певні соціальні проблеми і завдання в соціальній сфері, надавати соціальну, психологічну та педагогічну допомогу	Освітньо-професійна програма зорієнтована на підготовку фахівців у галузі соціальної роботи відповідно до Міжнародного стандарту освіти і підготовки фахівців з соціальної роботи, рекомендованого Міжнародною федерацією соціальних працівників ((IFSW)) та Міжнародною асоціацією шкіл соціальної роботи ((IASSW))	Освітньо-професійна програма орієнтована на підготовку магістрів у галузі соціальної роботи відповідно до міжнародного документу «Глобальні стандарти освіти та підготовки в галузі соціальної роботи» (Global Standards for Social Work Education And Training), 2020 (https://www.iassw-aiets.org/globalstandards-for-social-work-education-and-training/),

Продовження таблиці Ж.4

		Дисципліни та модулі, включені в програму, орієнтовано на актуальні напрями, у межах яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.	особистості за умови оволодіння системою компетентностей, які визначені цією програмою.	(https://www.iasswaiet.org/global-standards-for-social-workeducation-andtraining/). Програма зорієнтована на академічну підготовку до реалізації науково-дослідної, управлінської та прикладної діяльності; формування здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності з соціальної роботи та молодіжної роботи (згідно із Національною стратегією державної молодіжної політики в Україні до 2030 року (Указ Президента України від 12 березня 2021 року № 94\2021), Концепції Державної цільової соціальної	також положень Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня у галузі 23 Соціальної роботи та вітчизняних професійних стандартів («Фахівець з соціальної роботи» від 20.06.2020, «Соціальний менеджер» від 10.02.2021, «Соціальний працівник» від 04.07.2019).

	-			програми «Молодь України» на 2021–2025 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2020 р. № 1669-р)), орієнтує на подальшу фахову самоосвіту. Розгортання освітньої програми здійснюється на засадах компетентісного підходу в освіті.	
Особливості програми	-	Програма дає можливість стажування в громадських організаціях, на підприємствах та в організаціях; продовження навчання для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти	Спрямованість на наукову, дослідницьку, практичну соціальну роботу з різними категоріями населення, соціально-психологічну діяльність у закладах та соціальних установах, управлінську діяльність у соціальній сфері, формування навичок психологічного консультування в соціальній сфері.	Програма реалізує підвищення рівня знань та навичок у галузі соціальної роботи, технологій молодіжної роботи, а також щодо ефективного розроблення та реалізації обґрунтованої молодіжної політики в Україні. Структура програми передбачає поєднання теорії і практики соціальної роботи та молодіжної роботи на підґрунті міждисциплінарного	Особливостями програми є: - сфокусованість на поширенні нових професійних підходів і принципів (недискримінаційний, інклюзивний, освіти протягом життя, зменшення шкоди тощо) до розв'язання науково-теоретичних та прикладних завдань у сферах соціальної роботи, соціально-виховної і освітньої діяльності з різними групами

Продовження таблиці Ж.4

	-			підходу, оволодіння інноваційними методами професійної діяльності. Безперервні зміни в соціальній, молодіжній політиці та галузі соціальної роботи вимагають постійної корекції навчальних планів і навчальних дисциплін, тому склад вибіркової дисциплін освітньої програми періодично оновлюється, що дозволяє враховувати тенденції соціального розвитку України.	клієнтів задля інтеграції їх у суспільний простір на засадах поваги до гідності і прав людини та недискримінації; - органічне поєднання у підготовці здобувачів спеціалізованих концептуальних знань та квазіпрофесійних умінь, що сприяє формуванню в них оригінального мислення, здатності до вирішення широкого кола науково-дослідних, управлінських і прикладних завдань у галузі соціальної роботи; - переважання практичних складників змісту, що забезпечують формування спеціалізованих умінь / навичок вирішення

Продовження таблиці Ж.4

	-				соціальних та соціально-педагогічних завдань, проведення досліджень та/або використання інноваційних засобів з метою підвищення ефективності професійної діяльності із застосуванням сучасних педагогічних інновацій та інформаційно-комунікаційних технологій; - акцент на комунікативній компетентності здобувачів, розвитку в них здатності зрозуміло та чітко доносити відомості та власні узагальнення до колег та отримувачів послуг, зокрема й освітніх, аргументувати власну позицію у фаховій та клієнтській спільнотах використовуючи

Продовження таблиці Ж.4

	-				українську й іноземну мови, знаходити порозуміння з людьми на засадах недискримінації та рівності; - орієнтованість підготовки на набуття здобувачами здатностей здійснювати соціальний та освітній менеджмент у складних, мінливих професійних умовах, нести відповідальність за включення різних категорій клієнтів до освітнього середовища, професійних спільнот і колективів; - домінування технологічного підходу у підготовці, здобувачів, формування умінь проводити моніторинг та оцінювати ефективність соціальних послуг;.

					розвиток здатності продовжувати навчання з високим ступенем автономії
Програмні компетентності	<i>Фахові компетентності:</i> здатність добирати та використовувати адекватні меті та завданням методи роботи в професійній діяльності; упроваджувати ефективні організаційні форми в роботі з різними групами населення, зокрема з дітьми та молоддю; здатність до формування соціальної активності дітей та молоді; здатність підвищувати рівень спрямованості здібностей, знань, навичок, прагнень, концентрації вольових та творчих зусиль дітей та молоді на реалізацію потреб, інтересів,	<i>Фахові компетентності</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти.	<i>Фахові компетентності</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти.	<i>Фахові компетентності:</i> ФК 18. Уміння враховувати потреби та прагнення молодих людей. ФК 19. Здатність ініціювати та впроваджувати заходи в межах реалізації молодіжної політики України. ФК 20. Уміння підвищувати рівень участі молоді в суспільному житті, її конкурентоспроможність, формування в молоді громадянських компетентностей. ФК 21. Здатність формування у молоді навичок підвищення самостійності, мобільності, соціального та	<i>Фахові компетентності:</i> ФК 17. Здатність до оволодіння навичками самостійного опанування новими знаннями, використовуючи сучасні освітні та дослідницькі технології у соціальній сфері. ФК 18. Здатність до узагальнення результатів власних наукових досліджень та їх оприлюднення у формі наукових звітів (тез, статей, доповідей тощо). ФК 19. Здатність до побудови траєкторії кар'єрного зростання фахівців, сприяння професійній орієнтації і адаптації особистості, організації навчання впродовж життя.

Продовження таблиці Ж.4

	цілей та ідеалів; розробляти педагогічну модель та визначати оптимальні умови формування соціальної активності дітей та молоді; забезпечувати координацію діяльності різних інститутів соціального виховання під час стимулювання дітей та молоді до прояву соціальних ініціатив та участі в суспільному житті.			культурного включення в українське суспільство та світ.	ФК 20. Здатність до популяризації ідей інклюзії, створення інклюзивного освітнього середовища, організації психологічної служби ЗЗСО на засадах педагогічної інноватики, соціального виховання дітей з особливими освітніми потребами, насамперед з інвалідністю.
Програмні результати навчання	<i>Програмні результати навчання</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти, а також додано такі: здатність аналізувати та оцінювати потреби агенції, клієнтів у волонтерській допомозі, створювати умови та мотивацію участі молоді	<i>Програмні результати навчання</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти	<i>Програмні результати навчання</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти	<i>Програмні результати навчання</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти, а також додано такі: ПРН 22. Реалізовувати спільну та скоординовану діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування у	<i>Програмні результати навчання</i> зазначені відповідно до стандарту вищої освіти, а також додано такі: ПРН 19. Організовувати роботу з побудови траєкторії кар'єрного зростання фахівців, сприяння професійній орієнтації і адаптації

Продовження таблиці Ж.4

	у волонтерській роботі, застосовувати просвітницькі методики щодо залучення та навчання волонтерів, оцінювати результати роботи волонтерів та передбачати засоби для їх заохочення; здатність використовувати групові дискусії, ігрові завдання, тренінги; використовувати техніку діагностування соціального відхилення; застосовувати різноманітні методи розв'язання проблем; уміння розробляти програми соціальної діяльності, спрямованої на комплексне вирішення проблем різних груп населення: дітей, молоді,			партнерстві інститутами громадянського суспільства, установами, закладами фахівцями, працюють з молоддю. ПРН 23. Підвищувати рівень участі молоді в суспільному житті, її конкурентоспроможність, формувати в молоді громадянських компетентностей; формувати в молоді навички підвищення самостійності, мобільності, соціального культурного включення в українське суспільство та світ. ПРН 24. Вирішувати питання працевлаштування молоді, забезпечення її зайнятості у вільний від навчання час, сприяти розвитку молодіжних	з особистості, організації освіти дорослих, навчання впродовж життя. ПРН 20. Поширювати інклюзивний підхід в освіті, організовувати роботу психологічної служби ЗЗСО на засадах педагогічної інноватики, здійснювати соціальне виховання дітей з особливими освітніми потребами, насамперед з інвалідністю.

	осіб з особливими потребами, людей похилого віку.			ініціатив у трудовій сфері.	
Обов'язкові освітні компоненти ОП	Не передбачено ОП та НП вивчення дисциплін з молодіжної роботи	ОК 5 Основи соціальної держави та громадянського суспільства	Не передбачено ОП та НП вивчення дисциплін з молодіжної роботи	ОК 07 Теорія і практика соціально-педагогічної комунікації. ОК 12 Проекта діяльність у соціальній роботі. ОК 14 Теорія і практика молодіжної роботи.	ОКПП 3 Організація роботи з різними соціальними групами.
Вибіркові освітні компоненти ОП	Громадянська освіта у роботі з молоддю. Соціально-педагогічна терапія.	ВК 8 Соціальне підприємство. ВК 10 Соціальна робота з неформальними молодіжними об'єднаннями.	–	Соціальна молодіжна політика. Молодіжна політика. Методика організації волонтерського руху. Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства. Сучасні практики молодіжної роботи. Молодь в сучасній громаді. Організація та інфраструктура молодіжної роботи. Менеджмент молодіжної роботи. Тренінгові технології в молодіжній роботі. Соціальне проєктування у молодіжній роботі.	ВОК 3 Соціальне партнерство. ВОК 4 Анімаційні практики позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми. ВОК 5 Технології активізації громади / Технології реабілітації наркозалежної молоді. ВОК 8 Інноваційні засоби організації соціально-виховної діяльності / Соціально-педагогічна робота з ВПО, біженцями та мігрантами.

Основні форми викладання, навчання, види практик, курсових робіт та атестації для підготовки майбутніх соціальних працівників освітнього ступеня «бакалавр»

Заклад вищої освіти, освітній ступінь, освітня програма	Викладання та навчання	Практика	Курсова робота / державна атестація
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, ОС «бакалавр», ОПП «Соціальна педагогіка», 2020 р. [488]	Технології навчання розроблені на засадах студентоцентрованого підходу, інтерактивних і пошуково-дослідницьких методів з використання групових та індивідуальних форм. Навчання здійснюють у формі лекцій, практичних занять із застосуванням інтерактивних методів, технологій дистанційного навчання, індивідуальних консультацій, проходження практик.	Навчальна (ознайомча, волонтерська, соціально-виховна) практика – 3 кредити. Виробнича (літня) практика – 4 кредити. Виробнича (стажерська) практика – 9 кредитів.	Курсові роботи (6 кредитів). Кваліфікаційна робота (3 кредити). Захист кваліфікаційної роботи (0,5 кредита). Атестаційний екзамен (0,5 кредита). Атестація – у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.
Рівненський державний гуманітарний університет, ОС «бакалавр», ОПП «Соціальна робота», 2021 р. [489]	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване викладання, орієнтоване на особистісний та соціальний саморозвиток студентів, самонавчання, навчання через виробничу практику. Викладання проводить у вигляді лекцій, семінарів та практичних занять, виконання поточних проєктів, підготовки та захисту дипломної роботи (проєкту).	Практика навчальна соціально орієнтована волонтерська (3 кредити). Навчальна (оглядова) практика (6 кредитів). Виробнича практика (в соц. службах) – 6 кредитів. Виробнича практика (в соціально-реабілітаційних центрах) – 6 кредитів.	Курсова робота (3 кредити). Кваліфікаційна робота (6 кредитів). Атестація – у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.
Херсонський державний університет, ОС «бакалавр», ОПП «Соціальна робота», 2021 р. [490]	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване викладання, орієнтоване на особистісний та соціальний саморозвиток студентів, самонавчання, навчання через виробничу практику. Навчання становить собою комбінацію лекцій, семінарів та практичних занять, виконання поточних проєктів,	Навчальна практика (6 кредитів). Виробнича практика (9 кредитів). Переддипломна практика (4,5 кредити).	Курсова робота з фахових дисциплін (3 кредити). Атестація (4,5 кредити) – у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.

	підготовку та захист кваліфікаційної роботи (проєкту). Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Семінари та практичні проводяться в малих групах, у формі ситуаційних завдань, ділових ігор, обов'язковою є підготовка презентацій з використанням сучасних професійних програмних засобів з метою формування навичок групової роботи. Переважають такі методи та способи навчання: активні (проблемно-орієнтовані, інтерактивні, проєктні, дослідницькі, інформаційні) тощо. Організаційні форми: аудиторне, дистанційне, змішане, самостійне, індивідуальне та інтегративне навчання		
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, ОС «бакалавр», ОПП «Соціальна робота (Соціально-психологічне консультування)», 2021 р. [492]	Підхід до викладання та навчання передбачає: упровадження принципів студентоцентрового навчання з метою врахування освітніх цінностей та потреб суб'єкта навчальної діяльності; організацію навчальної діяльності на засадах особистісно-орієнтованого навчання; упровадження інтерактивних методів навчання з метою формування професійних навичок, що забезпечують розвиток критичного мислення в студентів; тісну співпрацю студентів з викладачами та науковцями, задіяними у сфері соціальної роботи, освіти; підтримку та консультування студентів	Навчальна: ознайомча практика (3 кредити). Виробнича: практика в закладах оздоровлення та відпочинку (3 кредити). Виробнича: соціально-психологічна практика (9 кредитів). Виробнича: переддипломна практика (9 кредитів).	Курсова робота з технологій соціальної роботи (1 кредит). Курсова робота з соціальної роботи з різними групами клієнтів (1 кредит). Атестація (6 кредитів), здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.

	з боку галузевих науково-дослідних інститутів; залучення до консультування студентів визнаних соціальних працівників-практиків; інформаційну підтримку щодо участі студентів у конкурсах на одержання іменних стипендій, премій, грантів (зокрема міжнародних); сприяння участі студентів у студентських наукових олімпіадах, конкурсах.		
Національний університет біоресурсів і природокористування України, ОС «бакалавр», ОПП «Соціальна робота», 2020 р. [491]	Основні підходи, методи та технології, які використовуються в програмі: особистісно-орієнтований, компетентнісний, системний підходи, студенто-центроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через практику, самонавчання. Стиль навчання – активний	Навчальна (ознайомча з фаху) практика (2 кредити). Навчальна (ознайомчо-волонтерська) практика (3 кредити). Навчальна (соціально-педагогічна) практика (2 кредити). Виробнича практика (5 кредитів). Проектна практика (5 кредитів.)	Курсова робота 1; 2; 3 (3 кредити). Державна атестація (1 кредит) – у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи і атестаційного екзамену.

Таблиця Ж.6

**Навчально-методичне забезпечення підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи у ЗВО
(з досвіду Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини)**

Навчальна дисципліна	Навчально-методичне забезпечення	Зміст
Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства	Курс лекцій «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства»; уклад. О. Балдинюк. Умань: УДПУ, 2019. 78 с. [272] Методика організації волонтерського руху : навчальний посіб./МОН України, Уманський ДПУ ім. Павла Тичини; уклад. О. Д. Балдинюк. Умань: ПП Жовтий, 2009. 154 с. [253]	Курс лекцій укладено відповідно до ОПП «Соціальна робота (Молодіжна робота), навчальної та робочої програми навчальної дисципліни «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства». Методологія і теоретичні основи дисципліни «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства». Визначення поняття «дозвілля». Суть дозвіллевої діяльності. Історичний огляд організації дозвілля. Благодійність і волонтерський рух у системі соціальної допомоги: історія і сучасність. Системи організації відпочинку та форми проведення дозвілля. Соціальний працівник і волонтерський рух. Становлення й розвиток волонтерської діяльності в Україні та за кордоном. Стратегія управління діяльністю волонтерських груп: інноваційні підходи. Особливості діяльності волонтерів у соціальній вуличній роботі. Гра як форма дозвіллевої діяльності.
Молодіжна політика	Молодіжний менеджмент та політика : навчальний посібник / МОН України, Уманський держ. Пед. Ун-т імені Павла Тичини ; уклад. Н. В. Левченко, Н. М. Коляда. Київ : Компрінт, 2021. 95 с. [274]	Навчальний посібник укладено відповідно до освітніх програм галузі знань 23 Соціальна робота, нормативних документів, наукових, інформаційних джерел, що регламентують управлінський процес молодіжної роботи та молодіжної політики в Україні та ЄС. У виданні узагальнено інформацію про особливості управління молодіжними центрами, основні аспекти молодіжної політики на всіх державних рівнях.

Соціальна молодіжна політика	Соціальна молодіжна політика : навчально-методичний посібник / МОН України, Уманський держ. Пед. Ун-т імені Павла Тичини ; уклад. Н. В. Левченко, Н. М. Коляда, Г. М. Кучер. Умань : ВПЦ «Візаві», 2022. 104 с. [467] Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Соціальна молодіжна політика» (ОНП «Соціальна робота», спеціальність 231 Соціальна робота): навч.-метод. Вид. / уклад.: Левченко Н.В. Коляда Н.М., Кучер Г.М. ; Уманський держ. Пед. Ун-т імені Павла Тичини, ф-т соц. Та псих. Освіти, каф. Соц. Педагогіки та соц. Роботи. Умань : УДПУ, 2022. 31 с. [255] Соціальна молодіжна політика : навч. Посібник / МОН України, Уманський ДПУ імені Павла Тичини ; [уклад. Н. М. Коляда, О. О. Кравченко]. Умань : Жовтий О. О., 2010. 123 с. [466] Соціальна політика : навчальний посібник / МОН України, Уманський держ. Пед. Ун-т імені Павла Тичини ; [уклад. І. О. Карпич, Н. М. Коляда]. Умань : Жовтий О. О., 2017. 136 с. [472]	Навчально-методичний посібник укладено відповідно до освітньо-наукової програми «Соціальна робота» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, навчальної та робочої програми навчальної дисципліни «Соціальна молодіжна політика», нормативних документів, що регламентують молодіжну політику, молодіжну роботу. Видання містить теоретичний матеріал про основні суб'єкти та об'єкти молодіжної політики; участі молоді у формуванні та реалізації молодіжної політики України; становище молоді; форми та рівні участі молоді; зайнятість та працевлаштування молоді. Посібник охоплює основні складові курсу «Соціальна молодіжна політика» та включає матеріали лекційних і практичних занять; завдання для самостійної роботи; вимоги для індивідуального навчально-дослідного завдання; питання для перевірки знань (підсумковий контроль); термінологічний словник; додатки (перелік нормативних документів тощо).
Організація та інфраструктура молодіжної роботи	Курс лекцій «Організація та інфраструктура молодіжної роботи»; уклад. І. Карпич. Умань: УДПУ, 2018. 80 с. [304]	Курс лекцій укладено відповідно до ОПП «Соціальна робота (Молодіжна робота), навчальної та робочої програм навчальної дисципліни «Організація та інфраструктура молодіжної роботи».

Молодь в сучасній громаді	Молодь в сучасній громаді : навч.-метод. Посіб. / МОН України, Уманський держ. Пед. Ун-т імені Павла Тичини, ф-т соц. Та психолог. Освіти, каф. Соц. Пед. Та соц. Роботи ; уклад. Н. В. Левченко. Умань : Візаві, 2022. 125 с. [278]	Навчально-методичний посібник укладено відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальна робота» початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти, навчальної та робочої програми навчальної дисципліни «Молодь в сучасній громаді», нормативних документів, що регламентують молодіжну політику, молодіжну роботу, діяльність молодіжних центрів, молодіжних рад у громаді. Посібник охоплює основні складові курсу «Молодь в сучасній громаді» та включає матеріали лекційних і практичних занять; завдання для самостійної роботи; вимоги для індивідуального навчально-дослідного завдання; питання для перевірки знань (підсумковий контроль); термінологічний словник; додатки (перелік нормативних документів тощо).
Теоретико-практичні основи молодіжної роботи	Теоретико-практичні основи молодіжної роботи : навч.-метод. Посіб. / МОН України, Уманський держ. Пед. Ун-т імені Павла Тичини, ф-т соц. Та психолог. Освіти, каф. Соц. Пед. Та соц. Роботи ; уклад. Н. В. Левченко. Умань : Компрінт, 2022. 90 с. [520] Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Теоретико-практичні основи молодіжної роботи» (ОНП «Соціальна робота», спеціальність 231 Соціальна робота): навч.-метод. Вид. / уклад.: Левченко Н. В. ; Уманський держ. Пед. Ун-т імені Павла Тичини, ф-т соц. Та псих. Освіти, каф. Соц. Педагогіки та соц. Роботи. Умань : УДПУ, 2022. 33 с. [256]	Навчально-методичний посібник укладено відповідно до освітньо-наукової програми «Соціальна робота» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, навчальної та робочої програми навчальної дисципліни «Теоретико-практичні основи молодіжної роботи», нормативних документів, що регламентують молодіжну політику, молодіжну роботу, діяльність молодіжних центрів. Посібник охоплює основні складові курсу «Теоретико-практичні основи молодіжної роботи» та включає матеріали лекційних і практичних занять; завдання для самостійної роботи; вимоги для індивідуального навчально-дослідного завдання; питання для перевірки знань (підсумковий контроль); термінологічний словник; додатки (перелік нормативних документів тощо).

Тренінгові технології в молодіжній роботі	Курс лекцій «Тренінгові технології в молодіжній роботі»; уклад. О. Шевчук. Умань: УДПУ, 2019. 92 с. [533] Організація і методика соціально-педагогічного тренінгу: Навчальний посібник. Уклад. : О. М. Шевчук. 2-е вид., переробл. Та доповн. Умань : «Візаві», 2017. 133 с. [303]	Курс лекцій укладено відповідно до ОПП «Соціальна робота (Молодіжна робота), навчальної та робочої програм навчальної дисципліни «Тренінгові технології в молодіжній роботі». Проведення тренінгів у молодіжній роботі. Організаційні та методичні аспекти підготовки тренінгу. Структура та основні положення тренінгового заняття. Визначення змісту та структури тренінгу. Професійні та особистісні якості тренера. Методичні характеристики тренінгового заняття. Методи оцінки ефективності проведення тренінгового заняття. Методика організації групової взаємодії. Методика розробки плану проведення тренінгу. Техніки, вправи та ігрові методи, що використовуються в тренінговій роботі.
Теорія і практика молодіжної роботи	Теорія і практика молодіжної роботи : навчальний посібник / МОН України, Уманський держ. Пед. Ун-т імені Павла Тичини ; уклад. Н. В. Левченко. Київ : Компрінт, 2021. 92 с. [523]	Навчальний посібник укладено відповідно до освітніх програм галузі знань 23 Соціальна робота, нормативних документів, наукових джерел, що регламентують молодіжну політику, молодіжну роботу, діяльність молодіжних центрів. У виданні узагальнено інформацію про особливості молодіжної роботи, форми та методи молодіжної роботи, кращий практичний досвід роботи з молоддю. Посібник охоплює основні складові курсу «Теорія і практика молодіжної роботи» та включає матеріали лекційних і практичних занять; завдання для самостійної роботи; вимоги для індивідуального навчально-дослідного завдання; питання для перевірки знань (підсумковий контроль); термінологічний словник; додатки (перелік нормативних документів тощо).
Навчальні дисципліни, які забезпечують підготовку майбутні соціальних працівників до молодіжної роботи	Енциклопедія молодіжної роботи / МОН України, Уманський держ. Пед. Ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: Левченко Н., Коляда Н., Балдинюк О., та ін. Київ : 2022. 130 с. [92]	Енциклопедія молодіжної роботи – довідково-аналітична праця, у якій висвітлено проблеми теорії, історії та практики молодіжної роботи, молодіжної політики.

**Навчально-методичне забезпечення підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи
у неформальній освіті
(з досвіду програми «Молодіжний працівник»)**

Навчально-методичне забезпечення	Зміст
Соціальна згуртованість через участь молоді: посібник для тренерів. Київ, 2021. 128 с. [464]	Посібник для тренерів «Соціальна згуртованість через участь молоді» було розроблено в рамках реалізації однойменного проєкту Програми розвитку ООН. Передбачається, що безпосередніми користувачами посібника стануть тренери й працівники молодіжних центрів, громадських організацій та зацікавлені спеціалісти, які організують освітні заходи для молоді, передусім на теми соціальної згуртованості. Матеріали посібника допоможуть також провести заходи, присвячені недискримінації, історичній пам'яті, ефективній комунікації та розв'язанню конфліктів, медіаграмотності та складовим критичного мислення, базовим аспектам дієвої участі молоді в житті громад. Посібник призначений для тренерів-практиків, які достатньо обізнані з груповою динамікою, володіють інструментами неформальної освіти, мають необхідні знання та вміння з фасилітації груп, зокрема й складних обговорень, присвячених цінностям.
Скажи своє слово! Практичний посібник із застосування Переглянутої Європейської хартії про участь молоді в громадському житті на місцевому та регіональному рівнях. 2015. 142 с. [453]	Практичний посібник «Скажи своє слово!» – «практикум із застосування переглянутої Європейської Хартії про участь молоді в громадському житті на місцевому та регіональному рівнях. Участь молоді не є самоціллю, а засобом для досягнення позитивних змін у житті молодих людей та побудові кращого суспільства. За останні роки помітно зростає кількість ініціатив, що сприяють залученню молоді на різних рівнях – міжнародному, регіональному, національному та місцевому та посилюють його. Для тих, хто працює у цій сфері, створено нові інструменти. Одним із таких інструментів є Переглянута Європейська хартія про участь молодих людей у місцевому та регіональному житті, що була прийнята в травні 2003 року Конгресом місцевих та регіональних влад Ради Європи. Переглянуту Хартію розроблено як інструмент для підтримки молодих людей, молодіжних працівників, організацій та місцевих органів влади у сприянні розвитку та зміцненні конструктивної участі молоді на місцевому рівні у всій Європі. Навчальний посібник «Скажи своє слово!» покликаний допомогти в пошуку відповідей на такі запитання, як: «Що означає реальна участь молоді? Що мені робити з Хартією?»

	Чому я маю зацікавитись цим документом?». Посібник стане в нагоді молодіжним організаціям та молодим людям, які хочуть, щоб їх голос почули, а також представникам органів влади, які прагнуть активізувати участь молоді». Посібник складається з восьми розділів, у яких розглянуто загальні характеристики участі молоді, деталізовано інформацію про Хартію, роз'яснено підходи Хартії до участі, представлено можливі шляхи застосування її на практиці, розглянуто питання, пов'язані з організацією молодіжного проекту, за пропоновано ідеї розвитку ефективної співпраці між молоддю та органами влади, роз'яснене як використовувати Хартію для розробки молодіжної політики, за пропоновано навчальні матеріали, пов'язані із участю молоді.
Механізми формування та впровадження місцевої соціальної політики: тренінговий курс для спеціалістів соціальної сфери. 2013. 264 с. [258]	У публікації «Механізми формування та впровадження місцевої соціальної політики» подано тренінгові матеріали для представників органів місцевого самоврядування, виконавчої влади, соціальних інституцій, неурядових організацій щодо запровадження дієвих механізмів формування та реалізації місцевої соціальної політики, зокрема шляхом розробки локальних соціальних програм, задля забезпечення потреб і вирішення проблем членів громади. У посібнику подано конкретні тренінгові вправи, а також глосарій актуальних термінів, наприклад, «територіальна громада», «активізація громади», «мобілізація громади» тощо.
Мотивувати, надихати та мріяти – мотиваційний гід молодіжного працівника (англ.). 2015. 46 с. [598]	Брошура для молодіжних працівників про важливість мотиваційних інструментів у діяльності НУО. Перша частина –теоретична (традиційні та сучасні теорії мотивації). Друга частина – неформальні інструменти, які можна використовувати для мотивації волонтерів та просто для мотивації команди. Цей інструментарій буде корисний молодіжним працівникам, волонтерам, керівникам НУО, координаторам волонтерських рухів.
Робота з молоддю: значення молодіжної роботи в Європейському Союзі. 2014. 211 с. [615]	Звіт про молодіжну роботу та різні аспекти взаємодії молоді в ЄС, без прив'язаності особливостей конкретної країни. У дослідженні спроба звести воедино існуючі дані для того, щоб полегшити розуміння і оцінку роботи з молоддю.
Це молодіжна робота: історії з практики. 2012. 52 с. [611]	Кампанія на захист «МП» (In Defence of Youth Work) після майже двох років плідної роботи опублікувала посібник кращих історій з молодіжної роботи, доповнених дослідженнями за тематикою та медіа матеріалами на DVD

Молодіжна робота: маніфест для нашого часу (оновлений). 2015. 26 с. [568]	Редакційна група «Молодь та Політика» (The Youth & Policy) опублікувала оновлений маніфест Бернарда Девіса щодо роботи з молоддю. Перший документ Девіса було видано в 2005 році. Маніфест став впливовим документом як в практичних, так й академічних колах, які сконцентровані на особливостях роботи з молоддю. Робота допомагає в осмисленні ролі, розширенні прав і можливостей добровільної участі (волонтерства) і роботи з групами в практиці молодіжної роботи зараз.
Посібник для тренерів, які працюють в інтересах дітей та молоді груп ризику / С. Буров, О. Войтенко К. : ПП «Видавництво «Сучасний письменник». 2015. 184 с. [344]	Посібник підготовлено для тренерів, які проводять навчання спеціалістів (соціальних працівників та педагогів, юристів, активістів), що працюють в інтересах дітей та молоді груп ризику. Подано покрокові інструкції для проведення занять у межах одноденного тренінгу. Посібник уміщує практичні вправи та роз'яснення, необхідні для проведення тренінгу. Тренінг може проводитись і для дітей, але з урахуванням особливостей, про які вказано в тексті посібника.
Стратегія молодіжної роботи в Естонії на 2006 – 2013 рр. 2006. 40 с. [511]	Молодіжна політика (ест. Noortepoliitika) Естонської Республіки регулюється «Законом про молодіжну роботу», прийнятим Рійгікогу 17 лютого 1999 року, а також «Стратегією розвитку молодіжної роботи на 2006–2013 роки», розробленої Міністерством освіти і науки ЕР (Haridus- ja Teadusministeerium). Ці документи спираються на Білу книгу молодіжної політики Європейського союзу, затверджену Європейською комісією у 2001 році.
Історія молодіжної роботи в Європі, ч. 5 – Автономія через залежність. Історії співпраці, конфліктів і інновацій в молодіжній роботі (2009–2016 рр.) [605; 606; 607; 608; 609]	Серія «Історія молодіжної роботи в Європі» спрямована на досягнення кращого розуміння поточних проблем у роботі з молоддю і молодіжної політики в ЄС. У 5 частині розглядаються такі питання: • Як отримати державну політику та практичні впровадження протягом останніх декількох десятиліть стосовно роботи з молоддю? • Які стратегії було розроблено в молодіжній роботі, для створення позитивного простору для роботи з молодими людьми? • Чи можуть освітні підходи роботи з молоддю (наприклад, соціальна педагогіка) бути посередником між суспільством та молодими людьми з їхнім ритмом життя? • Співпраця всередині так званого «Чарівного трикутника» що складається з молодіжної політики, молодіжних досліджень і молодіжної роботи – чи досі там є магія?

	У цій публікації обговорюються різні теми під різними кутами. Залучено авторів не тільки з Європи, але і з США, Австралії та Південної Африки, що гарантує свіжий погляд, а також порівняльне відображення на проблеми та можливості в роботі з молоддю, що носить глобальний характер. Кожен з авторів має різноманітні форми в дослідженнях про молодь, молодіжну роботу, молодіжну політику та підготовку молодіжних працівників.
Рекомендації молодіжним центрам щодо впровадження інклюзивних підходів в молодіжній роботі. 2018. 12 с. [32]	Рекомендації розроблені в рамках проєкту «Підвищення спроможності молодіжних центрів і молодіжних працівників у сфері інклюзії» на основі результатів стратегічної сесії трьох молодіжних центрів, які ведуть інклюзивні практики, та трьох навчальних поїздок з обміну кращими практиками Виконавці проєкту: ГО «Мережа відповідальних» за підтримки “Долучайся!”, що фінансується Агенцією США з Міжнародного Розвитку (USAID) та впроваджується організацією Пакт в Україні. Партнери проєкту: Карітас (Севєродонецьк), БФ «Даруємо радість» (Дніпро), КМЦ «Супутник» – Молодіжний центр «Нові орбіти» (Львів).
Компас: посібник з освіти в галузі прав людини за участі молоді. 2012 624 с. [157]	«КОМПАС» був написаний у рамках Молодіжної програми навчання правам людини Директорату у справах молоді та спорту Ради Європи. Ця програма почалася в 2000 році у зв'язку з 50-річчям Європейської конвенції про захист прав людини і основних свобод. Програма спрямована на те, щоб зробити права людини основою молодіжної роботи і цим сприяти введенню викладання прав людини в систему освіти в цілому. Навчання прав людини, під яким ми маємо на увазі освітні програми і заняття, що сприяють утвердженню рівності людей на основі рівні людської гідності, має неоціненне значення для формування концепції європейського громадянства, наповненої змістом, близьким усім європейцям. Програма розроблена в поєднанні з іншими програмами Директорату в справах молоді та спорту Ради Європи, окремими програмами міжкультурного виховання, активної участі в житті суспільства, підтримки меншин і молоді, яка представляє меншини, у перспективі може стати каталізатором дій і джерелом для співпраці. Усі, хто працюють з молоддю в сфері неформальної освіти повинні мати можливість розглянути еволюцію, практику і проблематику прав людини з точки зору їх універсальності, неподільності і невід'ємності, а також їх значення для сьогоднішніх молодих людей.

Директорат у справах молоді та спорту, особливо завдяки Європейським молодіжним центрам і Європейському молодіжному фонду, набув міцної репутації експерта в питаннях розробки освітніх підходів і матеріалів, які можна застосувати як у формальному, так і в неформальному контексті, а також у різних культурних умовах. Його робота з «розповсюджувачами», результати таких проєктів, як молодіжна кампанія «Всі різні – всі рівні», і довгострокові програми підготовки – все це внесло свій вклад у розробку проєктів, які впливають, насамперед на низовому рівні, при цьому зберігаючи свій, безсумнівно, загальноєвропейський характер. Недавні події в Європі та в інших регіонах світу загрожують основам культури світу і повазі прав людини. Вони демонструють нагальну необхідність більш помітного, недвозначного й усвідомленого підходу до навчання правам людини.

У цьому контексті Молодіжна програма освіти в області прав людини ставить таку мету:

- зробити навчання прав людини основним напрямком молодіжної роботи;
- цінувати і розвивати неформальне навчання молоді як форму викладання прав людини;
- цінувати молодь та молодіжні організації як основний ресурс навчання правам людини та громадянського суспільства в Європі;
- стверджувати загальне розуміння навчання прав людини при повазі різноманіття молодіжних та соціально-культурних реалій у сьогоднішній Європі;
- створити нову мережу взаємодії і домагатися ефекту співпраці від взаємодії з партнерами в області формальної та неформальної освіти;
- домагатися і досягти максимального «ефекту множення» шляхом залучення в роботу практиків і партнерів на місцях;
- надати практикам у всій Європі нові інструменти і мережі навчання для роботи з молоддю на основі навчання прав людини;
- об'єднати досвід, накопичений у галузі міжкультурної і неформальної освіти, залучення молоді до життя суспільства і досліджень;

враховувати інноваційні педагогічні методи і засоби.

Співпраця заради локальних змін: успішні практики з Польщі і України. 2018. 148 с. [502]	Публікація підготовлена в рамках проекту «Сильні локальні громади – ключ до успіху реформи місцевого самоврядування», що реалізувався Фондом «Освіта для демократії», Громадською організацією «Наше Поділля», Товариством Лева та Мережею «Громадські ініціативи України». Збірка «Співпраця заради локальних змін: успішні практики з Польщі і України» доступна на умовах ліцензії Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 Polska (CC BY 3.0 PL). Певні права захищені на користь авторів та Фонду «Освіта для демократії». Видання підготовлено в рамках Польсько-Канадської програми підтримки Демократії, співфінансованої з програми польської співпраці на користь розвитку Міністерства закордонних справ РП та з коштів Уряду Канади. Дозволяється будь-яке використання матеріалів за умови збереження інформації, зокрема про застосування ліцензії, про власників прав та про програму польської співпраці на користь розвитку. За зміст цього видання відповідають виключно автори та Фонд «Освіта для демократії». Його не можна розглядати як таке, що відображає офіційну позицію Міністерства закордонних справ Польщі та Уряду Канади.
Каталог кращих практик молодіжної роботи в Україні (2017, 2018, 2019, 2020) [128; 129; 130; 131]	Конкурс найкращих практик молодіжної роботи кожного року організовано Міністерством молоді та спорту України спільно з Програмою розвитку ООН в Україні. Під час підготовки попереднього конкурсу вдалося сформулювати основні завдання заходу, які, на думку організаторів, не втратили актуальності й цього року: обмін успішним досвідом між молодіжними організаціями та молодіжними працівниками; публічне визнання досягнень та заохочення до подальших напрацювань у напрямі підвищення стандартів якості молодіжної роботи в Україні; сприяння суспільному та політичному визнанню молодіжної роботи в Україні. Залишається незмінним перелік сфер молодіжної політики, за якими класифікуються заявки учасників: участь молоді в процесах демократизації (забезпечення відкритості, прозорості, підзвітності органів влади, просування порядку денного демократичних реформ на рівні громади); освіта і просвітницька діяльність з питань прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві; розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив; розвиток молодіжних громадських організацій; волонтерство; змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування; інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді); сталий розвиток та екологія; інше.

**Відповідність обов'язкових освітніх компонентів ОНП
Національній рамці кваліфікації**

<i>Заклад вищої освіти (наукова установа)</i>	<i>Здобуття глибинних знань із спеціальності (групи спеціальностей), за якою (якими) аспірант (ад'юнкт) проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку в обов'язку кредитів ЄКТС відповідно до Стандарту вищої освіти</i>	<i>Оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного світогляду в обов'язку кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти</i>	<i>Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проєктами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності в обов'язку кредитів ЄКТС відповідно до Стандарту вищої освіти</i>	<i>Здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формах, а також для повного розуміння іноземних наукових текстів із відповідної спеціальності в обов'язку кредитів ЄКТС відповідно до Стандарту вищої освіти</i>
Освітні компоненти ОНП				
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» [478]	ОК 4 Методологія наукових досліджень у галузі соціальної роботи ОК 6 Генеза та перспективи розвитку наукової галузі «Соціальна робота»	ОК 1 Філософія науки	ОК 2 Академічне письмо українською та іноземною мовами ОК 3 Управління науковими проєктами та правові основи інтелектуальної власності й академічної доброчесності ОК 5 Теорія і методика викладання соціальної роботи	ОК 2 Академічне письмо українською та іноземною мовами

ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» [477]	ОК 4 Теорія соціальної роботи ОК 5 Теорія і методика соціальної роботи з родинами ОК 6 Моделі і технології виховної роботи в зарубіжних країнах	ОК 1 Філософія науки і методологія дослідження	ОК 3 Сучасні технології дослідження	ОК 2 Англійська мова наукового та професійного спрямування
Запорізький національний університет [479]	ПП 1 Актуальні проблеми соціальної роботи ПП 2 Методологія та методика соціальної роботи	ЗП 2 Критичне мислення та філософське усвідомлення світу	ЗП 3 Педагогічні технології в системі вищої освіти ЗП 4 Дослідницько- інноваційна діяльність ЗП 5 Основи європейської проектної діяльності ЗП 6 Академічне письмо та академічна добросесність ЗП 7 Риторика та публічні виступи ЗП 8 Педагогічна практика	ЗП 1 Практичний курс іноземної мови викладача-дослідника
Київський національний університет імені Тараса Шевченка [480]	ОК 04 Методологія дисертаційного дослідження з соціальної роботи	ОК 02 Філософія науки та інновацій	ОК 01 Академічне письмо / English Academic Writing	ОК 01 Академічне письмо / English Academic Writing
Київський університет імені Бориса Грінченка [481]	ОК 4 Розвиток наукової галузі «Соціальна робота» ОК 5 Науково-дослідна інфраструктура в галузі «Соціальна робота»	ОК 1 Філософія і методологія наукової діяльності	ОК 2 Стратегії наукових досліджень	ОК 3 Наукова комунікація іноземною мовою

Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради [482]	ОК ПП 5 Сучасні концепції теорії та практики соціальної роботи ОК ПП 6 Методологія і методи наукових досліджень у галузі соціальної педагогіки та соціальної роботи ОК ПП 7 Традиційні та інноваційні технології викладацької діяльності	ОК ЗП 1 Філософія як методологія наукового пізнання	ОК ЗП 3 Українська наукова мова ОК ЗП 4 Сучасні інформаційні технології у науковій сфері	ОК ЗП 2 Іноземна мова для академічних цілей
Національний університет «Львівська політехніка» [483]	ОК 2.1. Аналітичні та чисельні методи досліджень соціальних проблем ОК 2.2 Дослідницький семінар у галузі соціології та соціальної роботи ОК 2.3. Методи і методологія досліджень у соціальній роботі	ОК 1.1 Філософія і методологія науки	ОК 1.4 Професійна педагогіка ОК 1.5 Академічне підприємство	ОК 1.2 Іноземна мова для академічних цілей, ч.1 ОК 1.3 Іноземна мова для академічних цілей, ч.2
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини [485]	ОК 06 Методологія наукових досліджень у соціальній роботі ОК 07 Інновації у соціальній роботі	ОК 03 Філософія науки та інновацій	ОК 01 Українська наукова мова ОК 05 Методика викладання фахових дисциплін (Соціальна робота)	ОК 02 Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні

			ОК 04 Наукове дослідження та академічна доброчесність	
Херсонський державний університет [486]	ОК 4 Сучасні концепції теорії та практики соціальної роботи ОК 6 Методологія дисертаційних досліджень і підготовки дисертаційної роботи у галузі соціальних наук	ОК 2 Історія та філософія науки	ОК 3 Сучасні освітні технології та наукова дипломатія	ОК 1 Іноземна мова
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка [484]	ОК3 4 Організація наукової діяльності ОК3 5 Педагогічна антропологія ОКП 2 Стратегії наукових досліджень в соціальній роботі	ОК3 3 Філософія, історико-філософські та сучасні смислові параметри знання	ОКП 1 Актуальні проблеми педагогіки вищої школи ОКП 1 Методика викладання фахових дисциплін	ОК3 1 Професійно орієнтоване спілкування (англійською/німецькою/французькою мовою) ОК3 2 Академічне письмо (англійською/німецькою/французькою мовою) для докторських студій
Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України [476]	ПО 2 Сучасні підходи та концепції соціальної роботи ПО 1 Методологія і організація досліджень у сфері соціальної роботи	ЗО 1 Філософські засади наукової діяльності	ПО 4 Інновації у соціальній роботі	ЗО 2 Академічно і професійно-орієнтоване спілкування (англійською мовою)

Таблиця Ж.9

**Експериментальна програма впровадження
психолого-педагогічних умов підготовки майбутніх
соціальних працівників до молодіжної роботи**

№ п/п	Психолого-педагогічні умови	Заходи
1.	Мотивація до взаємодії з молоддю в різних формах та формування ціннісного ставлення до молодіжної роботи.	- проведення програми для особистісного та професійного розвитку студентської молоді «Молодь. Освіта. Політика» (авторська розробка Н. Левченко); - проведення науково-практичного семінару «Перспективи ефективної роботи соціальних працівників з молоддю» (керівник Н. Левченко); - проведення заходів на базі молодіжного центру «START» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (керівник центру: Н. Левченко); - викладання під час освітнього процесу освітніх компонентів «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства», «Молодіжна політика», «Соціальна молодіжна політика», «Організація та інфраструктура молодіжної роботи», «Молодь у сучасній громаді», «Теоретико-практичні основи молодіжної роботи», «Тренінгові технології в молодіжній роботі», «Теорія і практика молодіжної роботи»; - проведення виховних та кураторських годин за напрямом молодіжної політики, молодіжної сфери; - проведення Всеукраїнської наукової конференції студентів та молодих науковців «Наука. Освіта. Молодь» (УДПУ імені Павла Тичини).
2.	Удосконалення навчально-методичного забезпечення підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи.	- робота у групі забезпечення освітньо-професійної програми «Соціальна робота (молодіжна робота)», другого (магістерського) рівня вищої освіти, освітньо-наукової програми «Соціальна робота» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти; - розробка та впровадження в освітній процес навчальних, робочих навчальних програм та силабусів освітніх компонентів «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства», «Молодіжна політика», «Соціальна молодіжна політика», «Організація та інфраструктура молодіжної роботи», «Молодь у сучасній громаді», «Теоретико-практичні основи молодіжної роботи», «Тренінгові технології в молодіжній роботі», «Теорія і практика молодіжної роботи»;

		- розробка та впровадження методичних рекомендацій до самостійної роботи студентів освітніх компонентів «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства», «Молодіжна політика», «Соціальна молодіжна політика», «Організація та інфраструктура молодіжної роботи», «Молодь у сучасній громаді», «Теоретико-практичні основи молодіжної роботи», «Тренінгові технології в молодіжній роботі», «Теорія і практика молодіжної роботи»; - розробка навчально-методичних посібників «Теоретико-практичні основи молодіжної роботи», «Соціальна молодіжна політика», «Молодь у сучасній громаді», «Теорія і практика молодіжної роботи», «Методика організації волонтерського руху», «Організація і методика соціально-педагогічного тренінгу»; енциклопедії молодіжної роботи; монографії «Підготовка майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи: теорія і практика»; курсів лекцій «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства», «Організація та інфраструктура молодіжної роботи», «Тренінгові технології в молодіжній роботі»; - поширення навчально-методичного забезпечення з досвіду програми «Молодіжний працівник», зокрема «Соціальна згуртованість через участь молоді: посібник для тренерів», «Скажи своє слово! Практичний посібник із застосування Переглянутої Європейської хартії про участь молоді в громадському житті на місцевому та регіональному рівнях», «Механізми формування та впровадження місцевої соціальної політики: тренінговий курс для спеціалістів соціальної сфери», «Мотивувати, надихати та мріяти: мотиваційний гід молодіжного працівника», «Робота з молоддю: значення молодіжної роботи в Європейському Союзі», «Це молодіжна робота: історії з практики», «Молодіжна робота: маніфест для нашого часу», «Посібник для тренерів, які працюють в інтересах дітей та молоді груп ризику», «Стратегія молодіжної роботи в Естонії на 2006–2013 рр.», «Історія молодіжної роботи в Європі», «Рекомендації молодіжним центрам щодо впровадження інклюзивних підходів в молодіжній роботі», «Компас: посібник з освіти в галузі прав людини за участі молоді», «Співпраця заради локальних змін: успішні практики з Польщі і України», «Каталоги кращих практик молодіжної роботи в Україні».

3.	Інноваційний підхід у практичній підготовці майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи.	- програми практичної підготовки здобувачів вищої освіти освітніх ступенів вищої освіти: молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії; - програма для особистісного та професійного розвитку студентської молоді «Молодь. Освіта. Політика» (авторська розробка Левченко Н.В.); - науково-практичний семінар «Перспективи ефективної роботи соціальних працівників з молоддю» (керівник Левченко Н.В.).
4.	Комплексне використання формальної, неформальної та інформальної освіти в підготовці майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи.	- проведення програми для особистісного та професійного розвитку студентської молоді «Молодь. Освіта. Політика» (авторська розробка Н. Левченко); - проведення науково-практичного семінару «Перспективи ефективної роботи соціальних працівників з молоддю» (керівник Н. Левченко); - реалізація заходів молодіжного центру «START» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (керівник центру Н. Левченко); - викладання під час освітнього процесу освітніх компонентів «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства», «Молодіжна політика», «Соціальна молодіжна політика», «Організація та інфраструктура молодіжної роботи», «Молодь у сучасні громаді», «Теоретико-практичні основи молодіжної роботи», «Тренінгові технології в молодіжній роботі», «Теорія і практика молодіжної роботи»; - проведення виховних та кураторських годин за напрямом молодіжної політики, молодіжної сфери; - проведення Всеукраїнської наукової конференції студентів та молодих науковців «Наука. Освіта. Молодь» (УДПУ імені Павла Тичини). - програми для молоді державного рівня: «Молодіжний працівник», «Державотворець», «Українська академія лідерства»; - залучення студентської молоді до вебінарів, тренінгів, семінарів молодіжних центрів, просторів, хабів, громадських, благодійних організацій, Асоціації молодіжних центрів України, Асоціації молодіжних працівників України, Всеукраїнського молодіжного центру України, Черкаського молодіжного ресурсного центру («Молодь для молоді: знай свої права – змінюй життя», «Як стати успішним», «Ефективний менеджмент молодіжних центрів», «Менеджмент молодіжних центрів», «Прокачай», «Громадянська освіта для молодіжних працівників», «Залучення та координація волонтерів», «Інклюзивність у молодіжних центрах», «Соціальна згуртованість через участь молоді», «PROнавички майбутнього», «Skills Labs»); - платформа «СпівДія», всеукраїнська програма «Healthy Challenge», програма «Активні громадяни» Британської ради.

**Освітньо-професійна програма
«Соціальна робота (молодіжна робота)»
в Уманському державному педагогічному університеті
імені Павла Тичини: порівняльний аналіз
(освітній ступінь «магістр»)**

Рубрики ОПП	ОПП 2018 [476]	ОПП 2022 [475]
<i>Мета програми</i>	Підготувати фахівців високого рівня, які володіють фундаментальними знаннями і практичними навичками з соціальної і молодіжної роботи та вміють їх застосовувати.	Підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі соціальної роботи, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в професійній діяльності, зокрема і в молодіжній сфері, що передбачає володіння фундаментальними знаннями і практичними навичками з соціальної і молодіжної роботи, їх застосування, а також проведення досліджень та здійснення інновацій задля професійного саморозвитку, безперервної самоосвіти, перманентного підвищення власної конкурентоспроможності на сучасному ринку професійних послуг.
<i>Орієнтація освітніх програм</i>	Дослідницька лінія є науково орієнтована, викладацька лінія є практично орієнтована, інші лінії є практично орієнтовані.	Освітньо-професійна програма зорієнтована на підготовку фахівців у галузі соціальної роботи відповідно до Міжнародного стандарту освіти і підготовки фахівців з соціальної роботи, рекомендованого Міжнародною федерацією соціальних працівників (IFSW) та Міжнародною асоціацією шкіл соціальної роботи (IASSW). Програма зорієнтована на академічну підготовку до реалізації науково-дослідної, управлінської та прикладної діяльності; на здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності з соціальної роботи та молодіжної роботи (згідно з Національною стратегією державної молодіжної політики в Україні до 2030 року (Указ Президента України від 12 березня 2021 року № 94/2021), Концепцією Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021–2025 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2020 р. № 1669-р)), орієнтує на подальшу фахову самоосвіту. Розгортання освітньої програми здійснюється на засадах компетентісного підходу в освіті.

<i>Основний фокус освітньої програми</i>	Теоретико-практична підготовка з молодіжної роботи.	Загальна вища освіта в галузі знань 23 Соціальна робота. Увага зосереджується на теоретико-практичній підготовці з молодіжної роботи, що уможливило подальшу зайнятість, програми та спеціалізації актуалізує систему професійної самоосвіти та кар'єрного зростання особистості. Програма дає змогу опанувати сучасні технології та процедури соціальної роботи з молоддю, а також оволодіти комплексом взаємопов'язаних завдань і заходів з реалізації державної політики в молодіжній сфері: підвищення рівня компетентностей молоді, зокрема громадянських, підвищення рівня культури волонтерства серед молоді, активізація залучення молоді до ухвалення рішень, підвищення рівня поінформованості молоді про інструменти участі, зміцнення соціальної згуртованості молоді.
<i>Особливості програми</i>	Студенти можуть робити акцент на питаннях молодіжної роботи	Програма реалізує підвищення рівня знань та навичок у галузі соціальної роботи, технологій молодіжної роботи, а також щодо ефективного розроблення та реалізації обґрунтованої молодіжної політики в Україні. Структура програми передбачає поєднання теорії і практики соціальної роботи та молодіжної роботи на підґрунті міждисциплінарного підходу, оволодіння інноваційними методами професійної діяльності. Безперервні зміни в соціальній, молодіжній політиці та галузі соціальної роботи вимагають постійної корекції навчальних планів і навчальних дисциплін, тому склад вибіркового дисциплін освітньої програми періодично оновлюється, що дозволяє враховувати тенденції соціального розвитку України, спеціальності 231 Соціальна робота.
<i>Атестація</i>	Випускний екзамен «Теорія і методика соціальної роботи» або публічний захист кваліфікаційної роботи.	Публічний захист кваліфікаційної роботи.

**Освітня програма «Соціальна робота (молодіжна робота)»
в Уманському державному педагогічному університеті
імені Павла Тичини: спільне в редакціях 2018 р. та 2022 р.
(освітній ступінь «магістр») [475; 474]**

<i>Рубрики ОПП</i>	<i>Зміст</i>
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі соціальної роботи або під час навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
<i>Загальні компетентності</i>	Здатність розробляти і управляти проектами.
<i>Фахові компетентності</i>	Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства. Здатність до професійної рефлексії. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві. Уміння враховувати потреби та прагнення молодих людей.
<i>Програмні результати навчання</i>	Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх упровадження. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, спілкуватися іноземною мовою усно та письмово. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук. Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних. Самостійно й автономно знаходити інформацію, необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях. Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, відповідальності, зокрема для запобігання професійного вигорання. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.

	Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно вдосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності. Визначати методологію прикладного наукового дослідження. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень. Розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.
<i>Обов'язкові освітні компоненти</i>	Філософія та соціологія освіти. Академічна риторика. Цивільний захист та охорона праці в галузі. Ділова іноземна мова. Теорія і практика соціально-педагогічної комунікації. Менеджмент і маркетинг в організаціях соціальної сфери. Актуальні проблеми теорії та практики соціальної роботи. Сучасні технології соціальної роботи. Чинники успішного працевлаштування за фахом.
<i>Вибіркові освітні компоненти</i>	Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства. Організація та інфраструктура молодіжної роботи. Тренінгові технології в молодіжній роботі. Методика організації волонтерського руху. Методика молодіжної роботи в оздоровчих таборах. Менеджмент молодіжної роботи.

**Методи підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи
(Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини)**

Дисципліна	Методи підготовки	Теми, які передбачають розгляд проблематики молоді, молодіжної роботи та молодіжної політики
ОС «молодший бакалавр»		
Молодь в сучасній громаді (Робоча навчальна програма дисципліни «Молодь в сучасній громаді» освітньо-професійної програми «Соціальна робота», ОС молодший бакалавр, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2020. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=11671 (дата звернення: 22.09.2022)	Методи організації та провадження навчально-пізнавальної діяльності (за джерелом інформації (словесні (лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), пояснення, розповідь, бесіда); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (вправи)); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації (індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні); за ступенем самостійності мислення (репродуктивні, пошукові, дослідницькі); за ступенем керування навчальною діяльністю (під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів)); методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (навчальні дискусії (групове обговорення); створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо)). Тестування активності студентів під час лекційних та семінарських занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання (реферати), тести для модульного і поточного контролів, комплексна контрольна робота.	Тема 3. Основні напрями соціальної роботи з молоддю. Тема 5. Соціальна допомога вразливим категоріями молоді. Тема 6. Сприяння зайнятості та працевлаштуванню молоді. Тема 7. Комплексна підтримка молоді сім'ї. Тема 8. Соціальна робота у сфері молодіжного дозвілля. Тема 9. Розвиток волонтерства в молодіжному середовищі. Тема 10. Інноваційні проєкти в соціальній роботі з молоддю. Тема 11. Гендерні особливості соціальної роботи з молоддю. Тема 12. Психотехнології в соціальній роботі з молоддю. Тема 13. Правові основи роботи з молоддю.

ОС «бакалавр»		
Технології соціальної роботи (Робоча навчальна програма дисципліни «Технології соціальної роботи» освітньо-професійної програми «Соціальна робота (соціально-психологічне консультування)», ОС бакалавр, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2020. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=5554 (дата звернення: 22.09.2022)	Методи організації та провадження навчально-пізнавальної діяльності (за джерелом інформації (словесні (лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), пояснення, розповідь, бесіда); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (вправи)); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації (індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні); за ступенем самостійності мислення (репродуктивні, пошукові, дослідницькі); за ступенем керування навчальною діяльністю (під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів)); методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (навчальні дискусії (групове обговорення); створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо)). Тестування активності студентів під час лекційних та семінарських занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання (реферати), тести для модульного і поточного контролів, комплексна контрольна робота.	Тема 10. Технології соціальної роботи з дітьми та підлітками.
Соціально-педагогічна робота в закладах освіти (Робоча навчальна програма дисципліни «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» освітньо-професійної програми «Соціальна робота (соціально-психологічне консультування)»,	Словесні методи (розповідь-пояснення, бесіда, лекція, інтерактивна лекція (побудована на двосторонній взаємодії)), наочні методи (ілюстрація), методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), інтегровані методи (мульти-медіа лекції), практичні методи (розв'язання соціальних ситуацій; конспектування та аналіз вітчизняних та міжнародних законодавчих та нормативних документів тощо), інтерактивні методи (навчаючи-вчуся, два-чотири-разом, мозковий штурм та інші).	Тема 4. Соціально-педагогічна робота в закладах позашкільної освіти. Тема 5. Соціально-педагогічна робота в закладах оздоровлення та відпочинку. Тема 6. Соціально-педагогічна робота в закладах вищої освіти.

ОС бакалавр, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2020. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=5545 (дата звернення: 22.09.2022)		
Соціальна педагогіка (Робоча навчальна програма дисципліни «Соціальна педагогіка» освітньо-професійної програми «Соціальна робота (соціально-психологічне культивування)», ОС бакалавр, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2020. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=5538 (дата звернення: 22.09.2022)	Пояснювально-ілюстративний (із застосуванням multi-media); метод проблемного викладу, частково-пошуковий, дослідницький, дискусійний, метод ділової гри.	Тема 10. Девіантна поведінка дітей та молоді як форма соціальної дезадаптації.
Основи соціалізації особистості (Робоча навчальна програма дисципліни «Основи соціалізації особистості»	Лекції із застосуванням прозірок; дискусії на визначені теми, інтерактивні методи роботи, розв'язування соціальних ситуацій; підготовка рефератів на задані теми із соціалізації особистості, конспектування та аналіз першоджерел.	Тема 1. Зміст і завдання курсу. Сутність соціалізації людини Тема 2. Соціалізація як соціально-педагогічне явище.

освітньо-професійної програми «Соціальна робота (соціально-психологічне консультування)», ОС бакалавр, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2020. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=5523 (дата звернення: 22.09.2022)		Тема 3. Загальна характеристика основних етапів та фаз соціалізації. Фактори соціалізації. Тема 4. Провідні теорії соціалізації. Тема 5. Розвиток особистості в онтогенезі. Тема 6. Засоби масової інформації в системі соціалізації особистості. Тема 7. Соціальні групи як головні інститути соціалізації. Тема 8. Соціальні ролі особистості як механізми соціалізації.
Соціальна політика (Робоча навчальна програма дисципліни «Соціальна політика» освітньо-професійної програми «Соціальна робота (соціально-психологічне консультування)», ОС бакалавр, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2020. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=5515 (дата звернення: 22.09.2022)	Лекції із застосуванням прозірок; дискусії на визначені теми; інтерактивні методи навчання; розв'язування соціальних ситуацій; підготовка рефератів на задані теми із соціальної політики; конспектування та аналіз вітчизняних та міжнародних законодавчих документів.	Тема 1. Соціальна політика в Україні як основа державної молодіжної політики. Тема 2. Вплив соціальної політики на соціальний розвиток демократичної країни. Тема 3. Сутність, характер та особливості молодіжного руху як активного суб'єкта перетворення суспільства. Тема 4. Соціальна активність молоді як засіб привернення уваги до власних проблем. Тема 5. Соціальний захист людини як система. Тема 6. Соціальна політика в сімейно-побутовій сфері. Тема 7. Соціальна політика у сфері трудових відносин. Тема 8. Соціальна політика у сфері захисту і соціально-трудова реабілітації інвалідів.

ОС «магістр»		
Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства (Робоча навчальна програма дисципліни «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства», освітньо-професійної програми «Соціальна робота (молодіжна робота)», ОС магістр, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2020. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=5534 (дата звернення: 22.09.2022))	Лекції із застосуванням прозірок; дискусії на визначені теми; інтерактивні методи роботи; підготовка рефератів на задані теми, конспектування та аналіз першоджерел.	Тема 1. Методологія і теоретичні основи дисципліни «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства». Тема 2. Визначення поняття «дозвілля». Суть дозвіллевої діяльності. Тема 3. Історичний огляд організації дозвілля. Тема 4. Благодійність і волонтерський рух у системі соціальної допомоги: історія і сучасність. Тема 5. Системи організації відпочинку та форми проведення дозвілля. Тема 6. Соціальний працівник і волонтерський рух. Тема 7. Становлення й розвиток волонтерської діяльності в Україні та за кордоном. Тема 8. Стратегія управління діяльністю волонтерських груп: інноваційні підходи. Тема 9. Особливості діяльності волонтерів у соціальній вуличній роботі. Тема 10. Гра як форма дозвіллевої діяльності.

Соціально-педагогічна робота в умовах пенітенціарної системи (Робоча навчальна програма дисципліни «Соціально-педагогічна робота в умовах пенітенціарної системи» освітньо-професійної програми «Соціальна робота (молодіжна робота)», ОС магістр, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2020. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=5512 (дата звернення: 22.09.2022))	Лекції із застосуванням прозірок; дискусії на визначені теми; інтерактивні методи роботи; підготовка рефератів на задані теми, конспектування та аналіз першоджерел.	Тема 6–7. Організація виховної роботи з різними категоріями засуджених. Тема 9–10. Інновації в роботі з ресоціалізації неповнолітніх, засуджених до покарань.
Соціально-педагогічна робота у сфері дозвілля (Робоча навчальна програма дисципліни «Соціально-педагогічна робота у сфері дозвілля», освітньо-професійної програми «Соціальна робота (молодіжна робота)» ОС магістр, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2020. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=5511 (дата звернення: 22.09.2022))	Лекції із застосуванням прозірок; дискусії на визначені теми; інтерактивні методи роботи; підготовка рефератів на задані теми, конспектування та аналіз першоджерел.	Тема 1. Визначення поняття «дозвілля». Суть дозвіллевої діяльності. Тема 2. Історичний огляд організації дозвілля. Тема 3. Соціальна суть і психологічне призначення відпочинку. Тема 4. Функції соціального працівника як організатора дозвілля. Тема 5. Системи організації відпочинку та форми проведення дозвілля. Тема 6. Методика організації дозвіллевої діяльності. Тема 7. Гра як форма дозвіллевої діяльності.

Соціальна робота в громаді (Робоча навчальна програма дисципліни «Соціальна робота в громаді, освітньо-професійної програми «Соціальна робота (молодіжна робота)» ОС магістр, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2020. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=5509 (дата звернення: 22.09.2022)	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності (за джерелом інформації (словесні (лекція (традиційна, проблемна, лекція-пресконференція), пояснення, розповідь, бесіда); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (вправи)); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації (індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні); за ступенем самостійності мислення (репродуктивні, пошукові, дослідницькі); за ступенем керування навчальною діяльністю (під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів)); методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (навчальні дискусії (групове обговорення); створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо)). Тестування активності студентів під час лекційних та семінарських занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання (реферати), тести для модульного і поточного контролю, комплексна контрольна робота.	Тема 1. Теоретичні основи соціальної роботи у громадах. Тема 5. Соціальна робота в громаді. Тема 6. Громадянське суспільство як фактор забезпечення життєдіяльності соціальної сфери. Тема 7. Розробка та впровадження соціальних проєктів на локальному рівні.
Теорія і практика соціально-педагогічної комунікації (Робоча навчальна програма дисципліни «Теорія і практика соціально-педагогічної комунікації», освітньо-професійної програми «Соціальна робота (молодіжна робота)» ОС магістр, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2020. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=5519 (дата звернення: 22.09.2022)	Пояснювально-ілюстративний (із застосуванням multi-media); метод проблемного викладу, частково-пошуковий, дослідницький, дискусійний, метод ділової гри.	Тема 1. Вербальна та невербальна комунікація у сфері професійної діяльності. Тема 2. Перцептивна та інтерактивна сторони спілкування. Тема 3. Маніпуляції в діловому спілкуванні та стан і позиції партнерів по спілкуванню. Тема 4. Форми усної, письмової та електронної комунікації у професійному спілкуванні. Тема 5. Організація комунікативних відносин у малих групах. Тема 6. Теорія і практика соціально-педагогічної комунікації у великих групах та натовпах.

		Тема 7. Лідер і група. Керівництво організацією. Тема 8. Соціально-психологічний клімат у колективі.
Молодіжна політика (Робоча навчальна програма дисципліни «Молодіжна політика» освітньо-професійної програми «Соціальна робота (молодіжна робота)» ОС магістр, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2020. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=5507 (дата звернення: 22.09.2022))	Лекції із застосуванням прозірок; дискусії на визначені теми; інтерактивні методи навчання; розв'язування соціальних ситуацій; підготовка рефератів на задані теми із соціальної політики; конспектування та аналіз вітчизняних і міжнародних законодавчих документів.	Тема 1. Соціальна молодіжна політика в Україні як основа державної молодіжної політики. Тема 2. Вплив соціальної молодіжної політики на соціальний розвиток демократичної країни. Тема 3. Особливості молодіжної соціально-демографічної групи. Тема 4. Сутність, характер та особливості молодіжного руху як активного суб'єкта перетворення суспільства. Тема 5. Соціальна активність молоді як засіб привернення уваги до власних проблем. Тема 6. Соціальна молодіжна політика в сімейно-побутовій сфері. Тема 7. Молодіжна політика у сфері трудових відносин. Тема 8. Здоров'я молоді як основна цінність держави. Тема 9. Ціннісні орієнтації та система цінностей української молоді.

Організація та інфраструктура молодіжної роботи (Робоча навчальна програма дисципліни «Організація та інфраструктура молодіжної роботи» освітньо-професійної програми «Соціальна робота (молодіжна робота)» ОС магістр, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2020. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=5505 (дата звернення: 22.09.2022))	Лекції із застосуванням прозірок; дискусії на визначені теми; інтерактивні методи навчання; розв'язування соціальних ситуацій; підготовка рефератів на задані теми із соціальної політики; конспектування та аналіз вітчизняних та міжнародних законодавчих документів.	Тема 1. Особливості молодіжної соціально-демографічної групи. Тема 2. Сутність, характер та особливості молодіжного руху як активного суб'єкта перетворення суспільства. Тема 3. Історія розвитку молодіжного руху в Україні. Тема 4. Соціальна активність молоді як засіб привернення уваги до власних проблем. Тема 5. Молодіжна інфраструктура. Тема 6. Соціальна робота в сімейно-побутовій сфері. Тема 7. Соціальна робота з попередження молодіжного безробіття. Тема 8. Ціннісні орієнтації та система цінностей української молоді.
Актуальні проблеми теорії та практики соціально-педагогічної діяльності (Робоча навчальна програма дисципліни «Соціально-педагогічна робота у сфері дозвілля», освітньо-професійної програми «Соціальна робота (молодіжна робота)»)	Програма побудована за вимогами кредитно-трансферної системи організації навчального процесу у вищих закладах освіти. Під час викладання навчальної дисципліни застосовуються інноваційні педагогічні (проектна, інтерактивна, індивідуалізації та диференціації, проблемна тощо) та інформаційно-комунікаційні (мультимедійні, комп'ютерні, інтернет-технології та дистанційні курси) технології.	Тема 8. Особливості проявів соціальної дезадаптації в дітей та молоді. Тема 9. Соціальний захист дитинства і молоді.

ОС магістр, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2020. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=5511 (дата звернення: 22.09.2022)		
Тренінгові технології в молодіжній роботі (Робоча навчальна програма дисципліни «Тренінгові технології в молодіжній роботі», освітньо-професійної програми «Соціальна робота (молодіжна робота)» ОС магістр, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2020. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=5565 (дата звернення: 22.09.2022))	Лекції, дискусії на визначені теми; інтерактивні методи навчання; розв'язування соціальних ситуацій; конспектування та аналіз принципів, моделей, технологій тренінгової роботи. Мультимедійні засоби (електронні підручники, словники, енциклопедії, відео- та аудіоматеріали; ресурси Інтернету, мультимедійна дошка). Система дистанційного навчання «Moodle» як засіб отримання студентами необхідної інформації, засіб навчання, засіб комунікації (зокрема, у ситуації викладач–студент), засіб перевірки знань, умінь та навичок.	Тема 1. Тренінгові заняття як інтерактивний процес. Тема 2. Історико-методологічні основи тренінгової діяльності. Тема 3. Види та класифікації тренінгів. Тема 4. Структура та основні положення тренінгового заняття. Тема 5. Організація та методичні аспекти підготовки тренінгу. Тема 6. Методичні характеристики тренінгового заняття. Тема 7. Методи оцінки ефективності проведення тренінгового заняття. Тема 8. Професійні та особистісні якості тренера. Тема 9. Методика організації групової взаємодії. Тема 10. Методика розробки плану проведення тренінгу. Тема 11. Техніки, вправи та ігрові методи, що використовуються в тренінговій роботі.

Психолого-педагогічний супровід в умовах інклюзивної освіти (Робоча навчальна програма дисципліни «Психолого-педагогічний супровід в умовах інклюзивної освіти» освітньо-професійної програми «Соціальна робота (молодіжна робота)», ОС магістр, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2020. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=5569 (дата звернення: 22.09.2022))	Інноваційні педагогічні (проектна, інтерактивна, індивідуалізації та диференціації, проблемна тощо) та інформаційно-комунікаційні (мультимедійні, комп'ютерні, інтернет-технології та дистанційні курси) технології.	Тема 6. Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами в Україні. Тема 7. Інклюзивний соціально-реабілітаційний туризм як складова соціальної роботи в громаді. Тема 9. Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами: інноваційні технології природотерапії.
Теорія і практика молодіжної роботи (Робоча навчальна програма дисципліни «Теорія і практика молодіжної роботи», освітньо-професійної програми «Соціальна робота (молодіжна робота)»)	Методи організації навчально-пізнавальної діяльності (за джерелом інформації (словесні (лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), пояснення, розповідь, бесіда); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (вправи)); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації (індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні); за ступенем самостійності мислення (репродуктивні, пошукові, дослідницькі); за ступенем керування навчальною діяльністю (під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів));	Тема 1. Ключові поняття «молодь», «молодіжна робота». Тема 2. Значення молодіжної політики у роботі з молоддю. Тема 3. Становлення молодіжної роботи. Тема 4. Напрями молодіжної роботи. Тема 5. Нормативно-правове забезпечення молодіжної роботи.

ОС магістр, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2020. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=3128 (дата звернення: 22.09.2022)	методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (навчальні дискусії (групове обговорення); створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо)). Тестування активності студентів під час лекційних та семінарських занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання (реферати), тести для модульного і поточного контролів, комплексна контрольна робота.	Тема 6. Молодіжна робота в країнах Європейського Союзу. Тема 7. Форми участі молоді на різних рівнях держави. Тема 8. Практики молодіжної роботи.
ОС «доктор філософії»		
Теоретико-практичні основи технологій соціальної роботи (Робоча навчальна програма дисципліни «Теоретико-практичні основи технологій соціальної роботи» освітньо-наукової програми «Соціальна робота», ОС доктор філософії, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2021. 15 с. URL: https://fspo.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/%D0%92%D0%92-.pdf (дата звернення: 22.09.2022)	Методи організації навчально-пізнавальної діяльності за джерелом інформації: словесні: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда; наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; практичні: вправи. 2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні. 3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі. 4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів. II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), ретроспективний метод.	Тема 4. Технологія соціальної роботи з «дітьми вулиці» та соціально-незахищеними дітьми та підлітками. Тема 5. Технології соціального супроводу осіб з обмеженими можливостями. Тема 6. Технології формування та розвитку особистості.

Соціальна молодіжна політика (Робоча навчальна програма дисципліни «Соціальна молодіжна політика» освітньо-наукової програми «Соціальна робота», ОС доктор філософії, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2021. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=11935 (дата звернення: 22.09.2022))	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності (за джерелом інформації (словесні (лекція (традиційна, проблемна, лекція-пресконференція), пояснення, розповідь, бесіда); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (вправи)); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації (індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні); за ступенем самостійності мислення (репродуктивні, пошукові, дослідницькі); за ступенем керування навчальною діяльністю (під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів)); методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (навчальні дискусії (групове обговорення); створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо)). Тестування активності здобувачів під час лекційних та семінарських занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання (доповіді), тести для модульного і поточного контролів, комплексна контрольна робота.	Тема 1.1. Історія держави і права України. Молодь та молодіжна політика України. Тема 1.2. Основні показники молодіжної політики України. Тема 1.3. Здоров'я та здоровий спосіб життя молоді в Україні. Тема 1.4. Зайнятість та можливість працевлаштування молоді. Тема 2.1. Патріотичне виховання та громадянство. Залучення молоді та її участь. Тема 2.2. Вразливість, ризик та виключення молоді. Тема 2.3. Дискусії та теми для обговорення.
Теоретико-практичні основи молодіжної роботи (Робоча навчальна програма дисципліни «Теоретико-практичні основи технологій соціальної роботи освітньо-наукової програми «Соціальна робота», ОС доктор філософії, спеціальність 231 Соціальна робота. УДПУ імені Павла Тичини, 2021. 15 с. URL: https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=11739 (дата звернення: 22.09.2022))		Тема 1.1. Історія та культура становлення громадянської ідентичності України. Молодіжна політика та молодіжна робота. Тема 1.2. Становлення та розвиток молодіжної роботи. Тема 1.3. Напрями молодіжної роботи. Тема 1.4. Нормативно-правове забезпечення молодіжної роботи. Тема 2.1. Міжнародна молодіжна робота. Тема 2.2. Форми участі молоді на різних рівнях держави. Тема 2.3. Практична молодіжна робота.

Діагностувальний інструментарій

для виявлення рівнів готовності майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи

Компонент	Критерій	Показники	Методи діагностики
Мотиваційний компонент (охоплює систему мотивів, цілей, цінностей, що мотивують майбутніх соціальних працівників до навчання, професійної діяльності, молодіжної роботи; інтерес та прагнення до постійного професійного розвитку та самовдосконалення).	Мотиваційно-ціннісний критерій <i>(Kr 1)</i>	Професійна спрямованість майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи (<i>p 11</i>)	Методика визначення рівня професійної спрямованості студентів спеціальності «Соціальна робота» (Т. Дубовицька) [додаток М 1].
		Мотивація майбутніх соціальних працівників до професійної діяльності у сфері молодіжної роботи (<i>p 12</i>)	Методика діагностики навчальної мотивації студентів (А. Реан, В. Якунін) [додаток М 2]; Методика діагностики особистості на мотивацію до успіху (Т. Елерса) [додаток М 3].
		Сформованість життєво необхідних цінностей майбутніх соціальних працівників (<i>p 13</i>)	Опитувальник «Тест сенсожиттєвих орієнтацій» Д. Леонтьєва [додаток М 4]; Методика «Ціннісні орієнтації» М. Рокича [додаток М 5].
Когнітивний компонент (охоплює сукупність знань у галузі соціальної роботи, загальних, фахових компетентностей та програмних результатів навчання з питань молодіжної роботи).	Когнітивно-компетентнісний критерій <i>(Kr 2)</i>	Сформованість теоретичних, практичних знань про молодіжну роботу (<i>p 21</i>)	Авторська методика визначення рівня набутих компетентностей та програмних результатів навчання у майбутніх соціальних працівників до професійної діяльності [додаток М 6].
		Сформованість компетентностей в майбутніх соціальних працівників до провадження молодіжної роботи (<i>p 22</i>)	Авторська методика визначення рівня сформованості теоретичних, практичних знань в галузі молодіжної політики та молодіжної роботи [додаток М 7].

Діяльнісний компонент (охоплює уміння та навички щодо професійної діяльності у сфері соціальної роботи, молодіжної роботи, здатності до комунікації, взаємодії з молоддю; організації сприятливої творчої атмосфери для молоді).	Діяльнісно-практичний критерій (Kr 3)	Здатність використовувати набуті знання та вміння в практичній діяльності соціального працівника до молодіжної роботи (p 31)	Методика діагностики творчої активності [додаток М 8]; Тест «Творчий потенціал» (Н. Кіршева, Н. Рябчикова) [додаток М 9].
		Комунікаційна взаємодія майбутніх соціальних працівників з молоддю (p 32)	Тест на визначення рівня комунікабельності (В. Ряховський) [додаток М 10].
		Уміння організовувати молодіжну роботу на базі молодіжного центру, простору, структурного підрозділу закладу вищої освіти (p 33)	Упевненість у собі [додаток М 11]; Методика на виявлення комунікативних та організаторських здібностей. [додаток М 12].
Особистісний компонент (охоплює особистісні та професійні якості (цілеспрямованість, наполегливість, саморегуляція) важливі для роботи в молодіжній сфері; рефлексію професійної діяльності та особистісних якостей молодіжного працівника).	Особистісно-рефлексивний критерій (Kr 4)	Розвиток особистісно-професійних якостей майбутніх соціальних працівників (p 41)	Чи відповідальна ви людина? (А. Махнач) [додаток М 13]; Адаптована методика спрямованості особистості за опитувальником В. Смекала, М. Кучера [додаток М 14]; Соціальна відповідальність Дж. Роттера [додаток М 15]
		Здатність майбутніх соціальних працівників до саморозвитку у сфері молодіжної роботи (p 42)	Діагностична картка, адаптована до дослідження («Педагогічна оцінка та самооцінка готовності вчителя до саморозвитку») [додаток М 16]; Методика для діагностики оцінки здатності до самовдосконалення (М. Лукашевича) [додаток М 17].
		Здатність до рефлексивної оцінки готовності майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи (p 43)	Адаптована методика А. Карпова для діагностики рефлексивності особистості [додаток М 18].

АНАЛІЗ РОБОЧИХ ПРОГРАМ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ**ОК «Теорія і практика молодіжної роботи» та****ОК «Молодь в сучасній громаді»**

[425; 428; 182, с. 352–363]

1) Опис навчальних дисциплін: «Молодь в сучасній громаді» (кількість кредитів – 4, модулів – 2, змістових модулів – 2, загальна кількість годин – 120, аудиторних – 40, з них: 20 – лекційних, 20 – практичних, самостійна робота – 40, індивідуальні завдання – 40); «Теорія і практика молодіжної роботи» (кількість кредитів – 3, модулів – 2, загальна кількість годин – 90, аудиторних – 40, з них – 20 – лекційних, 20 – практичних, самостійна робота – 30, виконання індивідуальних завдань – 20) [182, с. 352–363].

2) Мета та завдання навчальних дисциплін: «Молодь у сучасній громаді» – підготовка висококваліфікованих фахівців за спеціальністю 231 Соціальна робота, забезпечення їх поглибленими спеціальними вміннями та знаннями теоретичних основ соціальної роботи з молоддю; найважливіших методів соціальної роботи з молоддю; особливостей соціальної роботи з молоддю в сім'ї, у школі, з представниками молодіжних субкультур; технологій проведення масових молодіжних заходів. Мета дисципліни «Теорія і практика молодіжної роботи» – забезпечення здобувачів вищої освіти теоретичними, методичними і практичними знаннями та навиками молодіжної роботи та знаннями, практичними вміннями і навичками організації молодіжної роботи [182, с. 352–363].

3) У програмах навчальних дисциплін подано тематику змістових модулів та їх наповнення. У програмі дисципліни «Молодь у сучасній громаді» виокремлено два змістових модулі: «Соціальна робота в громадах як механізм реалізації молодіжної політики», «Соціальні технології роботи з молоддю в громаді», які охоплюють 13 таких тем: Теоретичні основи соціальної роботи в громадах. Правові та етичні засади роботи в громадах. Основні напрямки

соціальної роботи з молоддю. Діяльність установ органів у справах молоді. Соціальна допомога вразливим категоріям молоді. Сприяння зайнятості та працевлаштування молоді. Комплексна підтримка молодої сім'ї. Соціальна робота у сфері молодіжного дозвілля. Розвиток волонтерства в молодіжному середовищі. Інноваційні проекти в соціальній роботі з молоддю. Гендерні особливості соціальної роботи з молоддю. Психотехнології в соціальній роботі з молоддю. Правові основи роботи з молоддю. У програмі дисципліни «Теорія і практика молодіжної роботи» два змістових модулі: «Теоретичний аспект молодіжної роботи», «Практичний аспект молодіжної роботи», до складу яких входять 8 тем навчальних занять: Ключові поняття «молодь», «молодіжна робота». Значення молодіжної політики в роботі з молоддю. Становлення молодіжної роботи. Напрями молодіжної роботи. Нормативно-правове забезпечення молодіжної роботи. Молодіжна робота в країнах Європейського союзу. Участь молоді в заходах на різних рівнях держави. Практики молодіжної роботи [182, с. 352–363].

4) Структура навчальних дисциплін. Навчальні дисципліни мають розподіл годин на лекційні, практичні, для самостійної та індивідуальної роботи [182, с. 352–363].

5) Самостійна робота здобувачів вищої освіти з дисциплін складається з таких видів робіт: підготовка до лекційних та практичних занять; опрацювання навчальної та додаткової літератури за темами; аналіз законодавчих актів; розробка проекту молодіжної громадської організації та ін.; підготовка доповідей; підготовка до контрольних заходів; екзамену та заліку. У програмах вказані теми для самостійного опрацювання, кількість годин та інші вимоги [182, с. 352–363].

6) Індивідуальна робота з дисципліни «Теорія і практика молодіжної роботи» полягає в розробці та в комплектуванні «Портфолію молодіжного працівника»; з дисципліни «Молодь у сучасній громаді» – розробка тренінгу активації молодіжної ініціативи [182, с. 352–363].

7) Методи навчання. Методи організації навчально-пізнавальної діяльності (за джерелом інформації (словесні (лекція (традиційна, проблемна, лекція-пресконференція), пояснення, розповідь, бесіда)); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (вправи)); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації (індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні); за ступенем самостійності мислення (репродуктивні, пошукові, дослідницькі); за ступенем керування навчальною діяльністю (під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів)); методи стимулювання інтересу до навчально-пізнавальної діяльності (навчальні дискусії (групове обговорення); створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо)) [182, с. 352–363].

8) Для обох дисциплін визначено однакові методи контролю: індивідуальне та фронтальне опитування, співбесіда, модульне та підсумкове письмове тестування, іспит, письмові роботи (звіт, есе), оцінка результатів виконання завдань для самостійної роботи, індивідуальні навчально-дослідні завдання (підготовка реферату, розробка індивідуальних навчальних проєктів та їх презентація групі, обговорення результатів роботи, розробка відеопрезентацій), оцінка студентами результатів власної роботи та роботи інших студентів [182, с. 352–363].

9) Результати навчання оцінюють за загальними критеріями для всіх навчальних дисциплін закладу вищої освіти [182, с. 352–363], а саме:

5 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки);

4 бали – студент володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, використовує наукову термінологію, але при висвітленні деяких питань студентові не вистачає достатньої глибини та аргументації, він допускає при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки;

3 бали – студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Студент не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не використовує необхідну літературу, допускає істотні неточності та помилки;

2 бали – студент володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань;

1 бал – студент не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді;

0 балів – студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань) [182, с. 352–363].

10) Розподіл балів з дисципліни «Теорія і практика молодіжної роботи»: загальна сума балів за семестр, які може отримати за свою роботу студент, – 100, з них: виконання практичних занять – 80 балів, сюди ж входять бали за виконання самостійної роботи; за виконання контрольних – 10 балів та індивідуального завдання – 10 балів; з дисципліни «Молодь у сучасній громаді» здобувач може отримати за курс загальну кількість балів – 100, з них: 78 балів за виконання практичних занять та самостійну роботу, за індивідуальну роботу – 12 балів, за екзамен – 10 балів [182, с. 352–363]

11) Методичне забезпечення. До кожної дисципліни укладено навчальну та робочу навчальну програми, силабуси, навчальні посібники із лекційними матеріалами для виконання практичних завдань; методичні рекомендації для виконання завдань для самостійної роботи [182, с. 352–363].

12) Рекомендовану літературу підбрано відповідно до лекційних і практичних занять із дисциплін та необхідному для виконання самостійної роботи. Вона містить основні, допоміжні джерела та інформаційні ресурси для підготовки до занять [182, с. 352–363].

ОК «Молодіжна політика»,

ОК «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства»,

ОК «Тренінгові технології у молодіжній роботі»

1. Опис навчальних дисциплін: «Молодіжна політика» (кількість кредитів – 4, модулів – 2, змістових модулів – 3, загальна кількість годин – 120, аудиторних – 40, з них: 20 – лекційних, 20 – практичних; самостійна робота – 40, виконання індивідуальних завдань – 40); «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства» (кількість кредитів – 4, модулів – 2, змістових модулів – 2; загальна кількість годин – 120, аудиторних – 44, з них: 22 – лекційних, 20 – практичних; самостійна робота – 40, виконання індивідуальних завдань – 38); «Тренінгові технології у молодіжній роботі» (кількість кредитів – 4, модулів – 2, змістових модулів – 2; загальна кількість годин – 120, аудиторних – 44, з них: 22 – лекційних, 20 – практичних, самостійна робота – 39, індивідуальні завдання – 39) [423; 424; 431; 183, с. 91–97].

Мета навчальної дисципліни «Молодіжна політика» – відповідно до законодавчо-нормативної бази майбутній соціальний працівник навчити ефективному застосуванню молодіжної політики в практичній діяльності, зокрема втілювати інструменти державної молодіжної політики через соціальну інфраструктуру, що функціонує у сферах соціальної роботи.

Мета навчальної дисципліни «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства» – навички майбутніх соціальних працівників основних аспектів соціально-педагогічної дозвіллевої та волонтерської діяльності.

Мета навчальної дисципліни «Тренінгові технології у молодіжній роботі» – навчити студентів основних теоретичних підходів та навичок використання методів і методик тренінгової роботи для використання тренінгових технологій у молодіжній роботі. У програмах навчальних дисциплін подано тематику змістових модулів і їхнє наповнення. У програмі дисципліни «Молодіжна політика» виокремлено три змістових модулі, зокрема, «Соціальна молодіжна політика як фактор оновленої держави», «Молодіжний рух як об'єктивний і суб'єктивний фактор державної соціальної політики», «Реалізація державної політики через соціальну інфраструктуру», до яких входять дев'ять тем занять: Соціальна молодіжна політика в Україні як основа державної молодіжної політики. Вплив соціальної молодіжної політики на соціальний розвиток демократичної країни. Особливості молодіжної соціально-демографічної групи. Сутність, характер та особливості молодіжного руху як активного суб'єкта перетворення суспільства. Соціальна активність молоді як засіб привернення уваги до власних проблем. Соціальна молодіжна політика в сімейно-побутовій сфері. Молодіжна політика у сфері трудових відносин. Здоров'я молоді як основна цінність держави. Ціннісні орієнтації та система цінностей української молоді [183, с. 91–97].

Програма вибіркової дисципліни «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства» має 2 змістових модулі та 10 навчальних тем. Зокрема, змістовий модуль «Історичний аналіз основних етапів розвитку дозвілля та волонтерства» передбачає розгляд таких тем: Методологія і теоретичні основи дисципліни «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства». Визначення поняття «дозвілля». Суть дозвіллевої діяльності. Історичний огляд організації дозвілля. Благодійність і волонтерський рух у системі соціальної допомоги: історія і сучасність [183, с. 91–97].

До змістового модуля «Технології роботи з «дітьми вулиці» та соціально незахищеними дітьми й підлітками» віднесено такі теми: Системи організації відпочинку та форми проведення дозвілля. Соціальний працівник і волонтерський рух. Становлення і розвиток волонтерської діяльності в Україні та за кордоном. Стратегія управління діяльністю волонтерських груп:

інноваційні підходи. Особливості діяльності волонтерів у соціальній вуличній роботі. Гра як форма дозвілєвої діяльності [183, с. 91–97].

Скринінг програми «Тренінгові технології у молодіжній роботі» показав, що програма складається із двох змістових модулів. Змістовий модуль «Специфіка й теоретичні основи соціально-педагогічного тренінгу як динамічної форми навчання» передбачає розгляд таких тем: Тренінгові заняття як інтерактивний процес. Історико-методологічні основи тренінгової роботи. Види і класифікації тренінгів. Змістовий модуль «Технології проведення соціально-педагогічного тренінгу» передбачає розгляд таких тем: Структура та основні положення тренінгового заняття. Організація та методичні аспекти підготовки тренінгу. Методичні характеристики тренінгового заняття. Методи оцінки ефективності проведення тренінгового заняття. Професійні та особистісні якості тренера. Методика організації групової взаємодії. Методика розробки плану проведення тренінгу. Техніки, вправи та ігрові методи, які використовують у тренінговій роботі [183, с. 91–97].

У структурі навчальних дисциплін подано розподіл годин на лекційні, практичні заняття, самостійну роботу та для виконання індивідуальних завдань.

Самостійна робота. Здобувачі вищої освіти виконують такі види робіт: підготовка до лекційних і практичних занять, опрацювання навчальної і додаткової літератури за темами, аналіз і занотування законодавчих актів, підготовка доповідей, підготовка до контрольних заходів (екзамену та заліку) [183, с. 91–97].

У програмах указано перелік тем для самостійного опрацювання, кількість годин, інші вимоги.

У робочій програмі з дисципліни «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства» підбрано такі завдання та навчальний матеріал для здобувачів: опрацювати Концепцію освіти «рівний-рівному» щодо здорового способу життя серед молоді України; провести аналіз звітних документів центрів соціальних служб для молоді про розвиток волонтерського руху; вивчити мотивацію волонтерської діяльності членів громадських організацій різних напрямів, фахівців, молоді тощо; провести стандартизоване опитування волонтерів –

представників різних організацій; зробити реферативний огляд проєктів із формування здорового способу життя молоді в Україні; спроектувати тему диспуту та основні питання дискусії до неї з урахуванням методичних рекомендацій; проаналізувати літературу за тематикою, що досліджується; показати вплив соціальних факторів на зростання алкоголізму, наркоманії, токсикоманії серед молоді; визначити соціально-психологічні особливості молодіжного дозвілля; з'ясувати інтереси, потреби та захоплення молоді у вільний час, застосувавши метод опитування; розробити практичні рекомендації для підготовки спеціалістів культурно-дозвілдової сфери [183, с. 91–97].

Індивідуальна робота з дисциплін «Молодіжна політика» та «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства» полягає в написанні реферату за орієнтованою тематикою, розробленні та презентації соціального проєкту «Змінимо життя на краще», проведенні 20 рухливих і малорухливих ігор (інтелектуальних, спортивних, музичних, народних та інших) [183, с. 91–97].

Із дисципліни «Тренінгові технології у молодіжній роботі» індивідуальна робота полягає в розробці, написанні та проведенні тренінгових занять, які допоможуть студентам набути навичок самостійного виконання соціально-педагогічних досліджень у цій галузі знань, зокрема навичок збирання необхідної інформації, належної обробки її, оформлення і безпосереднього втілення в практику результатів дослідження за такими темами на вибір: «Тренінги з формування здорового способу життя»; «Тренінги спілкування»; «Тренінги з підготовки волонтерів»; «Тренінг особистісного зростання»; «Тренінги з розв'язання міжособистісних проблем»; «Тренінги контролю гніву»; «Тренінги формування лідерських якостей»; «Тренінги розуміння і практики взаємодії в групах» та інші [183, с. 91–97].

Методами організації навчально-пізнавальної діяльності є:

1) за джерелом інформації – словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), пояснення, розповідь, бесіда; наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; практичні (вправи);

2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації – індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

3) за ступенем самостійності мислення – репродуктивні, пошукові, дослідницькі;

4) за ступенем керування навчальною діяльністю – під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів;

5) методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності – навчальні дискусії (групове обговорення), створення ситуації пізнавальної новизни, зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо) [51, с. 91–97].

За вивчення дисципліни «Молодіжна політика» визначено загальну кількість балів, які може отримати студент (100), із них за виконання практичних занять – 70, за виконання самостійної роботи та індивідуального завдання – 30.

За вивчення дисципліни «Молодіжна робота у сфері дозвілля та волонтерства» студент може одержати загальну кількість балів – 100, з них 75 – за виконання практичних занять і самостійну роботу, 15 – виконання індивідуальної роботи, 10 – підсумковий контроль [183, с. 91–97].

За вивчення дисципліною «Тренінгові технології в молодіжній роботі» передбачено загальну кількість балів – 100, з них 55 – за виконання завдань практичних занять і самостійну роботу, 25 – виконання індивідуальної роботи, 20 – підсумковий контроль [183, с. 91–97].

СКЛАДОВІ ТА ЗМІСТОВЕ НАПОВНЕННЯ ПРОГРАМИ «МОЛОДІЖНИЙ ПРАЦІВНИК»

Базовий тренінг програми «Молодіжний працівник»

Базовий тренінг «Молодіжний працівник» складається із 4-х тренінгових модулів:

1. «Сутність молодіжної політики. Зміст та організація роботи з молоддю», 2.
2. «Соціальне замовлення. Конкурс проєктів та інші механізми фінансування з державного бюджету. Партнерство між державними та недержавними організаціями»,
3. «Проєктний менеджмент»,
4. «Персональні компетенції» [286; 222].

Мета першого тренінгового модуля – підвищити рівень знань учасників із питань формування та розроблення ефективної молодіжної політики, стимулювати до використання отриманих знань у практичній діяльності. Учасники мають набути знання про принципи, завдання, механізми ефективної молодіжної політики; сфери й інструменти участі молоді в розробленні та впровадженні політики, навички аналізу стану молодіжної політики. Тривалість тренінгу – 10 годин 30 хвилин. Основну частину тренінгу становлять виконання таких вправ: «Що таке “молодіжна політика”?» (мета – з’ясувати сутність молодіжної політики); «Якою має бути ефективна молодіжна політика?» (мета – з’ясувати і засвоїти критерії ефективної молодіжної політики); «Цикл молодіжної політики» (мета – освоїти комплексний підхід до здійснення молодіжної політики); «Міжнародний огляд» (мета – сприяти засвоєнню міжнародного досвіду цілісного аналізу національної молодіжної політики); «Молодіжна політика Ради Європи та Європейського Союзу» (мета – осмислити сутність та

соціальну спрямованість європейської молодіжної політики); «Що таке “обґрунтована молодіжна політика”?» (мета – з’ясувати критерії обґрунтованості молодіжної політики); «Діамант політики» (мета – освоїти ключові засоби реалізації молодіжної політики); «Участь молоді – реальність від учасників» (мета – сприяти осмисленню учасниками практичного досвіду тренінгу в галузі залучення молоді до участі в суспільних процесах); «Давайте зустрічатися – міжсекторальна молодіжна політика» (мета – опанувати навички міжсекторальної молодіжної політики); «Молодіжний працівник в Україні» (мета – освоїти специфіку діяльності молодіжного працівника в Україні) [286; 222].

Мета другого модуля – допомогти учасникам тренінгу більш ефективно реалізовувати соціальні програми, спрямовані на розв’язання актуальних проблем у сфері молодіжної політики. Під час тренінгу учасники одержують знання про сутність та особливості реалізації конкурсу соціальних проєктів і конкурсу на виконання соціального замовлення, національні та світові практики партнерства між державними і недержавними організаціями; навички розроблення рекомендацій щодо розвитку партнерства на регіональному та локальному рівнях. Тривалість тренінгу – 4 години. Під час тренінгу учасники опрацьовують «Партнерство між державними та недержавними організаціями», «Соціальне замовлення та конкурс соціальних проєктів як механізми фінансування з бюджетом» та виконують такі вправи: «Механізми міжсекторного партнерства» (мета – ознайомити учасників із різними механізмами міжсекторального партнерства); «Взаємодія заради партнерства» (мета – ознайомити учасників з основними етапами побудови партнерських взаємин); «Соціальне замовлення, конкурс соціальних проєктів та державні субсидії як механізми фінансування з державного бюджету: сутність та поняття» (мета – ознайомити із сутністю механізмів державного фінансування діяльності недержавних організацій: соціального замовлення, конкурсу соціальних проєктів, державних субсидій); «Можливості застосування конкурсу соціальних проєктів та соціального замовлення в діяльності молодіжного працівника» (мета

– з’ясувати можливості застосування конкурсу соціальних проєктів і соціального замовлення в роботі молодіжного працівника); «Громадське обговорення пріоритетів конкурсу соціальних проєктів» (мета – ознайомити учасників із механізмами організації громадського обговорення конкурсу соціальних проєктів); «Як організувати конкурс соціальних проєктів? Як взяти в ньому участь? Інструкція до застосування» (мета – сприяти засвоєнню знань та навичок організації соціальних проєктів та участі в їх реалізації); «Як організувати конкурс на виконання соціального замовлення? Як взяти в ньому участь? Інструкція до застосування» (мета – сприяти засвоєнню знань та навичок щодо організації конкурсу на виконання соціального замовлення й участі в його реалізації); «Розробка завдання на виконання соціального замовлення» (мета – ознайомити учасників із технологією виконання соціального замовлення); «Укладання договору» (мета – ознайомити учасників із вимогами до укладання договору та технологіями його підготовки); «Світові практики фінансової підтримки діяльності недержавних організацій» (мета – ознайомити з основними світовими практиками підтримки діяльності недержавних організацій); «Стежина розвитку партнерства між державними та недержавними організаціями» (мета – ознайомити з основними напрямками партнерства між державними й недержавними організаціями) [286; 222].

Мета третього модуля – ознайомити учасників із практичними аспектами проєктного менеджменту для формування навичок управління проєктами та формування власного ставлення до такої форми діяльності. Під час тренінгу учасники отримують такі знання і навички: уміння формулювати цілі й завдання проєкту, планувати проєкт, проводити SWOT-аналіз, розробляти бюджет проєкту, командно взаємодіяти, аналізувати й оцінювати результати проєкту, проводити маркетингове планування; навички презентації проєкту. Тривалість модуля – 12 годин. Основна частина включає такі вправи: «Що таке «проєктний менеджмент?»» (мета – визначити зміст поняття «проєктний менеджмент»); «Формулювання проблем» (мета – навчити слухачів підходів до визначення ключової проблеми, на вирішення якої спрямовано проєкт); «Визначення

цільової аудиторії» (мета – засвоїти методику формулювання цілей та завдань проєкту); «Формулювання цілей і завдань проєкту» (мета – засвоїти методику формулювання цілей та завдань проєкту); «Планування заходів згідно з метою і завданнями» (мета – засвоїти методику планування заходів, що відповідають змісту проєкту); «Оформлення плану проєкту» (мета – опанувати методику оформлення плану проєкту); «SWOT-аналіз» (мета – засвоїти методику та зміст вправи «SWOT-аналіз»); «Розробка бюджету проєкту» (мета – опанувати технологію розроблення бюджету проєкту); «Уроки гусей» (мета – засвоїти методику та змісту вправи «Уроки гусей»); «Зламани квадрати» (мета – засвоїти методику та змісту вправи «зламани квадрати»); «Маско, відкрися» (мета – засвоїти методику та змісту вправи «Маско, відкрися»); «Кризовий менеджмент» (мета – засвоїти технології роботи молодіжного працівника в умовах кризових ситуацій); «Маркетинговий план» (мета – засвоїти методику виконання вправи «Маркетинговий план»); «Аналіз і оцінка результатів проєкту» (мета – визначити зміст та методів оцінки результатів проєкту); «Захист проєктів» (мета – ознайомити з методикою та змістом вправи) [286; 222].

Мета четвертого модуля – підвищити рівень обізнаності учасників про ключові компетенції молодіжного працівника, формування позитивного ставлення до самовдосконалення і розвитку необхідних компетенцій. Під час опрацювання модуля учасники отримують знання про основні характеристики компетентнісного підходу до оцінки кваліфікації, суть терміна «компетенція», складові частини компетенції, функційний профіль молодіжного працівника, що його використовує Рада Європи, навчаються аналізувати власні компетенції; уміння надавати й отримувати зворотний зв'язок, уміння розробляти особистий план дій щодо подальшого розвитку своїх компетенцій, урахувати особливості роботи з молодіжною аудиторією, основні принципи та методи роботи з молоддю; уміння працювати в команді. Тривалість модуля – 14 годин 15 хвилин. Під час модуля учасники опрацьовують такі вправи: «Віддам посаду в хороші руки» (мета – з'ясувати мінімальний набір якостей, необхідних для молодіжного працівника); інтерактивна презентація «Компетентнісний підхід, компетенція»

(мета – з'ясувати набір професійних ознак, необхідних молодіжному працівникові для забезпечення компетентнісного підходу до виконання своїх функційних обов'язків); інтерактивна презентація «Європейське портфоліо для молодіжних лідерів і молодіжних працівників. Узагальнений функційний профіль молодіжного працівника» (мета – з'ясувати сутність європейських вимог до компетенцій молодіжного працівника); «Аналіз власних компетенцій» (мета – засвоїти методику самоаналізу як способу оцінювання молодіжним працівником власних компетенцій); інтерактивна презентація «Зворотний зв'язок» (мета – засвоїти значення та технології забезпечення зворотного зв'язку в молодіжній роботі); вправа «Сеанс зворотного зв'язку» (мета – осмислити сенс зворотного зв'язку в молодіжній роботі); інтерактивна презентація «Вікно Джохарі» (мета – засвоїти методики «Вікно Джохарі»); вправа «Розроблення особистого плану дій щодо розвитку власних компетенцій» (мета – розвивати навички складання якісного реалістичного плану дій щодо розвитку власних компетенцій); вправа «Визначення молодіжної роботи» (мета – з'ясувати зміст поняття «молодіжна робота»); інтерактивна презентація «Молодіжний працівник – провідник неформальної освіти. Основні характеристики неформальної освіти порівняно з формальною й інформальною освітою» (мета – сприяти осмисленню професії молодіжного працівника в контексті неформальної освіти); інтерактивна презентація «Модель процесу навчання Девіда Колба. Проблемно орієнтоване навчання, навчання через досвід» (мета – засвоїти модель процесу навчання Девіда Колба); вправа «Можливості соціального навчання в молодіжній групі» (мета – ознайомити з можливостями соціального навчання в молодіжній групі); вправа «Основні форми групової й індивідуальної роботи з молоддю: модель «рівний – рівному», менторство, волонтерство» (мета – засвоїти основні форми групової й індивідуальної роботи з молоддю); вправа «Етапи формування команди» (мета – ознайомити з досвідом поетапного формування команди); інтерактивна презентація моделі Белбіна щодо командних ролей (мета – ознайомити учасників із методикою визначення ролей у команді за моделлю Белбіна); вправа «Методи ухвалення колективних рішень.

Основні етапи процесу вирішення проблем» (мета – ознайомити з методами ухвалення колективних рішень з урахуванням основних принципів вирішення проблем); вправа на розв’язання конфлікту (мета – знайомити учасників з досвідом розв’язання конфліктів); інтерактивна презентація «Конфлікти та шляхи їх вирішення. Роль конфліктів у формуванні команди. Теорія Томаса – Кілмана: стилі поведінки у конфліктній ситуації. Схема розв’язання конфлікту» (мета – засвоїти передові методики аналізу й розв’язання конфліктів) [286; 222].

Програма «ДЕРЖАВОТВОРЕЦЬ»

ПРОГРАМА ОСОБИСТІСНОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МОЛОДІ «ДЕРЖАВОТВОРЕЦЬ»

Із метою активізації участі молоді у процесах реформування та творення держави Міністерство молоді та спорту України та Українська академія лідерства у 2018 році ініціювали програму особистісного та професійного розвитку молоді «Державотворець». Партнерами програми також стали Секретаріат Кабінету Міністрів України, проєкт USAID «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні «Взаємодія» (SACCI).

За результатами соціологічного дослідження «Молодь України – 2018», проведеного ТОВ «Перша рейтингова система», 55,5 % опитаної молоді вважає, що ніяким чином не може вплинути на те, що відбувається в Україні. Саме тому програма «Державотворець» покликана показати молоді, що їх особисті та професійні досягнення впливають на успіх усієї країни.

Якщо проаналізувати згідно з проведеним дослідженням цінності української молоді, то переважно у всіх вікових груп відслідковується важливість самореалізації та самовдосконалення, а серед пріоритетів – бажання знайти свій життєвий та професійний шлях. При цьому лише 9,3 % молодих людей протягом останніх трьох років брали участь у заходах, навчаннях, зорієнтованих на самовдосконалення особистості.

Мета програми – створення системи особистісного та професійного розвитку молоді в Україні віком від 18 до 25 років, розвиток відповідального лідерства та підвищення рівня громадянської активності молоді.

Завдання програми:

- сприяння особистісному, професійному та суспільному розвитку молоді;
- підвищення рівня обізнаності молоді щодо діяльності державного, приватного та громадського секторів;
- ознайомлення молодих людей із основами та важливістю державотворення;
- сприяння розвитку лідерських навичок учасників програми;
- сприяння залученню молоді до проходження стажування та вступу на державну службу, службу в органах місцевого самоврядування.
- дати учасникам розуміння механізмів роботи місцевого самоврядування;
- дати інструменти управління проєктами соціальної дії (далі ПСД) для громади та навчити управлінню локальними спільнотами;

Випускникам програми «Державотворець» 2020 року буде запропоновано пройти відбір та стажування в органах державної влади протягом 2020 – 2021 років.

ОПИС **реалізації програми «Державотворець» у 2020 році**

Формат програми в умовах епідемії COVID-19: 10-денний навчально-практичний онлайн курс для 20 молодих людей **віком від 18 до 25 років** у 7 обласних центрах та одноденна підсумкова онлайн подія у партнерстві з представниками Кабінету Міністрів України для всієї спільноти випускників програми (понад 550 осіб).

Термін проведення регіональних етапів: листопад 2020 року

Термін реалізації ПСД випускників: січень – травень 2021 року

Графік та формат регіональних етапів: 13-15, 20-22, 27-30.11.2020 у 7 містах (Львів, Тернопіль, Чернівці, Умань, Миколаїв, Маріуполь, Харків), а також у Сумах та Рівному відбудуться навчальні програми, організовані минулорічними випускниками з індивідуальною програмою.

Онлайн-курс передбачає спільне офіційне відкриття Програми на національному рівні (представницький рівень – керівники установ та організацій, що є співорганізаторами і партнерами Програми); 6 національних лекцій топ-спікерів та 4 лекції (сесії) від представників проєкт USAID «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні «ВзаємоДія» (SACCI), які будуть також загальнодоступними не лише для безпосередніх учасників Програми; робота в групах з місцевими експертами, фасилітаторами; індивідуальні домашні завдання та кейси.

Основні складові програми:

- 1) освітня (знання): лекції, тренінги, семінари;
- 2) практична (досвід): віртуальні ознайомчі візити до органів місцевого самоврядування, ЗМІ, приватних компаній та громадських об'єднань, спілкування з їхніми представниками, створення проєктних команд, написання та пітчінг ПСД перед журі.
- 3) формаційна (усвідомлення): рефлексії, командотворення, менторство.

Вимоги до учасників програми:

- громадянство України;
- вільне володіння українською мовою;
- на момент подання заявки бути віком від 18 до 25 років;
- мати зацікавлення в подальшому розвитку у сфері державотворення та місцевого самоврядування;
- мати бажання та готовність проходити стажування та надалі працювати в органах державної влади, органах місцевого самоврядування.

При відборі учасників враховуватимуться:

- мотивація;
- бажання втілювати ПСД для своєї громади;
- інноваційність проєктної ідеї;
- напрям освіти/спеціальності навчання;
- попередня участь у навчальних програмах, стажуваннях;
- професійний досвід та персональні досягнення;
- участь у громадській діяльності, соціальних, волонтерських проєктах;
- володіння іноземними мовами.

Менторство програми “Державотворець” у 2020 році

Одним із важливих акцентів цьогорічної програми буде залучення до менторства випускників “Державотворця” минулих років, які реалізували себе в органах державної влади, міжнародних інституціях, засобах масової інформації, громадських організаціях. Результати щорічного опитування випускників програми свідчать про високу включеність учасників у подальшу діяльність органів, із якими вони мали змогу співпрацювати під час програми, а також підвищення рівня зацікавленості щодо майбутнього працевлаштування.

Так, наприклад, на запитання “Чи працював (-ла)/стажувався (-лася) в органах державної влади, ЗМІ, громадському секторі, бізнесі після проходження програми?” - 48,6% випускників відповіли, що пішли на роботу/стажування в органи державної влади, ЗМІ, громадському секторі, бізнесі після проходження програми.

Зокрема випускники програми отримали роботу/місце для стажування в наступних інституціях:

- **громадський сектор** (ГМ “ОПОРА” (2 особи), Центр громадянських ініціатив “ЦЕГРІН” Аналітична платформа VoxUkraine, Молодіжна рада м. Харкова, ГО “СФЕРО”, ГО “Спалах моменту”, ГО “Освіторія”, ВГМО “Зелена молодь України”, Klischko Foundation, ГО “Центр євроініціатив”, ГО “Центр освіти дорослих”);
- **державний сектор** (Верховна Рада України (3 особи), Міністерство закордонних справ України, Міністерство освіти і науки України, Міністерство молоді та спорту України, Міністерство ветеранів України, Міністерство інформаційної політики України, Національне антикорупційне бюро України, відділ молоді та спорту ОДА, Лебединська міська рада, Дніпропетровська ОДА, КУ “Офіс реформ Харкова”, Харківський центр розвитку місцевого самоврядування, департамент освіти і науки, молоді та спорту Харківської ОДА (2 особи), координаційний центр з надання правової допомоги Міністерства юстиції України, Агенція регіонального розвитку в м. Тернополі (2 особи), Тернопільська міська рада, Львівська ОДА (3 особи), Львівська міська рада (2 особи), Сумська міська рада, КУ Львівської МР «Інститут міста», Любомльська міська рада, сектор криміналістичного забезпечення в Деснянському УП ГУНП в м. Києві, Харківська міська рада, Острозький відділ пробації в Рівненській області, Уманська міська рада, Рівненська міська рада, вінницька ОДА, КУ СМР “Сумський міський центр дозвілля молоді”);
- **ЗМІ** (ТОВ ТРК Українсько-польське радіо та телебачення “Співдружність”, неформатне юридичне видання “Лойер”);
- **бізнес** (ТОВ “Т-стиль”, Рівненський Льонокомбінат, Nestle Business Service, Український стартап “StudyDive”, ПАТ “МТБ Банк”).

Накази МОН

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» № 557 від 24.04.2019 р.

(URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/04/25/231-Sotsial.robota-bakalavr-VO.18.01.pdf>)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

24 04 20 19 р.

№ 557

Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Відповідно до частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 року № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 року № 1648),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» галузі знань 23 «Соціальна робота» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що додається.
2. Установити, що стандарт вищої освіти, затверджений пунктом 1 цього наказу, вводиться в дію з 2019/2020 навчального року.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Рашкевича Ю. М.

Міністр

Л. М. Гриневич

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальності 231 «Соціальна робота» для другого (магістерського) рівня вищої освіти» № 556 від 24.04.2019 р.

(URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/06/231-sotsialna-robota-magistr.pdf>)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

24 04 20 19 р.

№ 556

Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» для другого (магістерського) рівня вищої освіти

Відповідно до частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 року № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 року № 1648),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» галузі знань 23 «Соціальна робота» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, що додається.
2. Установити, що стандарт вищої освіти, затверджений пунктом 1 цього наказу, вводиться в дію з 2019/2020 навчального року.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Рашкевича Ю. М.

Міністр

Л. М. Гриневич

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальності 231 «Соціальна робота» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти»

№ 1495 від 30.12.2021 р.

(URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/06/231-sotsialna-robota-magistr.pdf>)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

30 12 20 21 р.

м. Київ

№ 1495

Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

На виконання частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», підпункту 12 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затверженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 року № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30 квітня 2020 року № 584),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота галузі знань 23 Соціальна робота для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, що додається.
2. Установити, що стандарт вищої освіти, затверджений пунктом 1 цього наказу, вводиться в дію з 2022/2023 навчального року.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Вітренка А.

Міністр

Сергій ШКАРЛІЕТ

Додаток М

Методики для діагностування готовності майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи

Додаток М 1

**Методика на визначення рівня професійної спрямованості студентів спеціальності «Соціальна робота»
(Т. Д. Дубовицька)**

Інструкція. Здійсніть діагностування власного рівня професійної спрямованості та ступінь прояву прагнення до оволодіння професією за обраним фахом відповідно до поданої інструкції. Прочитайте уважно твердження поданого нижче опитувальника. Відмітьте власну відповідь напроти номера питання, обравши один із варіантів, який відповідає Вашій думці: так (++), скоріше так (+), скоріше ні (- -), ні (-).

Текст опитувальника.

1. Кожна людина має можливість отримати ту професію, яка йому подобається, відповідає її інтересам і схильностям.

2. Якби мені трапилася нагода почати вчитися наново, то я вибрав би ту ж професію, яку зараз отримую.

3. Вимушено вчуся на цьому факультеті через певні обставини, а не із бажання отримати цю професію.

4. Моє бажання отримати цю професію і працювати по ній є досить стійким і обґрунтованим.

5. Вчуся передусім для того, щоб отримати вищу освіту, майбутня професія мене мало цікавить.

6. Бачу мало позитивного для себе у своїй майбутній професії.

7. Мої захоплення та зайняття у вільний час пов'язані з майбутньою професією.

8. У світі існує багато інших професій, які подобаються мені значно більше, ніж моя майбутня професія.

9. За власною ініціативою читаю додаткову літературу, що має відношення до майбутньої професії.

10. Після закінчення навчання далі вдосконалюватимуся та підвищуватиму кваліфікацію з професії, яку отримую зараз, з тим, щоби працювати ефективніше.

11. Отримувана мною професія і робота в ній навряд чи принесуть мені в майбутньому моральне задоволення.

12. Постараюся зробити все, щоб не працювати в професії, яку здобуваю.

13. Навіть якщо це буде важко, після закінчення навчання прагнутиму знайти роботу(і працювати) по отримуваній зараз професії.

14. У даний момент працюю (чи хочу знайти роботу) з професії, яку опановую.

15. У мене немає бажання працювати по отримуваній професії.

16. При нагоді прагну познайомитися з роботою фахівців в галузі моєї майбутньої професії.

17. Якщо я й працюватиму з професії, яку зараз опановую, то недовго.

18. Робота з професії, яку зараз опановую, дозволить мені в майбутньому повною мірою проявити себе, свої здібності.

19. Після закінчення навчання опаную іншу професію й працюватиму по ній.

20. У житті людини не все залежить від неї самої, їй доводиться іноді миритися з обставинами.

Опрацювання результатів.

Ключ до відповідей:

«Так» – №№ 2, 4, 7, 9, 10, 13, 14, 16, 18;

«Ні» – №№ 3, 5, 6, 8, 11, 12, 15, 17, 19.

За кожне співпадання з ключем нараховується 1 бал (відповіді на питання 1 та 20 при опрацюванні результатів не враховуються).

Підраховується загальна сума балів і визначається рівень професійної спрямованості (РПС) відповідно до таких норм: 0–4 бали – низький РПС; 5–13 балів – середній РПС; 14–18 балів – високий РПС.

При аналізі результатів враховується, що професійна спрямованість – це сукупність мотиваційних утворень (інтересів, потреб, схильностей, прагнень, бажань та ін.), пов'язаних з професійною діяльністю особистості, які впливають на вибір професії та прагненням працювати за обраним фахом, задоволенням професійною діяльністю. Рівень професійної спрямованості є вагомим фактором, який впливає на наполегливість та успішність оволодіння професією, на пізнавальну активність студентів у процесі навчання, на активність після закінчення ЗВО та влаштування на роботу.

Високі показники свідчать про те, що студент прагне оволодіти обраною професією, бо йому вона подобається; він хоче в майбутньому працювати й надалі вдосконалюватися у професійній діяльності; у вільний час намагається займатися справами, які стосуються обраного фаху; прагне мати коло знайомств – спеціалістів у сфері обраної професії; вважає свою професію справою свого життя.

Низькі показники свідчать про те, що студент вимушено вчиться на даному факультеті – вступ до ЗВО у зумовлений не інтересом до майбутньої професії та бажанням працювати за отриманим фахом, а іншими причинами, наприклад, підкоренням вимогам батьків, близьким розташуванням навчального закладу біля дому тощо. Студент не вбачає нічого привабливого для себе у своїй майбутній професії, вона йому малоцікава; у разі наявної можливості хоче змінити обраний фах, отримати іншу спеціальність.

Методика діагностики навчальної мотивації студентів (А. Реан, В. Якунін)

Методика розроблена на основі опитувальника А. Реан і В. Якуніна.

До 16 тверджень вищеназваного опитувальника додані твердження, що характеризують мотиви навчання, виділені В.Г. Леонтьєвим, а також твердження, що характеризують мотиви навчання, отримані Н. Ц. Бадмаєвою в результаті опитування студентів і школярів. Це комунікативні, професійні, навчально-пізнавальні, широкі соціальні мотиви, а також мотиви творчої самореалізації, уникнення невдачі і престижу.

Інструкція: Оцініть за 5-бальною системою наведені мотиви навчальної діяльності за значимістю для Вас: 1 бал відповідає мінімальній значущості мотиву, 5 балів – максимальній.

Просимо Вас щиро висловити думку, яка наявна на момент відповіді.

1. Вчуся, тому що мені подобається обрана професія.
2. Вчуся, щоб забезпечити успішність майбутньої професійної діяльності.
3. Хочу стати фахівцем.
4. Щоб дати відповіді на актуальні питання, що належать до сфери майбутньої професійної діяльності.
5. Хочу повною мірою використовувати наявні у мене задатки, здібності і схильності до обраної професії.
6. Щоб не відставати від друзів.
7. Щоб працювати з людьми, треба мати глибокі і всебічні знання.
8. Тому що хочу бути в числі кращих студентів.
9. Тому що хочу, щоб наша навчальна група стала кращою в університеті.
10. Щоб заводити знайомства і спілкуватися з цікавими людьми.
11. Тому що отримані знання дозволять мені добитися всього необхідного.
12. Необхідно закінчити університет, щоб у знайомих не змінилася думка про мене, як в спосібній, перспективній людині.
13. Щоб уникнути осуду і покарання за погане навчання.
14. Хочу бути шанованою людиною навчального колективу.
15. Не хочу відставати від однокурсників, не бажаю опинитися серед відстаючих.
16. Тому що від успіхів у навчанні залежить рівень моєї матеріальної забезпеченості в майбутньому.
17. Успішно вчитися, скласти іспити на «добре» і «відмінно».
18. Просто подобається вчитися.
19. Потрапивши в університет, вимушений вчитися, щоб закінчити його.
20. Бути постійно готовим до чергових занять.
21. Успішно продовжити навчання на подальших курсах, щоб дати відповіді на конкретні навчальні питання.

22. Щоб придбати глибокі і міцні знання.

23. Тому що в майбутньому думаю зайнятися науковою діяльністю за фахом.

Ключ до тесту і обробка результатів тесту

Шкала 1. Комунікативні мотиви: 7, 10, 14, 32.

Шкала 2. Мотиви уникнення: 6, 12, 13, 15, 19.

Шкала 3. Мотиви престижу: 8, 9, 29, 30, 34.

Шкала 4. Професійні мотиви: 1, 2, 3, 4, 5, 26.

Шкала 5. Мотиви творчої самореалізації: 27, 28.

Шкала 6. Учбово-пізнавальні мотиви: 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24.

Шкала 7. Соціальні мотиви: 11, 16, 25, 31, 33.

При обробці результатів тестування необхідно підрахувати середній показник за кожною шкалою опитувальника.

**Методика діагностики особистості на мотивацію до успіху
(Т. Елерса)**

На кожен з нижчезазначених питань відповідайте «Так» або «Ні».

1. Коли є вибір між двома варіантами, його краще зробити швидше, ніж відкласти на певний час.
2. Я легко дратуюся, коли помічаю, що не можу па всі 100% виконати завдання.
3. Коли я працюю, це виглядає так, ніби я все ставлю на карту.
4. Коли виникає проблемна ситуація, я найчастіше приймаю рішення одним з останніх.
5. Коли в мене два дні поспіль немає діла, я втрачаю спокій.
6. У деякі дні мої успіхи нижче середніх.
7. Але відношенню до себе я більш строгий, ніж по відношенню до інших.
8. Я більш доброзичливий, ніж інші.
9. Коли я відмовляюся від важкого завдання, то йотом суворо засуджую себе, бо знаю, що в ньому я домігся б успіху.
10. У процесі роботи я потребуую невеликих паузах для відпочинку.
11. Старанність - це не основна моя риса.
12. Мої досягнення в праці не завжди однакові.
13. Мене більше приваблює інша робота, ніж та, якою я зайнятий.
14. Осуд стимулює мене сильніше, ніж похвала.
15. Я знаю, що мої колеги вважають мене діловою людиною.
16. Перешкоди роблять мої рішення більш твердими.
17. У мене легко викликати честолюбство.
18. Коли я працюю без натхнення, це зазвичай помітно.
19. При виконанні роботи я не розраховую на допомогу інших.
20. Іноді я відкладаю те, що повинен був зробити зараз.
21. Треба покладатися тільки на самого себе.
22. У житті мало речей більш важливих, ніж гроші.
23. Завжди, коли мені треба буде виконати важливе завдання, я ні про що інше не думаю.
24. Я менш честолюбний, ніж багато інших.
25. У кінці відпустки я зазвичай радію, що скоро вийду на роботу.
26. Коли я розташований до роботи, я роблю се краще і кваліфікованішими, ніж інші.
27. Мені простіше і легше спілкуватися з людьми, які можуть завзято працювати.
28. Коли у мене немає справ, я відчуваю, що мені не по собі.
29. Мені доводиться виконувати відповідальну роботу частіше, ніж іншим.

30. Коли мені доводиться приймати рішення, я намагаюся робити це якомога краще.

31. Мої друзі іноді вважають мене ледачим.

32. Мої успіхи в якійсь мірі залежать від моїх колег.

33. Безглуздо протидіяти волі керівника.

34. Іноді не знаєш, яку роботу доведеться виконувати.

35. Коли щось не ладиться, я нетерплячий.

36. Я зазвичай звертаю мало уваги на свої досягнення.

37. Коли я працюю разом з іншими, моя робота дає великі результати, ніж роботи інших.

38. Багато чого, за що я беруся, що не доводжу до кінця.

39. Я заздрю людям, які не завантажені роботою.

40. Я не заздрю тим, хто прагне до влади і положенню.

41. Коли я впевнений, що стою на правильному шляху, для доведення своєї правоти я йду аж до крайніх заходів.

Ключ. Ви отримали по 1 балу за відповіді «Так» на наступні питання: 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 37, 41.

Ви також отримали по 1 балу за відповіді «Ні» на питання 6, 13, 18, 20, 24, 31, 36, 38, 39. Відповіді на питання 1, 11, 12, 19, 23, 33, 34, 35, 40 не враховуються. Підрахуйте суму набраних балів.

Результат:

- від 1 до 10 балів: низька мотивація до успіху;

- від 11 до 16 балів: середній рівень мотивації до успіху;

- від 17 до 20 балів: помірковано високий рівень мотивації;

- понад 21 бали: занадто високий рівень мотивації до успіху.

Додаток М 4

**Опитувальник «Тест сенсожиттєвих орієнтацій»
(Д. Леонтєва)**

Інструкція: Вам будуть запропоновані пари протилежних тверджень. Виберіть одне з двох тверджень, яке, на вашу думку найбільше відповідає дійсності, і відзначити одну з цифр 1, 2, 3, залежно від того, наскільки Ви впевнені у виборі (або 0, якщо обидва твердження, на вашу думку, однаково правильні)

ПІБ _____
Стать _____ Вік _____ Освіта. _____

№ п/п	Твердження	цифри	Твердження
1	Здебільшого, я дуже нудьгую	3210123	Здебільшого, я сповнений енергії
2	Життя здається мені завжди хвилюючим і захоплюючим	3210123	Життя здається мені абсолютно спокійним і рутинним
3	В житті я не маю визначеної мети і намірів	3210123	В житті я маю дуже ясну мету і наміри
4	Моє життя здається мені вкрай безглуздим і безцільним.	3210123	Моє життя здається мені цілком осмисленим і цілеспрямованим
5	Кожен новий день здається мені завжди новим і не схожим на інші	3210123	Кожен день здається мені абсолютно схожим на всі інші.
6	Коли я вийду на пенсію, то займуся цікавими справами, якими завжди мріяв зайнятися	3210123	Коли я вийду на пенсію, то намагатимусь не обтяжувати себе ніякими турботами.
7	Моє життя склалося саме так, як я мріяв	3210123	Моє життя склалося зовсім не так, як я мріяв
8	Я не досяг успіхів у здійсненні своїх життєвих планів	3210123	Я здійснив багато чого з того, що було мною заплановано в житті
9	Моє життя безмістове і нецікаве	3210123	Моє життя наповнене цікавими справами
10	Якби мені довелося підводити сьогодні підсумок свого життя, то я б сказав, що воно було цілком осмисленим	3210123	Якби мені довелося сьогодні підводити підсумок свого життя, то я б сказав, що воно не мало сенсу
11	Якби я міг вибирати, то побудував би своє життя абсолютно інакше	3210123	Якби я міг вибирати, то я прожив би життя ще раз так само, як живу зараз
12	Оточуючий мене світ часто породжує в мені розгубленість і хвилювання	3210123	Оточуючий мене світ, він зовсім не викликає в мене відчуття хвилювання і розгубленості
13	Я людина дуже обов'язкова	3210123	Я людина зовсім не пунктуальна
14	Я вважаю, що людина має можливість здійснити свій життєвий вибір за своїм бажанням	3210123	Я вважаю, що людина позбавлена можливості вибирати через вплив вроджених здібностей і обставин

15	Я, безумовно, можу назвати себе цілеспрямованою людиною	3210123	Я не можу про себе сказати, що я є цілеспрямованою людиною
16	В житті я ще не відчув свого покликання і не маю ясних намірів.	3210123	В житті я знайшов своє покликання до певної мети.
17	Мої життєві погляди ще не визначилися	3210123	Мої життєві погляди цілком визначилися
18	Я вважаю, що мені вдалося знайти покликання і цікаві цілі в житті	3210123	Я не впевнений в тому, що здатний знайти покликання і цікаву мету в житті
19	Моє життя в моїх руках і я сам ним керую.	3210123	Моє життя не підвладне мені, оскільки воно керується зовнішніми подіями.
20	Мої повсякденні справи приносять мені задоволення і приємність.	3210123	Мої повсякденні справи приносять мені суцільні неприємності і переживання.

Ключі до шкал тесту СЖО

Для підрахунку балів необхідно перевести відзначені випробовуваним позиції на симетричній шкалі 3 2 1 0 1 2 3 в оцінки по висхідній або низхідній асиметричній шкалі за наступним правилом:

У висхідну шкалу 1 2 3 4 5 6 7 переводяться пункти 1, 3, 4, 8, 9, 11, 12, 16, 17.

В низхідну шкалу 7 6 5 4 3 2 1 переводяться пункти 2, 5, 6, 7, 10, 13, 14, 15, 18, 19, 20.

Ось приклад переведення відповідей на перші п'ять пунктів тесту в оцінки за асиметричними шкалами:

1. 3 2 1 0 1 2 3 -> 3

2. 3 2 1 0 1 2 3 -> 1

3. 3 2 1 0 1 2 3 -> 4

4. 3 2 1 0 1 2 3 -> 5

5. 3 2 1 0 1 2 3 -> 2

Після цього підсумовуються бали асиметричних шкал, відповідні позиціям, відзначеним випробовуваним.

Загальний показник ОЖ - всі 20 пунктів тесту;

Субшкала 1 (*Мета*) – пп. 3, 4, 10, 16, 17, 18.

Субшкала 2 (*Процес*) – пп. 1, 2, 4, 5, 7, 9

Субшкала 3 (*Результат*) – пп. 8, 9, 10, 12, 20.

Субшкала 4 (*Локус контролю – Я*) – пп. 1, 15, 16, 19.

Субшкала 5 (*Локус контролю – життя*) – пп. 7, 10, 11, 14, 18, 19.

Інтерпретація субшкал тесту СЖО:

1. **Мета в житті.** Бали за цією шкалою характеризують наявність або відсутність в житті випробовуваного цілей на майбутнє, які надають життю смислу, спрямованості і тимчасової перспективи. Низькі бали за цією шкалою навіть при загальному високому рівні ОЖ будуть властиві людині, що живе сьогоденним або вчорашнім днем. Разом з тим, високі бали за цією шкалою

можуть характеризувати не тільки цілеспрямовану людину, але й прожектера, плани якого не мають реальної опори ж теперішньому часі і не підкріплюються особистісною відповідальністю за їх реалізацію. Ці два випадки нескладно розрізнити, зважаючи на показники за іншими шкалами СЖО.

2. Процес життя або інтерес і емоційна насиченість життя. Зміст цієї шкали співпадає з відомою теорією про те що єдиний смисл життя полягає в тому, щоб жити. Цей показник говорить про те, чи сприймає випробуваний сам процес свого життя як цікавий, емоційно насичений і сповнений смислу. Високі бали за цією шкалою і низькі за іншими характеризуватимуть гедоніста, що живе сьогоднішнім днем. Низькі бали за цією шкалою – ознака невдоволеності своїм життям в теперішньому часі; при цьому, проте, їй можуть додавати повноцінного смислу спогади минулого або націленість в майбутнє.

3. Результативність життя або задоволеність самореалізацією. Бали за цією шкалою відображають оцінку пройденого відрізка життя, відчуття того, наскільки продуктивно і осмислено його прожито. Високі бали за цією шкалою і низькі за іншими характеризуватимуть людину, яка доживає своє життя, у якій все вже в минулому, але минуле здатне надати смислу залишку життя. Низькі бали – невдоволеність прожитою частиною життя.

4. Локус контролю-Я (Я – господар життя). Високі бали відповідають уявленню про себе як про сильну особу, володіючу достатньою свободою вибору, аби побудувати своє життя у відповідності зі своїми цілями і розумінням смислу. Низькі бали – свідчать про невіру в свої сили та здатність контролювати події власного життя.

5. Локус контролю-життя або керованість життям. При високих балах – переконання в тому, що людині дано контролювати своє життя, вільно ухвалювати рішення і втілювати їх у життя. Низькі бали – фаталізм, переконаність в тому, що життя людини невідкладно свідомому контролю, що свобода вибору ілюзорна, і безглуздо що-небудь загадувати на майбутнє

Методика «Ціннісні орієнтації» (М. Рокіча)

Інструкція. Респонденту пред'явлені два списки цінностей (по 18 у кожному), або на аркушах паперу в алфавітному порядку, або на картках. У списках випробуваний присвоює кожній цінності ранговий номер, а картки розкладає по порядку значущості. Остання форма подачі матеріалу дає більш надійні результати. Спочатку пред'являється набір термінальних, а потім набір інструментальних цінностей.

Респондентам пропонується уважно вивчити таблицю і, вибрати ту цінність, яка для них найбільш значима, помістити її на перше місце. Потім вибрати другу за значимістю цінність і помістити її слідом за першою. Потім виконати те ж з усіма рештою цінностями. Найменш важлива залишиться останньою і займе 18 місце.

Тестовий матеріал

Список А (термінальні цінності):

- активна діяльна життя (повнота та емоційна насиченість життя);
- життєва мудрість (зрілість суджень і здоровий глузд, що досягаються життєвим досвідом);
  - здоров'я (фізичне і психічне);
  - цікава робота;
  - краса природи і мистецтва (переживання прекрасного в природі і в мистецтві);
  - любов (духовна і фізична близькість з коханою людиною);
  - матеріально забезпечене життя (відсутність матеріальних труднощів);
  - наявність хороших і вірних друзів;
  - суспільне покликання (повага оточуючих, колективу, товаришів по роботі);
  - пізнання (можливість розширення своєї освіти, кругозору, загальної культури, інтелектуальне розвиток);
  - продуктивна життя (максимально повне використання своїх можливостей, сил і здібностей);
  - розвиток (робота над собою, постійне фізичне і духовне вдосконалення);
  - розваги (приємне, необтяжливе проведення часу, відсутність обов'язків);
  - свобода (самостійність, незалежність у судженнях і вчинках);
  - щасливе сімейне життя;
  - щастя інших (добробут, розвиток і вдосконалення інших людей, всього народу, людства в цілому);
  - творчість (можливість творчої діяльності);
  - впевненість у собі (внутрішня гармонія, свобода від внутрішніх протиріч; сумнівів).

Список Б (інструментальні цінності):

- акуратність (охайність), вміння тримати в порядку речі, порядок у справах;
- вихованість (гарні манери);
- високі запити (високі вимоги до життя і високі домагання);
- життєрадісність (почуття гумору);
- старанність (дисциплінованість);
- незалежність (здатність діяти самостійно, рішуче);
- непримиренність до недоліків у собі та інших;
- освіченість (широта знань, висока загальна культура);
- відповідальність (почуття боргу, вміння тримати своє слово);
- раціоналізм (вміння тверезо і логічно мислити, приймати обдумані, раціональні рішення);
- самоконтроль (стриманість, самодисципліна);
- сміливість у отстаюваннях своєї думки, поглядів;
- тверда воля (вміння настояти на своєму, не відступати перед труднощами);
- терпимість (до поглядів і думок інших, вміння прощати іншим їхні помилки та омани);
- широта поглядів (вміння зрозуміти чужу точку зору, поважати інші смаки, звичаї, звички);
- чесність (правдивість, щирість);
- ефективність у справах (працьовитість, продуктивність у роботі);
- чуйність (дбайливість).

Інтерпретація результатів тесту

Аналізуючи ієрархію цінностей, слід звернути увагу на їх угруповання випробуваням у змістовні блоки по різних підставах. Так, наприклад, виділяються «конкретні» і «абстрактні» цінності, цінності професійної самореалізації й особистого життя і т. д. Інструментальні цінності можуть групуватися в етичні цінності, цінності спілкування, цінності справи; індивідуалістичні і конформістські цінності, альтруїстичні цінності; цінності самоствердження і цінності прийняття інших і т. д. Це далеко не всі можливості суб'єктивного структурування системи ціннісних орієнтацій.

Якщо не вдається виявити жодної закономірності, можна припустити несформованість у респондента системи цінностей або навіть нещирість відповідей.

Виявлення професійної компетентності, яка необхідна майбутньому соціальному працівнику для здійснення (реалізації) молодіжної роботи

Методика визначення рівня набутих компетентностей та програмних результатів навчання у майбутніх соціальних працівників до професійної діяльності

(авторська розробка на основі стандартів вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота)

Мета: оцінити та визначити рівень сформованості у майбутніх фахівців соціальної роботи компетентностей та програмних результатів навчання до професійної діяльності.

освітній ступінь «молодший бакалавр»

№ п/п	Компетентність / Програмні результати навчання	Бали
31	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	1 2 3 4 5
32	Здатність та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	1 2 3 4 5
33	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	1 2 3 4 5
34	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	1 2 3 4 5
35	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	1 2 3 4 5
36	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	1 2 3 4 5
37	Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.	1 2 3 4 5
38	Здатність до професійної рефлексії	1 2 3 4 5
ПРН 1	Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси й загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.	1 2 3 4 5
ПРН 2	Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.	1 2 3 4 5
ПРН 3	Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень	1 2 3 4 5

освітній ступінь «бакалавр»

№ п/п	Компетентність / Програмні результати навчання	Бали
1 К	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	1 2 3 4 5
1 ПРН	Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.	1 2 3 4 5
2 К	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній	1 2 3 4 5

	системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	
3 К	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	1 2 3 4 5
3 ПРН	Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід	1 2 3 4 5
4 К	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	1 2 3 4 5
5 К	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	1 2 3 4 5
4 ПРН	Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.	1 2 3 4 5
6 К	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	1 2 3 4 5
7 К	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	1 2 3 4 5
8 К	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	1 2 3 4 5
5 ПРН	Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціальнополітичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях	1 2 3 4 5
9 К	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети	1 2 3 4 5
10 К	Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади	1 2 3 4 5
6 ПРН	Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності	1 2 3 4 5
11 К	Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів	1 2 3 4 5
12 К	Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей	1 2 3 4 5
13 К	Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.	1 2 3 4 5
14 К	Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад	1 2 3 4 5
15 К	Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.	1 2 3 4 5
7 ПРН	Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень	1 2 3 4 5
8 ПРН	Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей	1 2 3 4 5

освітній ступінь «магістр»

№ п/п	Компетентність / Програмні результати навчання	Бали
3 1	Здатність розробляти і управляти проектами.	1 2 3 4 5
3 2	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	1 2 3 4 5
3 3	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	1 2 3 4 5
3 4	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	1 2 3 4 5
3 5	Навички міжособистісної взаємодії.	1 2 3 4 5

3 6	Здатність працювати в команді.	1 2 3 4 5
3 7	Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.	1 2 3 4 5
3 8	Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.	1 2 3 4 5
3 9	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.	1 2 3 4 5
3 10	Здатність до професійної рефлексії.	1 2 3 4 5
3 11	Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.	1 2 3 4 5
3 12	Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства	1 2 3 4 5
3 13	Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві	1 2 3 4 5
ПРН 1	Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опанувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості	1 2 3 4 5
ПРН 2	Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.	1 2 3 4 5
ПРН 3	Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу	1 2 3 4 5
ПРН 4	Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.	1 2 3 4 5
ПРН 5	Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.	1 2 3 4 5

науковий ступінь «доктор філософії»

№ п/п	Компетентність / Програмні результати навчання	Бали
3 1	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	1 2 3 4 5
3 2	Здатність до ініціювання та втілення інновацій для інтеграції науки і практики, розв'язання суспільно значущих проблем.	1 2 3 4 5
3 3	Здатність до організації та проведення навчальних занять.	1 2 3 4 5
3 4	Здатність до управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень.	1 2 3 4 5
ПРН 1	Обирати та застосовувати інновації для інтеграції науки і практики, розв'язання суспільно значущих проблем.	1 2 3 4 5
ПРН 2	Розробляти та застосовувати інструментарій, проводити теоретичне та емпіричне дослідження, аналізувати й узагальнювати та презентувати його результати, обґрунтовувати висновки	1 2 3 4 5
ПРН 3	Організовувати та проводити навчальні заняття	1 2 3 4 5
ПРН 4	Здійснювати пошук, самостійний відбір та обробку наукової інформації й емпіричних даних.	1 2 3 4 5

Методика визначення рівня сформованості теоретичних, практичних знань в галузі молодіжної політики та молодіжної роботи
(авторська розробка на основі вхідної анкети базового тренінгу «Молодіжний працівник»)

Методика визначення рівня сформованості теоретичних, практичних знань в галузі молодіжної політики та молодіжної роботи

Курс _____ група _____ Заклад вищої освіти _____

Дайте оцінку своїм теоретичним і практичним знанням в сфері реалізації молодіжної політики (дайте відповідь у кожному рядку)

Запитання	Зовсім не обізнані	Ознайомлені із загальними поняттями	Маєте чітку уяву	Знаєте досконало
Оцініть свої теоретичні і практичні знання в галузі реалізації молодіжної політики в Україні.				
Оцініть свої теоретичні і практичні знання щодо Європейського підходу до молодіжної політики.				
Оцініть свої теоретичні і практичні знання щодо Міжсекторного підходу в молодіжній політиці.				
Чи знаєте ви хто працює із молоддю в Україні?				
Оцініть свої теоретичні і практичні знання щодо молодіжної роботи в громаді.				
Чи знаєте ви що таке "участь молоді"?				
Чи знаєте ви хто такий молодіжний працівник?				
Оцініть свої теоретичні і практичні знання щодо цілі та задачі молодіжної роботи.				
Чи знаєте ви якими компетенціями має володіти молодіжний працівник?				
Оцініть свої теоретичні і практичні знання щодо напрямів діяльності молодіжного працівника.				

Звідки Ви отримуєте інформацію щодо розвитку молодіжної роботи в Україні? (позначте усі відповідні варіанти)

1. Лекційних та практичних занять ЗВО
2. Тематичні навчання (семінари, тренінги тощо)
3. З науково-методичних видань
4. Спілкування зі спеціалістами-практиками за межами ЗВО
5. З інтернет-ресурсів
6. Інше (*напишіть*)

До яких форм у роботі з молоддю Ви залучаетесь? (позначте усі відповідні варіанти)

1. Членство в громадських організаціях
2. Організація масових заходів у ЗВО (*акції, форуми, фестивалі тощо*)
3. Участь у тренінгах, круглих столах, конференціях
4. Залучення до волонтерських проєктів
5. Розробках молодіжних програм та проєктів (*області, району, міста; ЗВО*)
6. Інше (*напишіть*)

Рівень сформованості на професійну діяльність у галузі молодіжної роботи, у мене:

1. Високий (усвідомлення соціальної значущості вирішення соціальних проблем молоді, власної місії у роботі з молоддю, стійка мотивація до здійснення молодіжної роботи, стійкий професійно-пізнавальний інтерес у професійній підготовці);)
2. Середній (недостатнє усвідомлення соціальної значущості вирішення соціальних проблем молоді, власної місії в молодіжній роботі, ситуативний інтерес до здійснення відповідної діяльності);
3. Низький (неусвідомленням соціальної значущості вирішення соціальних проблем молоді, власної місії в молодіжній роботі, короткочасний інтерес, зовнішня мотивація підготовки).

Ваше ціннісне ставлення до професійної підготовки в галузі молодіжної роботи:

1. Маю позитивно-активне ставлення до підготовки, оскільки вважаю відповідну готовність невід'ємним компонентом професійної компетентності соціального працівника;
2. Маю позитивно-пасивне ставлення до відповідної підготовки, котра в цілому є необхідною для власної ефективної життєдіяльності;
3. Не вважаю таку підготовку настільки суттєвою для професійної діяльності соціальним працівника.

Ваш характер виявлення сформованих професійно-необхідних цінностей як соціального працівника до молодіжної роботи

1. Маю стійку систему професійно-необхідних цінностей для молодіжної роботи

2. У цілому маю стійку систему професійно-необхідних цінностей для молодіжної роботи і намагаюся стверджувати їх у життєдіяльності;
3. Не вважаю формування системи професійно-необхідних цінностей для молодіжної роботи пріоритетними завданням соціального працівника.

Чи достатньо ви володієте теоретичними, методологічними, технологічними і методичними знаннями з молодіжної роботи?

1. Володію у повному обсязі;
2. Володію частково, більшою мірою;
3. Володію частково, незначною мірою.

Чи достатньо ви володієте професійними, специфічними вміннями та практичними навичками з молодіжної роботи?

1. Володію у повному обсязі;
2. Володію частково, більшою мірою;
3. Володію частково, незначною мірою.

Чи достатньо ви володієте вміннями налагоджувати взаємодію, партнерські відносини, спільну діяльність різних суб'єктів (налагоджувати партнерство для спільної діяльності, взаємодопомоги, спільно вирішувати важливі завдання та проблеми молоді)?

1. Володію у повному обсязі;
2. Частково, незначною мірою;
3. Частково, більшою мірою.

Методика діагностики творчої активності

Питання тесту «Діагностика творчого потенціалу та креативності»

(URL: https://inv.vntu.edu.ua/ukr/index.php?option=com_content&view=article&id=785:tekst-diahnostyka-tvorchoho-potentsialu-ta-kreatyvnosti-z-kliuchem&catid=41&Itemid=967)

Методика визначення рівня творчого потенціалу та креативності містить 18 питань. Оберіть один з варіантів відповідей та поставте бали за схемою: відповідь «а» – 3 бали, «б» – 1, «в» – 2 бали

У тесті необхідно позначити найбільш прийнятні для Вас варіанти відповідей.

1. Чи вважаєте ви, що навколишній світ можна покращити?

а) так; б) ні; в) так, але тільки у деяких випадках.

2. Чи думаєте ви, що самі зможете брати участь у значних змінах навколишнього світу?

а) так, у більшості випадків; б) ні; в) так, у деяких випадках.

3. Чи вважаєте ви, що деякі з ваших ідей принесуть значний прогрес у тій сфері діяльності, яку ви оберете?

а) так; б) звідки у мене можуть бути такі ідеї? в) можливо, мої ідеї принесуть не надто значний прогрес, але деякий успіх можливий.

4. Чи вважаєте ви, що в майбутньому будете грати настільки важливу роль, що зможете у навколишньому світі щось принципово змінити?

а) так, напевно; б) дуже мало ймовірно; в) може бути.

5. Коли ви вирішуєте щось зробити, чи впевнені в тому, що справа вийде?

а) звичайно; б) часто охоплюють сумніви; в) частіше впевнений, ніж невпевнений.

6. Чи виникає у вас бажання зайнятися справою, у якій ви на даний момент некомпетентні і абсолютно її не знаєте?

а) так, невідоме мене приваблює; б) ні; в) все залежить від самої справи й обставин.

7. Якщо ви займаєтеся незнайомою справою, чи буде у вас бажання домогтися досконалості?

а) так; б) що вийде, те й добре; в) якщо це не дуже важко, то так.

8. Якщо справа, яку ви не знаєте, вам подобається, чи хочете ви дізнатись про неї усе?

а) так; б) ні, треба вчитися найбільш важливому; в) ні, я тільки задовольню свою цікавість.

9. Коли ви зазнаєте невдачі, то:

а) якийсь час наполягаєте, навіть всупереч здоровому глузду; б) відразу махнете рукою на справу, як тільки зрозумієте її нереальність; в) продовжуєте робити свою справу, поки здоровий глузд не покаже непереборність перешкод.

10. Професію потрібно обирати, виходячи з:

а) своїх можливостей і перспектив для себе; б) стабільності, значимості, потрібності професії; в) престижу й переваг, які вона забезпечить.

11. Подорожуючи, чи могли б ви легко орієнтуватися на маршруті, по якому вже пройшли?

а) так; б) ні; в) якщо місце сподобалося й запам'яталося, то так.

12. Чи можете ви згадати відразу ж після бесіди все, про що говорилось?

а) так; б) ні; в) згадаю все, що мені цікаво.

13. Коли ви чуєте слово незнайомою мовою, чи можете ви повторити його по складам без помилок, навіть не знаючи його значення?

а) так; б) ні; в) повторю, але не зовсім правильно.

14. У вільний час ви волієте:

а) залишатися наодинці, помізкувати; б) перебувати в компанії; в) мені байдуже, чи буду я один або в компанії.

15. Ви займаєтеся якоюсь справою. Ви вирішуєте припинити її тільки коли:

а) справа закінчена і, як вам здається, виконана відмінно; б) ви більш-менш задоволені зробленими; в) справа здається зробленою, хоча можна зробити краще. Але навіщо?

16. Коли ви на самоті, ви:

а) любите мріяти про якісь речі, можливо, й абстрактних; б) за всяку ціну намагаєтеся знайти собі конкретне заняття; в) іноді любите помріяти, але про речі, які пов'язані з вашими справами.

17. Коли якась ідея захоплює вас, то ви станете думати про неї:

а) незалежно від того, де й з ким ви перебуваєте; б) тільки наодинці; в) тільки там, де є тиша.

18. Коли ви відстоюєте якусь ідею, ви:

а) можете відмовитися від її, якщо аргументи опонентів здаються вам переконливими; б) залишитеся при своїй думці, які б аргументи не висувалися; в) зміните свою думку, якщо опір виявиться занадто сильним.

Ключ до тесту:

Додайте бали за наступною схемою:

Відповідь «а» – 3 бали, «б» – 1, «в» – 2 бали.

Інтерпретація результатів тесту

48 і більше балів – у вас закладено значний творчий потенціал, що надає вам багатий вибір творчих можливостей. Якщо ви на ділі зможете застосувати ваші здібності, то вам доступні найрізноманітніші форми творчості.

18–47 балів – у вас є якості, які дозволяють вам творити, але є й бар'єри. Найнебезпечніший бар'єр – страх, особливо для людей, орієнтованих на обов'язковий успіх. Острах невдачі сковує уяву – основу творчості. Страх може бути й соціальним, страхом суспільного осуду. Будь-яка нова ідея проходить через етап несподіванки, подиву, невизнання, осуду навколишніми. Острах осуду за нове та незвичне для інших, а також здивовані погляди, сковують творчу активність, знищують творчу особистість.

Тест «Творчий потенціал»

Який ваш творчий потенціал? (Н. В. Кіршева, Н. В. Рябчикова)

Виберіть один із запропонованих варіантів відповідей:

Чи вважаєте ви, що оточуючий вас світ можна покращити?

- а) так;
- б) ні, він і так достатньо гарний;
- в) так, але тільки в деяких напрямках.

Чи думаєте ви, що самі можете брати участь у значних змінах оточуючого світу?

- а) так, у більшості випадків;
- б) ні;
- в) так, у деяких випадках.

Чи вважаєте ви, що деякі ваші ідеї могли би спричинити значний прогрес у тій сфері діяльності, в якій ви їх запропонуєте?

- а) так;
- б) так, але за сприятливих умов;
- в) тільки в деякій мірі.

Чи вважаєте ви, що у майбутньому будете відігравати у суспільстві таку роль, що зможете щось принципово змінити на краще?

- а) так;
- б) це не реально;
- в) можливо.

Коли ви вирішуєте щось зробити, чи думаєте над тим, що обов'язково здійснисте свої починання?

- а) так;
- б) часто думаю, що можу не зуміти;
- в) так, часто думаю над цим.

Чи є у вас бажання зайнятися якоюсь справою, про яку ви ще нічого не знаєте?

- а) так;
- б) невідоме мені не цікавить;
- в) все залежить від змісту і характеру цієї справи.

Якщо ви займаєтесь якоюсь справою, чи є у вас бажання виконати її

якнайкраще?

- а) так;
- б) задовольняюсь тим, що вдалося зробити;
- в) так, але тільки у випадках, коли робота мені подобається.

Якщо справа, яку ви не знаєте, вам подобається, чи хотіли б ви про неї знати все?

- а) так;
- б) ні, мені достатньо навчитися тільки найголовнішому;
- в) ні, я хотів би задовольнити тільки свою зацікавленість.

Коли ви терпите невдачу, то:

- а) якийсь час упираюся, настоюючи на своєму;
- б) махну рукою на цю затію, розуміючи, що вона нереальна;
- в) продовжую цю справу, навіть коли стає очевидним, що перешкоди неминучі.

На вашу думку, треба вибирати професію, виходячи із:

- а) своїх можливостей, подальших перспектив для себе;
- б) стабільності, значущості, потреби в цій професії у суспільстві;
- в) переваг, які вона здатна забезпечити.

Ви легко орієнтуєтесь у тих місцях, де були хоч один раз?

- а) так;
- б) ні, боюся не знайти дорогу;
- в) так, але тільки там, де місцевість сподобалась і запам'яталася.

Відразу після будь-якої бесіди можете згадати все, про що говорилося?

- а) так, легко;
- б) всього згадати не можу;
- в) запам'ятовую і можу згадати тільки те, що мене найбільш цікавить.

Коли ви чуєте слова на незнайомій вам мові, то можете повторити їх по складах, без помилок, навіть не знаючи їх значення?

- а) так, без труднощів;
- б) так, якщо слова легко запам'ятати;
- в) повторите, але не зовсім правильно.

У вільний час ви віддаєте перевагу:

- а) залишатися наодинці, поміркувати;
- б) знаходитися серед друзів, знайомих;
- в) вам байдуже, будете ви один чи серед людей.

Ви займаєтесь якоюсь справою. Вирішуєте припинити це заняття тільки тоді, коли:

- а) справа закінчена і здається вам виконаною відмінно;
- б) ви більш-менш задоволені;
- в) вам ще не все вдалося зробити.

Коли ви один (одна):

- а) любите помріяти про якісь потаємні речі;
- б) за будь-яку ціну намагаєтеся знайти для себе заняття;
- в) інколи любите помріяти про речі, пов'язані з вашою роботою.

Коли якась ідея захоплює вас, то ви будете думати про неї:

- а) незалежно від того, де і з ким ви знаходитесь;
- б) можете думати про це тільки наодинці;
- в) тільки там, де не дуже шумно.

Коли ви відстоюєте якусь ідею:

- а) можете відмовитись від неї, якщо вислухаєте переконливі аргументи опонента;
- б) залишитесь при своїй думці, які б аргументи не вислухали;
- в) зміните свою думку, якщо тиск виявиться досить сильним.

Ключ до тесту

Підрахунки проводяться за кількістю набраних балів:

За відповідь «а» – 3 бали; за відповідь «б» – 1 бал; за відповідь «в» – 2 бали. Запитання 1, 6, 7, 8 визначають межі вашої допитливості; запитання 2, 3, 4, 5 – віру в себе; запитання 9, 15 – стійкість думок; запитання 10 – амбіційність; запитання 14 – намагання бути незалежним; запитання 16, 17 – здатність відволікатися від дрібниць у важливій справі; 18 – рівень зосередженості.

Ці здатності складають основні якості творчого потенціалу.

49 і більше балів – означає, що в людини значний творчий потенціал, широкі творчі можливості у виборі видів діяльності, їй доступні різноманітні форми творчості.

24 – 48 балів – означає, що у людини нормальний рівень творчого потенціалу, вона має певну кількість якостей, які допомагають їй творити, але є й проблеми, які гальмують процес творчості. Якщо людина виявить достатньо сили волі, терпіння і бажання творити, то зможе проявити творчість у вибраних видах діяльності.

23 і менше балів – означає, що творчий потенціал у людини невеликий або людина недооцінює свої здібності й особисті якості. Відсутність віри в себе може призвести до думки, що людина взагалі не здатна до творчості.

Якщо вона відмовиться від такої думки і проявить настирливість у творчому ставленні до роботи, то зможе змінити ситуацію на краще.

Додаток М 10

**Тест на визначення рівня комунікабельності
(В. Ряховський)**

Інструкція до тесту: Уважно прочитайте наведені нижче відповіді та дайте відповідь «так», «інколи» чи «ні»

Тестовий матеріал

1. Ви очікуєте на буденну ділову зустріч. Чи виводить це вас із звичної колії?
2. Чи не відкладаєте ви візит до лікаря аж доти, доки вже зовсім не сила терпіти?
3. Чи не викликає у вас незадоволення або збентеження доручення виступати з доповіддю чи повідомленням у зв'язку із якоюсь нагодою?
4. Ви маєте нагоду поїхати у відрядження до міста, де ніколи ще не бували. Чи докладете ви максимум зусиль для того, щоб уникнути цієї поїздки?
5. Чи любите ви ділитися своїми переживаннями з іншими?
6. Чи дратує вас прохання незнайомої людини (показати дорогу, назвати час, відповісти на яесь запитання тощо)?
7. Чи вірите ви в існування проблеми «батьків і дітей»та в те, що людям різних поколінь важко зрозуміти один одного?
8. Чи не посоромитеся ви нагадати знайомому, що він забув повернути 10 гривень, що їх ви позичили йому кілька місяців тому?
9. У кафе вам подали недоброякісну страву. Чи змовчите ви, лише незадоволено відсунувши тарілку?
10. У ситуації один на один з незнайомою людиною ви не розпочнете бесіду самі і вам не сподобається, якщо першою заговорить вона. Чи це так?
11. Вас жахає будь-яка довга черга (у магазині, бібліотеці, касі кінотеатру тощо). Вам легше відмовитися від свого наміру, ніж встати у хвіст і нудитися в очікуванні?
12. Чи боїтеся ви брати участь у залагодженні конфліктної ситуації?
13. У вас є власні, суто індивідуальні критерії оцінювання творів літератури, мистецтва, культури, ніяких «чужих» думок з цього приводу ви не приймаєте. Це так?
14. Почувши десь у неофіційній ситуації («в кулуарах») явно помилкову точку зору з добре відомого вам питання, ви, скоріше за все, промовчите?
15. Чи викликає у вас невдоволення прохання знайомих допомогти розібратися в якійсь проблемі чи навчальній темі?
16. Вам легше формулювати свою точку зору (думку, оцінку) у письмовій формі, ніж в усній?

Ключ до тесту:

За відповідь «так» нараховується 2 бали, «інколи» – 1 бал, «ні» – 0 балів.

Обробка результатів тесту

Визначте загальну суму балів, яку ви набрали, відповідаючи на запитання тесту.

Інтерпретація результатів тесту

32–30 балів. Ви некомунікабельні, і це ваша біда, оскільки саме ви, передусім, страждаєте від цього. Однак і близьким людям нелегко. На вас важко покластися в справі, що потребує групових зусиль. Намагайтеся бути більш комунікабельними, контролюйте себе.

29–25 балів. Ви замкнуті, неговіркі, віддаєте перевагу самотності, і тому у вас, мабуть, мало друзів. Нова робота та необхідність нових контактів якщо і не призводять вас до паніки, то надовго виводять з рівноваги. Ви знаєте цю особливість свого характеру і часто буваєте незадоволені собою. Однак не обмежуйтеся лише цим, оскільки саме від вас залежить змінити ці особливості характеру. Хіба не буває так, що чимось сильно захопившись, ви «несподівано» стаєте розкутими та комунікабельними? Варто лише постаратися.

24–19 балів. Ви певною мірою товариські, у знайомій обстановці почуваете себе цілком упевнено. Нові проблеми вас не лякають, однак з новими людьми ви сходитеся обережно, неохоче берете участь у суперечках і диспутах. У ваших висловленнях часом занадто багато сарказму без усякої на те підстави. Усі ці недоліки у вашій владі.

18–14 балів. У вас нормальна комунікабельність. Ви допитливі, охоче слухаєте цікавого співрозмовника, досить терплячі в спілкуванні з іншими, відстоюєте свою позицію без зайвої запальності. Без неприємних переживань йдете на зустріч з новими людьми. У той же час ви не любите гучних компаній, екстравагантних витівок та багатослів'я – усе це вас дратує.

13–9 балів. Ви дуже товариські (часом, мабуть, навіть надміру), зацікавлені, говіркі, любите висловлюватися по різних питаннях, що, буває, дратує інших. Охоче знайомитеся з новими людьми, нікому не відмовляєте в проханнях, хоча не завжди можете їх виконати. Буває, що ви виходите з себе, однак швидко відходите. Чого вам бракує, так це посидючості, терпіння і відваги при зустрічі із серйозними проблемами. При бажанні, однак, ви зможете змусити себе не відступати.

8–4 бали. Товариськість «б'є з вас ключем». Ви завжди в курсі всіх справ. Любите брати участь у всіх дискусіях, хоча серйозні теми можуть викликати у вас нудьгу. Охоче висловлюєтесь, навіть якщо ваше уявлення про проблему більш ніж поверхове. Усюди почуваете себе у своїй тарілці. Беретеся за будь-яку справу, хоча далеко не завжди можете її успішно довести до завершення. З цієї причини люди ставляться до вас із деяким побоюванням і сумнівами. Задумайтеся над цим.

3 бали і менше. Ваша комунікабельність має хворобливий характер. Ви балакучі, багатослівні, втручаєтеся в справи, що не мають до вас ніякого відношення, беретеся судити про проблеми, в яких зовсім некомпетентні. Через це ви часто буваєте причиною різного роду конфліктів. Вам необхідно зайнятися самовихованням.

Тест «Упевненість у собі»

Інструкція: На запитання потрібно відповідати лише «так» чи «ні».

Запитання:

1. Часто Ви відчуваєте раптову втомленість, хоча по суті Ви не перевтомлені?
2. Чи буває з Вами, що раптом зазнаєте невпевненості – чи зачинили Ви за собою двері?
3. Чи часто Ви засмучуєтеся без певної причини?
4. Вам байдуже, коли, знаходячись у театрі, Ви сидите в середині ряду?
5. Чи важко Вам настроїтися на чийсь несподіваний візит?
6. Чи лякаєтесь Ви іноді, коли дзвонить телефон?
7. Часто Ви бачите сни?
8. Чи швидко Ви приймаєте рішення?
9. Чи буде Вам неприємно, якщо Ви виявите на своєму одязі пляму і треба у такому вигляді кудись йти?
10. Любите Ви нові знайомства?
11. Чи буває з Вами, що перед поїздкою у відпустку Ви раптом хочете відмовитися від неї?
12. Чи прокидаєтесь Ви вночі з відчуттям сильного голоду?
13. Хочеться Вам часом залишитися на самоті?
14. Якщо Ви прийшли до ресторану одна (один), чи сідаєте Ви до столу, за яким сидять відвідувачі, хоча є вільний стіл?
15. Чи керуєтесь Ви у своїх вчинках переважно тим, чого чекають від Вас інші?

Оцінка:

Ви одержите по одному балу за позитивні відповіді на запитання 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 15 та за негативні відповіді на запитання 7, 8, 9, 10, 13, 14.

Отже, Ви можете одержати максимально 15 балів.

0 балів. Ви такою мірою самовпевнені, що можна припустити, що Ви не досить відвертий у своїх відповідях,

1–4 бали. Ви вільний від необачних вчинків, властивих неврастенікам. Певні частка невпевненості не є недоліком, а лише доводить гнучкість Вашої психіки.

5–8 балів. У Вас яскраво виражена потреба відчувати себе впевнено. На Вас завжди можна покластися. Щоправда, заради цієї риси іноді страждає безпосередність вираження почуттів.

9–12 балів. Ваша потреба бути впевненим у собі настільки сильна, що Вам загрожує небезпека нерідко бачити речі не такими, які вони є насправді, а лише такими, що відповідають Вашим уявленням. Якщо Ви не готовий хоча б іноді відважитися на «стрибок у невідоме», то у Вашому житті буде надто мало щасливих миттєвостей.

13–15 балів. Ваш страх перед непередбаченими ситуаціями настільки великий, що навіть виграючи у лото, Ви зазнаєте певних сумнівів, обережності. Потреба в стійкості, стабільності цілком зрозуміла, проте коли вона (ця потреба) виростає до таких «розмірів», найменша зміна обставин вже руйнує Ваше почуття впевненості у собі. Якщо логічно простежити цю думку, то йдеться про відмову від розвитку власної особистості. Коли ви хочете це подолати, Вам доведеться примусити себе примиритися з деякою своєю непевністю.

Методика на виявлення комунікативних та організаторських здібностей

1. Чи багато у Вас друзів, з якими Ви постійно спілкуєтеся?
2. Чи часто Вам вдається схилити більшість своїх товаришів до прийняття ними Вашої думки?
3. Чи довго Вас турбує почуття образи, заподіяне Вашим товаришем?
4. Чи завжди Вам важко орієнтуватися в критичній ситуації?
5. Чи є у Вас прагнення до нових знайомств з різними людьми?
6. Чи подобається Вам займатися громадською роботою?
7. Вам приємніше і простіше проводити час з книгами або за будь-якими іншими заняттями, ніж з людьми?
8. Якщо виникли будь-які перешкоди у здійсненні Ваших намірів, чи легко Ви відступаєте від них?
9. Чи легко Ви встановлюєте контакти з людьми, які значно старші Вас за віком?
10. Чи любите Ви придумувати й організовувати зі своїми товаришами різні ігри та розваги?
11. Чи важко Ви включаєтеся в нову для Вас компанію?
12. Чи часто Ви відкладаєте на інші дні ті справи, які потрібно було б виконати сьогодні?
13. Чи легко Вам вдається встановлювати контакти з незнайомими людьми?
14. Чи прагнете Ви домагатися, щоб Ваші товариші діяли відповідно з Вашою думкою?
15. Чи важко Ви освоюєтеся в новому колективі?
16. Чи правда, що у Вас не буває конфліктів з товаришами через невиконання ними своїх обов'язків, зобов'язань?
17. Чи прагнете Ви при слушній нагоді познайомитися і поговорити з новою людиною?
18. Чи часто у вирішенні важливих справ Ви приймаєте ініціативу на себе?
19. Чи дратують Вас оточуючі люди і чи хочеться Вам побути одному?
20. Чи правда, що Ви зазвичай погано орієнтуєтеся в незнайомій обстановці?
21. Чи подобається Вам постійно знаходитися серед людей?
22. Чи виникає у Вас роздратування, якщо не вдається закінчити розпочату справу?
23. Чи відчуваєте Ви почуття утруднення, незручності, якщо доводиться проявити ініціативу, щоб познайомитися з новою людиною?
24. Чи правда, що Ви втомлюєтеся від частого спілкування з товаришами?
25. Чи любите Ви брати участь у колективних іграх?
26. Чи часто проявляєте ініціативу при вирішенні питань, які зачіпають інтереси Ваших товаришів?
27. Чи правда, що Ви відчуваєте себе невпевнено серед малознайомих людей?
28. Чи правда, що Ви рідко прагнете доводити свою правоту?

29. Вам не коштує особливих зусиль внести пожвавлення в малознайому компанію?
30. Чи берете Ви участь у громадській роботі в навчальному закладі?
31. Чи прагнете Ви обмежити коло своїх знайомих невеликою кількістю людей?
32. Чи правда, що Ви не прагнете відстоювати свою думку або рішення, якщо воно не було відразу прийняте Вашими товаришами?
33. Чи відчуваєте себе невимушено, потрапивши в незнайому компанію?
34. Чи охоче Ви організуєте різні заходи для своїх товаришів?
35. Чи правда, що Ви не відчуваєте себе досить упевненим і спокійним, коли доводиться говорити що-небудь великій групі людей?
36. Чи часто Ви спізнюєтеся на ділові зустрічі, побачення?
37. Чи правда, що у Вас багато друзів?
38. Ви часто опиняєтеся в центрі уваги своїх товаришів?
39. Ви часто соромитесь, почуваете незручність при спілкуванні з малознайомими людьми?
40. Чи правда, що Ви не дуже впевнено почуваете себе в оточенні великої групи товаришів?

Примітки:

- 1 – вкрай низький рівень прояву нахилів до комунікативно організаторської діяльності;
- 2 – розвиток комунікативних і організаторських схильностей знаходиться на рівні нижче середнього;
- 3 – середній рівень прояву комунікативних та організаторських схильностей;
- 4 – високий рівень прояву комунікативних та організаторських схильностей;
- 5 – дуже високий рівень прояву комунікативних та організаторських схильностей.

Чи відповідальна ви людина?

(А. Махнач)

Мета: Визначення стану розвитку показника особистісного критерію сформованості професійної компетентності у здобувачів. Пропонується 25 тверджень, потрібно обрати той варіант відповіді, який характеризує їх. У залежності від обраної відповіді потрібно поставити позначку у одній з колонок – «Ні, не згоден» або «Так, згоден».

1. Я достатньо швидко досягаю необхідних мені результатів
  2. Якщо це необхідно, я легко працюю без вихідних
  3. Свою майбутню роботу вважаю відповідальною
  4. Як правило, розпочате діло я доводжу до кінця
  5. Я здатен бути об'єктивним в оцінці власних досягнень і невдач
  6. Я завжди повертаюся до того, що зробив, і виправляю власні помилки
  7. Багато людей вважають, що я відповідально ставлюся до роботи
- (навчання)
8. Я вважаю, що особисте життя не має впливати на роботу
  9. Приймаючи рішення, я маю чітко уявляти, як воно відіб'ється на справі
  10. Я завжди закінчую справи, що розпочав
  11. В моєму житті було більше успіхів, ніж невдач
  12. Я здатен достатньо точно визначати пріоритети у власній роботі
  13. Для мене важливо, щоб моя робота приносила користь іншим
  14. Якщо я буду позбавлений улюбленого заняття, життя втратить для мене сенс
  15. Я вважаю, що треба постійно вдосконалювати власний професіоналізм
  16. Я можу признатися у тому, що був неправий
  17. Мені приємно приймати відповідальні рішення
  18. Я здатен побачити власні проблеми в істинному світлі
  19. Виконана справа приносить мені задоволення
  20. Я здатен доводити свої плани до логічного кінця
  21. Іноді трапляється, що я беру на себе зобов'язання інших
  22. Якщо я погано виконаю якусь роботу, то довго почуваю себе недобре
  23. Помилки моїх підлеглих – мої помилки
  24. Я достатньо близько до серця приймаю проблеми інших
  25. Я завжди підкорююся вказівкам начальника

Обробка результатів.

Підсумовуються всі відповіді «Так», кожна з яких оцінюється в 1 бал.

Інтерпретація результатів:

20-25 балів – високий рівень. Ви дуже відповідальна людина, у Вас розвинуте почуття обов'язку. Зазвичай Ви доводите розпочаті справи до кінця, і, якщо певні події заважають Вам реалізувати намічені плани, це завдає Вам певних незручностей. Ви людина, яка бере відповідальність за інших людей на себе, радо усім допомагає, здатна жертвувати собою в інтересах інших. Ви

критично ставитися до непослідовності, неточності й інших слабостей оточуючих, тому Ви схильні будувати міжособистісні відносини, ґрунтуючись на тому, наскільки люди, які Вас оточують, відзначаються почуттям обов'язку й відповідальності. Для досягнення власних цілей Ви виявляєте наполегливість і завзятість. Ви цілеспрямовані, Ваш стиль роботи характеризується високою обов'язковістю й точністю.

15-19 балів – середній рівень. Ви, безумовно, маєте почуття відповідальності й обов'язку, але Ви маєте бути впевнені, що від Вас ніхто не буде вимагати більше того, що Ви можете зробити. Іноді Ви буваєте надто пасивними, щоб хтось із оточуючих не розцінив Ваше бажання як намагання взяти на себе кермо влади й повну відповідальність за те, що відбувається. Побояючись цього, Ви іноді стримуєте бажання щось зробити, у той час як Ваша природна активність і працездатність цілком дозволяють Вам приймати відповідальні рішення й доводити розпочаті справи до кінця.

Менше 14 балів – низький рівень. Ви людина, схильна до спонтанних, а іноді й до непослідовних рішень. Ви часто не замислюєтесь над тим, що від Вас очікують відповідальних рішень. У майбутній професійній діяльності Ваша неточність і необов'язковість можуть призвести до конфлікту як з учнями, так і з колективом колег. Занадто легковажне відношення до своїх обов'язків, а може й до життя в цілому, не завдає Вам неприємностей лише тому, що Ви поки що не стикалися з серйозними вимогами з боку інших. Те, що Вам необхідно – це уявити, як приємно вчасно зробити все те, що заплановано, показати собі й іншим, що Ви здатні бути відповідальною людиною, здатною до прийняття вольових, відповідальних рішень

Адаптована методика спрямованості особистості за опитувальником В. Смекала і М. Кучера

(Психологу для роботи. Діагностичні методики : збірник. Вид. 2-ге, виправл. Ужгород
: Видавництво Олександри Гаркуші, 2012. 616 с. URL: https://wp.nmc-pto.rv.ua/DOK/MZPsSI/Psyhologu_dla_roboty.pdf)

Методика заснована на словесних реакціях випробуваного в передбачуваних ситуаціях, пов'язаних з роботою, або участю в них інших людей. Відповіді випробуваного залежать від того, яким видам задоволення і винагороди він віддає перевагу.

Призначення дослідження – визначення спрямованості людини: особистісної (на себе), ділової (на завдання) і колективістської (на взаємодію).

Інструкція:

На кожен пункт анкети можливі 3 відповіді, позначені літерами А, В, С. З відповідей на кожен пункт виберіть ту, яка найкраще виражає вашу точку зору, яка для вас найбільш цінна, або найбільше відповідає правді. Букву вашої відповіді напишіть в листі відповідей проти номера питання в стовпчику «Найбільше». Потім з відповідей на це ж питання виберіть ту, яка найдалі стоїть від вашої точки зору, найменш цінна для вас, або найменше відповідна правді. Відповідну букву напишіть проти номера питання, але в рубриці «Найменше». Для кожного питання використовуйте тільки дві літери, відповіді, що залишилися, не записуйте ніде. Над питаннями не думайте занадто довго: перший вибір самий правильний зазвичай буває найкращим. Час від часу контролюйте себе: чи правильно ви записуєте відповіді, в ті чи стовпці, чи скрізь проставлені букви. Якщо виявиться помилка, виправте її.

Текст опитувальника

1. Найбільше задоволення в житті дає:

- А. Оцінка роботи.
- В. Свідомість того, що робота виконана добре.
- С. Свідомість, що знаходишся серед друзів.

2. Якби я грав у футбол, то хотів би бути:

- А. Тренером, який розробляє тактику гри.
- В. Відомим гравцем.
- С. Обраним капітаном команди.

3. Кращими викладачами є ті, які:

- А. Мають індивідуальний підхід.
- В. Захоплені своїм предметом і викликають інтерес до нього.
- С. Створюють в колективі атмосферу, в якій ніхто не боїться висловити свою точку зору.

4. Учні оцінюють як найгірших таких викладачів, які:

- А. Не приховують, що деякі люди їм несимпатичні.
- В. Викликають у всіх дух змагання.
- С. Проводять враження, що предмет, який вони викладають, їм не цікавить.

5. Я радий, коли мої друзі:
- A. Допомагають іншим, коли надається випадок.
  - B. Завжди вірні і надійні.
  - C. інтелігентність і у них широкі інтереси.
6. Кращими друзями вважають тих:
- A. С якими складаються взаємні відносини.
  - B. Які можуть більше, ніж я.
  - C. На яких можна сподіватися.
7. Я хотів би бути відомим, як ті:
- A. Хто домогся життєвого успіху.
  - B. Хто може сильно любити.
  - C. Хто відрізняється дружелюбністю і доброзичливістю.
8. Якщо я б міг вибирати, я хотів би бути:
- A. Науковим працівником.
  - B. Начальником відділу.
  - C. Досвідченим льотчиком.
9. Коли я був дитиною, я любив:
- A. Ігри з друзями.
  - B. Успіхи в справах.
  - C. Коли мене хвалили.
10. Найбільше мені не подобається, коли я:
- A. Зустрічаю перешкоду при виконанні покладеної на мене завдання.
  - B. Коли в колективі погіршуються товариські відносини.
  - C. Коли мене критикує дорослий (учитель).
11. Основна роль школи повинна полягати в:
- A. Підготовці учнів до роботи за фахом.
  - B. Розвитку індивідуальних здібностей і самостійності.
  - C. Виховання в учнів якостей, завдяки яким вони могли б уживатися з людьми.
12. Мені не подобаються колективи, в яких:
- A. Недемократична система.
  - B. Людина втрачає індивідуальність в загальній масі.
  - C. Неможливо прояв власної ініціативи.
13. Якби у мене було більше вільного часу, я б використав його:
- A. Для спілкування з друзями.
  - B. Для улюблених справ і самоосвіти.
  - C. Для безтурботного відпочинку.
14. Мені здається, що я здатний на максимальне, коли:
- A. Працюю з симпатичними людьми.
  - B. У мене робота, яка мене задовольняє.
  - C. Мої зусилля досить винагороджені.
15. Я люблю, коли:

- А. Приємно проводжу час з друзями.
В. Інші цінують мене.
С. Відчуваю задоволення від виконаної роботи.
16. Якщо про мене писали в газетах, мені хотілося б, щоб:
А. Відзначили справу, яке я виконав.
В. похвалили мене за мою роботу.
С. Повідомили про те, що мене вибрали в комітет або бюро.
17. Найкраще я вчився б, якби викладач:
А. Мав до мене індивідуальний підхід.
В. стимулювати мене на більш цікава праця.
С. Викликав дискусію по розбираємо питань.
18. Немає нічого гіршого, ніж
А. Образа особистої гідності.
В. Неуспіх при виконанні важливого завдання.
С. Втрата друзів.
19. Найбільше я ціную:
А. Особистий успіх.
В. Загальну роботу.
С. Практичні результати.
20. Дуже мало людей:
А. Дійсно радіють виконану роботу.
В. С задоволення працюють в колективі.
С. Виконують роботу по-справжньому добре.
21. Я не переношу:
А. Сварки і суперечки.
В. відкидання всього нового.
С. Людей, які ставлять себе вище інших.
22. Я хотів би:
А. щоб оточуючі вважали мене своїм другом.
В. Допомогати іншим у спільній справі.
С. Викликати захоплення інших.
23. Я люблю начальство, коли воно:
А. Вимогливо.
В. Користується авторитетом.
С. Доступно.
24. На роботі я хотів би:
А. Щоб рішення приймалися колективно.
В. Самостійно працювати над вирішенням проблеми.
С. Щоб начальник визнав мої достоїнства.
25. Я хотів би прочитати книгу:
А. Про мистецтво добре уживатися з людьми.
В. Про життя відомої людини.

С. Типу «Зроби сам».

26. Якщо у мене були б музичні здібності, я хотів би бути:

А. диригент.

В. Солістом.

С. Композитором.

27. Вільний час з найбільшим задоволенням проводжу:

А. Дивлячись детективні фільми.

В. В розвагах з друзями.

С. Займаючись своїм захопленням.

28. За умови однакової фінансової успіху я б із задоволенням:

А. Вигадав цікавий конкурс.

В. Виграв би в конкурсі.

С. Організував би конкурс і керував ним.

29. Для мене найважливіше знати:

А. Що я хочу зробити.

В. Як досягти мети.

С. Як залучити інших до досягнення моєї мети.

30. Людина повинна вести себе так, щоб:

А. Інші були задоволені ним.

В. Виконати насамперед свою задачу.

С. Не потрібно було докоряти йому за роботу.

Ключ до опитувальника

НС (спрямованість на себе)			НВ (спрямованість на взаємодію)			НЗ (спрямованість на завдання)		
А	В	С	С	С	А	В	А	В
В	В	С	С	А	А	А	С	В
А	С	В	С	А	С	В	В	А
А	С	С	В	А	А	С	В	В
В	А	В	А	С	А	С	В	С
С	В	В	А	С	А	В	А	С
А	А	А	С	С	В	В	В	С
С	А	В	В	С	С	А	В	А
С	А	А	А	В	С	В	С	В
С	С	С	С	В	А	А	А	В

Обробка результатів. Якщо зазначена в ключі буква занесена в рубрику «Найбільше», то випробуваному ставиться знак «+» по даному виду спрямованості. Якщо ж вона розташована під індексом «Найменше», то йому ставиться знак «-». Потім підраховують кількість «+» і записують їх у підсумкову таблицю у відповідні стовпці НС, НВ, або НЗ в залежності від того, який ключ використовувався. Так само підраховується кількість «-».

Кількість «+» підсумовується з кількістю «-» (з урахуванням знака!). Отриманий результат записується в підсумкову таблицю в рядок «Сума». Нарешті, до отриманого числа додається 30 (знову з урахуванням знака!). Цей показник і характеризує рівень вираженості даного виду спрямованості. Загальна сума всіх балів за трьома видами спрямованості повинна дорівнювати 90.

БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ

№	найбільше	менше всього	№	найбільше	менше всього	№	найбільше	менше всього
1			11			21		
2			12			22		
3			13			23		
4			14			24		
5			15			25		
6			16			26		
7			17			27		
8			18			28		
9			19			29		
10			20			30		

Соціальна відповідальність**(Дж. Роттера)**

(Психологу для роботи. Діагностичні методики : збірник. Вид. 2-ге, виправл. Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2012. 616 с. URL: https://wp.nmc-pto.rv.ua/DOK/MZPsSI/Psyhologu_dla_roboty.pdf)

Шановні студенти!

Дайте, будь-ласка, відповіді на питання «+» або «-».

Визначте, чи погоджуєтесь Ви із даними твердженнями:

1. Просування по службі залежить від вдалого поєднання обставин, аніж від здібностей та зусиль людини.
2. Більшість розлучень відбувається через те, що люди не захотіли прилаштуватись один до одного.
3. Хвороба – справа випадку, якщо це доля – захворієш.
4. Я глибоко зацікавлений у результативності майбутньої професійної діяльності.
5. Здійснення моїх бажань часто залежить від везіння.
6. У вільний час я краще піду розважатись із друзями, аніж перегляну інформацію з цікавої для мене дисципліни в Інтернеті.
7. Зовнішні обставини (батьки, благополуччя) впливають на сімейне щастя не менше, аніж відносини подружжя.
8. Я часто відчуваю, що мало впливаю на те, що відбувається зі мною.
9. Зазвичай, будь-яка робота є більш ефективною, якщо керівництво чітко контролює дії підлеглих, а не спирається на їхню самостійність.
10. Мої оцінки у школі часто залежали від випадкових обставин (наприклад, від настрою учителя), а не від моїх власних зусиль.
11. Коли я будую свої плани, я переконаний, що можу їх здійснити.
12. Те, що багатьом людям здається везінням, насправді є результатом довготривалих цілеспрямованих зусиль.
13. Думаю, що правильний спосіб життя може більшою мірою допомогти здоров'ю людини, аніж лікарі та ліки.
14. Я завжди зважаю (ураховую) на наслідки своїх дій.
15. Я вважаю, що науково-технічний прогрес – це однозначно дуже добре для суспільства.
16. Діти виростають такими, якими їх виховали батьки.
17. Вважаю, що випадок або доля не відіграють важливої ролі у моєму житті.
18. Я намагаюсь не планувати далеко вперед тому, що багато залежить від того, якими будуть обставини.
19. Мої оцінки у школі більшою мірою залежали від моїх зусиль та ступеня моєї підготовленості.
20. Вважаю, що педагогічна професія є особливо відповідальною.

21. Життя більшості людей залежить від обставин.
22. Вважаю, що людина має брати відповідальність за власні успіхи і невдачі лише на себе.
23. Вважаю, що мій спосіб життя в жодній мірі не є причиною моїх хвороб.
24. Зазвичай, саме невдалий збіг обставин заважає людям досягти успіху у справах.
25. Я розумію тих, хто є прибічником обережного застосування інновацій.
26. Я часто відчуваю, що нічого не можу змінити у відносинах, що склались у моїй сім'ї.
27. Я вважаю, що лише за створених необхідних зовнішніх умов навчання (методичних, технічних) можна стати висококомпетентним спеціалістом.
28. На майбутнє покоління впливає так багато різних обставин, що виховні зусилля батьків часто стають даремними.
29. Те, що стається зі мною – діло моїх власних зусиль.
30. Мене дивують студенти, які не відвідують заняття.
31. Людина, що не змогла досягти успіху, швидше за все, не виявила достатніх зусиль для його досягнення.
32. Я відчуваю, що від значною мірою залежить щастя моєї сім'ї.
33. У неприємностях та невдачах, що були у моєму житті, більшою мірою винні інші люди, аніж я сам.
34. Успіх є результатом наполегливої праці і мало залежить від випадку або везіння.
35. Мені подобається робота, пов'язана з відповідальною адміністративною діяльністю.
36. Я завжди усвідомлюю відповідальність за власні вчинки та поведінку
37. Я намагаюся уникати громадської роботи й пов'язаної з нею відповідальності.
38. Я усвідомлюю відповідальність за безпосередні і віддалені результати професійної діяльності (власної поведінки).
39. Я завжди вважаю за краще прийняти рішення і діяти самостійно, а не сподіватись на допомогу інших людей або на долю.
40. Більшість невдач у моєму житті відбулось через невміння, незнання або лінощі й мало залежали від везіння або невезіння.

Порівняйте свої відповіді із ключем:

Номера питань

«+» згоден 2, 4, 11, 12, 13,14, 16, 17, 19, 20, 22, 25, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 38, 39, 40 ;

«-» не згоден 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 18, 21, 23, 24, 26, 27, 28, 33, 37

Результати:

високий 30 – 40; середній 15 – 29; низький 10 – 14

**Діагностична картка, адаптована до дослідження
(«Педагогічна оцінка та самооцінка готовності вчителя до
саморозвитку»)**

**ДІАГНОСТИЧНА КАРТА
педагогічної оцінки та самооцінки готовності викладача до
саморозвитку**

Мета: оцінити та визначити рівень сформованості у викладача вмінь та навичок саморозвитку

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Яку дисципліну викладає _____

Педагогічний стаж _____

I. Мотиваційний фактор (9 – 81 бал)		
1	Усвідомлення особистої та суспільної значущості безперервної освіти в педагогічній діяльності	123456789
2	Наявність стійких пізнавальних інтересів у педагогіці та психології	123456789
3	Почуття обов'язку та відповідальності	123456789
4	Допитливість	123456789
5	Прагнення отримати високу оцінку свого саморозвитку	123456789
6	Потреба у психолого-педагогічній самоосвіті (ППС)	123456789
7	Потреба у самопізнанні	123456789
8	Рангове місце ППС серед 9 найбільш значущих для викладача видів діяльності	123456789
9	Впевненість у своїх силах	123456789
II. Когнітивний компонент (6 – 54 бали)		
1	Рівень загальноосвітніх знань	123456789
2	Рівень загальноосвітніх умінь	123456789
3	Рівень педагогічних знань та вмінь	123456789
4	Рівень психологічних знань та вмінь	123456789
5	Рівень методичних знань та вмінь	123456789
6	Рівень спеціальних знань	123456789
III. Морально-вольовий компонент (9 – 81 бал)		
1	Позитивне ставлення до процесу навчання	123456789
2	Критичність	123456789
3	Цілеспрямованість	123456789
4	Прагнення	123456789
5	Працездатність	123456789
6	Вміння доводити справи до кінця	123456789
7	Самостійність	123456789
8	Сміливість	123456789
9	Самокритичність	123456789
IV. Гностичний компонент (16 – 144 бали)		
1	Вміння ставити і вирішувати пізнавальні завдання	123456789
2	Гнучкість та оперативність мислення	123456789
3	Спостережливість	123456789
4	Схильність до аналізу педагогічної діяльності	123456789

5	Креативність та її прояв у педагогічній діяльності	123456789
6	Схильність до синтезу та узагальнення	123456789
7	Пам'ять та її оперативність	123456789
8	Вміння слухати	123456789
9	Вміння володіти різними видами читання	123456789
10	Вміння виокремлювати та засвоювати конкретний зміст	123456789
11	Вміння доводити та відстоювати власні твердження	123456789
12	Вміння бачити протиріччя та проблеми	123456789
13	Вміння бачити протиріччя та проблеми	123456789
14	Вміння переносити знання й уміння у нові ситуації	123456789
15	Вміння відмовитися від усталених шаблонів	123456789
16	Незалежність суджень	123456789
V. Організаційний компонент (7 – 63 бали)		
1	Вміння планувати час	123456789
2	Вміння планувати свою роботу	123456789
3	Вміння перебудовувати систему діяльності	123456789
4	Вміння працювати в сервісному центрі	123456789
5	Вміння орієнтуватися у класифікації джерел	123456789
6	Вміння володіти різними прийомами фіксації прочитаного	123456789
7	Вміння користуватися оргтехнікою та банком комп'ютерної інформації	123456789
VI. Здатність до самоуправління у педагогічній діяльності (5 – 45 балів)		
1	Самооцінка самостійної особистої діяльності	123456789
2	Здатність до самоаналізу та рефлексії	123456789
3	Здатність до самоорганізації та мобілізації	123456789
4	Самоконтроль	123456789
5	Працьовитість та старанність	123456789
VII. Комунікативні здібності (5 – 45 балів)		
1	Здатність акумулювати і використовувати досвід самоосвітньої діяльності колег	123456789
2	Здатність до співпраці та взаємодопомоги у професійному педагогічному саморозвитку	123456789
3	Здатність організувати самоосвітню діяльність інших	123456789
4	Здатність відстоювати свою точку зору та переконувати інших у процесі дискусії	123456789
5	Здатність уникати конфліктів у процесі спільної діяльності	123456789

Загальна кількість балів: _____

_____

дата

_____

підпис

Примітка: після заповнення діагностичної карти оцінки та самооцінки і готовності до саморозвитку підраховується загальна і кількість балів:

0 – 240 балів – низький рівень готовності до саморозвитку;

240 – 400 балів – середній рівень готовності до саморозвитку

400 – 522 балів – високий рівень готовності до саморозвитку.

**Методика для діагностики оцінки здатності до самовдосконалення
(М. Лукашевича)**

*(Лукашевич, М. П., & Мигович, І. І. Теорія і методи соціальної роботи.
Київ : МАУП, 2003. 168 с.)*

Інструкція: заповніть, будь-ласка, бланк. При відповіді на питання необхідно вибрати тільки один варіант відповіді.

№	Питання	Варіанти відповідей		
		ні	частково	так
1	Чи знаєте Ви що-небудь про принципи, методи, правила, способи самоосвіти, самовиховання, саморозвиток особистості?			
2	Чи маєте Ви серйозне прагнення до самоосвіти, самовиховання, саморозвитку своїх особистісно професійних якостей?			
3	Чи відзначають друзі й знайомі Ваші успіхи в самоосвіті, самовихованні, саморозвитку?			
4	Чи прагнете Ви глибше пізнати самого себе, реалізувати свої творчі здібності?			
5	Чи маєте ви свій ідеал і чи спонукує він Вас до самоосвіти, самовиховання, саморозвитку?			
6	Чи працюєте Ви самостійно для підвищення власної професійної компетентності?			
7	Чи здатні Ви до самостійного оволодіння новими видами діяльності?			
8	Чи здатні ви продовжувати вирішувати важке завдання чи проблему, якщо довгий час Ваші зусилля не дають очікуваного результату?			
9	Чи ведете Ви щоденник, де плануєте своє життя (на рік, найближчі місяці, тиждень, день) й аналізуєте, що із запланованого вдалося чи не вдалося виконати й чому?			
10	Чи вважають Вас Ваші друзі людиною здатною до наполегливої праці для подолання труднощів?			
11	Чи знаєте Ви свої сильні й слабкі якості?			
12	Чи наполегливі Ви у досягненні мети?			
13	Чи прагнете Ви до того, щоб Вас поважали найближчі друзі й батьки?			
14	Чи здатні Ви керувати собою?			
15	Чи прагнете Ви виховати в собі силу волі або інші якості?			

16	Чи вважаєте Ви себе цілеспрямованою людиною?			
17	Чи здійснюєте Ви конкретні дії для власного розвитку?			
18	Чи аналізуєте Ви свої почуття і досвід?			
19	Чи керуєте Ви своїм професійним розвитком?			
20	Чи працюєте Ви над власним особистісним і професійним удосконаленням?			
21	Чи вірите Ви в себе, навіть, тоді, коли внутрішньо відчуваєте труднощі?			
22	Чи вмієте Ви себе мобілізувати, щоб успішно виконати професійне завдання?			
23	Чи вмієте Ви програмувати процес власного розвитку?			
24	Чи працюєте Ви наполегливо, щоб досягти бажаного результату?			
25	Чи вважаєте Ви, що перешкоди не заважають, а допомагають рухатися вперед?			
26	Чи вважаєте Ви, що зусилля, витрачені на планування діяльності, варті того?			
27	Чи розширюєте Ви власні знання, працюючи зі спеціальною літературою.			
28	Чи плануєте Ви своє майбутнє на декілька днів, тижнів, місяць, рік уперед?			
29	Чи роблять Вас невдачі наполегливішим у досягнення мети?			

Обробіть отримані результати. Підрахуйте число отриманих балів, з огляду на те, що «Ні» – 1 бал, «Частково» – 2 бали, «так» – 3 бали.

Разом балів:

Інтерпретація результатів

Кількість балів	Рівень розвитку
21–28	1-й – дуже низький
29–36	2-й – низький
36–43	3-й – нижче за середній
43–48	4-й – дещо нижче за середній
49–55	5-й – середній
56–60	6-й – дещо вище за середній
61–67	7-й – вище за середній
68–76	8-й – високий
77–87	9-й – дуже високий

Адаптована методика А. Карпова для діагностики рефлексивності особистості

Визначення стану розвитку рефлексивного показника студентів
(діагностична методика А. Карпова, В. Пономарьова)

Інструкція для обстежуваних. Вам потрібно дати відповіді на декілька тверджень опитувальника. У бланку відповідей номера питання напишіть, будь ласка, цифру, що відповідає варіанту Вашої відповіді: 1 – абсолютно неправильно; 2 – неправильно; 3 – мабуть неправильно; 4 – не знаю; 5 – мабуть, правильно; 6 – правильно; 7 – цілком правильно. Не замислюйтесь довго над відповідями. Пам'ятайте, що правильних або неправильних відповідей у цьому випадку не може бути. Перша відповідь, яка спала на думку, і є правильною.

Шановні студенти! Відповідаючи на запитання анкети, проставте, будь ласка, бали, що відповідають Вашій думці:

«5» – якщо дане твердження повністю відповідає дійсності;

«4» – скоріше відповідає, ніж ні;

«3» – і так, і ні;

«2» – скоріше не відповідає;

«1» – не відповідає.

№	Запитання	«1»	«2»	«3»	«4»	«5»
1	Я довго думаю про прочитану книгу, мені хочеться її з будь-ким обговорити					
2	Я завжди здійснюю самоаналіз зробленого.					
3	Перш, ніж почати телефонну розмову, я планую її зміст.					
4	Здійснивши будь-яку помилку, я довго потім не можу відволіктись від думки про неї.					
5	Коли я думаю над чимось або бесідую з іншими, мені буває цікаво раптом згадати, що стало початком ланцюжка думок.					
6	Я аналізую свої почуття та досвід.					
7	Я завжди аналізую свою поведінку, досягнення й невдачі.					
8	Я часто ставлю себе на місце іншої людини.					
9	Я завжди визнаю свої помилки й намагаюсь їх виправити.					

10	Мені вдавалося б складним написати серйозного листа без раніше визначеного плану.					
11	Я вважаю за краще діяти, а не думати про причини своїх невдач.					
12	Я доволі легко приймаю рішення стосовно дорогої покупки.					
13	Зазвичай, щось замисливши, я визначаю декілька можливих сценаріїв розвитку подій					
14	Я турбуюсь про своє майбутнє.					
15	Я завжди замислююся про причини своїх помилок та невдач.					
16	Закінчивши розмову, я часто продовжую її вести подумки, надаючи все нові аргументи на захист своєї точки зору.					
17	В конфліктних ситуаціях, шукаючи винного, я в першу чергу, починаю з себе.					
18	Перш, ніж прийняти рішення, я завжди намагаюся усе ретельно обдумати.					
19	Вирішуючи складне завдання, я думаю про нього навіть тоді, коли роблю інші справи.					
20	Буває, що, обдумуючи розмову з іншою людиною, я подумки веду діалог з нею.					

Підрахуйте загальну суму балів.

Якщо Ви набрали 65 та більше балів, значить Ви активно реалізуєте свої можливості та потреби в саморозвитку; при 35-64 балах Вам необхідно визнати, що у Вас відсутня організована система саморозвитку; при 15-34 балах Ви повинні зрозуміти, що знаходитесь на стадії зупиненого саморозвитку.

Анкета
для науково-педагогічних працівників
(авторська розробка)

Шановні колеги! Запрошуємо вас взяти участь в опитуванні.
Дякуємо вам за вашу думку.

Запитання:

1. Заклад вищої освіти
2. У закладі вищої освіти ви є:
  - гарант ОП
  - завідувач кафедри, гарант ОП
  - завідувач кафедри
  - науково-педагогічний працівник

на запитання (3–9), вибрати одну з відповідей (зовсім не обізнані, ознайомлені із загальними поняттями, маєте чітку уяву, знаєте досконало)

3. Чи обізнані ви в галузі реалізації молодіжної політики в Україні?
4. Чи обізнані ви про Європейський підхід до молодіжної політики?
5. Чи знаєте ви хто працює із молоддю в Україні?
6. Чи обізнані ви про молодіжну роботу в громаді?
7. Чи знаєте ви хто такий молодіжний працівник?
8. Чи знаєте ви якими компетентностями має володіти молодіжний працівник?
9. Чи обізнані ви про напрями діяльності молодіжного працівника?
10. Чи здійснюється у вашому закладі освіти робота з молоддю? (так, ні, інше).
11. До яких форм у роботі з молоддю ви залучаетесь? (позначте всі відповідні варіанти)
  - членство в громадських організаціях
  - організація масових масових заходів у ЗВО (акцій, формули, фестивалі, тощо)
  - участь у тренінгах, круглих столах, конференціях
  - залучення до волонтерських проєктів
  - розробках молодіжних програм та проєктів (області, району, міста, ЗВО)
  - інше
12. Як часто ви організовуєте заходи, спрямовані на роботу з молоддю в закладі вищої освіти?
  - дуже часто (приблизно 1 раз на тиждень)
  - часто (1-3 рази в місяць)

- не часто (рідше, ніж 1 раз в місяць)
- інше

13. Оцініть рівень теоретичних знань ваших здобувачів вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота

- низький
- середній
- достатній
- високий

14. Оцініть рівень практичних знань ваших здобувачів вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота

- низький
- середній
- достатній
- високий

15. Чи відповідають теоретичні та практичні знання, вміння і навички компетентностям та програмним результатам навчання освітньої програми підготовки соціальних працівників?

16. Чи затребувана ваша освітня програма спеціальності 231 Соціальна робота у вашому регіоні?

17. Чи б змінили ви освітню програму для підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота? (Якщо так, опишіть конкретніше).

18. Які на вашу думку, дисципліни кафедри передбачають теоретичні і практичні знання, вміння і навички з молодіжної роботи?

Анкета для роботодавців

Просимо вас взяти участь в дослідженні. В анкеті вам необхідно відзначити той варіант запропонованого відповіді, який відповідає Вашій думці. На деякі питання необхідно дати свій варіант відповіді.

1. *Організація (установа) в якій ви працюєте.*

2. *Ваша посада.*

3. *Місто, область.*

4. *Ваш вік.*

5. *Стаж роботи в соціальній сфері:*

а) до 1 року

б) до 5 років

в) 6-10 років

г) 11-15 років

д) 16-20 років

е) більше 20 років

6. *Стаж роботи на займаній посаді:*

а) менш 1 року

б) 2-5 років

в) 6-10 років

г) 11-15 років

д) 16-20 років

е) більше 20 років

7. *Які на ваш погляд, вимоги повинні ставитися до фахівців соціальної роботи з молоддю (1 – найбільш важливий; 15 –найменш важливий):*

- ініціативність

- володіння технологіями практичної діяльності

- креативність

- здатність вирішувати професійні завдання

- орієнтація на успіх спільної справи

- відповідну освіту

- вміння контролювати свій психологічний стан (емоції, почуття, гнів, роздратування)

- комунікативність

- соціальна відповідальність

- професійна готовність до діяльності з різними категоріями молоді

- імідж

- висока професійна культура

- організаторські якості

- лідерські якості

- лояльність

8. *Яких конкретних професійних якостей бракує молодим фахівцям: (можливо декілька відповідей)*

а) здатності підготувати звіт

б) здатності розробити соціальний проект

в) здатності планувати діяльність підлеглих

г) здатності підготувати науково-практичні і методичні семінари та рекомендації

д) здатності провести навчання підлеглих співробітників

е) здатності організувати роботу

ж) здатності до ефективних комунікацій

9. Які професійні компетенції, на Ваш погляд, перш за все необхідні для соціального працівника, який працює з молоддю? Виберіть найбільш важливі (ранг від 1- найбільш важливого до 24 – найменш важливого):

- здатність раціонально організувати працю, приймати управлінські рішення;
- здатність визначати перспективні напрямки в роботі з молоддю;
- здатність вести консультаційну та профілактичну роботу в соціальній сфері;
- здатність вести освітньо-виховну роботу в соціальних установах і службах;
- здатність виявляти актуальні проблеми молоді;
- здатність до інноваційної діяльності в соціальній сфері;
- здатність до самостійності в ухваленні рішення;
- готовність до розробки і реалізації соціальних проектів, які враховують потреби та інтереси як самої молоді, так і суспільства, і держави;
- здатність використовувати досвід інших (в т.ч. зарубіжний) в своїй діяльності;
- готовність оцінювати актуальні проблеми молоді;
- здібність до лідерства, вміння повести за собою;
- здатність до розстановці пріоритетів у професійній діяльності;
- готовність до залучення молоді в творчу діяльність;
- здатність до саморозвитку і самореалізації в професії;
- здатність володіння професійними технологіями роботи з молоддю;
- здатність грамотно (усно і письмово) на державній мові висловлювати свої думки;
- здатність до ініціативним діям;
- здатність узагальнювати наявні знання для вирішення конкретних завдань;
- здатність навчатися;
- здатність визначити проблемну ситуацію;
- здатність до застосування теорій для конструювання емпіричного дослідження;
- здатність генерувати інновації;
- готовність до вибудовування кар'єрних траєкторій;
- здатність до усвідомленого та відповідального соціальної поведінки.

10. Як ви вважаєте, скільки часу необхідно молодому фахівцеві для повної професійної адаптації?

- а) до 6 місяців
- б) до 1 року
- в) 2-3 роки
- г) важко відповісти

11. З якою думкою про професійну підготовку сучасного випускника спеціальності Соціальна робота ви можете погодитися?

- а) має слабку підготовку
- б) має задовільну підготовку
- в) має хорошу підготовку, але потрібна додаткова перепідготовка
- г) має хорошу підготовку: може виконувати професійну діяльність
- д) важко відповісти

12. На ваш погляд, яких професійних компетенцій бракує молодому фахівцеві?

1. здатність раціонально організувати працю, приймати управлінські рішення.
2. здатність визначати перспективні напрямки в роботі з молоддю.
3. здатність вести консультаційну та профілактичну роботу в соціальній сфері.
4. здатність вести освітньо-виховну роботу в соціальних установах і службах.

Програма, інформаційні листи

ПРОГРАМА ОСОБИСТІСНОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ «МОЛОДЬ. ОСВІТА. ПОЛІТИКА»

(авторська розробка)

Мета програми – створення умов для особистісного та професійного розвитку студентської молоді в закладі вищої освіти відповідно до Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021–2025 роки.

Завдання програми:

- сприяти особистісному, професійному та соціальному розвитку студентської молоді;
- підвищувати рівень обізнаності молоді щодо їх участі у суспільному житті, в діяльності громадського суспільства (молодіжних організацій, студентському самоврядування, волонтерської діяльності) / дати учасникам розуміння механізмів роботи таких організацій;
- ознайомити студентську молодь з інвалідністю про свої права, обов'язки та можливості для розвитку власного потенціалу і самореалізації у своїй громаді;
- підвищувати рівень обізнаності та активності студентської молоді в політичному житті громади;
- сприяти розвитку лідерських навичок учасників програми;
- сприяти розвитку цінностей доброчесності та прозорості у студентській молоді.

Випускникам програми «Молодь, освіта, політика» буде видано сертифікати, як підтвердження про здобуту неформальну освіту.

Відповідно до Порядку визначення результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, сертифікат можна використати при зарахування тем, модулів, навчальної дисципліни, які відповідає модулям та темам програми (*деталі в Порядку*).

ОПИС

реалізації програми особистісного та професійного розвитку студентської молоді «Молодь, освіта, політика» у 2021 році

Формат програми в умовах епідемії COVID-19: 5-денний навчально-практичний курс для студентської молоді в закладі вищої освіти. Враховуючи ситуацію, яка склалася у світі з епідемією та постійними карантинними обмеженнями для забезпечення безпеки здобувачів вищої освіти, перший формат програми буде адаптований, враховуючи відповідні вимоги. Навчальна програма буде проходити в онлайн-режимі.

Термін реалізації програми: березень 2021 року (01.03.2021 р. – 29.03.2021 р.)

Основні складові програми:

- *освітня:* тренінги, семінари, практична робота;

- *інформаційна*: ознайомчі візити та обговорення з керівниками організацій, лідерами студентського та міського самоврядування та ін.
- *формаційна*: рефлексії, командотворення, наставництво.

Вимоги до учасників програми:

- вільне володіння українською мовою;
- статус здобувача вищої освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;
- бажання та готовність працювати в команді;
- зацікавленість у подальшому розвитку в молодіжній сфері.

При відборі учасників враховується:

- мотивація;
- бажання втілювати ідеї та проєкти для розвитку свого університету, своє громади;
- креативність, ініціативність, інноваційність ідеї;
- освіта (спеціальність);
- попередня участь у навчальних програмах, семінарах, тренінгах;
- участь у студентському та громадському житті, волонтерських проєктах.

Таблиця Н.1

Навчальний план програми «Молодь, освіта, політика» у 2021 році

Модуль	Тема	Години
Модуль 1 Особистісний та професійний розвиток	Лідерство. Формування лідерських навичок.	2
	Емоційний інтелект	2
	Цілепокладання	2
Модуль 2 Робота в команді	Команда. Мотивація та групова динаміка команди	2
	Ігрові командні вправи та завдання	2
Модуль 3 Громадський розвиток	Права, обов'язки та можливості для розвитку молоді з інвалідністю	2
	Молодіжна політика на державному, регіональному та місцевому рівнях	2
	Участь молоді в діяльності інститутів громадського суспільства	2
Модуль 4 Практичний досвід	Доброчесність та прозорість в закладі вищої освіти	2
	Проєктний менеджмент	2
	Написання проєктів. Реалізація їх в межах закладі вищої освіти	4
Всього:		24

Зразок сертифікату до програми

Інформаційний лист семінару «Перспективи ефективної роботи соціальних працівників з молоддю»

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної
роботи
Молодіжний центр «START»
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини
Комунальний заклад Київської обласної ради
«Пластовий вишкільний центр»
Черкаський обласний молодіжний ресурсний
центр

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

Шановні здобувачі, викладачі а науковці!
Запрошуємо Вас до участі у
регіональному науково-практичному семінарі
«Перспективи ефективної роботи
соціальних працівників з молоддю», який
відбудеться 3 березня 2021 р. в Уманському
державному педагогічному університеті імені
Павла Тичини.

Тематичні напрями семінару

1. Теоретичні засади соціальної роботи з молоддю.
2. Нормативно-правове забезпечення молодіжної роботи.
3. Особливості підготовки соціальних працівників до роботи з молоддю.
4. Кращий практичний досвід молодіжної роботи.

Регламент роботи семінару 3 березня 2021 року

✓ з 10⁰⁰ до 10³⁰ – реєстрація учасників, онлайн форматі.

✓ 11⁰⁰ – Пленарне засідання.

Умови участі:

Для участі у семінарі необхідно до 20 лютого 2021 року подати до оргкомітету такі матеріали:

- заявку (зразок додається);
- тези доповіді в електронному варіанті.

Вимоги до оформлення тез:

Матеріали тез подаються у електронному вигляді в редакторі текстів WORD for Windows (тип шрифту – Times New Roman; кегль – 14); обсяг тез 2-5 сторінок друкованого тексту, без нумерації сторінок; формат А4; міжрядковий інтервал – 1,5; поля: ліве, нижнє, верхнє, праве – 20 мм.

Порядок розміщення матеріалу:

У верхньому правому куті (вирівнювання по правому краю) – ініціали, прізвище автора друкується жирним шрифтом, назва, потім – виклад основного матеріалу тез, список використаних джерел.

Заявка учасника

Прізвище, ім'я, по батькові
доповідача _____
Науковий ступінь, вчене звання _____
Місце роботи, посада _____
Назва матеріалів доповіді _____
Напряму роботи _____
Форма участі (вказати необхідне): виступити з доповіддю, взяти участь як слухач, публікація матеріалів _____
Адреса _____
Телефон, e-mail _____
За матеріалами доповідей планується публікація збірника тез семінару.

Важливі дати

1. Термін подачі тез до 20 лютого (включно).
2. Розсилання електронного варіанта збірника матеріалів – 20 березня.

Матеріали просимо надсилати на електронну адресу: n.levchenkod@gmail.com з поміткою: **на семінар, березень 2021.**

Більш детальну інформацію про семінар можна отримати за телефонами: 096-925-79-39 (Левченко Наталя Володимирівна).

Інформаційний лист конференції «НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ»

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Рада молодих науковців
Студентське наукове товариство
Інститут педагогіки НАПН України
Відділ математичної та інформатичної освіти
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

XV Всеукраїнська наукова конференція
студентів та молодих науковців
«НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ»

25 травня 2022 року
м. Умань

Робота конференції планується дистанційно за такими напрямками:

- ▶ Педагогічні науки
- ▶ Історичні науки
- ▶ Природничі науки
- ▶ Сільськогосподарські науки
- ▶ Технологічні науки
- ▶ Фізико-математичні науки
- ▶ Філологічні науки
- ▶ Економічні науки
- ▶ Соціальна робота
- ▶ Психологія
- ▶ Мистецтвознавство та фізкультура і спорт

Робоча мова конференції – українська, польська, англійська.

Умови участі у конференції:
До 2 травня 2022 року (включно) необхідно:
1) заповнити заявку на участь у конференції;

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТЕЗ:	ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗАЯВКИ: (у вигляді обов'язкової для заповнення)
Олександр Свеченко	Прізвище _____
ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТЬОГО ПЕДАГОГА	М.я. _____
Описую з вакацій зумов формування владних компетенцій є наявність шкільного рівня особистісних якостей... (жест)	Курс / науковий ступінь _____
Список використаних джерел	Повна назва закладу освіти / місця роботи _____
1. _____	Науковий керівник (П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання) _____
2. _____	Адреса _____
3. _____	Телефон _____
4. _____	Е-пошта _____
5. _____	ПЛАНУЮЧО виступити з доповіддю _____
6. _____	Назва доповіді _____

2) надіслати на електронну пошту umai.pom@gmail.com тези доповіді (3-5 сторінок) українською, польською або англійською мовою;
3) сфотографувати органіizaційний внесок та надіслати відскановану (сфотографовану) квитанцію. Оплата здійснюється тільки після прийняття тез доповіді до друку.

Дривітимо: Детальна інформація щодо дистанційної форми проведення конференції учасникам буде надіслана на е-пошту з 16 до 20 травня 2022 р.

Організаційний внесок для участі в конференції становить **50 грн** (матеріали конференції в електронному вигляді) або **160 грн** (матеріали конференції в паперовому вигляді). Матеріали конференції передбачають: збірник наукових праць «Наука. Освіта. Молодь», програму конференції, сертифікат. При сплаті організаційного внеску необхідно обов'язково вказати прізвище, ім'я, по батькові учасника конференції.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТЕЗ:

- ▶ формат сторінки – А-4, редактор – Word;
- ▶ тип шрифту – Times New Roman, розмір шрифту – 14, стиль – звичайний;
- ▶ міжрядковий інтервал – 1,5;
- ▶ абзацний відступ – 1,25;
- ▶ параметри сторінки: зверху, зліва, справа, знизу – 2,5 см;
- ▶ послання у тексті наводяться за зразком – [3, с. 16];
- ▶ список використаних джерел за вимогами ДСТУ 2015 року.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори та їхні наукові керівники.
Матеріали на конференцію подаються за адресою:
Редакційний відділ (каб. 200-А), вул. Садова, 2,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
або на електронну адресу: umai.pom@gmail.com

Контакти за телефоном:
+ (380)97-75-47-963 (Діана Олександрівна)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧІНИ

ПОЛОЖЕННЯ
про Молодіжний центр «START»
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

«ЗАТВЕРЖЕНО»

Вченою радою УДПУ імені Павла Тичини

Протокол № 19 від «26» травня 2018 р.

Голова вченої ради

проф. О.І. Безлюдний

«19» _____ 2018 р.

Набуває чинності

згідно з наказом ректора

від «19» _____ 2018 р. № 537/9

Умань 2018

1. Загальні положення

1.1. Молодіжний центр «Start» (далі – Центр) є структурним підрозділом Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Центр функціонує на базі факультету соціальної та психологічної освіти, діє спільно з відділом у справах сім'ї та молоді Уманської міської ради.

1.2. Діяльність Центру передбачає комплекс взаємопов'язаних завдань і заходів з реалізації державної програми «Молодіжний працівник» в місті Умань, Уманському районі, Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, формування знань і навичок, необхідних для самореалізації молоді.

1.3. У своїй діяльності Центр керується Конституцією України, Законом України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», актами Президента України та Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства молоді та спорту України, Державною цільовою Програмою «Молодь України 2016-2020», Державною програмою «Молодіжний працівник», що реалізується Міністерством молоді та спорту України, Державним інститутом сімейної та молодіжної політики за підтримки Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй в Україні, іншими нормативно-правовими актами, цим Положенням, наказами та розпорядженнями ректора.

1.4. Центр підпорядковується декану факультету соціальної та психологічної освіти.

1.5. У своїй діяльності Центр взаємодіє з підприємствами, установами різних форм власності, закладами науки, культури і мистецтва, засобами масової інформації, закладами освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, іншими організаціями та об'єднаннями громадян.

1.6. Керівництво діяльністю Центру здійснює директор, який працює на громадських засадах, призначається наказом ректора.

1.7. Реорганізація та ліквідація Молодіжного центру проводиться в установленому законом порядку.

2. Мета та завдання Центру

2.1. Основною метою діяльності Центру є всебічний розвиток і самореалізація молоді в різних сферах суспільного життя, розкриття її потенціалу, захист інтересів та прав; сприяння соціальному становленню й розвитку, професійній орієнтації та організації змістовного дозвілля, підтримці талановитої молоді.

2.2. Основними завданнями Центру є:

- створення умов для творчого розвитку особистості, інтелектуального самовдосконалення молоді;
- залучення молоді до участі в наукових, мистецьких, спортивних, інформаційно-просвітницьких заходах;
- утвердження патріотизму, духовності, моральності та формування загальнолюдських цінностей у молоді;
- пропаганда та формування здорового способу життя;
- створення сприятливого середовища для забезпечення зайнятості молоді;
- взаємодія з молодіжними, дитячими громадськими організаціями;
- забезпечення розвитку міжнародного молодіжного співробітництва.

3. Напрями діяльності Центру

Навчально-науковий – розвиток самоврядування через неформальну освіту; проведення форумів, наукових конференцій, семінарів-тренінгів, з'їздів, ділових зустрічей, дискусійних клубів щодо різних аспектів розвитку молодіжного руху; підготовка та перепідготовка молодіжних працівників шляхом організації лекторіїв, тренінгів, майстер-класів, розвиток молодіжного підприємництва; впровадження новітніх механізмів молодіжної політики Ради Європи через міжнародне партнерство, стажування, культурно-освітні обміни.

Дозвіллєвий – організація та проведення культурно-масових заходів (концертів, спектаклів, презентацій, фестивалів, бенефісів, літературно-пісенних свят, театральних концертних вечорів, творчих зустрічей, художніх

звітів, змагань з інтелектуальних ігор, вистав, конкурсів, турнірів, спортивно-розважальних, оздоровчих заходів, вечорів відпочинку, танцювальних вечорів, балів, дискотек тощо); забезпечення спортивного розвитку молоді; сприяння відродженню духовності, зміцненню моральних засад, організації змістовного дозвілля молоді.

Інформаційно-консультаційний – надання правової, інформаційної, методичної та консультативної допомоги молоді; сприяння залученню молоді до участі в міжнародних молодіжних наукових, мистецьких, спортивних, інформаційно-просвітницьких заходах, формування потужного молодіжного медіа-ресурсу – інтерактивного прес-центру із медіа-коворкінгом; активна співпраця з громадськими та волонтерськими організаціями міста та розвиток волонтерського руху серед молоді.

Проектний – підтримка проектів органів студентського самоврядування, підприємницьких ініціатив молоді, забезпечення зайнятості молоді у вільний час; сприяння розвитку молодіжних ініціатив у трудовій сфері, перепідготовки та підвищення кваліфікації молоді; активна взаємодія органів влади та молоді на місцевому рівні шляхом залучення до вироблення стратегій, розробки програм, заходів та проектів; організація та проведення конкурсів, проектів, програм молодіжних організацій, спрямованих на розв'язання проблем молоді.

Профорієнтаційний – допомога молодим людям у визначенні з майбутнім фахом: профорієнтаційні тренінги, майстер-класи, екскурсії до компаній, знайомства з представниками різних професій.

Менторський – підтримка та супровід цікавих молодіжних проектів, допомога з менеджментом, фандрайзинг, створенням бюджету, комунікація, пошук волонтерів та в інших напрямках.

4. Права та обов'язки Центру

– колегіально визначати форми та методи діяльності, планувати свою роботу, визначати стратегію та основні напрями розвитку відповідно до законодавства України;

- залучати до реалізації основних напрямів діяльності, що належать до його компетенції, посадових осіб органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій різних форм власності (за погодженням з їх керівниками), членів громадських об'єднань та фізичних осіб, зокрема волонтерів;

- отримувати в установленому законом порядку від органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій інформацію та інші матеріали, необхідні для виконання покладених на Центр завдань;

- вносити, за погодженням із керівництвом університету, пропозиції органам державної влади та місцевого самоврядування, які стосуються питань діяльності Центру.

5. Структура та організація роботи Центру

5.1. Директор Центру:

- здійснює загальне керівництво діяльністю Центру, несе персональну відповідальність за виконання покладених на Центр завдань;

- колегіально вирішує питання діяльності та забезпечує організацію роботи Центру;

- діє від імені Центру і представляє його інтереси в підприємствах, організаціях та установах різних форм власності;

- подає керівництву університету на розгляд і затвердження перспективні та поточні плани діяльності, звітує про результати роботи Центру;

- здійснює інші повноваження, визначені установчими документами Центру.

5.2. До складу Центру входять студенти і викладачі університету, громадські активісти, волонтери, ініціативна молодь міста, які виявили бажання бути його учасниками.

5.3. Засідання Центру відбуваються відповідно до плану роботи, але не рідше одного разу в місяць.

5.4. Звіт про виконання плану роботи відповідно до мети, завдань та напрямів роботи подається на засіданні Центру.

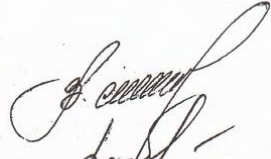
5.5. На засіданні Центру визначається необхідність продовження його роботи із заявлених напрямів, форм та методів роботи.

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор

 А.М. Гедзик

Проректор з наукової роботи
та міжнародного співробітництва

 В.В. Сокирська

Проректор з гуманітарних питань

 Н.І. Ревнюк

Декан факультету соціальної
та психологічної освіти

 О.О. Кравченко

Юрисконсульти

 В.М. Підлісний

Заходи молодіжного центру, звітність

(представлено на сайті факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, URL: <http://surl.li/jojgr>)

Створення 2018 р.

Молодіжний центр «START» є спільним проектом факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини та відділу у справах молоді Уманської міської ради.

- 0 Підставою для створення та діяльності Молодіжного Центру «START» є Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження типових положень про молодіжний центр та про експертну раду при молодіжному центрі».
- 0 У своїй діяльності Молодіжний Центр взаємодіє з підприємствами, установами різних форм власності, закладами культури і мистецтва, засобами масової інформації, закладами освіти, освіти здоров'я, соціального захисту та з іншими організаціями та об'єднаннями громадян.

Офіційне відкриття 2020 р.

Молодіжний
центр
"START"

МЕТА:

Основною метою діяльності Центру є всебічний розвиток і самореалізація молоді в різних сферах суспільного життя, розкриття її потенціалу, захист інтересів та прагнння соціальному становленню й розвитку, професійній орієнтації та організації змістовного дозвілля, підтримці талановитої молоді.

ЗАВДАННЯ:

- Основними завданнями Центру є:
- створення умов для творчого розвитку особистості, інтелектуального самодосконалення молоді;
  - залучення молоді до участі в наукових, мистецьких, спортивних, інформаційно-просвітницьких заходах;
  - утвердження патріотичного, духовності, моральності та формування загальнолюдських цінностей у молоді;
  - пропаганда та формування здорового способу життя;
  - створення сприятливого середовища для забезпечення зайнятості молоді;
  - взаємодія з молодіжними, дитячими громадськими організаціями;
  - забезпечення розвитку міжнародного молодіжного співробітництва.

НАПРЯМИ РОБОТИ:

Навчально-науковий розвиток самовираження через неформальну освіту; проведення форумів, наукових конференцій, семінарів-тренінгів, з'їздів, ділових зустрічей, дискусійних клубів щодо різних аспектів розвитку молодіжного руху; підготовка та перепідготовка молодіжних працівників шляхом організації лекторіїв, тренінгів, майстер-класів, розвиток молодіжного підприємництва; впровадження новітніх механізмів молодіжної політики Ради Європи через міжнародне партнерство, стажування, культурно-освітні обміни.

Науково-дослідні роботи здобувачів та учасників центру:

1. Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт із спеціальності «Соціальна робота», 5 квітня 2019 р., м. Ужгород (диплом III ступеня, Каложенко А., науковий керівник Левченко Н.);
2. Всеукраїнський конкурс наукових робіт 3-го курсу з навчальної дисципліни «Соціальна робота», 2-3 квітня 2020 р., м. Ужгород (Каложенко А., Гайдарь К., диплом II ступеня, науковий керівник Левченко Н.);
3. Всеукраїнський конкурс наукових робіт імені Олександра Яремченка «Актуальні проблеми молодіжної та сімейної політики», вересень 2022 р., м. Київ (Песоцька Ю., диплом I ступеня, науковий керівник Крайченко О.).

Наукові заходи, публікації учасників центру:

В межах діяльності центру здійснюється підготовка базиснаєрсоналі та магистерських робіт:

- Каложенко Аліна "Соціальна робота в молодіжних організаціях та центрах";
- Кубало Стелла "Підготовка майбутніх соціальних працівників до роботи з молоддю в СІТ";
- Селечук Юлія "Зайнятність та професійний розвиток молоді в Україні";
- Скавул Вікторія "Розвиток літературних якостей підлітків засобами соціально-педагогічного тренінгу";
- Кондратюк Ірина "Вплив молодіжного безробіття на розвиток сімейних відносин";
- Дубоно Аліна "Профілактика алкоголізму та наркоманії в молодіжному середовищі".

Участь в семінарах, конференціях різного рівня, що підтверджено звітами центру.

Дозвіллевий напрям:

Дозвіллевий напрям організації та проведення культурно-масових заходів (концертів, спектаклів, презентацій, фестивалів, бенкетів, літературно-пісенних свят, театральних-концертних вечорів, творчих зустрічей, художніх звітів, змагань з інтелектуальних ігор, вистав, конкурсів, турнірів, спортивно-розважальних, оздоровчих заходів, вечорів відпочинку, танцювальних вечорів, балів, дискотек тощо); забезпечення спортивного розвитку молоді; сприяння відродженню духовності, зміцненню моральних засад, організації змістовного дозвілля молоді.

Проектний напрям:
 підтримка проектів органів студентського саморядування, підприємих ініціатив молоді, забезпечення зайнятості молоді у вільний час; сприяння розвитку молодіжних ініціатив у трудовій сфері, перепідготовки та підвищення кваліфікації молоді; активна взаємодія органів влади та молоді на місцевому рівні шляхом залучення до вироблення стратегій, розробки програм, заходів та проектів; організація та проведення конкурсів, проектів, програм молодіжних організацій, спрямованих на розв'язання проблем молоді.

Інформаційно-консультативний напрям:
 надання правової, інформаційної, методичної та консультативної допомоги молоді; сприяння залученню молоді до участі в міжнародних молодіжних наукових, мистецьких, спортивних, інформаційно-просвітницьких заходах, формування потужного молодіжного медіа-ресурсу – інтерактивного прес-центру із медіа-коворкінгом; активна співпраця з громадськими та волонтерськими організаціями міста та розвиток волонтерського руху серед молоді.

МОЛОДІЖНІ АСОЦІАЦІЇ:
 Молодіжний центр "START" Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини є учасником Асоціації молодіжних центрів України, а керівник центру Левченко Наталія – учасник Асоціації молодіжних працівників України.

Професійно-орієнтаційний напрям:
 допомога молодим людям у визначенні з майбутнім фахом: професійно-орієнтаційні тренінги, майстер-класи, екскурсії до компаній, знайомства з представниками різних професій.

Менторський напрям:
 підтримка та супровід цікавих молодіжних проектів, допомога з менеджментом, фандрайзинг, створенням бюджету, комунікація, пошук волонтерів та в інших напрямках.

Інформаційно-консультативний напрям:
 надання правової, інформаційної, методичної та консультативної допомоги молоді; сприяння залученню молоді до участі в міжнародних молодіжних наукових, мистецьких, спортивних, інформаційно-просвітницьких заходах, формування потужного молодіжного медіа-ресурсу – інтерактивного прес-центру із медіа-коворкінгом; активна співпраця з громадськими та волонтерськими організаціями міста та розвиток волонтерського руху серед молоді.

**Освітньо-професійна програма Соціальна робота (молодіжна робота)
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини**
(URL: <https://fspo.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/%D0%A1%D0%BE%D1%86.%D1%80%D0%BE%D0%B1.-%D0%9C%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4.%D1%80..pdf>)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
(освітньо-професійна програма)
СОЦІАЛЬНА РОБОТА (МОЛОДІЖНА РОБОТА)
(назва освітньої програми)
другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 231 СОЦІАЛЬНА РОБОТА
галузі знань 23 СОЦІАЛЬНА РОБОТА
Освітня кваліфікація: Магістр з соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ
Павла Тичини
Олександр БЕЗЛЮДНИЙ
протокол № 1 від «15» вересня 2023 р.

Освітня програма входить в дію з 1 вересня 2023 р.
Ректор Олександр БЕЗЛЮДНИЙ
(наказ № 108 від 10.08.2023 р.)

Умань 2023 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми «Соціальна робота (Молодіжна робота)»

Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Кваліфікація освітня	Магістр з соціальної роботи

Освітньо-професійну програму схвалено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи УДПУ імені Павла Тичини, (протокол № 9 від 8.03 2023 р.)
Завідувачка кафедри

Ірина АЛБУЛ

Освітньо-професійну програму схвалено вченою радою факультету соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини, (протокол № 10 від 23.03 2023 р.)
Голова вченої ради, декан факультету ФСПО

Оксана КРАВЧЕНКО

Освітньо-професійну програму погоджено навчально-методичним відділом УДПУ імені Павла Тичини, Начальник відділу

Ірина ДЕНИСЮК

Освітньо-наукову програму погоджено відділом якості освіти, ліцензування та акредитації УДПУ імені Павла Тичини Координатор з питань акредитації, ліцензування та якості освіти

Інна БАБІЙ

Освітньо-професійну програму погоджено навчально-методичною радою УДПУ імені Павла Тичини, Голова ради

Валентина РОЗГОН

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Соціальна робота (Молодіжна робота)» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Соціальна робота» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» у редакції від 25.06.2020, Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 977), Наказу Міністерства соціальної політики «Про затвердження Зміни № 10 до національного класифікатора ДК 003:2010» (№ 810-21 від 25 жовтня 2021 року), Постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Положення про освітні програми в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», затвердженого протоколом Вченої ради УДПУ імені Павла Тичини № 8 від 28.01.2020 р., Стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (24.04.2019 р.), Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (нова редакція) (2022), професійного стандарту за професією «Фахівець з питань молоді (молодіжний працівник)» (2022).

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Керівник робочої групи (гарант освітньої програми):

Кравченко Оксана Олексіївна керівник робочої групи, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, гарант.

Члени робочої групи:

Коляда Наталія Миколаївна доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Клименко Юлія Анатоліївна доктор педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Ісаченко Вікторія Павлівна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Левченко Наталія Володимирівна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Пеша Ірина Василівна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи та реабілітації Національного університету біоресурсів і природокористування

Кучер Софія Анатоліївна доктор філософії з права, голова молодіжної ради при виконавчому комітеті Уманської міської ради, випускниця ОПП

Хмара Вероніка магістрантка спеціальності «231 Соціальна робота» факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Коляда Н. М. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
2. Майоров Д. – начальник відділу розвитку Пластового руху КЗ КОР «Пластовий вишкільний центр», тренер програми «Молодіжний працівник».
3. Пеша І.В. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи та реабілітації Національного університету біоресурсів і природокористування.
4. Левченко О.В. – заступник директора Черкаського обласного молодіжного ресурсного центру.

Рецензії – відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 231 Соціальна робота

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини факультет соціальної та психологічної освіти кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – магістр Освітня кваліфікація – магістр з соціальної роботи
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Соціальна робота (Молодіжна робота)»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Відповідно до рішення Акредитаційної комісії спеціальність 231 Соціальна робота акредитована за рівнем магістр (протокол № 28.05.2015 р. № 116) Сертифікат про акредитацію серія НД №2489152 Термін дії сертифіката до 1 липня 2025 року
Цикл/рівень	FQ – ЕНЕА – другий цикл, QF-LLL – 7 рівень, НРК – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра; магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 31 грудня 2024 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://surl.li/azbjf
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі соціальної роботи, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у професійній діяльності, в тому числі і в молодіжній сфері, що передбачає володіння фундаментальними знаннями і практичними навичками з соціальної і молодіжної роботи, їх застосування, а також проведення досліджень та здійснення інновацій задля професійного саморозвитку, безперервної самоосвіти, а відтак підвищення власної конкурентоспроможності на сучасному ринку професійних послуг.	

3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: 23 Соціальна робота Спеціальність: 231 Соціальна робота Спеціалізація: Молодіжна робота Код і найменування відповідної деталізованої галузі за Міжнародною стандартною класифікацією освіти: 0921 Care of the elderly and of disabled adults 0922 Child care and youth services 0923 Social work and counselling Другий (магістерський) рівень вищої освіти відповідає сьомому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для виконання фахової діяльності, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та фахової діяльності. Об'єкти вивчення: соціальний добробут населення, детермінанти, що на нього впливають; організаційна, управлінська, експертна, контрольно-аналітична, проектна, науково-дослідна діяльність у сфері соціальної та молодіжної роботи. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у соціальній та молодіжній сферах, або у процесі навчання, що передбачає проведення дослідження та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог Теоретичний зміст: поняття, концепції, принципи соціального розвитку особи і громад та їх використання для визначення закономірностей соціальних процесів, соціального захисту й надання соціальної допомоги молоді та вразливим групам населення. Методи, методики та технології: методи і технології збирання, обробки та інтерпретації результатів дослідження у соціальній сфері та сфері наукового дослідження. Інструменти та обладнання: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в соціальній сфері, молодіжній роботі та у сфері наукового дослідження.
Академічні права	Можливість навчатися на подальшому рівні вищої освіти

Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма зорієнтована на підготовку фахівців у галузі соціальної роботи відповідно до Міжнародного стандарту освіти і підготовки фахівців з соціальної роботи, рекомендованого Міжнародною федерацією соціальних працівників (IFSW) та Міжнародною асоціацією шкіл соціальної роботи (IASSW) (https://www.iasswaiets.org/global-standards-for-social-work-education-andtraining/). Програма зорієнтована на академічну підготовку до реалізації прикладної, управлінської та науково-дослідної діяльності; на здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності з соціальної роботи та молодіжної роботи (згідно з Національною стратегією державної молодіжної політики в Україні до 2030 року (Указ Президента України від 12 березня 2021 року № 94/2021), Концепцією Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021–2025 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2020 р. № 1669-р), Законом України «Про основні засади молодіжної політики», від 27 квітня 2021 року № 1414-IX) та орієнтує на подальшу фахову самоосвіту. Розгортання освітньої програми здійснюється на засадах компетентісного підходу в освіті.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна вища освіта в галузі знань 23 Соціальна робота. Увага зосереджується на теоретико-практичній підготовці з молодіжної роботи, що уможливує подальшу зайнятість, актуалізує систему професійної самоосвіти та кар'єрного зростання особистості. Програма дає змогу опанувати сучасні технології та ефективні методики соціальної роботи з молоддю, а також оволодіти комплексом взаємопов'язаних завдань і заходів з реалізації державної політики у молодіжній сфері: підвищення рівня компетентностей молоді, у тому числі громадянських, підвищення рівня культури волонтерства серед молоді, активізація залучення молоді до процесів ухвалення рішень, підвищення рівня поінформованості молоді про інструменти участі, зміцнення соціальної згуртованості молоді. Ключові слова: соціальна робота, соціальна політика, соціальні послуги, молодіжна політика, молодіжна робота, соціальний працівник, молодіжний працівник, молодіжні центри, волонтерський рух тощо

Особливості програми	Програма реалізує підвищення рівня знань та навичок в галузі соціальної та молодіжної роботи, інноваційних технологій та методів роботи з молоддю, а також щодо ефективного розроблення та реалізації обґрунтованої молодіжної політики в Україні. Структура програми передбачає поєднання теорії і практики соціальної та молодіжної роботи на підґрунті міждисциплінарного підходу, оволодіння інноваційними методами професійної діяльності. Безперервні зміни в соціальній сфері та молодіжній політиці вимагають постійної корекції змісту підготовки, тому склад вибіркового дисциплін освітньої програми періодично оновлюється, що дозволяє враховувати тенденції соціального розвитку України, спеціальності 231 Соціальна робота та індивідуальні запити здобувачів вищої освіти.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Відповідно до Наказу Міністерства соціальної політики України № 518 від 29.03.2017 р. «Про затвердження Випуску 80 «Соціальні послуги» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників». Відповідно до Національного Класифікатора професій ДК 003:2010 (зі змінами 2022, 2023 рр.) випускники придатні до роботи за фахом: 2446 Професіонали в галузі соціального захисту населення (2446.2 Професіонали в галузі соціального захисту населення); 346 Соціальні працівники (3460 Соціальні працівники) 2340 Педагог соціальний 2446.2 (24768)Фахівець із соціальної роботи 1210.1 Керівник (директор) установи (закладу) соціального захисту населення. 1229.1 Директор центру соціальних служб для молоді; 1229.6 Завідувач центру (молодіжного) Національного класифікатора професій (2021): – «2359.2. Фахівець з питань молоді (молодіжний працівник)».
Подальше навчання	Продовження навчання для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.

5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Основні підходи: упровадження принципів студентоцентрованого навчання з метою врахування освітніх цінностей та потреб суб'єкта навчальної діяльності; академічна свобода у виборі форм і методів навчання; упровадження інтерактивних методів навчання з метою формування професійних навичок; інформаційна підтримка щодо участі студентів у молодіжних проектах та конкурсах; самонавчання та навчання через практику. Методи та технології: загальнонаукові, математично-статистичні, інформаційно-комунікаційні технології, методи науково-дослідницької діяльності та презентації результатів, технології соціальної роботи, молодіжної роботи. Викладання проводиться у формі: комбінації лекцій, лабораторних, практичних та семінарських занять, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, самостійної роботи, підготовки до виконання кваліфікаційної роботи.
Оцінювання	Усні, тестові та розгорнуті письмові модульні роботи (в т. ч. ректорські контрольні роботи), екзамени, заліки, захист кваліфікаційної роботи (відповідно до «Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини»). Атестація здійснюється у формі захисту кваліфікаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність розробляти і управляти проектами. ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

	ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 10. Здатність працювати в команді. ЗК 11. Здатність виявляти лідерські якості
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</i> ФК 1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи. ФК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення. ФК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації. ФК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи. ФК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства. ФК 6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг. ФК 7. Здатність до професійної рефлексії. ФК 8. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ФК 9. Здатність до критичного мислення, аналізу, синтезу та прогнозування. ФК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через впровадження соціальних інновацій. ФК 11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи. ФК 12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства. ФК 13. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві. ФК 14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

	ФК 15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проєктів і технологій. ФК 16. Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність. ФК 17. Здатність до надання соціальних послуг, спрямованих на профілактику складних життєвих обставин, подолання або мінімізацію їх негативних наслідків, особам\сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати. ФК 18. Здатність визначати та аналізувати потреби молоді ФК 19. Здатність організовувати молодіжну роботу
7 – Нормативний зміст підготовки, сформований у програмних результатах навчання	
ПРН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог. ПРН 2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження. ПРН 3. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово. ПРН 4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук. ПРН 5. Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних. ПРН 6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості. ПРН 7. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження. ПРН 8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях. ПРН 9. Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання. ПРН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи. ПРН 11. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної	

роботи, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу.   ПРН 12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.   ПРН 13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.   ПРН 14. Визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики.   ПРН 15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.   ПРН 16. Розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні.   ПРН 17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.   ПРН 18. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.   ПРН 19. Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проекти і технології.   ПРН 20. Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.   ПРН 21. Брати участь у житті суспільства, територіальних громад і спільнот, впливаючи на рішення, що стосуються їх життя.   ПРН 22. Визначати та аналізувати потреби молоді, робити висновки та визначати рекомендації за результатами аналізу   ПРН 23. Організовувати молодіжну роботу, підвищувати рівень участі молоді в суспільному житті

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Освітній процес за програмою «Соціальна робота. (Молодіжна робота)» забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими звання на весь період навчання. Основним навчально-методичним і науковим підрозділом, який забезпечує підготовку магістрів за даною освітньою програмою, є кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи. Професорсько-викладацький склад кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи (випускової) налічує на постійній основі: 4 доктори педагогічних наук, професора, 18 кандидатів наук (докторів філософії) та доцентів. Всі науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньо-професійної програми мають

	науковий ступінь і/або вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності, що відповідає вимогам ліцензійних умов. Усі науково-педагогічні працівники мають показники академічної та професійної кваліфікації відповідно до освітнього компонента, викладання якого вони забезпечують.
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі і вимогам. В університеті створено і діє Молодіжний центр «Start»
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Щорічно оновлену інформацію про організацію освітньої діяльності для підготовки здобувачів вищої освіти розміщують на сайті Університету https://udpu.edu.ua/ у рубриці «Навчання». Освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти опубліковують і розміщують на веб-сайті Університету в рубриці «Навчання. Освітні програми» https://udpu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy. На сайті університету також висвітлюють: академічний календар (оновлений на кожний навчальний рік); графік освітнього процесу (оновлений на кожний навчальний рік); нормативні документи (положення), які регламентують організацію освітнього процесу в Університеті. Підтримку навчальної діяльності та управління освітнім процесом в інформаційному середовищі Університету забезпечують сайти: - інформаційно-освітнє середовище https://dls.udpu.edu.ua/ яке містить електронні навчальні курси (ЕНК) для здобувачів вищої освіти. Кожна навчальна дисципліна має електронну підтримку у вигляді електронного курсу з теоретичним матеріалом, ресурсами для виконання лабораторних та практичних робіт, самостійної роботи, поточного, модульного і підсумкового контролів; - електронний архів навчальних, наукових та навчально-методичних матеріалів https://library.udpu.edu.ua/ до яких увійшли оцифровані підручники, посібники, навчально-методичні матеріали, електронні копії наукових статей працівників університету; матеріали конференцій, які проводилися в університеті, автореферати дисертацій, захищених в Університеті, методичні матеріали на підтримку навчального процесу, патенти. Відкрито доступ наукометричних баз даних Web of Science та SCOPUS видавництва Elsevier, що надають користувачам можливість отримати результати

	тематичного пошуку, відслідкувати свій рейтинг. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт Університету: https://library.udpu.edu.ua/
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Академічна мобільність здобувачів вищої освіти передбачає їхню участь в освітньому процесі Університету та партнерських закладів освіти (згідно угод УДПУ імені Павла Тичини); проходження навчальної або виробничої практики, проведення наукових досліджень із можливістю перезарахування в установленому порядку опанованих навчальних дисциплін, практик тощо. Основні цілі і завдання, організаційне забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти в Університеті, порядок визнання та перезарахування результатів їхнього навчання, права та обов'язки осіб, які беруть участь у програмах академічної мобільності, порядок звітності та оформлення документів за результатами їхнього навчання регламентує «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини». У 2021 р. договором № 01/21 створено Консорціум із ЗВО України про академічну співпрацю від 01.09.2021 р., яка спрямована на оптимальне використання науково-педагогічного потенціалу викладачів та наявних інформаційно-технічних засобів для участі у програмах академічної мобільності студентів, аспірантів, докторантів, співробітників. (Консорціум http://surl.li/bgftk). Відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України від 01.02.2012 р. № 48 “Про затвердження Порядку проведення військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою підготовки офіцерів запасу”, спільного наказу Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України від 11.11.04 № 531/857 “Про затвердження Інструкції про організацію підготовки офіцерів запасу з числа студентів вищих навчальних закладів”, договорів №919-5 від 23.01.2012 року з Сумським Державним університетом, №3 від 02.03.2012 з Військовою академією (м. Одеса) “Про військову підготовку студентів за програмою підготовки офіцерів запасу” може здійснюватись військова підготовка студентів за програмою офіцерів запасу.

Міжнародна кредитна мобільність	Право здобувачів вищої освіти на академічну мобільність реалізовується на підставі міжнародних програм і проєктів, договорів про співробітництво в галузі освіти і науки між Університетом та закладами партнерами або з власної ініціативи здобувача, підтримуваної адміністрацією Університету, на основі індивідуальних запрошень. Також студенти факультету мають досвід участі в міжнародних навчальних тренінгах, академічних обмінах та інших різноманітних заходах: - участі у міжнародному молодіжному проєкті на історичну тему: «Once upon today in Europe 1989...», який відбувався в м. Ворцлав (республіка Польща). Цей проєкт тривав з 29.09.2019 р. по 04. 10.2019 р.; - участі в молодіжному обміні в Грузії. Обмін відбувався в рамках програми Erasmus+, 1 жовтня 2019 року. Проєкт тривав 10 днів і в проєкті брали участь 42 учасники з таких країн як: Україна, Румунія, Вірменія, Грузія, Пакистан, Португалія, Угорщина («Міжнародна діяльність», https://bit.ly/36chjty).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На підставах, визначених чинним законодавством України.

II. Перелік компонентів освітньо-професійної програми

«Соціальна робота (Молодіжна робота)»

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти			
I. Цикл загальної підготовки			
ОК 01	Філософія та соціологія освіти	3	залік
ОК 02	Академічна риторика	3	залік
ОК 03	Цивільний захист та охорона праці в галузі	3	залік
ОК 04	Ділова іноземна мова	5	екзамен
ОК 05	Академічна доброчесність	3	залік
ОК 06	Цифровізація системи соціального захисту	3	залік
Всього:		20	1 екзамен, 5 заліків
II. Цикл професійної підготовки			
ОК 07	Теорія і практика соціально-педагогічної комунікації	3	екзамен
ОК 08	Менеджмент і маркетинг в організаціях соціальної сфери	4	екзамен
ОК 09	Теорія та методика наукових досліджень у соціальній роботі	3	екзамен
ОК 10	Соціальна інклюзія	4	екзамен
ОК 11	Актуальні проблеми теорії та практики соціальної роботи	4	залік
ОК 12	Проектна діяльність у соціальній та молодіжній роботі	3	екзамен
ОК 13	Сучасні технології соціальної роботи	3	екзамен
ОК 14	Теорія і практика молодіжної роботи	4	екзамен
ОК 15	Чинники успішного працевлаштування за фахом	3	екзамен
ОК 16	Виробнича практика	9	екзамен
ОК 17	Атестація	6	Захист кваліфікаційної роботи
Всього:		46	9 екзаменів, 1 залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів – 66 кредитів			
Вибіркові компоненти ОПП (додаток 1)			
Загальний обсяг вибіркових компонентів – 24 кредити (6 дисциплін по 4 кредити)			
Загальний обсяг освітньо-професійної програми – 90 кредитів			

III. Логічна послідовність освітніх компонент освітньої програми

Код н/д	Обов'язкові компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)
1 семестр	
ОК 01	Філософія та соціологія освіти
ОК 02	Академічна риторика
ОК 04	Ділова іноземна мова
ОК 05	Академічна доброчесність
ОК 09	Теорія та методика наукових досліджень у соціальній роботі
ОК 13	Сучасні технології соціальної роботи
ОК 15	Чинники успішного працевлаштування за фахом
	ВК 1
	ВК 5
2 семестр	
ОК 03	Цивільний захист та охорона праці в галузі
ОК 04	Ділова іноземна мова
ОК 06	Цифровізація системи соціального захисту
ОК 07	Теорія і практика соціально-педагогічної комунікації
ОК 12	Проектна діяльність у соціальній та молодіжній роботі
ОК 16	Виробнича практика
	ВК 2
	ВК 4
3 семестр	
ОК 08	Менеджмент і маркетинг в організаціях соціальної сфери
ОК 10	Соціальна інклюзія
ОК 11	Актуальні проблеми теорії та практики соціальної роботи
ОК 14	Теорія і практика молодіжної роботи
	ВК 3
	ВК 6
ОК 17	Атестація

Примітка: Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається Університетом та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти (формальна спеціалізація). Неформальна спеціалізація не вимагає окремої освітньої програми та передбачає лише вибір здобувачами вищої освіти певних блоків навчальних дисциплін в рамках освітньої програми за спеціальністю або за формальною спеціалізацією (Положення про освітні програми в УДПУ імені Павла Тичини, 2021).

IV. ОПИС ПРОГРАМИ

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
Обов'язкові компоненти		
ЗК 1. ЗК 3. ЗК 6. ЗК 9. ФК 1. ФК 3. ФК 12.	ПРН 1. ПРН 4.	Філософія та соціологія освіти
ЗК 5. ЗК 9. ЗК 10.		Академічна риторика
ЗК 2. ЗК 4. ЗК 8. ЗК 9. ФК 4. ФК 6. ФК 15. ФК 18. ФК 19.	ПРН 16. ПРН 19.	Проектна діяльність у соціальній та молодіжній роботі
ЗК 1. ЗК 4. ЗК 5. ЗК 6. ЗК 7. ЗК 9. ФК 1. ФК 2. ФК 3. ФК 16.	ПРН 2. ПРН 20.	Академічна доброчесність
ЗК 8. ЗК 9. ФК 2. ФК 3. ФК 8. ФК 9. ФК 10. ФК 14.	ПРН 1. ПРН 7.	Цифровізація системи соціального захисту
ЗК 4. ЗК 7. ФК 5.	ПРН 3.	Ділова іноземна мова
ЗК 1. ЗК 5. ЗК 6.	ПРН 2. ПРН 5. ПРН 14.	Теорія та методика наукових досліджень у соціальній роботі

ЗК 7. ЗК 9. ФК 1. ФК 2. ФК 3. ФК 6. ФК 16.		
ЗК 2. ЗК 6. ЗК 7. ЗК 8. ЗК 9. ФК 5. ФК 7. ФК 8. ФК 9. ФК 14. ФК 15.	ПРН 6. ПРН 8. ПРН 11. ПРН 15. ПРН 22.	Менеджмент і маркетинг в організаціях соціальної сфери
ЗК 6. ЗК 7. ЗК 10. ФК 5. ФК 7. ФК 8. ФК 9. ФК 11. ФК 13. ФК 14. ФК 20.	ПРН 6. ПРН 13. ПРН 17. ПРН 18. ПРН 22.	Чинники успішного працевлаштування за фахом
ЗК 9. ФК 3. ФК 4. ФК 7. ФК 11. ФК 18. ФК 19.	ПРН 10. ПРН 22. ПРН 23.	Теорія і практика молодіжної роботи
ЗК 6. ЗК 9. ФК 6. ФК 7. ФК 11.	ПРН 9.	Цивільний захист та охорона праці в галузі
ФК 7. ФК 13. ФК 16. ФК 17.	ПРН 4. ПРН 18. ПРН 21.	Актуальні проблеми теорії та практики соціальної роботи
ЗК 2. ЗК 8. ЗК 9. ФК 15. ФК 18.	ПРН 19. ПРН 21.	Сучасні технології соціальної роботи
ЗК 10. ФК 5.	ПРН 17. ПРН 21.	Теорія і практика соціально-педагогічної

ФК 8. ФК 9. ФК 11. ФК 14. ФК 21.	ПРН 22.	комунікації
ЗК 7. ФК 5. ФК 8. ФК 9. ФК 11. ФК 14. ФК 18. ФК 21.	ПРН 10. ПРН 12.	Соціальна інклюзія
ФК 1 – ФК 19	ПРН 1-ПРН23	Виробнича практика
ФК 1 – ФК 19	ПРН 1-ПРН23	Атестація

V. Форма атестації здобувачів вищої освіти

**Форми атестації
здобувачів вищої освіти
Вимоги до
кваліфікаційної роботи**

Атестація здійснюється у формі публічного захис кваліфікаційної роботи.

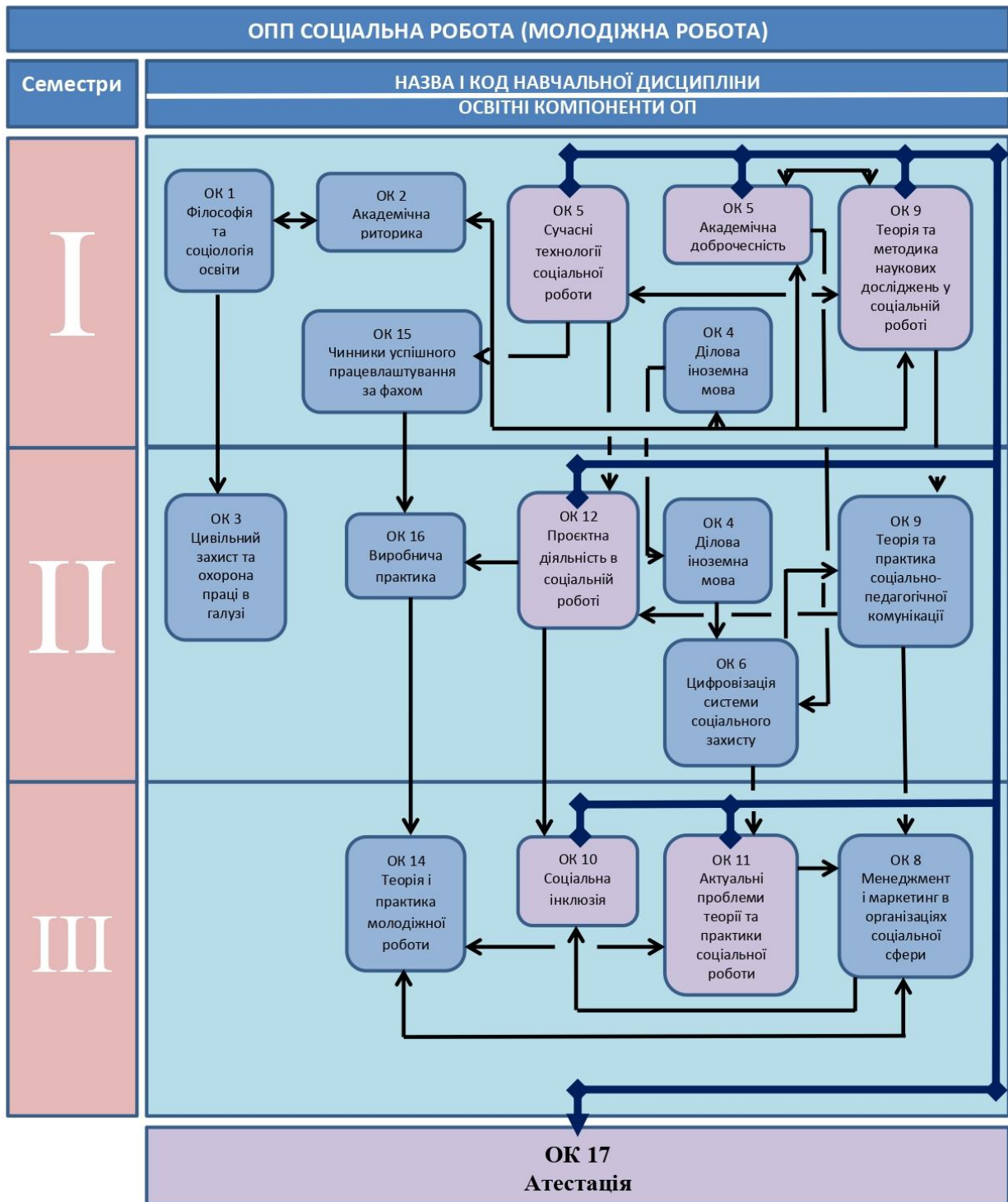
Кваліфікаційна робота повинна передбача розв'язання складної спеціалізованої задачі а проблеми у соціальній сфері, що супроводжуєть проведенням досліджень та/або застосуванн: інноваційних підходів.

Кваліфікаційна робота виконується державно мовою. Вимоги щодо обсягу та оформлен передбачено Положенням про випуск кваліфікаційні роботи в УДПУ імені Павла Тичин. Кваліфікаційна робота не повинна місти академічного плагіату, фабрикації та фальсифікац. Автоматизована перевірка кваліфікаційної роботи наявність ознак академічного плагіату здійснюєть відповідно до Положенням про запобігання виявлення академічного плагіату в УДПУ допомогою сервісу *AntiPlagiarism*.

Роботи, виконані не самостійно, а також ті, що пройшли перевірку або мають понад 25 неоригінального тексту, до захисту не допускаю. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Кваліфікаційна робота оприлюднюєть офіційному сайті факультету соціальної психологічної освіти: <http://surl.li/emfal>

VI. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми спеціальності 231 «Соціальна робота»

**VII. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17
ЗК 1	+				+				+								+
ЗК 2								+				+	+			+	+
ЗК 3	+	+															+
ЗК 4				+	+							+					+
ЗК 5					+				+								+
ЗК 6	+	+	+		+			+	+						+	+	+
ЗК 7				+	+			+	+	+					+	+	+
ЗК 8						+		+				+	+			+	+
ЗК 9	+	+	+		+	+		+	+			+	+	+		+	+
ЗК 10							+								+		+
ФК 1	+	+			+				+							+	+
ФК 2					+	+			+							+	+
ФК 3	+	+			+	+			+			+		+		+	+
ФК 4												+		+		+	+
ФК 5				+			+	+		+					+	+	+
ФК 6			+						+			+				+	+
ФК 7			+					+			+			+	+	+	+
ФК 8						+	+	+		+					+	+	+
ФК 9						+	+	+		+					+	+	+
ФК 10						+										+	+
ФК 11			+				+			+				+	+	+	+
ФК 12	+	+														+	+
ФК 13											+				+	+	+
ФК 14						+	+	+		+					+	+	+
ФК 15								+				+	+			+	+
ФК 16					+				+		+					+	+
ФК 17								+			+					+	+
ФК 18										+			+	+		+	+
ФК 19										+			+	+		+	+

**VIII. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17
ПРН 1	+	+				+										+	+
ПРН 2					+				+							+	+
ПРН 3				+												+	+
ПРН 4	+	+									+					+	+
ПРН 5									+							+	+
ПРН 6								+							+	+	+
ПРН 7						+										+	+
ПРН 8								+								+	+
ПРН 9			+													+	+
ПРН 10										+				+		+	+
ПРН 11								+								+	+
ПРН 12										+						+	+
ПРН 13															+	+	+
ПРН 14									+							+	+
ПРН 15								+								+	+
ПРН 16												+			+	+	+
ПРН 17							+									+	+
ПРН 18											+				+	+	+
ПРН 19												+	+			+	+
ПРН 20					+											+	+
ПРН 21							+				+		+			+	+
ПРН 22							+	+						+	+	+	+
ПРН 23														+		+	+

Керівник робочої групи,
гарант освітньої програми

Оксана КРАВЧЕНКО

СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про освіту» (2017, зі змінами). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#n1854>
2. Закон України «Про вищу освіту» (2014, зі змінами). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Закон України «Про основні засади молодіжної політики» (2021). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text>
4. Національна стратегія державної молодіжної політики в Україні до 2030 року. Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/942021-37337>
5. Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2021-2025 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2020 р. № 1669-р). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1669-2020-p#Text>
6. Положення про організацію практик в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (Нова редакція від 28.03.2023 р.). Режим доступу: <https://udpu.edu.ua/navchannia/orhanizatsiia-osvitnoho-protsesu#navchalno-metodychna-dokumentatsiia>
7. Положення про освітні програми в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (2021 р.). Режим доступу: <http://surl.li/dxcar>
8. Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (2022). Режим доступу: <https://udpu.edu.ua/navchannia/orhanizatsiia-osvitnoho-protsesu#navchalno-metodychna-dokumentatsiia>
9. Національна рамка кваліфікацій (постанова КМУ № 1341 від 23.11.2011 у редакції від 25.06.2020 № 519). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
10. Реєстр професійних стандартів. Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&isSpecial=True&id=22469103-4e36-4d41-b1bf-288338b3c7fa&title=RestrProfesiinikhStandartiv>
11. Наказ МОНУ № 556 від 24.04.2019 р. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю «231 Соціальна робота» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdeni%20standarty/2019/05/06/231-sotsialna-robota-magistr.pdf>
12. Національний Класифікатор професій ДК 003:2010. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
13. Наказ Міністерства соціальної політики України № 518 від 29.03.2017 р. «Про затвердження Випуску 80 «Соціальні послуги». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0518739-17#Text>
14. Міжнародний стандарт освіти і підготовки фахівців з соціальної роботи, рекомендований Міжнародною федерацією соціальних працівників (IFSW) та Міжнародною асоціацією шкіл соціальної роботи (IASSW). Режим доступу: <https://www.iasswaiets.org/global-standards-for-social-work-education-andtraining/>.
15. Постанова Кабінету Міністрів України № 1392 від 16 грудня 2022 року «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». Режим доступу:

<https://mon.gov.ua/ua/news/rishennya-uryadu-prodovzhenno-garmonizaciyu-pereliku-galuzej-znan-ta-specialnostej-iz-mizhnarodnoyu-standartnoyu-klasifikaciyeyu-osviti-msko>

16. Професійний стандарт за професією «Фахівець з питань молоді (молодіжний працівник)». Режим доступу: <https://register.nqa.gov.ua/profstandart/fahivec-z-pitan-molodi-molodiznij-pracivnik>

**Силабуси, робочі програми освітніх компонентів
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини**

Силабус навчальної дисципліни «ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ»	
Галузь знань: 23 Соціальна робота	
Спеціальність: 231 Соціальна робота	
Освітньо-наукова програма: Соціальна робота (2022)	
Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий) рівень	
Курс: II	
Семестр: 3	
Факультет	соціальної та психологічної освіти
Кафедра	соціальної педагогіки та соціальної роботи
Викладач(-і)	ПІБ: Левченко Наталія Володимирівна Посада: доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи E-mail: n.v.levchenko@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=11739
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента (ВК 02)
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	4 / 120
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Очна (денна) форма: лекції (16 год.), практичні (24 год.), самостійна робота (40 год.), індивідуальні завдання (40 год.). Заочна форма: лекції (4 год.), практичні (4 год.), самостійна робота (56 год.), індивідуальні завдання (56 год.).
Політика дисципліни <i>(Академічна доброчесність. Відвідування занять. Креативна ініціативна здобувача вищої освіти)</i>	Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Специфіка курсу здебільшого передбачає акцент на розумінні підходів і принципів, ніж запам'ятовування визначень. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати Положенню про академічну доброчесність Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Зокрема, для успішного засвоєння програмного матеріалу здобувач зобов'язаний: – не запізнюватися на заняття; – не пропускати заняття, а в разі хвороби надати довідку; – самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття; – конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях; – брати активну участь в освітньому процесі; – своєчасно і акуратно виконувати завдання для самостійної роботи; – включити мобільний телефон на беззвучний режим під час занять; – бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів; – участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль самостійної роботи);

	підсумковий контроль); – будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності, у порядку, визначеному чинним законодавством та Положенням про академічну доброчесність Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Результатом невиконання та / або недотримання правил може бути оцінка «незадовільно» за курс. Високо цінується академічна доброчесність. Відпрацювання пропусків занять є обов'язковим і передбачає самостійне виконання завдань, які вирішувалися на занятті. Викладач – прихильник демократичних стосунків зі здобувачами; вважає неприпустимими в навчальній аудиторії безвідповідальність, лінь, плагіат і байдужість; всемірно заохочує ініціативність, зацікавленість, творчість, вміння і бажання працювати; цінує допитливість, гумор та креативність. Аспірант має можливість: додаткову кількість балів здобувач може отримати за інші (додаткові) види роботи (виступ з науковою доповіддю, аналіз змісту самостійно обраного наукового джерела, підготовка матеріалів для науково-практичного заходу тощо); отримати додаткові бали (інші види робіт) за наявності результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (стажування, тренінги, участь у конференціях, семінарах та ін.). Інформація про ресурси для неформальної освіти, процедуру визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, розміщена на сайті факультету соціальної та психологічної освіти (https://cutt.ly/eZgmfn5); визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО (шляхом академічної мобільності відповідно до договору про співпрацю, https://cutt.ly/8JzYhQJ).
Що будемо вивчати?	Теоретичні, методичні і практичні основи щодо молодіжної роботи на різних рівнях держави. Значення молодіжної політики у роботі з молоддю; становлення та розвиток молодіжної роботи в Україні та країнах Європейського союзу; основні напрями молодіжної роботи; нормативно-правове забезпечення молодіжної роботи та права молоді; форми участі молоді на різних рівнях держави; практики молодіжної роботи, які проводять в Україні та зарубіжжям.
Чому це треба вивчати?	Для володіння знаннями, практичними вміннями і навичками організації молодіжної роботи; забезпечення можливості для навчання молоді; підтримка та розширення можливості молоді в осмисленні суспільства, у якому вони живуть, і у взаємодії з ним; підтримка молодих людей в активному й конструктивному освоєнні міжкультурних відносин; активне практикування оцінювання з метою покращення якості

	здійснюваної молодіжної роботи; підтримка колективного навчання в командах.
Яких результатів можна досягнути?	Результати навчання: Аналізувати теорію і практику соціальної роботи з молоддю, розв'язувати комплексні проблеми у галузі молодіжної роботи; застосовувати технології соціальної роботи з молоддю (ДПРН 2). Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми соціальної роботи. Працювати у міжнародному контексті, включаючи участь у міжнародних професійних і наукових заходах; розуміти й продукувати іншомовні наукові тексти; спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач: Здатність до аналізу теорії і практики соціальної роботи з молоддю, розв'язання комплексних проблем у галузі молодіжної роботи, застосування технологій соціальної роботи з молоддю (ДФК 2). Здатність розробляти проекти та управляти ними. Здатність працювати в міжнародному контексті. Розвинуті базові soft skills: креативність, робота в команді, емоційний інтелект, взаємодія з людьми, тайм-менеджмент, саморозвиток, критичне та екологічне мислення.
Зміст дисципліни	Тема 1.1. Історія та культура становлення громадянської ідентичності України. Молодіжна політика та молодіжна робота Тема 1.2. Становлення та розвиток молодіжної роботи Тема 1.3. Напрями молодіжної роботи Тема 1.4. Нормативно-правове забезпечення молодіжної роботи Тема 2.1. Міжнародна молодіжна робота Тема 2.2. Форми участі молоді на різних рівнях держави Тема 2.3. Практична молодіжна робота / Practical youth work
Обов'язкові завдання	Розробити та укомплектувати «Портфоліо молодіжного працівника». Портфоліо може бути також використане як інструмент самооцінювання для учасників курсу, пов'язаних з розвитком молодіжної роботи. Розробити та організувати заходи для молоді (навчальний тренінг неформальної освіти, науково-практичний семінар, розважальний захід і т.д.).
Міждисциплінарні зв'язки	–
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	1. Левченко Н.В. Теорія і практика молодіжної роботи : навчальний посібник / МОН України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; уклад.: Левченко Н.В. Київ : Компринт, 2021. 106 с. 2. Левченко Н.В. Теоретико-практичні основи молодіжної роботи : навчально-методичний посібник / МОН України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини ; уклад.: Левченко Н.В. Умань: ВПЦ «Візві», 2022. 119 с. 3. Молодіжна політика в умовах децентралізації. Методичні рекомендації для спеціалістів, які реалізують державну політику в

	молодіжній сфері / за ред. І.В. Пешої. – 2-е вид. Київ: ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики», 2019. 40 с. 4. Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Теоретико-практичні основи молодіжної роботи» (ОНП «Соціальна робота», спеціальність 231 Соціальна робота): навч.-метод. вид. / уклад.: Левченко Н.В.; Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, ф-т соц. та псих. освіти, каф. соц. педагогіки та соц. роботи. Умань: УДПУ, 2022. 31 с. 5. Левченко Н.В., Коляда Н.М., Ісаченко В.П. Підготовка фахівців до роботи з молоддю: історичний аспект. Науковий вісник «Ужгородського державного університету». Серія «Педагогіка. Соціальна робота», 2020. Випуск 2(47). С. 61–66. 6. Левченко Н.В. Підготовка соціальних працівників до роботи з молоддю (із досвіду неформальної освіти). Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 77. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 127–132. 7. Левченко Н. В., Калюженко А.А. Соціальні аспекти молодіжної політики в Україні. Соціальна робота та соціальна освіта. Випуск 2 (5), 2020. С. 26–37. 8. Бергерет, Ж-М., Мейш, Н. та Оттен, Х., Проект у громаді заради розвитку. Тренінгові модулі для молодіжних працівників. Національна служба молоді, Люксембург, 1997. 9. Боуер, Д. та Гьоденс Т., Мости визнання – Поширюючи визнання молодіжної роботи в Європі SALTO-YOUTH Inclusion Resource Centre, 2005. 10. Чішолм, Л., Визнання неформального та інформального навчання в молодіжному секторі – термінологічна шпаргалка Інсбрук, 2005. 11. Рада Європи, Симпозіум з неформальної освіти. Звіт Частина 1 / Частина 2 Страсбург, січень 2001. Інформаційні джерела 1. Аспірантам, докторантам, науковим керівникам (консультантам). Факультет соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини. URL: https://fspo.udpu.edu.ua/ 2. Аспірантура та докторантура. Факультет соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини. URL: https://fspo.udpu.edu.ua/ 3. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: статистичний збірник. 2007-2020 рр. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/16/Arch_nay_zb.htm 4. Неформальна освіта. Сайт факультету соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини. URL: https://is.gd/ljO2Ju 5. The International Association Of Schools Of Social Work (Міжнародна асоціація шкіл соціальної роботи). URL: https://bit.ly/2ZYWK0N
Поточний контроль	Поточний контроль: усний контроль (під час опитування, бесіди, доповіді, читання тексту, повідомлення на задану тему та ін.); письмовий контроль (контрольна робота/тест у письмовій формі); комбінований контроль; презентація самостійної роботи здобувача; практичний контроль (під час практичних робіт); тестовий контроль.
Підсумковий контроль Розробник	Залік Наталія ЛЕВЧЕНКО

Силабус навчальної дисципліни «Молодь в сучасній громаді»	
Галузь знань: <i>23 Соціальна робота</i> Спеціальність: <i>231 Соціальна робота</i> Освітня програма: <i>освітньо-професійна програма «Соціальна робота»</i> Рівень вищої освіти: <i>початковий (короткий) рівень</i> Курс: <i>II курс</i> Семестр: <i>3 семестр</i>	
Факультет	соціальної та психологічної освіти
Кафедра	соціальної педагогіки та соціальної роботи
Викладач(-)	ПШБ: Левченко Наталія Володимирівна Посада: доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи E-mail (корпоративна електронна адреса): n.v.levchenko@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=5583
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	4 кредитів / 120 годин
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції – 30 год., практичні – 30 год., самостійна робота – 60 год.
	Заочна форма: лекції – 6 год., практичні – 8 год., самостійна робота – 106 (год.)
Політика дисципліни <i>(Академічна доброчесність. Відвідування занять. Креативна ініціативна здобувача вищої освіти)</i>	Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Специфіка курсу здебільшого передбачає акцент на розумінні підходів і принципів, ніж запам'ятовування визначень. Кожен студент повинен ознайомитися і слідувати Положенню про академічну доброчесність Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Зокрема, для успішного засвоєння програмного матеріалу студент зобов'язаний: – не запізнюватися на заняття; – не пропускати заняття, а в разі хвороби надати довідку; – самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття; – конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях; – брати активну участь в освітньому процесі; – своєчасно і акуратно виконувати завдання для самостійної роботи; – включити мобільний телефон на беззвучний режим під час занять; – бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів; – участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль самостійної роботи; підсумковий контроль); – будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності, у порядку, визначеному чинним законодавством та Положенням про академічну доброчесність Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Результатом невиконання та / або недотримання правил може бути оцінка «незадовільно» за курс. Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% відвідування очне або дистанційне відвідування всіх лекційних занять. Високо цінується академічна доброчесність. Відпрацювання пропусків занять є обов'язковим і передбачає самостійне виконання завдань, які вирішувалися на занятті. Викладач – прихильник демократичних стосунків зі здобувачами; вважає неприпустимими в навчальній аудиторії безвідповідальність, лінь, плагіат і байдужість; всімірно заохочує ініціативність, зацікавленість, творчість,

	вміння і бажання працювати; цінує допитливість, гумор та креативність.
Що будемо вивчати?	Теоретичні основи соціальної роботи з молоддю; методи соціальної роботи з молоддю; особливості соціальної роботи з молоддю в сім'ї, в закладі освіти, з представниками молодіжних субкультур; технології проведення масових молодіжних заходів і т.д.
Чому це треба вивчати?	Для підготовки кваліфікованих фахівців за спеціальністю 231 Соціальна робота, забезпечення їх поглибленими спеціальними вміннями та знаннями щодо роботи з молоддю в громаді
Яких результатів можна досягнути?	ПРН 7 Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.
Як можна використати набуті знання та уміння?	ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільно демократичного) суспільства прав, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ФК 4 Здатність аналізувати соціально-психологічні явища, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.
Зміст дисципліни	Тема 1. Теоретичні основи соціальної роботи у громадах Тема 2. Правові та етичні засади роботи у громадах Тема 3. Основні напрямки соціальної роботи з молоддю Тема 4. Діяльність установ органів у справах молоді Тема 5. Соціальна допомога вразливим категоріям молоді. Тема 6. Сприяння зайнятості та працевлаштування молоді Тема 7. Комплексна підтримка молодій сім'ї Тема 8. Соціальна робота в сфері молодіжного дозвілля Тема 9. Розвиток волонтерства в молодіжному середовищі Тема 10. . Інноваційні проекти в соціальній роботі з молоддю. Тема 11. Психотехнології в соціальній роботі з молоддю Тема 12. Правові основи роботи з молоддю
Обов'язкові завдання	1. Законспектувати та проаналізувати основні положення <i>Кодексу законів про працю України, щодо працевлаштування молоді.</i> 2. Проаналізувати роботу <i>Центру зайнятості населення</i> свого регіону, <i>щодо працевлаштування молоді.</i> 3. Розробити <i>проект громадської організації</i> , діяльність якої буде спрямована на сприяння зайнятості та працевлаштуванню молоді. 4. Розробити <i>трудоу угоду</i> з одним із членів кадрового забезпечення проекту <i>громадської організації</i> , діяльність якої буде спрямована на сприяння зайнятості та працевлаштуванню молоді (за структурою). 5. Проаналізувати роботу соціальної служби для молоді свого регіону. 7. Розробити план дій, підібрати відповідні форми та методи роботи для вирішення <i>конкретної проблеми молодої людини</i> на різних рівнях (державному та недержавному). 8. Розробити <i>проект громадської організації</i> діяльність якої буде спрямована на вирішення нагальної проблеми молоді нашого регіону. 9. Розробити <i>проект неформальної освіти</i> , діяльність якого буде спрямована на вирішення проблем дітей переселенців зі Сходу України. 10. Законспектувати та проаналізувати основні положення (що стосуються <i>молодої сім'ї</i>): 11. Розробити тренінг активізації молодіжної ініціативи.
Міждисциплінарні зв'язки	Теорія соціальної роботи, Методи соціальної роботи, Людина в сучасному соціумі
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	Безпалько О.В. (2005) Соціальна робота в громаді: Навчальний посібник. К. 176 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5126/1/O_Bezpalko_SRG_IL.pdf Громада як осередок соціальної роботи з дітьми та сім'ями: Метод. Матеріали для тренера / О.В. Безпалько та інші; Під заг. ред. І.Д. Звереві. К.: Наук. світ, 2004. 69 с.

	Семигіна Т.В. (2004) Робота в громаді: практика й політика. К.: Видавничий дім «КМ Академія».180 с. Батанов О.В. (2001) Територіальна громада – основа місцевого самоврядування в Україні. Монографія. К. 260 с. Інформаційний ресурс: 1. Офіційний сайт програми «Молодіжний працівник». URL: http://youth-worker.org.ua/library-category/molodizhna-robota/ 2. Видання «Молодіжна робота на локальному рівні в Південно-Східній Україні: результати проекту». URL: https://decentralization.gov.ua/news/10486 3. Молодіжна політика в умовах децентралізації. Методичні рекомендації для спеціалістів, які реалізують державну політику в молодіжній сфері / за ред. І.В. Пешої. – 2-е вид. Київ: ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики», 2019. 40 с. URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/542/1.pdf																																															
Поточний контроль	Поточний контроль: усний контроль (під час опитування, бесіди, доповіді, читання тексту, повідомлення на задану тему та ін.); письмовий контроль (контрольна робота/тест у письмовій формі); комбінований контроль; презентація самостійної роботи здобувача; практичний контроль (під час практичних робіт); тестовий контроль. Поточне тестування та самостійна робота <table border="1" data-bbox="687 824 1246 902"> <thead> <tr> <th colspan="5">ЗМ 1</th> <th colspan="7">ЗМ 2</th> </tr> <tr> <th>T1</th> <th>T2</th> <th>T3</th> <th>T4</th> <th>T5</th> <th>T6</th> <th>T7</th> <th>T8</th> <th>T9</th> <th>T10</th> <th>T11</th> <th>T12</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>6</td> <td>6</td> <td>6</td> <td>6</td> <td>6</td> <td>6</td> <td>6</td> <td>6</td> <td>6</td> <td>6</td> <td>6</td> <td>6</td> </tr> </tbody> </table>										ЗМ 1					ЗМ 2							T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	ІНД 3 та с/р	28
ЗМ 1					ЗМ 2																																											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12																																					
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6																																					
Підсумковий контроль	Залік																																															

Розробник

Левченко Н. В.

**Робоча навчальна програма освітнього компонента
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини**

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

*Проект робочої навчальної програми
(вводиться в дію у 2023-2024 н.р.)*

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

доц. Албул І. В.

«__» _____ 20 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 02 ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань

23 Соціальна робота

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність

231 Соціальна робота

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-наукова програма «**Соціальна робота**»

(назва освітньої програми)

Робоча програма з дисципліни «Теоретико-практичні основи молодіжної роботи» розроблено для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня освіти спеціальності 231 Соціальна робота

Розробники: Левченко Наталія Володимирівна, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Протокол № від « » _____ року

Завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

_____ (Албул І. В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти

Протокол № від « » _____ року

Голова науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти

_____ (Бондаренко Г. В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» __ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» __ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» __ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» __ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	очна (денна)	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	вибіркова	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	4/120	4/120
Курс	II	II
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, у тому числі:	120	120
Аудиторні:	32	8
Лекційні	14	4
Семінарські / Практичні	18	4
Лабораторні	–	–
Самостійна робота	44	56
Індивідуальні завдання	44	56
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета й завдання навчальної дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Теоретико-практичні основи молодіжної роботи» складена відповідно до освітньо-наукової програми «Соціальна робота» (2022) третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Галузь знань 23 Соціальна робота, спеціальність 231 Соціальна робота.

Політика навчальної дисципліни передбачає дотримання принципів академічної доброчесності, визначених Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Мета: формування у майбутніх докторів філософії системних знань і розуміння основ молодіжної роботи; теоретичних та практичних навичок розв'язувати комплексні проблеми молоді, організовувати заходи для розвитку молоді, разом з молоддю.

Завдання: оволодіння знаннями, практичними вміннями і навичками організації молодіжної роботи.

У результаті вивчення курсу здобувач повинен

знати: ключові поняття «Молодь», «Молодіжна робота», «Портфоліо молодіжної роботи»; значення молодіжної політики у роботі з молоддю; становлення та розвиток молодіжної роботи в Україні та країнах Європейського союзу; основні напрями молодіжної роботи; нормативно-правове забезпечення молодіжної роботи та права молоді; форми участі молоді на різних рівнях держави; практики молодіжної роботи.

вміти: враховувати потреби та прагнення молодих людей; забезпечувати можливості для навчання молоді; підтримувати та розширювати можливості молоді в осмисленні суспільства, у якому вони живуть, і у взаємодії з ним; підтримувати молодих людей в активному й

конструктивному освоєнні міжкультурних відносин; активне практикування оцінювання з метою покращення якості здійснюваної молодіжної роботи; підтримка колективного навчання в командах.

Оволодіти такими компетентностями:

Здатність до аналізу теорії і практики соціальної роботи з молоддю, розв'язання комплексних проблем у галузі молодіжної роботи, застосування технологій соціальної роботи з молоддю (ДФК 2).

Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Здатність працювати в міжнародному контексті.

Розвинуті базові soft skills: креативність, робота в команді, емоційний інтелект, взаємодія з людьми, тайм-менеджмент, саморозвиток, критичне та екологічне мислення.

3. Результати навчання за дисципліною

Очікувані результати навчання:

Аналізувати теорію і практику соціальної роботи з молоддю, розв'язувати комплексні проблеми у галузі молодіжної роботи; застосовувати технології соціальної роботи з молоддю (ДПРН 2).

Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми соціальної роботи.

Працювати у міжнародному контексті, включаючи участь у міжнародних професійних і наукових заходах; розуміти й продукувати іншомовні наукові тексти; спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово.

4. Програма навчальної дисципліни

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ**

Тема 1.1. Історія та культура становлення громадянської ідентичності України. Молодіжна політика та молодіжна робота

Історичний аспект становлення української держави. Громадянська ідентичності України. Основні управлінські види діяльності держави.

Молодіжну роботу зазвичай розуміють як інструмент для особистісного розвитку, соціальної інтеграції та активного громадянства молодих людей. Молодіжна робота є „ключовим словом” для всіх видів діяльності соціального, культурного, освітнього або політичного характеру, що робиться разом з молоддю, для молоді та силами самої молоді. Основна мета молодіжної роботи полягає у створенні для молодих людей можливостей самим формувати власне майбутнє.

Молодіжна робота також стосується місця молодих людей і їхніх інтересів у суспільстві й державній сфері та впливу суспільства, політики й влади, особливо, якщо вони провокують неблагополуччя молодих людей, їх маргіналізацію або виключення.

Тема 1.2. Становлення та розвиток молодіжної роботи

Молодь як об'єкт державної політики. Традиції та інновації в роботі з молоддю. Життєві цінності сучасної молоді. Сучасні дослідження організації роботи з молоддю. Волонтерство як перспективний напрямок роботи з молоддю.

Тема 1.3. Напрями молодіжної роботи

Реалізація державної молодіжної політики на регіональному та місцевому рівнях. Забезпечення взаємозв'язку державних органів регіонального і місцевого рівнів у процесі реалізації державної молодіжної політики. Забезпечення і розвиток взаємозв'язку державних органів, молодіжних об'єднань та неформальних молодіжних спільнот на регіональному і місцевому рівнях. Сприяння координації роботи молодіжних колективів та об'єднань. Участь у розробці й реалізації молодіжних проєктів та програм. Надання консультативної допомоги підліткам, молоді, молодим сім'ям (профорієнтаційної, правової, соціальної, психологічної, оздоровчої та ін.). Моніторинг інформації про становище молоді в регіонах (формування «соціальних паспортів» різних груп молоді).

Тема 1.4. Нормативно-правове забезпечення молодіжної роботи

Остаточна мета навчання молоді правам людини, міжкультурному порозумінню й вирішенню конфліктів полягає в створенні мирного суспільства, де будуть поважати права людини. Навчання формує шанобливе ставлення до оточуючих, розуміння й прийняття «інших, несхожих» людей, людського різноманіття, солідарності й, не в останню чергу, демократичного мислення й усвідомлення власної відповідальності за участь у житті суспільства й відповідальності за нього.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ

Тема 2.1. Міжнародна молодіжна робота

Молодіжну роботу в Європі здійснюють численні установи й організації, а також багато різних людей, індивідуально та в командах, форми її різноманітні. Деякі країни мають давні традиції професійної молодіжної роботи (кваліфіковані кадри, що працюють з молодими людьми за допомогою місцевих і національних програм, фінансованих державою). В інших країнах давно створено структури волонтерської молодіжної роботи (заходи, що проводять громадські організації). Інші країни, знову ж таки, визначили молодіжну роботу як частину діяльності із забезпечення соціального захисту населення, як практику, що є частиною послуг служб

зайнятості, соціальної інтеграції та соціальної допомоги. У деяких країнах молодіжна робота відбувається без наявності визнаної професії молодіжного працівника, а люди, задіяні в ній, є лідерами на громадських засадах.

Тема 2.2. Форми участі молоді на різних рівнях держави

Участь молоді не є самоціллю, а засобом для досягнення позитивних змін у житті молодих людей та побудові кращого суспільства. Зростає кількість ініціатив, що сприяють та посилюють залучення молоді на різних рівнях – міжнародному, регіональному, національному та місцевому. У цій сфері, створено нові інструменти.

Тема 2.3. Практична молодіжна робота.

Practical youth work

Всі практики сприяють забезпеченню участі молоді в житті громади. У практиках висвітлені ті завдання і прагнення, які ставили перед собою ініціатори цих практик. Більшість практик направлена на активізацію та участь молоді. Фестивалі кіно та анімації, бібліо-квести, нічні екскурсії, табори денні, літні, англомовні, військово-патріотичне таборування, тренінги, ігри, ток-шоу, видання молодіжного журналу тощо. Змістовне дозвілля та таборування – найширше представлено на конкурсі сфера молодіжної політики. Запропоновані учасниками форми змістовного дозвілля – кінопокази, нічні екскурсії, бібліо-квести, фестивалі культурно-історичні, патріотичні, саморозвитку та інші. Культурне дозвілля в представлених практиках є засобом активізувати молодь не лише для духовного та саморозвитку, а стає приводом зібрати громаду і залучити до активного громадянства.

5. Структура навчальної дисципліни

	Очна (денна) форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I						
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ						
Тема 1.1. Історія та культура становлення громадянської ідентичності України. Молодіжна політика та молодіжна робота	10	2	2	-	-	6
Тема 1.2. Становлення та розвиток молодіжної роботи	8	2	2	-	-	4
Тема 1.3. Напрями молодіжної роботи	10	2	2	-	-	6
Тема 1.4. Нормативно-правове	10	2	2	-	-	6

забезпечення молодіжної роботи						
Разом за змістовим модулем 1	38	8	8	-	-	22
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ						
Тема 2.1. Міжнародна молодіжна робота	12	2	2	-	-	8
Тема 2.2. Форми участі молоді на різних рівнях держави	10	2	2	-	-	6
Тема 2.3. Практична молодіжна робота / Practical youth work	16	2	6	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2	38	6	10	-	-	22
Усього годин	76	14	18	-	-	44
Модуль 2						
ІНДЗ	44	-	-	-	44	-
Усього годин	120	14	18	-	44	44

	Заочна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ						
Тема 1.1. Історія та культура становлення громадянської ідентичності України. Молодіжна політика та молодіжна робота	8			-	-	8
Тема 1.2. Становлення та розвиток молодіжної роботи	8	2	2	-	-	6
Тема 1.3. Напрями молодіжної роботи	10			-	-	8
Тема 1.4. Нормативно-правове забезпечення молодіжної роботи	8			-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	34	2	2	-	-	30
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ						
Тема 2.1. Міжнародна молодіжна робота	10			-	-	10
Тема 2.2. Форми участі молоді на різних рівнях держави	10	2	2	-	-	8

Тема 2.3. Практична молодіжна робота / Practical youth work	10			-	-	8
Разом за змістовим модулем 2	30	2	2	-	-	26
Усього годин	64	4	4	-	-	56
Модуль 2						
ІНДЗ	56	-	-	-	56	-
Усього годин	120	4	4	-	56	56

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна (денна) форма	заочна форма
1	<i>Тема 1.1. Історія та культура становлення громадянської ідентичності України. Молодіжна політика та молодіжна робота</i>	2	2
2	<i>Тема 1.2. Становлення та розвиток молодіжної роботи</i>	2	
3	<i>Тема 1.3. Напрями молодіжної роботи</i>	2	
4	<i>Тема 1.4. Нормативно-правове забезпечення молодіжної роботи</i>	2	
5	<i>Тема 2.1. Міжнародна молодіжна робота</i>	2	2
6	<i>Тема 2.2. Форми участі молоді на різних рівнях держави</i>	2	
7	<i>Тема 2.3. Практична молодіжна робота</i>	6	
Всього		18	4

7. Самостійна робота

Організація самостійної роботи здобувачів здійснюється такими видами роботи: підготовка до лекційних та практичних занять (конспект), виконання індивідуальних завдань.

Зміст самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ОС доктора філософії:

1. Поглиблене вивчення питань тем за методичними вказівками викладача.

2. Систематичне опрацювання лекційного матеріалу, запропонованої базової та допоміжної літератури з питань курсу.

3. Систематична підготовка до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення (переліку питань).

4. Самостійна підготовка до підсумкового контролю.

У процесі підготовки за темами (питаннями) курсу, що віднесені для самостійного опрацювання, аспірантам слід звернути особливу увагу на засвоєння зазначених ключових понять та термінів. Обов'язковим вважається ведення здобувачем робочого конспекту, який повинен містити розгорнутий або тезисний огляд питань, що віднесені для самостійного опрацювання, а також визначення ключових понять і термінів.

У процесі вивчення курсу для поточного контролю самостійної роботи здобувачів та якості засвоєння ними матеріалу викладач використовує:

- опитування здобувачів під час практичних занять, перевірку робочих конспектів;

- залучення здобувачів до дискусії з теми практичного заняття з наступною оцінкою ініціативи та здатності до аналізу дискусійних питань.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна (денна) форма	заочна форма
1	<i>Тема 1.1. Історія та культура становлення громадянської ідентичності України. Молодіжна політика та молодіжна робота</i>	6	6
2	<i>Тема 1.2. Становлення та розвиток молодіжної роботи</i>	4	4
3	<i>Тема 1.3. Напрями молодіжної роботи</i>	6	6
4	<i>Тема 1.4. Нормативно-правове забезпечення молодіжної роботи</i>	6	6
5	<i>Тема 2.1. Міжнародна молодіжна робота</i>	8	8
6	<i>Тема 2.2. Форми участі молоді на різних рівнях держави</i>	6	6
7	<i>Тема 2.3. Практична молодіжна робота</i>	8	8
Всього		44	56

8. Індивідуальні завдання

Розробити та укомплектувати «Портфоліо молодіжного працівника». Портфоліо може бути також використане як інструмент самооцінювання для учасників курсу, пов'язаних з розвитком молодіжної роботи. Розробити та організувати заходи для молоді (навчальний тренінг неформальної освіти, науково-практичний семінар, розважальний захід і т.д.).

9. Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності (за джерелом інформації – словесні (лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), пояснення, розповідь, бесіда); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (вправи)); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації (індуктивні, дедуктивні, аналітичні,

синтетичні); за ступенем самостійності мислення (репродуктивні, пошукові, дослідницькі); за ступенем керування навчальною діяльністю (під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів); методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності – навчальні дискусії (групове обговорення); створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Тестування активності здобувачів під час лекційних та семінарських занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання (реферати), тести для модульного і поточного контролю, комплексна контрольна робота.

10. Методи контролю

Види контролю: поточний, модульний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю аспірантів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, практичні вправи, самоконтроль, модульне тестування, виконання індивідуальних практичних та науково-дослідних завдань.

Семестрова атестація проводиться у формі заліку.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

В УДПУ імені Павла Тичини використовується накопичувальна (100-бальна) система оцінювання сформованих компетентностей.

Заходи з оцінювання результатів навчання аспіранта за ВК 02 включають:

- поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять та оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 70 балів);

- підсумкову контрольну роботу (максимально 10 балів);

- індивідуальне навчально-дослідне завдання (максимально 20 балів).

На практичному занятті здобувач може отримати максимальну 10 балів, а саме: за роботу на практичному занятті (максимально 5 бали), виконання завдань самостійної роботи (максимально 5 бали), додаткові види роботи.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів на практичному занятті:

- дотримання принципів академічної доброчесності;
- наявність розгорнутої відповіді на теоретичні питання практичного заняття;

- висунення проблеми, поєднання теоретичного матеріалу з його практичним використанням у майбутній професійній діяльності;

- активна участь в обговоренні теоретичних питань на занятті;

- виступ з доповіддю;

- змістовність виступу, аргументованість;

- культура мовлення;

- уміння вільно триматися перед аудиторією;

- оформлення виконання практичних завдань.

**Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів
за роботу на практичному занятті**

Рівень	К-сть балів/ оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Низький	1 бал / незадовільно	аспірант бере участь в обговоренні питань практичного заняття, але немає розгорнутої відповіді на всі питання, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення теми, не дотримується культури мовлення.
Середній	2,0 бали / нижче задовільно	аспірант бере участь в обговоренні питань практичного заняття, однак має розгорнуту відповідь на 1–2 питання, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення теми, не дотримується культури мовлення.
	3,0 бали / задовільно	аспірант бере активну участь в обговоренні питань практичного заняття, має елементарні, фрагментарні уявлення про об'єкт вивчення теми, працює в команді, але повної розгорнутої відповіді на всі питання практичного заняття немає, не завжди дотримується культури мовлення.
Достатній	4,0 бали / добре	аспірант добре володіє вивченим матеріалом у межах програми, застосовує знання під час вирішення практичних завдань, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією, має розгорнуті відповіді на всі питання практичного заняття, бере активну участь у командній роботі, в обговоренні питань заняття та виступає з доповіддю.
Високий	5,0 бали / відмінно	аспірант має розгорнуті відповіді на всі питання практичного заняття; володіє гнучкими знаннями не лише в межах вимог навчальної програми, але й використовує додаткові матеріали, аргументовано застосовуючи їх у різних ситуаціях; уміє знаходити інформацію та аналізувати її; ставити і розв'язувати проблеми, у командній роботі займає лідерські позиції; виступаючи з доповіддю на практичному занятті, вміло організовує різні види взаємодії, дискусію між учасниками практичного заняття; вільно тримається перед аудиторією; дотримується культури мовлення.

Критерії оцінювання завдань для самостійної роботи

К-сть балів / оцінка	Критерії оцінювання
1 бал / незадовільно	Здобувачем у розкритті змісту завдань були допущені суттєві помилки; завдання викладені поверхово або здобувач зовсім не виконав поставлених завдань.
2 бали / незадовільно	Здобувачем у розкритті змісту завдань були допущені несуттєві помилки; завдання викладені поверхово або здобувач частково виконав поставлені завдання.
3,0 бали / задовільно	Здобувач володіє знанням матеріалу на рівні вимог, наведених вище, але у розкритті змісту завдань ним були допущені певні помилки,

	завдання виконані фрагментарно, питання пропрацьовано недостатньо глибоко, у занадто стислій формі.
4,0 балів / добре	Здобувач дав правильні відповіді на поставлені завдання; робить логічні висновки та узагальнення, показує здатність аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певні питання; використовує належний інструментарій; демонструє знання законодавчих і нормативних актів питання, що розглядається; але здобувачем допущені 1-2 незначні помилки.
5,0 балів / відмінно	Здобувач дав обґрунтовані, глибокі й теоретично правильні відповіді на всі поставлені завдання; робить логічні висновки та узагальнення, демонструє здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певні питання; використовує належний інструментарій; демонструє знання законодавчих і нормативних актів питання, що розглядається.

Оцінювання виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ)

№п /п	Види робіт	Максимальна кількість балів за кожним видом роботи
1.	Розробити та укомплектувати «Портфоліо молодіжного працівника»: - стратегія розвитку молодіжної роботи у закладі вищої (молодіжного центру);	5 балів
2.	- план заходів (роботи);	3 бали
3.	- розробка та проведення 3 заходів (семінар, вебінар, виховний захід і т.д.)	12 балів (кожний захід по 4 бали)
Разом		20 балів

Шкала оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ)

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка
Високий	15–20	Відмінно
Достатній	10–14	Добре
Середній	5–9	Задовільно
Низький	0–4	Незадовільно

Оцінювання виконання підсумкової контрольної роботи

№п /п	Види робіт	Максимальна кількість балів за одне питання
1.	Теоретичні питання (2 питання з переліку)	5 балів
або		
1.	Тестові питання (10 питань)	1 бал
Разом		10 балів

Критерії оцінювання завдань підсумкової контрольної роботи (теоретичних питань)

К-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1,0 бал	Аспірант володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
2,0 бали	Аспірант володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
3,0 бали	Аспірант відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
4,0 бали	Аспірант вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.
5,0 балів	Аспірант виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.

Тестові питання оцінюються: одна правильна відповідь 1 бал.

Аспірант також має можливість:

– **додаткову кількість балів** здобувач може отримати за інші (додаткові) види роботи на практичному занятті (виступ з науковою доповіддю, аналіз змісту самостійно обраного наукового джерела, підготовка матеріалів для науково-практичного заходу тощо).

– отримати додаткові бали (інші види робіт) за наявності результатів навчання, отриманих у **неформальній освіті** (стажування, тренінги, участь у конференціях, семінарах та ін.). Інформація про ресурси для неформальної освіти, процедуру визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, розміщена на сайті факультету соціальної та психологічної освіти (<https://cutt.ly/eZgmfn5>);

– визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО (шляхом **академічної мобільності** відповідно до договору про співпрацю, <https://cutt.ly/8JzYhQJ>).

**Критерії оцінювання результатів навчання
(знань, умінь, навичок та компетентностей)**

Рівень, шкала ECTS, бали	Теоретична підготовка	Практичні уміння і навички, набуті компетентності
Високий, А, 90 – 100, відмінно	Аспірант має глибокі, міцні і системні знання, сформовані навички щодо теоретичних засад та практики з навчальної дисципліни, вміє синтезувати знання по окремих темах; використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь аспіранта відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.	Аспірант самостійно орієнтується в потоці інформації з дисципліни; здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. Має практичні навички з навчальної дисципліни, а також навички науково-дослідної роботи. При підготовці до практичних занять аспірант дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
Достатній В, С, 75 – 89; дуже добре, добре	Аспірант знає і може самостійно визначити зміст роботи, що пов'язана зі змістом навчальної дисципліни, може синтезувати знання по окремих темах, давати точні формулювання. Аспірант може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	Аспірант самостійно виконує завдання, передбачені програмою дисципліни, володіє базовими практичними навичками, може самостійно скласти коментар, обґрунтувати творче застосування основних положень змісту дисципліни у майбутній професійній діяльності, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату. При виконанні завдань практичних занять аспірант може самостійно виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки.
Середній Д, Е, 60– 74, задовільно,	Аспірант відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може	Аспірант може виконувати найпростіші завдання, але не спроможний самостійно висвітлити теоретичні та

нижче задовільно	сформулювати з допомогою викладача основні положення; допускає неточні і не повні відповіді, не чітко їх формулює, робить окремі помилки у відповіді, але може їх усунути під керівництвом викладача, недостатньо володіє термінологією.	практичні засади навчальної дисципліни; робить висновки, але не розуміє матеріал достатньою мірою.
Низький FX, F 1 – 60, незадовільно	Відповідь аспіранта при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про зміст навчальної дисципліни. У відповіді цілком відсутня самостійність. Аспірант знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення.	Аспірант знає основні положення, однак допускає істотні помилки, невпевнено, з великими утрудненнями виконує практичні завдання.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання і самостійна робота								Підсумкова контрольна робота ¹	Сума
ЗМ 1				ЗМ 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ІНДЗ		
10	10	10	10	10	10	10	20	10	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90–100	A	зараховано
82–89	B	
75–81	C	
69–74	D	
60–68	E	
35–59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

¹ Детальна інформація щодо виконання підсумкової контрольної роботи та завдання до неї розміщено в методичних рекомендаціях та в системі Moodle: **Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Теоретико-практичні основи молодіжної роботи» (ОНП «Соціальна робота», спеціальність 231 Соціальна робота): навч.-метод. вид.** / уклад.: Левченко Н.В. ; Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, ф-т соц. та псих. освіти, каф. соц. педагогіки та соц. роботи. Умань : УДПУ, 2022. 31 с.

13. Рекомендована література

Основна

1. Левченко Н.В. Теоретико-практичні основи молодіжної роботи : навчально-методичний посібник / МОН України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини ; уклад.: Левченко Н.В. Умань: ВПЦ «Візві», 2022. 119 с.

2. Молодіжна політика в умовах децентралізації. Методичні рекомендації для спеціалістів, які реалізують державну політику в молодіжній сфері / за ред. І.В. Пешої. 2-е вид. Київ: ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики», 2019. 40 с.

3. Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Теоретико-практичні основи молодіжної роботи» (ОНП «Соціальна робота», спеціальність 231 Соціальна робота): навч.-метод. вид. / уклад.: Левченко Н.В. ; Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, ф-т соц. та псих. освіти, каф. соц. педагогіки та соц. роботи. Умань : УДПУ, 2022. 31 с.

4. Молодь у сучасній громаді: навчальний посібник. Уклад. Н. В. Левченко Умань: Візаві, 2022. 125 с.

Допоміжна

1. Левченко Н.В. Теорія і практика молодіжної роботи : навчальний посібник / МОН України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; уклад.: Левченко Н.В. Київ : Компринт, 2021. 106 с.

2. Левченко Н.В., Коляда Н.М., Ісаченко В.П. Підготовка фахівців до роботи з молоддю: історичний аспект. *Науковий вісник «Ужгородського державного університету»*. Серія «Педагогіка. Соціальна робота», 2020. Випуск 2(47). С. 61–66.

3. Левченко Н.В. Підготовка соціальних працівників до роботи з молоддю (із досвіду неформальної освіти). *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реаліях та перспективи*. Випуск 77. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 127–132.

4. Левченко Н. В., Калюженко А.А. Соціальні аспекти молодіжної політики в Україні. *Соціальна робота та соціальна освіта*. Випуск 2 (5), 2020. С. 26–37.

5. Левченко Н. В. (2021). Менеджмент молодіжних центрів як ефективна форма реалізації молодіжної політики. *Електронне наукове фахове видання "Адаптивний менеджмент теорія та*

перспективи."Серія"Педагогіка". Випуск 12 (23), 2021. С. URL : <https://amtp.org.ua/index.php/journal/article/view/432>

6. Левченко Н. В. (2021) Аналіз нормативних документів у сфері молодіжної роботи: міжнародний аспект. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 83*. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2021 С. 96 - 102. URL : <http://www.chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/83/20.pdf>

7. Левченко Н. В. (2021) «Молодь» та «молодіжна робота»: смислове наповнення понять. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. Випуск 2(49). С. 85–91. URL : <http://visnyk-ped.uzhnu.edu.ua/article/view/247626>

8. Левченко Н. В. (2021). Молодіжний центр «START»: з досвіду Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. *Ввічливість. Humanitas № 4*. С. 22–30. URL : <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas/article/view/252>

9. Левченко Н. (2021) Становлення та розвиток молодіжної роботи: європейський досвід. *Ввічливість. Humanitas № 5*, 2021. С. 19–23. URL : <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas/article/view/321>

10. Левченко Н. (2021) Молодіжний працівник – сучасний професіонал з молодіжної роботи. *Ввічливість. Humanitas № 6*. С. 28–37. URL : <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas/article/view/384>

11. Левченко Н. В., Коляда Н. М. (2021) Становлення та розвиток програми «Молодіжний працівник» в Україні. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 84*. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2021 С. 98–103. URL : http://www.chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/84/part_1/22.pdf

12. Левченко Н. В. Молодіжні клуби: вітчизняний та міжнародний досвід. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 85*. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2022 С. 105–109. URL : <http://chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/85/22.pdf>

13. Левченко, Н. (2022). Молодіжний центр у контексті розвитку молодіжної роботи. *Ввічливість. Humanitas, 1*, 67–73. URL : <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas/article/view/513>

14. Бергерет, Ж-М., Мейш, Н. та Оттен, Х., Проект у громаді заради розвитку. Тренінгові модулі для молодіжних працівників, Національна служба молоді, Люксембург, 1997.

15. Боуер, Д. та Гьоденс Т., Мости визнання – Поширюючи визнання молодіжної роботи в Європі SALTO-YOUTH Inclusion Resource Centre, 2005.

16. Чішолм, Л., Визнання неформального та інформального навчання в молодіжному секторі – термінологічна шпаргалка Інсбрук, 2005.

17. Рада Європи, Симпозіум з неформальної освіти. Звіт Частина 1 / Частина 2 Страсбург, січень 2001.

18. Рада Європи, Рекомендація (2003) Комітету міністрів Ради Європи державам-членам щодо популяризації та визнання неформальної освіти/навчання молоді Страсбург, 2003.

19. Рада Європи, Декларація 8-ої Конференції Міністрів, відповідальних за молодь. Майбутнє молодіжної політики Ради Європи: Програма 2020 Київ, 2008 Рада Європейського Союзу, Рекомендація щодо визнання неформальної та інформальної освіти Брюссель, 2012.

20. Куссе, Ф., Вершельден, Г., Ван де Валь, Т., та Вільямсон, Х. (ред.), Історія молодіжної роботи в Європі та її відношення до молодіжної політики сьогодні Публікації Ради Європи. Страсбург, 2009.

21. Куссе, Ф., Вершельден, Г., Ван де Валь, Т., Медлінська, М. та Вільямсон, Х. (ред.), Історія молодіжної роботи в Європі – Частина 2. Відповідність молодіжній політиці сьогодення Публікації Ради Європи, Страсбург, 2010.

22. Куссе, Ф., Вершельден, Г., Ван де Валь, Т., та Вільямсон, Х. (ред.), Історія молодіжної роботи в Європі. Відповідність молодіжній політиці сьогодення. Частина 3 Страсбург, 2012.

23. КАТАЛОГИ КРАЩИХ ПРАКТИК МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ (2017, 2018, 2019, 2020).

24. Levchenko, N., Baldyniuk, O., Karpuch, I., Boiko, O., Klymenko, Y., Koliada, N. (2022). State Program for Youth Worker - An Innovative Form for Training Specialists about Youth Work. In: Salman Nazir (eds) Training, Education, and Learning Sciences. AHFE (2022) International Conference. AHFE Open Access, vol 59. AHFE International, USA.

25. Levchenko N., Koliada, N., Klymenko, Y., Matros, O., Gonchar, I. (2022). Youth Center Management: Training the Trainers for The "Effective Management of Youth Centers" Program. In: Tareq Ahram and Redha Taiar (eds) Human Interaction & Emerging Technologies (IHET-AI 2022): Artificial Intelligence & Future Applications . AHFE (2022) International Conference. AHFE Open Access, vol 23. AHFE International, USA.

26. Підготовка та захист дисертації доктора філософії зі спеціальності 231 Соціальна робота(методичні рекомендації) / Уклад. Н. М. Коляда, О. О. Кравченко, Н.В. Левченко. Київ, 2022. 112 с.

27. Методичні рекомендації до проходження виробничої практики здобувачами вищої освіти ступеня «доктор філософії» спеціальності 231 Соціальна робота: методичні рекомендації / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: Н. М. Коляда, О. О. Кравченко, Кочубей Т.Д. та ін. Умань, 2022. 78 с.

28. Посібник для тренерів, які працюють в інтересах дітей та молоді груп ризику / С. Буров, О. Войтенко. К. : ПП «Видавництво «Сучасний письменник», 2015. 184 с.

Періодичні видання (спеціальність 231 Соціальна робота)

1. Social Work and Education. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка ГО «Центр соціального розвитку та інновацій». URL: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/naukzap/2201-social-work-and-education>

2. Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Педагогіка. URL: http://science.uipa.edu.ua/journal-in-category-b_ua/
3. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Соціальна робота». URL: <https://visnyk.soch.robota.knu.ua/index.php/journal>
4. Наука і освіта. ДЗ «Південно-український національний педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського». URL: <https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/>
5. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. URL: <https://nv.pdpu.edu.ua/>
6. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». URL: <http://visnyk-ped.uzhnu.edu.ua/>
7. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова Серія 5., Педагогічні науки: реалії та перспективи. URL: <http://nc-s5.npu.edu.ua/>
8. Проблеми сучасного підручника. Інститут педагогіки НАПН України. URL: http://ipvid.org.ua/products/2018_1/
9. Професійна освіта: методологія, теорія та технології. ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». URL: <https://education-journal.org/index.php/journal>
10. Соціальна робота та соціальна освіта. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. URL: <http://srso.udpu.edu.ua>
11. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді Інститут проблем виховання НАПН України. URL: <https://zbirnyk.ipv.org.ua/>
12. Ввічливість. Humanitas. Волинський національний університет імені Лесі Українки. URL: <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas/issue/view/4>
13. Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. Серія Педагогічна. Львівський національний університет імені Івана Франка. URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/research/visnyk-lvivskoho-universytetu>

Інформаційні джерела

1. Аспірантам, докторантам, науковим керівникам (консультантам). Факультет соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини. URL: <https://fspo.udpu.edu.ua/>
2. Аспірантура та докторантура. Факультет соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини. URL: <https://fspo.udpu.edu.ua/>
3. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: статистичний збірник. 2007-2020 рр. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/16/Arch_nay_zb.htm
4. Науковий портал. УДПУ імені Павла Тичини. URL: <https://nauka.udpu.edu.ua/>
5. Національне агенство забезпечення якості освіти. URL: <https://naqa.gov.ua/>
6. Наука. МОН України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nauka>
7. Національна академія наук України. <https://www.nas.gov.ua/UA/Pages/default.aspx>

8. Quality guidelines for phd programs in social work. URL: <http://www.gadephd.org/>
9. The International Association Of Schools Of Social Work(Міжнародна асоціація шкіл соціальної роботи). URL: <https://bit.ly/2ZYWK0N>

Веб-ресурси

1. <https://scholar.google.com/>
2. <https://www.scopus.com/home.uri>
3. <https://www.webofknowledge.com>

Викладання дисципліни підкріплено курсом, розміщеним у Інформаційно-освітньому середовищі для студентів очної та заочної (дистанційної) форм навчання УДПУ за посиланням <https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=11739>

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

РОБОЧА ПРОГРАМА
ІІІ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Галузь знань 23 Соціальна робота
Спеціальність 231 Соціальна робота
Освітньо-професійна програма «Соціальна робота (молодіжна робота)»
Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Європейська кредитно-трансферна система організації
навчального процесу

Робоча програма виробничої практики для здобувачів вищої освіти спеціальності: 231 Соціальна робота, освітньо-професійної програми «Соціальна робота (молодіжна робота)»

Розробники:

Левченко Наталія Володимирівна, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, к. пед. н., доц.;

Коляда Наталія Миколаївна, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, д.пед.н., проф.;

Кравченко Оксана Олексіївна, гарант ОП, декан факультету соціальної та психологічної освіти, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, д.пед.н., проф.;

Албул Ірина Володимирівна, завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, к. пед. н. доц.;

Роєнко Світлана Олександрівна, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, к. пед. н., доц.;

Робоча програма практики розглянута і схвалена на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Протокол № 1 від «___» серпня 2023 року

Завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

(Ірина АЛБУЛ)

Робоча програма практики ухвалена науково-методичною комісією факультету соціальної та психологічної освіти

Протокол № 1 від «___» серпня 2023 року

Голова науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти

(Галина БОНДАРЕНКО)

ВСТУП

Особливість виробничої практики полягає в тому, що здобувачі вищої освіти включаються в коло реальних проблем професійної праці фахівців молодіжної сфери, ознайомлюються з реальним змістом та обсягом їх роботи.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Поглиблення та закріплення здобувачами теоретичних знань з молодіжної роботи, одержаних при вивченні відповідних курсів; набуття здобувачами досвіду проведення досліджень і практичної молодіжної роботи; розвиток професійної самосвідомості та самовизначення здобувачів.

Завдання практики:

1. Ознайомлення студентів зі змістом, нормативними документами молодіжної політики та молодіжної роботи, етичними нормами, технологіями, формами і методами роботи з молоддю.
2. Набуття практичного досвіду:
  - організації діяльності соціального працівника в конкретній молодіжній установі (центрі, просторі, асоціації, організації тощо);
  - проведення емпіричного дослідження чинників молодіжної проблеми, проблем і потреб молоді, чинників їх соціальної адаптації та розробки за його результатами рекомендацій щодо роботи молодіжних установ;
  - дослідження умов, процесу та результатів діяльності молодіжної установи;
  - обговорення процесу та результатів виконання завдань практичної молодіжної роботи із фахівців з питань роботи з молоддю.
3. Освоєння студентами практичних навичок індивідуальної і групової молодіжної роботи.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Організація та проведення практики має три етапи: підготовчий, основний (робочий) та підсумковий. Підготовчим етапом до практики є проведення настановчої конференції, на якій присутні представники адміністрації факультету, здобувачі вищої освіти, керівники практики та методисти. Студенти ознайомлюються із завданнями, вимогами до оформлення звітної документації, з керівниками практики. Отримують рекомендації й настанови щодо проходження практики від керівника практик по факультету.

Другий етап (основний (робочий)) передбачає безпосереднє проходження здобувачами закладів вищої освіти практики на базі закладів, що здійснюють роботу з молоддю. В процесі практики відбувається співробітництво студента та керівника практики, що сприяє ефективному вирішенню назрілих поточних питань. Керівник практики здобувача вищої освіти спостерігає за практичною

діяльністю здобувачів вищої освіти, визначає їх рівень підготовки до професійної діяльності, консультує диференційовано підходить до завдань, які повинен виконати практикант.

Третій (підсумковий) етап передбачає підготовку та здачу звітної документації з практики та проведення підсумкової конференції, на якій обговорюються заздалегідь визначені питання та ті, що виникли під час практики.

Груповими керівниками-методистами призначаються викладачі кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Груповий керівник-методист:

- перед початком практики забезпечує необхідною документацією з практики керівників баз практик та здобувачів вищої освіти;
- проводить інструктаж з техніки безпеки і охорони праці та контролює умови праці і побуту студентів;
- повідомляє здобувачів вищої освіти про порядок звітності з практики;
- контролює виконання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього трудового розпорядку на місці проходження практики, організовує облік відвідування бази практики здобувачами вищої освіти;
- надає практикантам консультації щодо виконання програми практики;
- надає методичну допомогу в оформленні документації;
- проводить засідання з академічною групою здобувачів вищої освіти щодо питань організації і проведення практики;
- раз на тиждень перевіряє щоденник спостереження, висловлює зауваження та поради щодо подальшої роботи здобувача вищої освіти, контролює ведення практикантами документації;
- перевіряє й аналізує документацію, подану здобувачем вищої освіти після закінчення практики; за результатами практики складає звіт і подає його керівнику практики по факультету;
- бере участь у факультетських настановчих і підсумкових конференціях з практики, нарадах на базі практики з питань організації і проведення практики;
- бере участь у проведенні загального підсумку з практики, оцінює роботу здобувача вищої освіти, виставляє у відомість та залікову книжку оцінку з практики;
- після завершення практики на основі звітів керівників від бази практики, аналізу документації, подану здобувачами вищої освіти, складає письмовий звіт про хід, результати практики із зауваженнями і пропозиціями щодо подальшого вдосконалення та організації її проведення завідувачу кафедри та керівнику практики по факультету.

Здобувачі вищої освіти у період організації і проходження практики

зобов'язані:

- за тиждень до початку практики пройти медичний огляд, прослухати лекцію з охорони життя і безпеки, виробничої гігієни та санітарії;
- до початку практики одержати від групового керівника-методиста практики консультації щодо оформлення необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- у випадку відсутності або запізнення повідомляти про це старосту, групового керівника, пояснювати причину відсутності або запізнення, надавати необхідні документи, що засвідчують відсутність (довідку про хворобу тощо);
- відвідувати консультації, методичні наради, які проводить керівник або методист з практики;
- у встановлений термін здавати звіт про виконання завдань практики.

Здобувачі вищої освіти мають право:

- звертатися до керівників практики університету, адміністрації баз практик з усіх питань, що виникають у процесі проходження здобувачами вищої освіти практики;
- користуватися матеріальною базою, бібліотекою, кабінетами та навчально-методичним забезпеченням, використовувати технічну, інформаційно- методичну та іншу документацію, необхідну для виконання програми практики.

Особливості організації і проведення практики на заочній формі навчання

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання, залежно від характеру практичної роботи, яку вони виконують, за наявності в них професійного досвіду, поділяються на дві групи:

а) до першої групи належать здобувачі вищої освіти, які працюють за обраним фахом. Документами, які свідчать про відповідність займаній посаді за фахом здобувача вищої освіти, є: витяг із трудової книжки (або ксерокопія трудової книжки, завірена керівником установи), довідка з місця роботи (якщо він працює за сумісництвом) та характеристика, в якій вказана рекомендована оцінка (за національною шкалою), засвідчені керівником закладу;

б) здобувачі вищої освіти, які не працюють за обраним фахом, проходять практику з відривом від виробництва у період, визначений навчальним планом, як правило, в м. Умані або за місцем проживання, або самостійно добирають для себе місце проходження практики, яке відповідає всім вимогам програми. До початку практики вони подають клопотання з бази практики. На цей час вони використовують відпустку за власний рахунок.

У період заліково-екзаменаційної сесії, що передує практиці, для

здобувачів вищої освіти на факультетах організується інструктивно-методична нарада з питань проходження практики, яку проводять керівник практики по факультету, групові керівники практики, методисти.

ОСВІТНІЙ РЕЗУЛЬТАТ ПРАКТИКИ

Програмні результати навчання

ПРН 6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опанувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

ПРН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.

ПРН 11. Організувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу.

ПРН 13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН 16. Розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні.

ПРН 17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

ПРН 19. Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проекти і технології.

ПРН 20. Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

ПРН 21. Брати участь у житті суспільства, територіальних громад і спільнот, впливаючи на рішення, що стосуються їх життя.

ПРН 22. Реалізувати спільну та скоординовану діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування у партнерстві з інститутами громадянського суспільства, установами, закладами та фахівцями, що працюють з молоддю.

ПРН 23. Підвищувати рівень участі молоді в суспільному житті, її конкурентоспроможність, формування у молоді громадянських компетентностей; формувати у молоді навички підвищення самостійності, мобільності, соціального та культурного включення в українське суспільство та світ.

ПРН 24. Вирішувати питання працевлаштування молоді, забезпечення її зайнятості у вільний від навчання час, сприяння розвитку молодіжних ініціатив у трудовій сфері.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. НАВЧАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Взяти участь у настановній та підсумковій конференціях.

2. Скласти індивідуальний план роботи на період практики.
3. Ввести щоденник практиканта, який має відбивати зміст, аналіз і якісну оцінку результатів роботи за кожний день практики.
4. Ознайомитися із закладом (організацією). Вказати, які завдання стоять перед закладом (організацією). Визначити основні напрями роботи закладу (подати у вигляді, схеми, таблиці тощо).
5. Визначити організаційну структуру закладу (організації). Вказати склад фахівців, які працюють в закладі (організації). Ознайомитися з посадовим обов'язками працівників. Запропонувати шляхи оптимізації штатного розпису закладу (організації).
6. Скласти органограму закладу (організації).
7. Визначити партнерів закладу (організації), що є базою практики.
8. Вивчити нормативно-правову базу, якою керується у своїй роботі заклад (статут, положення, правила і т. д.). Зробити аналіз установчої документації організації.
9. Вказати, які послуги надає організація, та зазначити категорії молоді, на які розповсюджуються ці послуги.
10. Визначити порядок надання послуг (подати у вигляді алгоритму).
11. Вказати технології, які використовують фахівці при роботі з молоддю.
12. Самостійно скласти 4 документи на вибір.
13. Складіть професійний словник фахівців закладу, що виступає базою практики (не менше 10 понять).
14. Розробити сайт закладу або внести пропозиції щодо змін існуючого. Підготувати інформацію про проходження практики на сайт факультету соціальної та психологічної освіти.
15. Розробити молодіжний проєкт та за можливості реалізувати його.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Сприяти згуртуванню колективу. З цією метою підібрати декілька комунікативних ігор, вправ, та провести їх. Поспостерігати за емоціями, поведінкою людей, ставленням один до одного. Результати спостережень зазначити в щоденнику.
2. Провести 2 різнопланових молодіжних заходи. (Подати конспекти/програми проведених заходів з оцінкою та підписом фахівця закладу).
3. Підготувати та провести акцію (наприклад, збір коштів на конкретну мету, привернення уваги до певної проблеми).
4. Підготувати і провести індивідуальну роботу з дітьми (молоддю).
5. Взяти участь у розробці інформаційно-просвітницької та рекламної продукції закладу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Консультації у фахівців закладу з організаційних та методичних питань.
2. Ознайомлення з кабінетами фахівців.
3. Допомога в обладнанні кабінетів.

4. Виготовлення дидактичного матеріалу та наочних посібників.
5. Опрацювання методичної літератури.
6. Вивчення документації та досвіду роботи фахівців з різними категоріями клієнтів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Психолого-педагогічне вивчення молоді шляхом використання різних методів (спостереження, анкетування, узагальнення незалежних характеристик, соціологічне вивчення та ін.).
2. Робота над змістом теми кваліфікаційної роботи проведення експерименту.
3. Підбір технологій для реалізації завдань дослідження.
4. Виконання завдань індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ) з дисциплін напрямку молодіжної роботи.

Індивідуальні завдання для студентів-практикантів розробляються науковим керівником кваліфікаційної роботи, виходячи з теми і завдання випускної кваліфікаційної роботи, інтересів, схильностей та здібностей студента. Індивідуальні завдання для студентів, які проходять практику, повинні передбачати творчий, пошуковий підхід при їх виконанні. Важливо, щоб студенти, виконуючи індивідуальні завдання, змогли протягом практики зібрати, систематизувати й обробити теоретичні, методичні і практичні матеріали за темою випускної кваліфікаційної роботи, критично їх оцінити, розробити і обґрунтувати практичні рекомендації, що можуть бути наслідком виконання випускної кваліфікаційної роботи.

Індивідуальні завдання записуються до індивідуального плану проходження виробничої практики і після їх виконання подаються з матеріалами практики.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ ПРО ВИРОБНИЧУ ПРАКТИКУ (ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ)

Після закінчення терміну практики студенти протягом трьох днів подають груповому керівнику практики таку **документацію**:

- характеристика на студента-практиканта за підписом керівника закладу, завірена печаткою;
- звіт студента-практиканта, в якому зазначається проведена робота (за індивідуальним планом);
- індивідуальний план роботи;
- щоденник практики (у щоденнику відображається зміст проведеної студентом роботи, записуються спостереження, роздуми);
- характеристика та аналіз діяльності закладу, що є базою практики; аналіз основних напрямів роботи закладу
- аналіз кадрового забезпечення закладу; опис посадових обов'язків фахівців;
- органограма закладу;

- аналіз установчої документації організації;
- узагальнений алгоритм надання послуг;
- узагальнення профілактичної роботи закладу;
- конспекти/програми проведених заходів з оцінкою та підписом фахівцем закладу;
- самостійно складені 4 документи (на вибір);
- соціально-психологічний портрет клієнта установи;
- професійний словник фахівців закладу, що виступає базою практики (не менше 10 понять).
- добірка комунікативних ігор, вправ для дітей та молоді;
- звітність про проведення акції;
- виконання завдань змістового модулю III. Методична діяльність.
- виконання завдань змістового модулю IV. Дослідницька діяльність.
- підготувати інформацію на сайт факультету соціальної та психологічної освіти про проходження практики;
- фотоматеріали, презентації заходів.

Вимоги до звіту

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з проблеми охорони праці, висновки і пропозиції, список використаних джерел та інше.

Письмовий звіт має бути підписаний здобувачем вищої освіти, груповим керівником та методистами.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

При оцінюванні результатів практики враховуються такі показники:

- організованість, дисциплінованість і добросовісне ставлення до роботи студента-практиканта;
- його ініціативність і творчість;
- якість виконання завдань програми практики;
- якість індивідуальної дослідницької роботи, виконаної під час практики;
- якість оформлення документації з виробничої практики;
- своєчасність здачі документації.

№п/п	Види робіт	Кількість балів
1.	Індивідуальний план роботи	0–5

2.	Щоденник практики (у щоденнику відображається зміст проведеної студентом роботи, записуються спостереження, роздуми)	0–10
3.	Характеристика та аналіз діяльності закладу, що є базою практики.	0–5
4.	Аналіз установчої документації організації.	0–5
5.	Аналіз основних напрямів роботи закладу; аналіз кадрового забезпечення закладу; опис посадових обов'язків фахівців; органограма закладу.	0–5
6.	Узагальнений алгоритм надання послуг (вказіть вид послуг, хто має на них право, технологія надання соціального забезпечення населення, соціальних послуг та контролю).	0–10
7.	Конспекти/програми (2) проведених заходів з оцінкою та підписом методиста закладу або програма роботи з клієнтом.	0–10
8.	Самостійно складені 4 документи (на вибір).	0–10
9.	Професійний словник фахівців закладу, що виступає базою практики (не менше 10 понять)	0–5
10.	Добіркам комунікативних ігор, вправ для різних категорій населення	0–10
11.	Інформація на сайт факультету соціальної та психологічної освіти про проходження практики	0–5
12.	Виконання завдань змістового модулю IV. Дослідницька діяльність	0–5
13.	Звіт студента-практиканта, в якому зазначається проведена робота (за індивідуальним планом); наявність фотоматеріалів (презентації) заходів	0–5
14.	Захист практики	0–10
15.	Максимальна кількість балів	100

Шкала оцінювання:

A	Відмінно	90 – 100
B	Дуже добре	82 – 89
C	Добре	75 – 81
D	Задовільно	69 – 74
E	Задовільно (достатньо)	60 – 68
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	35 – 59
F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	1 – 34

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ (ВИД ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ)

Виробнича практика здобувачів вищої освіти завершується екзаменом.

Студент подає матеріали практики та звітує перед комісією про виконання програми практики. За наслідками практики студентам виставляється оцінка, яка охоплює всі напрямки діяльності студента під час практики.

СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України Про Вищу освіту. Голос України. 06.08.2014.
2. Положення про організацію практик в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (денна та заочна форма навчання)» (затверджене на засіданні вченої ради університету, протокол № 7 від 19 грудня 2018 р.).
3. Положення про практику студентів вищих педагогічних навчальних закладів України. Київ, 2000. 24 с.
4. Організація соціально-педагогічної та психологічної практики студентів ВНЗ (спеціальності «Соціальна педагогіка») : навч.-метод. Посіб. М. О. Докторович та ін. ; за ред. Я. І. Журецького. Вид. 2-ге, виправл. і доповн. К. : Ленвіт, 2013. 311

Ресурси

1. youth-worker.org.ua – програма Молодіжний працівник.
2. dismp.gov.ua – ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики».
3. <https://auyc.org.ua/> – Всеукраїнський молодіжний центр України.
4. <https://www.facebook.com/ngo.uywa/> – Асоціація молодіжний працівників України.
5. <https://youthcenters.net.ua/> – Асоціація молодіжних центрів України.

ДОДАТКИ

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

ЩОДЕННИК виробничої практики (титульна сторінка)

Щоденник
навчальної: ознайомчої практики студента-практиканта

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

П курсу _____ групи факультету _____

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Місце проходження практики:

_____ Термін проходження практики:

_____ Керівник практики:

Загальні рекомендації щодо ведення щоденника

1. Щоденник повинен відображати всю роботу студента-практиканта.
2. Студент зобов'язаний вести своєчасні та регулярні записи у щоденнику практики.

Схема щоденника

Дата і час	Зміст роботи	Аналіз діяльності

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет соціальної та психологічної освіти

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

студента-практиканта

_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

II курсу ___ групи

Керівник практики:

_____

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет соціальної та психологічної освіти

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

МАТЕРІАЛИ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

студента-практиканта

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)
II курсу ___ групи

Керівник практики:

_____

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет соціальної та психологічної освіти

Кафедра соціальної педагогіки
та соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Керівник практики
ПІБ

„_____” _____ 20 р.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН РОБОТИ

студента-практиканта (прізвище, ім'я, по-батькові)
II курсу _____ групи на час проходження виробничої практики
з _____ по _____ року

в _____ -

_____ -
(назва закладу, місто, район, область)

Керівники
практики: _____

№ п/п	Зміст і види роботи	Термін виконання	Примітки
1.	Участь у настановчій конференції з питань організації і проведення практики.		
2.	Ознайомлення з діяльністю закладу. Знайомство з керівниками, персоналом. Вивчення документації.		
3.	Навчальна діяльність: - вивчення плану роботи закладу; - вивчення плану роботи працівників; - складання індивідуального плану роботи на весь період практики спільно з фахівцями закладу і керівниками практики).		
4.	Практична діяльність: - відвідування занять, заходів, які проводяться закладом; - участь у проведенні занять, заходів; - безпосередня волонтерська робота.		
5.	Участь у методичній і дослідницькій роботі: - методичних нарадах представників (організації, установи).		

**Копії документів
щодо участі в молодіжних заходах та свідцтва про право власності**

УКРАЇНА

СВІДОЦТВО

про реєстрацію авторського права на твір

№ 101198

Науковий твір «Наукова програма «Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи»

(вид. назва твору)

Автор(и) Коляда Наталія Миколаївна, Левченко Наталія Володимирівна

(повне ім'я, псевдонім (за наявності))

Дата реєстрації 14 грудня 2020 р.

**Т.в.о. Генерального директора
Державного підприємства
«Український інститут
інтелектуальної власності»**

Петро ІВАНЕНКО

М.П.

ПК «Україна» Заст. 20-2002, 2020 р. 11 кш

УКРАЇНА

СВІДОЦТВО

про реєстрацію авторського права на твір

№ 101395

Науковий твір «Освітньо-професійна програма «Соціальна робота (Молодіжна робота)»

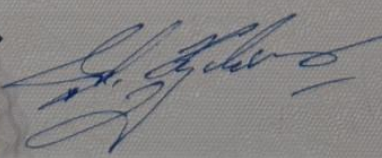
(вид, назва твору)

Автор(и) Кравченко Оксана Олексіївна, Левченко Наталія Володимирівна, Коляда Наталія Миколаївна, Ісаченко Вікторія Павлівна, Карпич Ірина Олександрівна, Клименко Юлія Анатоліївна

(повне ім'я, псевдонім (за наявності))

Дата реєстрації 24 грудня 2020 р.

**Генеральний директор
Державного підприємства
«Український інститут
інтелектуальної власності»**

 Андрій КУДІН

М.П.

УМАНСЬКА МІСЬКА РАДА
МІСЬКИЙ ГОЛОВА

ПОДЯКА

Левченко

Наталії Володимирівні

кандидату педагогічних наук, доценту кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, докторантці Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, координаторці програми особистісного та професійного розвитку молоді «Державотворець», директору Молодіжного центру «START»

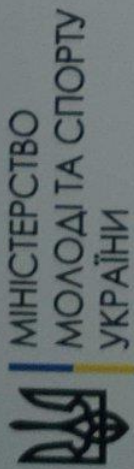
за вагомий особистий внесок у реалізацію державної молодіжної політики в м. Умань, активну громадянську позицію, популяризацію молодіжного руху та з нагоди Дня молоді

Міський голова

м. Умань
2021

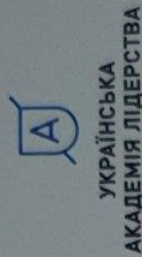
І.Г.Плетньова

МІНІСТЕРСТВО
МОЛОДІ ТА СПОРТУ
УКРАЇНИ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНСЬКА
АКАДЕМІЯ ЛІДЕРСТВА

ПОДЯКА

Левченко Наталії

за вагомий внесок у проведення регіонального етапу
програми особистісного та професійного розвитку молоді «Державотворець»
у 2020 році

Заступник Міністра

Марина ПОПАТЕНКО

Керівник проекту «Підтримка
організацій-лідерів у протидії
корупції в Україні «Взаємодія»

Лоренс ХЕЛД

Керівник програми «Суспільний
розвиток» Української академії
лідерства

Любомир ШИМКІВ

ПОДЯКА

ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ

Левченко Наталії Володимирівні,
кандидату педагогічних наук, доценту кафедри
соціальної педагогіки та соціальної роботи
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини

за активну участь в організації та проведенні
регіональної програми особистісного
та професійного розвитку молоді
«Державотворець Умань-2020»

Начальник відділу
у справах сім'ї та молоді
Уманської міської ради

Н.В.Вдовиченко

Умань
2020

МІНІСТЕРСТВО
МОЛОДІ ТА СПОРТУ
УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ
СІМЕЙНОЇ ТА МОЛОДІЖНОЇ
ПОЛІТИКИ

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ
ООН В УКРАЇНІ

МІНІСТЕРСТВО МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ СІМЕЙНОЇ ТА МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ

СВІДОЦТВО

про підвищення кваліфікації

Ліцензія № 582029

Видано **Левченко Наталії Володимирівні**

він (вона) пройшов(ла) Базовий тренінг Програми
«Молодіжний працівник»-2018

Під час навчання (24 навч. год.) опрацював(ла) такі модулі:

- Молодіжна політика і молодіжна робота
- Громада і молодіжна робота в громаді
- Компетенції молодіжного працівника

Директор Державного інституту
сімейної та молодіжної політики

І.В. Пеша

«11» липня 2018 р.

Реєстраційний номер МП № 13684879-364-18

YOUTH WORKER
МОЛОДІЖНИЙ ПРАЦІВНИК

Перелік опублікованих праць за темою дисертації*Монографія:*

1. **Левченко Н. В.** Підготовка майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи: теорія і практика : монографія. Київ : Компринт, 2023. 429 с. ISBN 978-617-8269-43-2

Статті в наукових фахових виданнях України:

2. **Левченко Н. В.**, Коляда Н. М., Ісаченко В. П. Підготовка фахівців до роботи з молоддю: історичний аспект. *Науковий вісник «Ужгородського державного університету»*. Серія «Педагогіка. Соціальна робота», 2020. Випуск 2(47). С. 61–66. DOI: 10.24144/2524-0609.2020.47.61-66

3. **Левченко Н. В.** Підготовка соціальних працівників до роботи з молоддю (із досвіду неформальної освіти). *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалія та перспективи. 2020. Випуск 77. С. 127–132. DOI: 10.31392/NPU-nc.series5.2020.77.28

4. **Левченко Н. В.**, Калюженко А. А. Соціальні аспекти молодіжної політики в Україні. *Соціальна робота та соціальна освіта*. Випуск 2 (5), 2020. С. 26–37. DOI: 10.31499/2618-0715.5.2020.220766

5. **Левченко Н. В.** Зміст підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи: з досвіду Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. *Social Work and Education*, 2021. Vol. 8, No. 3. pp. 352–363. DOI: 10.25128/2520-6230.21.3.4

6. **Левченко Н. В.**, Коляда Н. М., Заболотна О. А. Підготовка докторів філософії із соціальної роботи в Україні: перший досвід та перспективи розвитку. *Соціальна робота та соціальна освіта*, 2021. Випуск 2(7). С. 308–321. DOI: 10.31499/2618-0715.2(7).2021.244872

7. **Левченко Н. В.** Зміст підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи (вибірковий складник освітніх програм). *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи, 2021. Випуск 82. С. 91–97. DOI: 10.31392/NPU-nc.series5.2021.82.20

8. **Левченко Н. В.** Менеджмент молодіжних центрів як ефективна форма реалізації молодіжної політики. *Електронне наукове фахове видання «Адаптивний менеджмент теорія та перспективи»* Серія «Педагогіка», 2021. Випуск 12 (23). DOI: 10.33296/2707-0255-12(23)-06. URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal/article/view/432>

9. **Левченко Н. В.** Аналіз нормативних документів у сфері молодіжної роботи: міжнародний аспект. *Науковий часопис Національного педагогічного*

університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи, 2021. Випуск 83. 2021 С. 96–102. DOI: 10.31392/NPU-nc.series5.2021.83.20

10. **Левченко Н. В.** Молодіжний центр «START»: з досвіду Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. *Ввічливість. Humanitas*, 2021. № 4. С. 22–30. DOI: 10.32782/humanitas/2021.4.4

11. **Левченко Н. В.** Становлення та розвиток молодіжної роботи: європейський досвід. *Ввічливість. Humanitas*, 2021. № 5. С. 19–23. DOI: 10.32782/humanitas/2021.5.5

12. **Левченко Н. В.** Молодіжний працівник – сучасний професіонал з молодіжної роботи. *Ввічливість. Humanitas*, 2021. № 6. С. 28–37. DOI: 10.32782/humanitas/2021.6.5

13. **Левченко Н. В.,** Коляда Н. М. Становлення та розвиток програми «Молодіжний працівник» в Україні. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*, 2021. Випуск 84. С. 98–103. DOI: 10.31392/NPU-nc.series5.2021.84.1.22

14. **Левченко Н. В.** «Молодь» та «молодіжна робота»: смислове наповнення понять. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*, 2021 Випуск 2(49). С. 85–91. DOI: 10.24144/2524-0609.2021.49.85-91

15. **Левченко Н. В.** Молодіжні клуби: вітчизняний та міжнародний досвід. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Випуск 85. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2022 С. 105–109. DOI: 10.31392/NPU-nc.series5.2022.85.22

16. **Левченко Н. В.** Молодіжний центр у контексті розвитку молодіжної роботи. *Ввічливість. Humanitas*, 2022. № 1. С. 67–73. DOI: 10.32782/humanitas/2022.1.10

17. **Левченко Н. В.** Підготовка майбутніх фахівців спеціальності «Соціальна робота» до молодіжної роботи. *Ввічливість. Humanitas*, 2022. № 2, С. 14–23. DOI: 10.32782/humanitas/2022.2.2

18. **Левченко Н. В.** Формування індивідуальної освітньої траєкторії докторів філософії з соціальної роботи в контексті підготовки до молодіжної роботи. *Соціальна робота та соціальна освіта*, 2022. Випуск 1(8). С. 171–182. DOI: 10.31499/2618-0715.1(8).2022.262713

19. **Левченко Н. В.** Освітня складова підготовки докторів філософії спеціальності «Соціальна робота». *Науковий журнал Хортицької національної академії. Scientific journal of Khortytsia national academy» (Серія: Педагогіка. Соціальна робота)*, 2022. Випуск 7(2022). С. 193–204. DOI: <https://doi.org/10.51706/2707-3076-2022-7-18>

20. **Levchenko N.**, Koliada N. Youth work in Ukraine: history of formation and development prospects. *Соціальна робота та соціальна освіта*, 2022. Випуск 2(9). С. 308–321. DOI: 10.31499/2618-0715.2(9).2022.267355

21. **Левченко Н. В.**, Панченко В. А., Коляда Н. М. Громадська організація як осередок соціального забезпечення молоді: управлінський аспект. *Ввічливість. Humanitas*, 2022. № 4. С. 91–97. DOI: 10.32782/humanitas/2022.4.13

22. **Levchenko N.** Educational and methodological support of the training of future social workers for youth work (from the experience of the Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University). *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2023. Випуск 1(10). С. 138–144. DOI: 10.31499/2618-0715.1(10).2023.282278

Статті у міжнародних виданнях, що індексуються у Scopus, WoS

23. **Levchenko N.**, Klymenko Y., Baldyniuk O., Roienko S., Koliada N. Innovative Forms of Social Non-formal Youth Education. *Advances in Human Factors in Training, Education, and Learning Sciences. AHFE 2021. Lecture Notes in Networks and Systems*, 2021. vol 269. Pp. 379–386. DOI: 10.1007/978-3-030-80000-0_45. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-80000-0_45#citeas (**Scopus**).

24. **Levchenko N.**, Isachenko V., Morhai L., Koliada N., Polishchuk N. Youth work in a higher education institution: formation and prospects of development.. *6th International Conference on Human Interaction & Emerging Technologies: Future Systems (IHET-FS 2021)*, 2021 vol. 319. Pp. 1242–1249. DOI: 10.1007/978-3-030-85540-6_159. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-85540-6_159#citeas (**Scopus**).

25. **Levchenko Nataliia**, Yakymenko Svitlana, Sukholova Marianna, Drahunova Vira, Konokh Anatolii, Bozhok Natalii. Theoretical Problems of Designing Pedagogical Technologies in Higher Education Institutions. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, VOL.21 No.12, December 2021. Pp. 469-472. DOI: 10.22937/IJCSNS.2021.21.12.64. URL: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2021.21.12.64> (**Web of Science**).

26. **Levchenko Nataliia**, Sukhostavets Nataliia, Zelman Lesia, Kulichenko Alla, Balabanova Kseniia. Formation of the digital generation in a distance learning environment. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, 2022. VOL.22 No.5. Pp. 335–341. DOI: [10.22937/IJCSNS.2022.22.5.48](https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.5.48). URL: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.5.48> (**Web of Science**).

27. **Levchenko Nataliia**, Odarchenko Veronika, Diatlova Iryna, Kvitkin Petro, Mykhalchenko Nataliia (2023). Technological features of implementing innovations in institutions of higher education. *Conhecimento & Diversidade, Niterói*, v. 15, n. 38 Jul./Set. 2023, 383–400. URL: https://revistas.unilasalle.edu.br/index.php/conhecimento_diversidade/article/view/11053/4139 (**Web of Science**).

Статті у періодичних виданнях зарубіжних країн:

28. **Levchenko N.**, Koliada N. Center of employment and professional development of young people with special needs. *15th International Technology, Education and Development Conference (8-9 March, INTED2021)*. 2021. Pp. 966–970. DOI: 10.21125/inted.2021.0217. URL:

<https://library.iated.org/view/KOLIADA2021CEN>

29. **Levchenko N.**, Koliada N. Activity experience of children and youth organizations of the end of the XIX – early XX century. 14th annual *International Conference of Education, Research and Innovation (8th and 9th of November 2021, ICERI2021)*. Pp. 7854-7859. DOI: 10.21125/iceri.2021.1766. URL:

<https://library.iated.org/view/LEVCHENKO2021ACT>

30. **Levchenko N.**, & Kolyada N. Youth as a key category of youth work: conceptual aspect. *Pedagogy and Education Management Review*, 2021. №3(2021). Pp. 57–65. DOI: 10.36690/2733-2039-2021-3-57 URL:

<https://public.scnchub.com/perm/index.php/perm/article/view/68>

31. **Levchenko N.**, Baldyniuk O., Karpuch I., Boiko O., Klymenko Y., Koliada, N. State Program for Youth Worker – An Innovative Form for Training Specialists about Youth Work. *In: Salman Nazir (eds) Training, Education, and Learning Sciences*, 2022. vol 59. Pp. 81–87. DOI: [10.54941/ahfe1002387](https://doi.org/10.54941/ahfe1002387). URL: https://openaccess.cms-conferences.org/publications/book/978-1-958651-35-3/article/978-1-958651-35-3_10

32. **Levchenko N.**, Koliada, N., Klymenko, Y., Matros, O., Gonchar, I. Youth Center Management: Training the Trainers for The «Effective Management of Youth Centers» Program. *In: Tareq Ahram and Redha Taiar (eds) Human Interaction & Emerging Technologies*, 2022. vol 23. DOI: 10.54941/ahfe100843. URL: https://openaccess.cms-conferences.org/publications/book/978-1-7923-8989-4/article/978-1-7923-8989-4_6

33. **Levchenko N.**, & Koliada N. Public sector youth initiatives in non-formal education. *Pedagogy and Education Management Review*, 2023. №2. Pp. 73–81. DOI: 10.36690/2733-2039-2023-2-73-81. URL:

<https://public.scnchub.com/perm/index.php/perm/article/view/123>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

34. **Левченко Н. В.** Етапи становлення та розвитку молодіжної роботи в Україні. *European scientific discussions. Abstracts of the 1st International scientific and practical conference. Potere della ragione Editore*. (November 28-30, 2020) Rome, Italy. 2020. Pp. 350–356.

35. **Левченко Н. В.**, Коляда Н. І. Особливості діяльності молодіжних клубів. *Матеріали XV Всеукраїнської наукової конференції студентів та молодих науковців «НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ»* (м. Умань, 25 травня 2022 р.): у 2-х ч. / за ред. О. І. Безлюдного. Умань : Візаві, 2022. Ч. 2. С. 12–14.

36. **Левченко Н. В.** Підготовка майбутніх соціальних працівників у ЗВО. *Актуальні дослідження в соціальній сфері : матеріали шістнадцятої*

міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 17 листопада 2020 р.). Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2020. С. 112–114

37. **Левченко Н. В.** Молодіжний центр: понятійний аспект. *Актуальні проблеми соціальної роботи та підготовки майбутнього фахівця соціальної сфери: збірник тез за матеріалами науково-практичної конференції «Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери» (22 квітня 2022 р., м. Умань) та регіональної науково-практичної конференції «Перспективи ефективної роботи соціальних працівників з молоддю» (3 березня 2022 р., м. Умань).* / [ред. кол. : Кравченко О.О. та ін.]. Умань. 2022. С. 36–41.

38. **Левченко Н. В.** Молодіжна робота: Європейський досвід. *New Directions in Science and Education: Conference Proceedings of the 1st International Conference*, November 19. Munich, Germany, Primedia elaunch LLC. 2021. Pp. 46–51.

39. **Левченко Н. В.** Підготовка майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи в ЗВО. *Key Tendencies in Academic Research: Conference Proceedings of the 1st International Conference*, August 20. Auckland, New Zealand, Primedia elaunch LLC. 2021. Pp. 22–25.

40. **Левченко Н. В.** Навчально-методичне забезпечення підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи. *The 5 th International scientific and practical conference «World science: problems, prospects and innovations» (January 27-29, 2021)* Perfect Publishing, Toronto, Canada. 2021. Pp 746-750.

41. **Левченко Н. В.** Центр зайнятості та професійного розвитку молоді в закладі вищої освіти. *Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Умань, 22 квітня 2021 р.).* Умань : Візаві, 2021. С. 46–48.

42. **Левченко Н.** Нормативні документи у сфері молодіжної роботи. *Проблеми та перспективи розвитку територіальних громад в соціальній сфері: матеріали доповідей та повідомлень Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 24 вересня 2021 р.).* Ужгород : ТОВ «РІК-У», 2021. С. 50–53.

43. **Левченко Н. В.** Дозвілєвий напрям діяльності молодіжного центру «START» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. *Major Achievements in Science and Education: Conference Proceedings of the 1st International Conference*, (October 15, 2021. Stockholm, Sweden), Primedia elaunch LLC, 2021. Pp. 62–65.

44. **Левченко Н. В.** Навчально-науковий напрям діяльності молодіжного центру «START» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. *Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи : Всеукраїнська науково-практична конференція (12 жовтня 2021 р., м. Умань) та*

Міжнар. наук.-практ. симпозиуму з інклюзивного туризму, (м. Умань, 27 трав. 2021 р.). Умань : Візаві, 2021. С. 49–52.

45. **Левченко Н. В.** Підготовка майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи. *Наука & Молодіжна політика: матеріали Науково-практичної онлайн-конференції* (Київ, 26 квітня 2021 р.). Київ: Держ. ін-т сімейної та молодіжної політики, 2021. С. 36–39.

46. **Левченко Н. В.** Напрями діяльності молодіжного центру START» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. *Вісімнадцята міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Актуальні дослідження в соціальній сфері»* (17 листопада 2021 р., м. Одеса). Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2021. С. 55–57.

47. **Левченко Н. В.** Аспекти молодіжної роботи в робочих програмах спеціальності 231 Соціальна робота. *Перспективи ефективної роботи соціальних працівників з молоддю: збірник науково-практичного семінару* (м. Умань, 3 березня 2021 р.). Умань : Візаві, 2021. С. 59–68.

48. **Левченко Н. В.** Молодіжна робота: понятійний аспект. *Сучасні тенденції розвитку вищої освіти та академічного партнерства в умовах воєнного стану № 31: у 2 томах: збірник матеріалів XXVIII Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасності тенденції розвитку вищої освіти та академічного партнерства в умовах воєнного стану», 16–17 березня 2023 року*. Київ : КиМУ, 2023. Т. 2. С. 81–82.

49. **Левченко Н.,** Коляда Н. Молодіжний центр в ЗВО – середовище для розвитку молоді. *Актуальні проблеми молоді в сучасних соціально-економічних умовах: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Житомир, 28 квітня 2022 року). Житомир: Житомирський економіко-гуманітарний інститут Університету «Україна», 2022. С. 32–35.

50. **Левченко Н.,** Коляда Н. Підготовка докторів філософії з соціальної роботи в контексті інтеграції до світового освітньо-наукового простору. *Актуальні дослідження в соціальній сфері : матеріали вісімнадцятої міжнародної науково-практичної конференції* (м. Одеса, 17 травня 2022 р.). Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2022. С. 150–152.

51. **Левченко Н. В.** Поняття «молодь»: теоретичний аспект. *The 1 st International scientific and practical conference “Eurasian scientific discussions”* (February 13-15, 2022) Barca Academy Publishing, Barcelona, Spain. 2022. Pp. 307–311

52. **Левченко Н. В.** Управління молодіжним центром: теоретичний аспект. *Actual problems of practice and science and methods of their solution. Abstracts of IV International Scientific and Practical Conference*. Milan, Italy 2022. Pp 399–401.

53. **Левченко Н. В.** Освітні компоненти: зміст підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи. *The V International Scientific and*

Practical Conference «Theoretical and applied aspects of the application of modern science» (February 7 – 9, Tokyo, Japan). 2022. Pp. 272–274.

54. **Левченко Н.** Теоретичний аспект особистості молоді у гендерному вимірі. *Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, (м. Умань, 31 трав. 2022 р.).* Умань : Візаві. 2022. С. 95–98.

55. **Левченко Н.** Підготовка докторів філософії з соціальної роботи. *Третій рівень освіти в Україні: особливості підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів у сучасних умовах війни : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, (27 червня – 7 серпня 2022).* Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 222–223.

56. **Левченко Н. В.** Професійні компетентності майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи. *Перспективні напрями розвитку сучасних педагогічних та психологічних наук: збірник тез міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, Україна, 11–12 лютого 2022 р.).* Харків : Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2022. С. 62–64.

57. **Левченко Н. В.,** Коляда Н. М. Волонтерська діяльність громадської організації: практичний аспект. *Актуальні дослідження в соціальній сфері : матеріали двадцятої міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 17 листопада 2022 р.).* Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2022. С. 61–62.

58. **Левченко Н. В.** Підготовка майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи: практичний аспект. *Партнерська взаємодія у системі інститутів соціальної сфери: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ніжин, 10 листопада 2022 р.).* Ніжин : Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2022. С. 119–120.

59. **Левченко Н. В.** Молодіжний центр: нормативний аспект реалізації молодіжної роботи. *Інноваційний розвиток університетської науки та освіти: глобальний і національний вимір змін № 30: збірник матеріалів XXVII Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційний розвиток університетської науки та освіти: глобальний і національний вимір змін» (м. Київ, 17–18 березня 2022 року).* Київ : Київський міжнародний університет, 2022. С. 25–27.

60. **Левченко Н. В.,** Коляда Н.М. Підготовка молодіжних працівників у неформальній освіті. *Актуальні питання розвитку особистості: сучасність, інновації, перспективи: Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Житомир, 25 квітня 2023 р.).* Житомир, Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2023. С. 184–186.

61. **Левченко Н.** Підготовка майбутніх соціальних працівників до роботи з молоддю. *Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи: електронний збірник матеріалів*

Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції. Рівне: РДГУ. 2023. С. 43–46.

62. **Левченко Н. В.**, Коляда Н.М. Молодіжне волонтерство: напрями та перспективи діяльності. *Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти : матеріали VI Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю (м. Умань, 31 травня 2023 р.). Академічна добродішність як цінність освітньо-наукової діяльності : матеріали регіонального науково-практичного онлайн-семінару (м. Умань, 22 травня 2023 р.)*. Умань : ЦП «Компринт», 2023. С. 107–111.

63. **Левченко Н. В.** Молодіжний центр: перспективний напрям розвитку молодіжної роботи в громаді. *Соціальна робота в громаді: сучасні виклики та перспективи розвитку: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Дніпро, 24 березня 2023 року). Дніпро, ДНУ імені Олеса Гончара, 2023. С. 227–228.

64. **Левченко Н. В.** Освітні компоненти підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи. *Соціальна інклюзія дистанційного освітнього процесу: матеріали Регіонального науково-практичного онлайн семінару* (Умань, 29 січня 2021 р.). Умань : ВІЗАВІ, 2021. С. 12–16.

65. **Левченко Н. В.**, Коляда Н. М. Платформа СпівДія – інноваційна форма соціальної роботи. *Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції* (Умань, 21 квітня 2023 р.). Умань :Візаві, 2023. С. 51–54.

Опубліковані праці, які додатково відображають наукові результати дисертації

66. **Левченко Н.**, Коляда Н. Розвиток молодіжної роботи в умовах вищого закладу освіти (з досвіду діяльності молодіжного центру «Start» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини). *Соціальна робота та соціальна освіта*, 2019. Вип. 2. С. 87–96

67. **Левченко Н.**, Калюженко А. Молодіжні громадські організації як чинник формування соціальної активності молоді: правові засади. *Соціальна робота та соціальна освіта*, 2019. Вип. 3. С.109–116. DOI: 10.31499/3.2019.190418

Колективні монографії:

68. **Левченко Н. В.**, Коляда Н. М. Гендерні аспекти молодіжної політики в Україні. *Персоналії в історії професійної соціальної роботи: від XIX століття – до сьогодення : колективна монографія / Г. Бондаренко та ін.* Київ : Компринт, 2023. С. 87–109. ISBN 978-617-8282-74-5

69. **Левченко Н. В.** Становлення і розвиток молодіжної роботи в Україні: історичний аспект. *Педагогічне краєзнавство крізь призму історико-культурних*

явищ та процесів в Україні : колективна монографія / І. В. Албул та ін. Умань : Візаві, 2022. С. 168–176. ISBN 978-617-8184-53-7.

70. **Левченко Н. В.** Молодіжний центр як науковий осередок соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді. *Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму: колективна монографія* / М. Міщенко та ін. Київ. Комприн., 2022. С. 266–287. ISBN 978-617-8269-18-0

71. **Левченко Н. В.** Неформальна освіта як шлях до особистісного розвитку молоді: з досвіду Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. *Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика* : колективна монографія / І. В. Албул, та ін. Умань : Візаві, 2021. С. 106–113.

72. **Левченко Н. В.** Молодіжні працівники – організатори молодіжної роботи (закордонний досвід). *Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика* : колективна монографія / І. В. Албул, та ін. Умань : Візаві, 2020. С.133–142. ISBN 978-617-7986-16-3.

73. **Левченко Н. В.,** Коляда Н. М. Соціально-психологічна підтримка молоді, що постраждала внаслідок війни, в межах діяльності молодіжного центру. *Соціально-психологічна реабілітація вразливих категорій громадян від наслідків війни: колективна монографія* / Н. Коляда та ін. Умань : ФОП Ямчинський О.В., 2022. С. 110–116. ISBN 978-617-8184-21-6.

74. **Левченко Н.,** Коляда Н., Калюженко А. Працевлаштування молоді з інвалідністю в Україні: законодавчий аспект. *Психологічний супровід та соціально-педагогічна робота в закладі освіти: теорія і практика: колективна монографія.* Умань. «Сочінський М. М.», 2020. С. 212–221. ISBN 978-617-7986-06-4.

75. **Levchenko N.,** Koliada N. Children's movement as the basis for youth work development: historiography and source base of the problem. *Current issues of inclusive tourism introduction in Ukraine and other countries.* Poznan : UniKS Press, 2020. Pp.213 – 238. ISBN 978-83-953988-2-7.

76. **Levchenko Nataliia,** Kaliuzhenko Alina. Features of inclusive educational environment formation to ensure the comprehensive development of student youth (from the experiment of the «Start» youth center activity). *Social and educational services for children with disabilities: history, theory and practice: joint monograph.* Poland, 2021. Pp. 333–345. ISBN 978-83-62408-38-2.

Навчально-методичні посібники:

77. **Левченко Н. В.** Теоретико-практичні основи молодіжної роботи : навчально-методичний посібник / уклад.: Левченко Н. В. Умань: ФОП Ямчинський, 2022. 90 с. ISBN 978-617-8184-59-9

78. **Левченко Н. В** Молодь в сучасній громаді: навчально-методичний посібник / уклад.: **Левченко Н. В.** Умань: Візаві, 2022. 125 с.

79. **Левченко Н. В.** Молодіжний менеджмент та політика : навчальний посібник / уклад.: Левченко Н. В., Коляда Н. М. Київ : Компринт, 2021. 95 с.

80. **Левченко Н. В.** Теорія і практика молодіжної роботи : навчальний посібник / уклад.: Левченко Н. В. Київ : Компринт, 2021. 92 с.

81. **Левченко Н. В.** Енциклопедія молодіжної роботи / уклад.: Левченко Н., Коляда Н. та ін. Київ : 2022. 130 с. ISBN 978-617-8184-54-4

Апробація результатів дослідження. Основні положення й результати дослідження оприлюднено на наукових, науково-практичних, науково-методичних конференціях і семінарах різних рівнів:

Міжнародних: «European scientific discussions» (Italy, Rome, 2020), «World science: problems, prospects and innovations» (Canada, Toronto, 2021), «Bezpieczeństwo, zarządzanie, medycyna i kultura fizyczna» (Poland, Warszawa, 2021), «World science: problems, prospects and innovations» (Canada, Toronto, 2021), «Major Achievements in Science and Education» (Sweden, Stockholm, 2021), «New Directions in Science and Education» (Germany, Munich, 2021), «Actual problems of practice and science and methods of their solution» (Italy, Milan, 2022), «Eurasian scientific discussions» (Spain, Barcelona, 2022), «Проблеми та перспективи розвитку територіальних громад в соціальній сфері» (Ужгород, 2021), «Актуальні дослідження в соціальній сфері» (Одеса, 2020, 2021, 2022), «Симпозіум з інклюзивного туризму» (Умань, 2021), «Перспективні напрями розвитку сучасних педагогічних та психологічних наук» (Харків, 2022), «Інноваційний розвиток університетської науки та освіти: глобальний і національний вимір змін» (Київ, 2022), «Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технології» (Київ, 2022), «Актуальні проблеми молоді в сучасних соціально-економічних умовах» (Житомир, 2022), «Реалізація методик та технологій в сучасній освіті: компетентнісний підхід» (Харків, 2022), «Партнерська взаємодія у системі інститутів соціальної сфери» (Ніжин, 2022), «Інноваційні методи та технології підготовки фахівців соціальної сфери» (Київ, 2023); «Актуальні питання розвитку особистості: сучасність, інновації, перспективи» (Житомир, 2023);

Всеукраїнських: «Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи» (Умань 2020, 2021), «Спеціальна та інклюзивна освіта: теорія, методика, практика» (Умань, 2021), «Дистанційне навчання у закладі вищої освіти в умовах пандемії: виклики сучасності» (Умань, 2021), «Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери» (Умань, 2021, 2022, 2023), «Наука&Молодіжна політика», присвячена 30-річчю ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики» (Київ, 2021), «Соціальна робота в громаді: сучасні виклики в громаді та перспективи розвитку» (Дніпро 2023), «Реалізація гендерної політики в умовах суспільних трансформацій» (Черкаси, 2023); онлайн-конференціях з міжнародною участю «Просоціальна особистість у гендерному

вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти» (Умань, 2023); ««Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи» (Рівне, 2023); психологічних читаннях «Удосконалення професійної майстерності майбутніх психологів» (Умань, 2023); методологічному семінарі «Національно-патріотичне виховання дітей та молоді в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України: стратегії і завдання» (Київ, 2023);

регіональних: науково-практичному семінарі «Перспективи ефективної роботи соціальних працівників з молоддю» (Умань, 2021); науково-практичному онлайн семінарі «Соціальна інклюзія дистанційного освітнього процесу» (Умань, 2021); науково-практичному онлайн-семінарі «Академічна доброчесність як цінність освітньо-наукової діяльності» (Умань, 2023) та ін.

Основні результати дослідження були обговорені на засіданнях кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, вченої ради Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (2018–2023 рр.).

Публікації. Результати дослідження висвітлено у 81 науковій і науково-методичній праці (із них 49 одноосібних), зокрема, 10 монографій (9 у співавторстві), 5 статей у журналах, що індексуються в наукометричній базі Scopus/WoS, 21 стаття у наукових фахових виданнях України, 6 статей у зарубіжних і міжнародних наукових виданнях, 2 статті у вітчизняних виданнях, 4 навчальних та навчально-методичних посібників, 1 енциклопедія, 32 публікації апробаційного характеру, які додатково відображають наукові результати дисертації.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
 20300, Черкаська обл., м. Умань, вул. Садова, 2, тел. (04744) 3-45-82, факс (04744)
 3-45-82, E-mail: post@udpu.edu.ua УДПУ імені Павла Тичини р/р UA14 820172 0343 12100 22 0000 4420,
 банк одержувача Державна казначейська служба України, м. Київ МФО 820172, код 02125639

31.10.2022 № 1776/01
 На № _____ від _____

Довідка

про впровадження результатів дисертаційного дослідження
 Левченко Наталії Володимирівни

«Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх
 соціальних працівників до молодіжної роботи»

на здобуття наукового ступеня доктора наук зі спеціальності 231 Соціальна робота

Результати дисертаційного дослідження Левченко Наталії Володимирівни «Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи» впроваджено в освітній процес факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини протягом 2020–2022 рр.

Дослідження є складовою науково-дослідної теми кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини «Актуальні проблеми соціально-педагогічної теорії та практики» (державний реєстраційний номер 0111U007547) та держбюджетної теми «Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму» (реєстраційний номер 0119U103978).

Значення одержаних результатів полягає у використанні наукових положень і висновків дослідження для підвищення якості підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи, упровадженні психолого-педагогічних умов підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи, а також в апробації освітніх програм, заходів різного рівня на базі молодіжного центру «START» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, керівником якого є дисертантка.

Експериментальні матеріали дослідження використано в лекційних курсах та практичних заняттях з таких дисциплін: «Соціальна педагогіка», «Соціальна робота в громаді», «Технології соціальної роботи», «Молодь в сучасній громаді», «Теорія і практика молодіжної роботи», «Організація та інфраструктура молодіжної роботи» «Теоретико-практичні основи молодіжної роботи», «Молодіжна політика», «Соціальна молодіжна політика», «Тренінгові технології соціальної роботи».

Проблематика дослідження стала предметом обговорень на науково-методичних та науково-практичних заходах.

Результати впровадження обговорено і схвалено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 4 від 20.10.2022 року).

Перший проректор

Андрій ГЕДЗИК

09243

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

61001, м. Харків, провулок Руставелі, 7, тел/ факс (057) 732-46-30, e-mail hgpa@kharkov.com
 Розрахунковий рахунок UA428201720344200004000032413, UA828201720344291004200032413,
 UA858201720344201004300032413 Держказначейська служба України м.Київ
 МФО 820172, Код 02125591

12.01.2023 № 01-12/24

на № _____ від _____

Довідка
про впровадження результатів дисертаційного дослідження
Левченко Наталії Володимирівни
«Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх соціальних працівників до
молодіжної роботи»
на здобуття наукового ступеня доктора наук
зі спеціальності 231 Соціальна робота

Результати дисертаційного дослідження Левченко Наталії Володимирівни «Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи» з 2018 до 2022 рр. впроваджено в освітній процес Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

Дослідження впроваджувалося у процес підготовки здобувачів фахової передвищої та вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота за освітніми ступенями фаховий молодший бакалавр, бакалавр, магістр та освітньо-науковим ступенем доктор філософії.

Результати, наукові положення та висновки дослідження використовувались для підвищення якості підготовки майбутніх фахівців: упроваджено психолого-педагогічні умови підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи; апробовано в освітніх програмах та заходах різного рівня на базі молодіжного хабу та кафедри соціальної роботи академії; реалізувалась програма професійного розвитку неформальної освіти для студентської молоді «Молодь. Освіта. Політика»; проведено тренінг «Соціальні ініціативи: для молоді та створенні молоддю».

Експериментальні матеріали дослідження використано в лекційних курсах та практичних заняттях з таких дисциплін: «Соціальна педагогіка», «Соціальна робота в сфері дозвілля», «Технології соціальної роботи», «Методика соціальної роботи в територіальній громаді», «Технології реабілітації наркозалежної молоді», «Організація соціально-виховної діяльності у закладах освіти», «Сучасні концепції теорії та практики соціальної роботи» та ін.

Результати впровадження обговорено і схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (протокол № 6 від 12 січня 2023 року).

Проректор із наукової роботи

Іван СТЕПАНЕЦЬ

813500

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

вул.Ст.Бандери, 12, м. Рівне, 33028, тел. (0362) 63-42-24, факс (0362) 62-03-56
E-mail: rectorat@rshu.edu.ua, код ЄДРПОУ 25736989

04.08.2023 № 01-12/50

На № _____ від _____

**Довідка
про впровадження результатів дисертаційного дослідження
Левченко Наталії Володимирівни
«Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх соціальних працівників
до молодіжної роботи»
на здобуття наукового ступеня доктора наук
зі спеціальності 231 Соціальна робота
(13.00.05 – соціальна педагогіка)**

Результати дисертаційного дослідження Левченко Наталії Володимирівни «Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи» з 2018 р. по 2023 р. впроваджено в освітній процес психолого-природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету.

Дослідження впроваджувалося у підготовці здобувачів вищої освіти спеціальності 231 «Соціальна робота» за освітнім ступенем «бакалавр».

Значення одержаних результатів полягає у використанні наукових положень і висновків дослідження для підвищення якості підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи, упровадженні психолого-педагогічних умов підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи, а також в апробації освітніх програм, заходів різного рівня на базі психолого-природничого факультету РДГУ, як-от: проведення програми професійного розвитку неформальної освіти для студентської молоді «Молодь. Освіта. Політика» (2021); проведення тренінгу «Соціальні ініціативи: для молоді та створенні молоддю» (2022).

Експериментальні матеріали дослідження використано в лекційних курсах та практичних заняттях з таких дисциплін: «Соціальна педагогіка», «Волонтерська та благодійна діяльність», «Технології соціальної роботи», «Соціальна робота в громаді» та ін.

Проблематика дослідження стала предметом обговорень на науково-методичних та науково-практичних заходах: Всеукраїнській науково-практичній Інтернет-конференції «Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи», Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми та перспективи розвитку територіальних громад в соціальній сфері», IV міжнародній науково-практичній конференції «Партнерська взаємодія у системі інститутів соціальної сфери» та ін.

Таким чином, результати упровадження засвідчили наукову новизну дисертаційного дослідження «Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи», отримали позитивну оцінку професорсько-викладацького колективу психолого-природничого факультету й дають підстави для позитивної оцінки дослідження Левченко Н. В.

Перший проректор,
доктор псих. наук, професор

Павелків Р. В.

Погоджено
Проректор з науково-педагогічної
роботи

Шинкарук В. Д.

(підпис) (Прізвище, ініціал)

« » 2023 р.

Затверджую
Проректор з наукової роботи та
інноваційної діяльності

Кондратюк В. М.

(підпис) (Прізвище, ініціал)

2023 р.

Довідка

**про впровадження результатів дисертаційного дослідження
Левченко Наталії Володимирівни
«Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх соціальних працівників до
молодіжної роботи»
на здобуття наукового ступеня доктора наук
зі спеціальності 231 Соціальна робота
(13.00.05 – соціальна педагогіка)**

Результати дисертаційного дослідження Левченко Наталії Володимирівни «Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи» з 2018 до 2023 рр. впроваджено в освітній процес гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Дослідження впроваджувалося у підготовці здобувачів вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота за освітніми ступенями бакалавр, магістр.

Значення одержаних результатів полягає у використанні наукових положень і висновків дослідження для підвищення якості підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи, упровадженні психолого-педагогічних умов підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи, а також в апробації освітніх програм, заходів різного рівня на базі кафедри соціальної роботи та реабілітації Національного університету біоресурсів і природокористування України. Проведення програми професійного розвитку неформальної освіти для студентської молоді «Молодь. Освіта. Політика» (2021); проведення тренінгу «Соціальні ініціативи: для молоді та створенні молоддю» (2022).

Експериментальні матеріали дослідження використано в лекційних курсах та практичних заняттях з таких дисциплін: «Соціальна політика», «Соціальна робота з сім'ями, дітьми і молоддю», «Організація дозвілєвої діяльності», «Соціальна робота у громаді» та ін.

Проблематика дослідження стала предметом обговорень на науково-методичних та науково-практичних заходах: XXVII Міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційний розвиток університетської науки та освіти: глобальний і національний вимір змін», VII Міжнародній науково-практичній конференції з соціальної роботи «Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технології», Міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційні методи та технології підготовки фахівців соціальної сфери» та ін.

Результати впровадження обговорено і схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи та реабілітації Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 5 від 09.05.2023 року).

Декан
гуманітарно-педагогічного факультету,
кандидат філософських наук, доцент

Інна САВИЦЬКА

Завідувач
кафедри соціальної роботи та реабілітації,
доктор педагогічних наук, доцент

Ірина СОПІВНИК

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка

вул. Гетьмана Полуботка, 53, м. Чернігів, 14013, Тел. 3-36-10
 E-mail chnpu@chnpu.edu.ua Код ЄДРПОУ 02125674

2906.2023 № 3

На № _____ від _____

ДОВІДКА

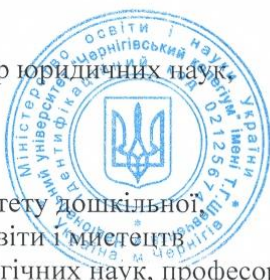
про впровадження результатів дисертаційного дослідження Левченко Наталії Володимирівни «Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи» на здобуття наукового ступеня доктора наук зі спеціальності 231 Соціальна робота (13.00.05 – соціальна педагогіка)

Упродовж 2018/2022 навчального року в освітній процес Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка впроваджувалися результати дисертаційного дослідження Н. М. Левченко. Основні положення і висновки дисертації, відображені й наукових статтях та монографії здобувачки, використовувалися на факультеті дошкільної, початкової освіти і мистецтв та в Навчально-науковому інституті психології та соціальної роботи під час вивчення навчальних дисциплін «Теорія та методика виховання», «Педагогічна компаративістика», «Основи сімейної педагогіки», «Педагогіка», «Основи професійної творчості в соціальній сфері» та ін. Майбутні вчителі та соціальні працівники пройшли опитування (Тест на визначення рівня «комунікабельності» (В. Ряховський); Тест творчий потенціал (Н. Вишнякова), Методика для діагностики оцінки здатності до самовдосконалення (М. Лукашевича), Методика для діагностики навчальної мотивації студентів (А. Реан, В. Якунін); Рівень сформованості теоретичних, практичних знань у роботі з дітьми та молоддю (авторська методика Н. М. Левченко)) та в подальшому були ознайомлені з теоретико-практичними засадами роботи з дітьми та молоддю в громаді, особливостями неформальної освіти для студентської молоді, специфікою педагогічної підтримки дітей і молоді, які постраждали внаслідок війни, тощо.

Запроваджені в освітній процес матеріали сприяли формуванню інтересу у здобувачів вищої освіти до вивчення педагогічної науки; позитивно вплинули на розвиток їхнього педагогічного мислення, здатність до аналізу педагогічних ідей. Запропоновані Н. М. Левченко результати наукового пошуку можуть стати підґрунтям для подальшого вивчення питання соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками університету.

Результати впровадження дисертаційного дослідження обговорено та схвалено на засіданні кафедри дошкільної та початкової освіти (протокол №15 від 26.06. 2023 р.).

Ректор, доктор юридичних наук,
професор

Олег ШЕРЕМЕТ

Декан факультету дошкільної,
початкової освіти і мистецтв,
доктор педагогічних наук, професор

Світлана СТРИЛЕЦЬ

Виконавець
Світлана СТРИЛЕЦЬ 0504405454

Довідка
про впровадження результатів дисертаційного дослідження
Левченко Наталії Володимирівни
«Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх соціальних
працівників до молодіжної роботи»
на здобуття наукового ступеня доктора наук
зі спеціальності 231 Соціальна робота (13.00.05 – соціальна педагогіка)

Результати дисертаційного дослідження Левченко Наталії Володимирівни «Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи» з 2018 до 2023 рр. впроваджено в освітній процес Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України.

Дослідження впроваджувалося у підготовці здобувачів вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота за освітньо-науковим ступенями «доктор філософії» освітньо-наукової програми «Соціальна робота з дітьми та молоддю».

Значення одержаних результатів полягає у використанні наукових положень і висновків дослідження для підвищення якості підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи, упровадженні психолого-педагогічних умов підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи, а також в апробації освітніх програм, навчальних програм на базі Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України.

Експериментальні матеріали дослідження використано в лекційних курсах та практичних заняттях з таких освітніх компонентів ОНП «Соціальна робота з дітьми та молоддю»: «Нормативно-правова база у соціальній роботі з дітьми та молоддю», «Просоціальна поведінка дітей та молоді», «Організаційна та проєктна дослідницько-інноваційна діяльність», «Дитячі та молодіжні громадські організації України як інститут виховання» та ін.

Проблематика дослідження стала предметом обговорень на науково-методичних та науково-практичних заходах: XXVII Міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційний розвиток університетської науки та освіти: глобальний і національний вимір змін», VII Міжнародній науково-практичній конференції з соціальної роботи «Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технології», Міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційні методи та технології підготовки фахівців соціальної сфери», методологічному семінарі «Національно-патріотичне виховання дітей та молоді в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України: стратегії і завдання» та ін.

Результати впровадження, обговорено і схвалено на засіданні лабораторії інституційного виховання Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (протокол № 6 від 8 червня 2023 року).

Доктор педагогічних наук, професор,
 головний науковий співробітник
 лабораторії інституційного виховання
 Інституту проблем виховання НАПН України

СТВЕРДЖУЮ

Зав. відділу кадрів
 Інституту проблем виховання НАПН України

Григоренко С. В.

Тетяна ФЕДОРЧЕНКО
Федорченко Т.С.

УМАНСЬКА МІСЬКА РАДА
ВІДДІЛ У СПРАВАХ СІМ'Ї ТА МОЛОДІ

пл.Соборності,1, м. Умань, Черкаська обл., 20300, e-mail: viddil_molodi@ukr.net

№ 13/10-05
від 16.02.2021 р.
на _____
від _____

Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини

ДОВІДКА

**про впровадження результатів дисертації
Левченко Наталії Володимирівни
«Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх
соціальних працівників до молодіжної роботи»,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора наук
за спеціальністю 231 Соціальна робота**

У період з 2018 по 2021 роки у рамках співпраці відділу у справах сім'ї та молоді Уманської міської ради та Молодіжного центру «START» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини було впроваджено такі результати дослідження:

- під час участі у тренінгах, семінарах, програмах, форумах: базовий тренінг «Молодіжний працівник», 2018 р. (м. Черкаси); програма з популяризації здорового способу життя серед молоді Healthy Challenge, 2019 р.; віртуальному воркшопі з покращення навичок фасилітаторів «Активні Громадяни» 2020 р.; форум «Від політики до практики», 2020 р.; онлайн майстерня розробки контенту освітньої програми «Ефективний менеджмент молодіжних центрів», 2020 р.; Національний конкурс «Молодіжна столиця України», 2021 р. (співучасть у підготовці матеріалів до заявки); онлайн-тренінг для молоді «Як ставити цілі, які надихають», 2021 р.;

- під час проведення базового тренінгу «Молодіжний працівник», 2018 р. (м. Умань); реалізації програма особистісного та професійного розвитку «Державотворець» на регіональному рівні, 2020 р. (м. Умань); проведення

програми неформальної освіти «Молодь, освіта, політика» для студентської молоді, 2021 р. (м. Умань); науково-практичного семінару «Перспективи ефективної роботи соціальних працівників з молоддю» (м. Умань).

Результати дослідження дають підстави вважати, що дослідження має теоретичне і практичне значення для підготовки здобувачів вищої освіти до майбутньої професійної діяльності.

Начальник відділу у справах сім'ї та молоді
Уманської міської ради

Н. В. Вдовиченко

**ДМИТРУШКІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
УМАНСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ**

вул. Петропавлівська, 19, с. Дмитрушки, Уманський район, Черкаська область, 20332,
тел. (04744) 9-62-75, e-mail: dmitrushki2017@ukr.net, http://dmytrushkivska.gromada.org.ua
код згідно з ЄДРПОУ 04410344

_____ року № 719/02-16 На № _____ від _____ року

ДОВІДКА

**про впровадження результатів дисертації
Левченко Наталії Володимирівни
“Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх соціальних
працівників до молодіжної роботи”
поданої на здобуття наукового ступеня доктора наук
за спеціальністю 231 Соціальна робота**

У період з 2020 по 2021 роки у рамках співпраці Дмитрушківської громади Уманського району Черкаської області та факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини було впроваджено такі результати дослідження: проведення тренінгів, семінарів, заходів, форумів для молоді, реалізації програма особистісного та професійного розвитку “Державотворець” на регіональному рівні, 2020 р. (м. Умань); проведення програми неформальної освіти “Молодь, освіта, політика” для молоді, 2021 р. (м. Умань); науково-практичного семінару “Перспективи ефективної роботи соціальних працівників з молоддю”, 2021 р. (м. Умань) та ін.

Результати дослідження дають підстави вважати, що дослідження має теоретичне і практичне значення для підготовки здобувачів вищої освіти до майбутньої професійної діяльності.

Сільський голова

Тетяна ШЕВЧУК

Акт впровадження результатів науково-дослідної роботи

Результати науково-дослідної роботи Левченко Наталії Володимирівни, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, впроваджено в освітній процес соціально-психологічного факультету Житомирського державного університету імені Івана Франка, зокрема під час викладання наступних дисциплін: Молодіжна соціальна робота, Соціальна політика в Україні, Соціальна підтримка студентської молоді.

Під час апробації в освітньому процесі було використано:

1. Навчально-методичний посібник: Теоретико-практичні основи молодіжної роботи : навчально-методичний посібник / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. Н. В. Левченко. Умань : ВПЦ «Візаві», 2022. 119 с.

2. Навчально-методичний посібник укладено відповідно до освітньо-наукової програми “Соціальна робота” третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, навчальної та робочої програми навчальної дисципліни “Теоретико-практичні основи молодіжної роботи”, нормативних документів, що регламентують молодіжну політику, молодіжну роботу, діяльність молодіжних центрів. Видання містить теоретичний матеріал щодо Посібник охоплює основні складові курсу “Теоретико-практичні основи молодіжної роботи” та включає матеріали лекційних і практичних занять; завдання для самостійної роботи; вимоги для індивідуального навчально-дослідного завдання; питання для перевірки знань (підсумковий контроль); термінологічний словник; додатки (перелік нормативних документів тощо). Для здобувачів вищої освіти, науковців, наукових і науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, наукових установ та всіх, хто цікавиться питаннями молодіжної роботи, молодіжної політики.

Результати впровадження обговорені й схвалені на засіданні кафедри соціальних технологій Житомирського державного університету імені Івана Франка, протокол № 1 від 26 серпня 2022.

Завідувачка кафедрою
соціальних технологій

Світлана КОЛЯДЕНКО

Акт впровадження результатів науково-дослідної роботи

Результати науково-дослідної роботи Левченко Наталії Володимирівни, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини; Коляди Наталії Миколаївни, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, впроваджено в освітній процес соціально-психологічного факультету Житомирського державного університету імені Івана Франка, зокрема під час викладання наступних дисциплін: Менеджмент соціальної роботи, Соціальна політика в Україні, Молодіжна соціальна робота.

Під час апробації в освітньому процесі було використано:

1. Навчальний посібник: Молодіжний менеджмент та політика : навчальний посібник / МОН України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини ; уклад.: Левченко Н.В., Коляда Н.М. Київ : Компрінт, 2021. 95 с.

Навчальний посібник укладено відповідно до освітніх програм галузі знань 23 Соціальна робота, нормативних документів, наукових, інформаційних джерел, що регламентують управлінський процес молодіжної роботи та молодіжної політики в Україні та ЄС. У виданні узагальнено інформацію про особливості управління молодіжними центрами, основні аспекти молодіжної політики на всіх державній рівнях. Для здобувачів вищої освіти, науковців, наукових і науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, наукових установ та всіх хто цікавиться питаннями соціальної молодіжної політики.

Результати впровадження обговорені й схвалені на засіданні кафедри соціальних технологій Житомирського державного університету імені Івана Франка, протокол № 1 від 26 серпня 2022.

Завідувачка кафедрою
соціальних технологій

Світлана КОЛЯДЕНКО

ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ:
Начальник відділу кадрів Житомирського
державного університету
імені Івана ФРАНКА

Акт впровадження результатів науково-дослідної роботи

Результати науково-дослідної роботи Левченко Наталії Володимирівни, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, впроваджено в освітній процес навчально-наукового інституту педагогіки, психології, підготовки фахівців вищої кваліфікації Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, зокрема під час підготовки фахівців спеціальності 231 Соціальна робота.

Під час апробації в освітньому процесі було використано:

1. Навчальний посібник: Теорія і практика молодіжної роботи : навчальний посібник / МОН України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини ; уклад.: Левченко Н.В. Київ : Компринт, 2021. 92 с.

2. Навчальний посібник укладено відповідно до освітніх програм галузі знань 23 Соціальна робота, нормативних документів, наукових джерел, що регламентують молодіжну політику, молодіжну роботу, діяльність молодіжних центрів. У виданні узагальнено інформацію про особливості молодіжної роботи, форми та методи молодіжної роботи, кращий практичний досвід роботи з молоддю. Посібник охоплює основні складові курсу «Теорія і практика молодіжної роботи» та включає матеріали лекційних і практичних занять; завдання для самостійної роботи; вимоги для індивідуального навчально-дослідного завдання; питання для перевірки знань (підсумковий контроль); термінологічний словник; додатки (перелік нормативних документів тощо). Для здобувачів вищої освіти, науковців, наукових і науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, наукових установ та всіх, хто цікавиться питаннями молодіжної роботи, молодіжної політики.

Результати впровадження обговорені й схвалені на засіданні кафедри психології та соціальної роботи Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, протокол № 13 від 8 червня 2022 р.

Директор ННПДПФВК акад. Роман ГУРЕВИЧ

